

REPUBLIKA SRBIJA
NARODNA SKUPŠTINA
ŠESTA SEDNICA
DRUGOG REDOVNOG ZASEDANJA
Četvrti dan rada
15. decembar 2016. godine

(Sednica je počela u 10.05 časova. Predsedava Veroljub Arsić, potpredsednik Narodne skupštine.)

*
* *

PRESEDAVAJUĆI: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo rad Šeste sednice Drugog redovnog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u 2016. godini.

Na osnovu službene evidencije o prisutnosti narodnih poslanika konstatujem da sednici prisustvuje 89 narodnih poslanika.

Radi utvrđivanja broja narodnih poslanika prisutnih u sali, molim narodne poslanike da ubace svoje identifikacione kartice u poslaničke jedinice elektronskog sistema za glasanje.

Konstatujem da je primenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno da je u sali prisutno 88 narodnih poslanika, odnosno da su prisutna najmanje 84 narodna poslanika i da postoje uslovi za rad Narodne skupštine.

Da li neko od predsednika, odnosno ovlašćenih predstavnika poslaničkih grupa želi da zatraži obaveštenje ili objašnjenje u skladu sa članom 287. Poslovnika? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Zoran Radojičić.

Izvolite.

ZORAN RADOJIČIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovane kolegice i kolege, uvaženi građani Srbije, želim da za ministra odbrane postavim nekoliko pitanja.

Da li je istina da je Ministarstvo odbrane u avgustu 2015. godine pripadnicima Vojske Srbije dalo na upotrebu energetske sokove iz kruševačkog „Rubina“ kojima je u junu te godine istekao rok upotrebe i da su pritom uveravani da su sokovi bezbedni za upotrebu?

Naime, Vojska Srbije je tokom jula i avgusta 2014. godine primila od kruševačkog „Rubina“ donaciju oko dve hiljade litara energetskog napitka „zum“ na kome je kao krajnji rok upotrebe stajao 14. jun 2014. godine. Uz sokove je u jedinice stigao i akt „Rubina“ od 25. juna 2014. godine u kom stoji da su sokovi bezbedni za upotrebu iako im je istekao rok upotrebe. Sve se potvrđuje aktom Uprave za logistiku Generalštaba, interni broj 4690-84 od 26. juna 2014. godine.

Pitanje broj dva – da li je istina da Ministarstvo odbrane u jednoj kasarni u Pančevu platilo rekonstrukciju strelišta 352.000 evra, koje je odmah nakon izvršene rekonstrukcije proglašeno nebezbednim za korišćenje i stavljeno van upotrebe?

Naime, u avgustu 2014. vršeni su radovi na rekonstrukciji i modernizaciji strelišta u kasarni „Rastko Nemanjić“ u Pančevu. Tu je sedište Specijalne brigade, kao što znamo. Naručilac je bio Vojno-građevinski centar Beograd. Radovi su koštali 43.319.500 dinara. Naredbom komande Specijalne brigade broj 622-1 od 19. januara 2016. godine zabranjeno je izvođenje svih vrsta gađanja na ovom strelištu jer je nebezbedno.

Pitanje broj tri – da li je tačno da je firma koja je izvodila radove na strelištu, usput brigadnom generalu Veličkoviću, komandantu Specijalne brigade, napravila vikendicu koja je koštala oko 30.000 evra u Deliblatskoj peščari, Deliblatsko jezero, opština Pančevo, odnosno da je preduzeće „Zelenilo“ iz Pančeva uredilo dvorište? Reč je, dakle, o firmi Građevinsko preduzeće „Morava in“ d.o.o. Kruševac.

Pitanje broj četiri – da li je istina da je Vojska Srbije od „Jumka“ kupila 6.000 kompleta neispravnih uniformi i koliko je to plaćeno?

Nadležni organi zaduženi za razvoj i odbrambene tehnologije u Ministarstvu odbrane, na čelu sa generalom Znić Bojanom, pokrenuli su i realizovali preko preduzeća „Jumko“ iz Vranja nabavku 6.000 kompleta uniforme M-10. Ista je proizvedena u ovoj količini, plaćena i isporučena Vojsci, ali kao „netolerantna“.

Ovaj termin ne poznaje nijedno vojno pravilo o stavljanju u upotrebu, korišćenju i rashodovanju uniformi Vojske Srbije, ali je ona ipak kupljena, plaćena po punoj ceni kao da je ispravna i data na upotrebu, ali ne onima kojima je potrebna i namenjena. Ovi kompleti uniforme dati su na upotrebu samo centrima za obuku, i to vojnicima na služenju vojnog roka, kako bi se što pre potrošili. Sa druge strane, profesionalci, vojnici, starešine ponekad nose uniforme koje je odavno trebalo zameniti.

Postavlja se pitanje – ko je za navedeno odgovoran, šta je radila vojna kontrola kvaliteta i ko je dozvolio da se uopšte proizvede a kasnije i plati 6.000 kompleta takve uniforme; zašto proizvodnja nije zaustavljena u prvih 50 ili 100 kompleta ako takva uniforma nije zadovoljavala potrebne standarde?

Ovo se, inače, često dešava kada je reč o određenim proizvodima koji se nabavljaju za Vojsku Srbije, ali to je opet posledica činjenice da smo ukinuli formacijska mesta tzv. vojnih kontrolora pa oni koji sada rade kontrolu ovaj složen i odgovoran posao obavljaju uz svoj redovan posao, tako da se postupak vojne kontrole kvaliteta, zbog nedostatka vremena, često sprovodi samo fiktivno. Rezultat je iz ovoga vidljiv.

Pitanje broj pet – da li je tačno da je Vojska Srbije u prva tri meseca 2015. godine, zbog nemara ili sa namerom da se određenim firmama koje vrše distribuciju električne energije pribavi materijalna korist, plaćala električnu energiju po tadašnjem kursu negde u protivvrednosti oko 60 evra, umesto redovnu cenu od 5.155 dinara za megavat-čas?

Naime, Uprava za opštu logistiku Sektora za materijalne resurse Ministarstva odbrane nakon potpisivanja privremenog plana nabavki za 2015. godinu u drugoj polovini januara 2015. godine uputila je Upravi za snabdevanje Sektora za materijalne resurse Ministarstva odbrane zahtev da se nabavi električna energija. To je trebalo da se zaključi do 1. aprila 2015. godine, ali je neko iz Ministarstva odbrane rekao da do tada u periodu od tri meseca nije moguće sprovesti postupak koji prethodi zaključenju ovog sporazuma, dakle postupak javne nabavke, pribavljanja svih saglasnosti itd. Zato su morali da pređu na član 192, koji...

(Predsedavajući: Privodite kraju.)

Morali su da pređu, da se sa rezervnim snabdevačem, Poslovnim društvom EPS Snabdevanje zaključi ugovor koji je bio daleko nepovoljniji od ovoga. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala.

Postavio bih pitanje predsedniku Vlade Republike Srbije.

Naime, pre dva dana na konferenciji za štampu, koja je bila prenošena na četiri nacionalne televizije i još nekoliko lokalnih, predsednik Vlade je mene, kolegicu Aleksandru Jerkov, Vuka Jeremića i Sašu Jankovića optužio da smo apriori protiv države i svog naroda.

U skladu sa Poslovníkom tražim informaciju od predsednika Vlade na osnovu čega je, odnosno da dokaže svoju tvrdnju da je u bilo kom činu ili mom političkom delovanju u poslednjih 26 godina bilo bilo čega što je protiv države i naroda.

Takva informacija mi je potrebna da bih mogao da nastavim sa radom kao narodni poslanik, imajući u vidu da sam na početku ovog mandata položio zakletvu da ću svoju funkciju obavljati u skladu sa Ustavom i u korist svih građana Republike Srbije.

Ukoliko ne može, a ja znam da ne može, da nađe jedan jedini čin niti izjavu kojom bi dokazao da sam radio protiv države i naroda, to će samo značiti da predsednik Vlade nije apriori lažov, nego da je dokazani lažov.

Pozivam ga da, ukoliko je njegova izjava bila deo političke kampanje, onda pokaže da nije i najveća politička kukavica u Republici Srbiji i da u bilo koje vreme na bilo kom mediju, elektronskom, s obzirom na to da kontroliše danas sve medije u Republici Srbiji, organizuje TV duel sa mnom ili sa bilo kim od nas četvoro koje je prozvao izdajnicima i ljudima koji rade protiv svoje države i svog naroda i da posle pet godina sučelimo stavove i vidimo čije je delovanje korisno a čije manje korisno za građane Republike Srbije.

Vezano sa ovim postavio bih pitanje i ministru unutrašnjih poslova i ministru zdravlja da li je moja bezbednost danas ugrožena, posle ovakve izjave, imajući u vidu da je u nekim prošlim vremenima Aleksandar Vučić, kada je optuživao ljude za slične stvari, ti ljudi su bili ubijeni. Da li ja sada, posle ovakvog javnog poziva upućenog pred milionskim gledalištem građana Srbije, imam razloga da brinem za svoju bezbednost?

Molim vas, gospodine predsedavajući, da u skladu sa Poslovnikom koji nalaže da se odgovor na pitanje postavljeno funkcioneru na ovaj način dostavi poslaniku u roku od 15 dana, da se pobrinete da ova pitanja dobiju odgovor kako ne bi ostalo da sam optužen ja i ovo troje ljudi zajedno sa mnom, da smo izdajnici koji rade protiv svog naroda i svoje države. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Enis Imamović.

ENIS IMAMOVIĆ: Hvala, uvaženi predsedavajući.

Pre nekoliko dana desilo se nešto na šta smo mi predstavnici Bošnjaka i drugih nacionalnih manjina upozoravali da može da bude problem u procesu naše evropske integracije i da može da bude prepreka našoj zemlji na njenom putu ka EU. Srbiji je blokirano otvaranje poglavlja zbog kritika na obrazovanje nacionalnih manjina. Zato svoje pitanje danas postavljam predsedniku Vlade Aleksandru Vučiću i ono se tiče odgovornosti – ko je odgovoran za propuste u pripremi pregovaračkih poglavlja i ko će snositi posledice?

Nismo mi zbog Hrvatske krenuli u ovaj proces evropskih integracija, niti smo u njemu zacrtali sebi cilj da zadovoljimo želje Hrvatske ili neke druge članice EU. U ovaj proces smo krenuli zbog sebe, zato što nam je želja da svoju zemlju modernizujemo i da svoju zemlju učinimo boljim mestom za život njenih građana, svih njenih građana, uključujući i pripadnike nacionalnih manjina. Nije odgovorno uvek i za sve tražiti krivce u drugima i optuživati druge da su oni krivi za ono što se nama dešava.

Ako je tačno ono što premijer govori, mi smo potpuno spremni da uđemo u EU, ne postoji ništa što mi treba da menjamo, samo treba EU da potvrdi da je

stanje u našoj zemlji sjajno. Međutim, radi istine, oblast individualnih i kolektivnih prava pripadnika nacionalnih manjina se reguliše danas kroz tri osnovna zakona koja se tiču ove materije, pri čemu je ovaj zadnji, izmene zakona o pravima i slobodama nacionalnih manjina, jedna katastrofa koja je unela pometnju u čitavu ovu materiju.

Prava nacionalnih manjina se, kao što je i pravo na obrazovanje, još dodatno uređuju kroz 20 drugih različitih zakona, od kojih su svi kontradiktorni jedni sa drugima, tako da ono pravo koje jedan zakon omogućava već drugi zakon osporava i tako se prava pripadnicima nacionalnih manjina vrte ukруг.

Nije Hrvatska pronašla toplu vodu kada je kritikovala Srbiju zbog odnosa prema nacionalnim manjinama. Mi smo nebrojano puta ukazivali na to da imamo loša iskustva kada je u pitanju rad na akcionim planovima za pregovaračka poglavlja koja se tiču manjina, i odnos Vlade, pregovaračkog tima i radnih grupa za izradu akcionih planova koje i dalje ignorišu sve one zahteve koje iznose legitimni predstavnici Bošnjaka.

Što se Bošnjaka u Srbiji tiče, dugačka je lista obaveza koje je ova država odbila da preuzme u procesu evropskih integracija, počev od rešavanja masovnih otmica, ubistava i drugih zločina počinjenih nad Bošnjacima u Sandžaku 90-ih godina, proterivanja, granatiranja bošnjačkih sela, preko zastupljenosti Bošnjaka u policiji, sudstvu, tužilaštvu i drugim državnim organima sa javnim ovlašćenjima danas, pa i obrazovanja, informisanja i ravnopravne upotrebe jezika i pisma.

Specifičan položaj Bošnjaka je u tome što danas Bošnjaci nemaju neku nacionalnu državu koja će u EU postaviti pitanje položaja Bošnjaka u Srbiji ili to rešavati na nivou članice EU ili na bilateralnom nivou sa Srbijom. Odgovornost za položaj Bošnjaka u procesu evropskih integracija je kako na Srbiji tako i na EU.

Naš pristup je da probleme rešavamo unutar institucija sistema Republike Srbije. U to ubrajamo i Parlament. Međutim, statistika nam govori da ti naši pokušaji ne daju neke prevelike rezultate. Podsetiću premijera da smo i prilikom formiranja ove vlade od njega tražili da zajedno pristupimo reviziji Akcionog plana za manjine i pozvali ga da zajedno radimo na tome. Vlada i premijer su, kao što vidite, do danas ignorisali taj poziv i pruženu ruku da radimo zajedno na tom pitanju.

Od premijera nismo čuli ništa konkretno o tome šta je Srbija učinila po pitanju koje je bilo predmet kritike. Slušali smo o Hrvatskoj o njenom ponašanju, o tome kakvo je stanje u Hrvatskoj. Međutim, što se tiče evropskih integracija, nas ne treba da zanima šta se dešava u Hrvatskoj, treba da nas zanima šta se dešava u našoj zemlji. Zato postavljamo pitanje odgovornosti, ko je odgovoran za propuste u pripremi pregovaračkih poglavlja. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Radoslav Milošević.

RADOSLAV MILOŠEVIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Zaista vi iz SNS-a koliko grešaka napravite da čovek ne zna šta da pita ovde.

Pitam, pod broj jedan, ministarku državne uprave i lokalne samouprave. Imamo jednu opštinu na zapadu naše zemlje, to je Bajina Bašta. U Bajinoj Bašti lokalni parlament se nije sastao 127 dana. Sednica parlamenta nije održana 127 dana. Da li ste vi mislili da će neko na to da ostane imun, da niko neće postaviti to pitanje?

Odbornici DS su zahtevali, zarad građana Bajine Bašte, da se održi sednica lokalnog parlamenta, što vladajuća većina, naravno, predvođena bahatom SNS, nije ispunila. Znamo da je po Zakonu o lokalnoj samoupravi predviđeno da, kada lokalni parlament ne zaseda posle 90 dana, idu ili privremene mere ili izbori. Ali ne privremene mere kao kada ste u Mladenovcu smenjivali Dejana Čokića pa ste devet meseci držali privremene mere, protivzakonito takođe.

Postavljam pitanje ministarki da li će se raspustiti lokalni parlament, tj. Opština Bajina Bašta, i da li će se tamo održati izbori kao što je u skladu sa propisima Republike Srbije i Zakonom o lokalnoj samoupravi, ili ćete vi iz SNS po ko zna koji put pokazati da ne poštujete vladavinu prava i vladavinu institucija već poštujete vladavinu Aleksandra Vučića i SNS, što je katastrofa.

Drugo pitanje postavljam u ime 880 obespravljenih i poniženih radnika IMT-a, takođe poniženih od strane SNS-a, koji su već dve godine u stečaju – zašto im premijer Aleksandar Vučić nije odgovorio na već treći dopis? Poslednji dopis mu je poslat 2. avgusta 2016. godine. Zašto radnici IMT-a, njih 880, nisu zaslužili od premijera Aleksandra Vučića i od SNS-a, bahate stranke, odgovor šta je sa obećanjima i šta je sa tim radnicima?

Da bi stvar bila gora, dokaz o vašem kriminalu i korupciji, kriminalu i korupciji SNS-a je dokaz da želite da ugasite ovu fabriku, da ostavite još 880 ljudi bez egzistencije, bez posla, da biste nekom vašem tajkunu poput Zvonka Veselinovića ili nekom drugom tajkunu prodali fabriku i to zemljište.

Imamo dopis ovde fabrike TAFE iz Indije, koja pravi godišnje četiri hiljade traktora, koja je želela da bude strateški partner IMT-a. Čak imamo i taj dopis. Niko iz Vlade Republike Srbije ni nadležan ministar se nije odazvao na ovo. Znači, želite da ugasite IMT. Ne želite čak ni strateškog partnera, a to je fabrika TAFE iz Indije. Njihova predsednica kompanije dolazila je u Srbiju i, pogledajte čuda, niko iz Vlade Republike Srbije, koja vapi za investicijama, nije želeo ni da primi tu osobu. Zato imamo 880 ljudi bez posla ...

(Aleksandar Martinović: Jesi li je ti primio?)

Molim vas da mi obezbedite ovde da govorim i da mi gospodin šarmantni Martinović ne dobacuje.

Radnici IMT-a su sa prof. dr Draganom Markovićem čak uradili na Mašinskom fakultetu i projekat za stavljanje u funkciju IMT-a i da opet budu gigant kao što su bili. Ta fabrika je napravila 800.000 traktora, a trenutno samo u Srbiji ima preko 150.000 traktora koji su u funkciji i ti ljudi, poljoprivrednici, nemaju gde da naruče delove već u IMT-u, koji vi iz SNS-a gasite.

Sledeće pitanje postavljam predsednici Parlamenta i predsedniku Srbije – zašto su kandidati za sudije Ustavnog suda članovi SNS-a? Da li je to dozvoljeno? Zašto je Tijana Šurlan na listi odbornika SNS-a na Vračaru? Zašto je Snežana Marković oslobodila vaše političare u aferi ATP Vojvodina? Zašto je Dragana Kolarić supruga člana Glavnog odbora SNS-a? Da li je to nezavisno sudstvo o kojem vi govorite? Jesu li to sudije koje su nezavisne ili su to sudije iz Glavnog odbora SNS-a? Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, poštovani predsedavajući, ovaj metož ćete... Ovu gimnastičku vežbicu mi nemojte računati u vreme.

Gospodine predsedavajući, gospoda iz stranke bivšeg režima me permanentno ometaju. Vidite kako gimnastičari brzo trče, ko da se devize dele napolju. Ali nema više, neće ih narod. Tako su trčali na evriće i dolariće.

Dame i gospodo narodni poslanici, ja koji sam radio u IMT-u kad je pravio 50.000 traktora, mogao bih da odgovorim na pitanje kako je stranka bivšeg režima uništila fabriku traktora i kako je dug premašio nekoliko desetina puta kapital u IMT-u. Mogao bih da govorim kako su fabričko zemljište pretvarali u građevinsko zemljište i kako su manipulisali, ali nisam dužan da dajem odgovore, neka daje Vlada.

Moje pitanje Vladi je sledeće – da mi dostavi podatke koliko je politička karijera Vuka Jeremića u UN koštala ovu zemlju. Koliko smo mi to kao narod i država platili? Dakle, ja želim da znam tačno u evro koliko je potrošeno novca. To dugujemo našem narodu.

Takođe dugujemo da saopštimo pojedinačne troškove. Da li je tačno da je njegova plata bila 10.000 dolara? Da li je tačno da je njegov skromni stan u Njujorku koštao 15.000 evra? Da li je tačno da je vozač imao platu 6.000 dolara? Ako sam rekao evra, izvinjavam se. Dakle, da li je tačno da je imao platu 10.000 dolara? Da li je tačno da je stan koštao 15.000? To je njegovo skromno nameštenje. Da li je tačno da je vozač imao 6.000 dolara?

Da li je tačno da je plaćeno preseljenje 112.000 evra? Da li je tačno da je papir i foto-kopir koštao između 250 i 300 hiljada evra? Da li je tačno da je papir i kancelarijski materijal koštao oko 300.000 evra. Dakle, to su narodne pare i,

kako kaže stranka bivšeg režima, mi dugujemo našem narodu da damo tačne odgovore.

Poštujem i cenim što je tamo emitovan „Marš na Drinu“, ali se na kraju ispostavilo da to „u boj krenite, junaci“ otprilike ide „u kabinet krenite, junaci“. Tim pre mi dugujemo našim građanima da im kažemo tačne troškove, koliko je to sve koštalo državu Srbiju i njene građane.

Takođe, povodom događaja gde se Zaštitnik građana pretvorio u zaštićenika, pitam Skupštinu, Vladu, u skladu sa njihovim ovlašćenjima, šta će preduzeti povodom političkog divljanja Zaštitnika građana koji se pretvorio u zaštićenika, Saše Jankovića, koji očigledno juri političku karijeru pa ne znam šta ćemo mi raditi ako nam se Zaštitnik građana odmetne u političku šumu. Šta ćemo onda mi da radimo ovde ako se on bavi politikom? Hajde da se zamenimo sa njegovom platom pa da mi štitimo građane pred organima uprave, što bi bio njegov zadatak.

Šta će organi Vlade i Skupština, s tim u vezi što je prekršio Zakon o Zaštitniku građana, član 10a, i ne da daje političke izjave već emituje političke bajke, tomove itd., šta ćemo mi kao Skupština preduzeti povodom toga i šta će Vlada uraditi da se iskontroliše finansijsko poslovanje i njega i onog drugog, koji se zove Poverenik i koji...?

Sad rizikujem, sad će on meni neku prijavu da napiše.

Poverenik je postao politički zaverenik.

Dakle, sve kreće od 2012-2013. godine i gospoda poslanici iz tog saziva znaju da ja nisam hteo da glasam za njihove izveštaje iz prostog razloga – neko mora da mi odgovori da li je tačno da su Poverenik, odnosno zaverenik, Zaštitnik i zaštićenik dobili od Britanske ambasade 80.000 hiljada funti. General Simović nas je prodao za 200.000 funti, a ja pitam – da li su za neki projekat pomenuta dvojica dobila, odnosno Poverenik i Zaštitnik, 80.000 funti, što je nešto preko 100.000 evra? Od tog trenutka datira njihov nesporazum sa Vladom. Od tog trenutka se oni okreću i daju političke izjave.

S tim u vezi pitam Skupštinu – šta će preduzeti povodom političkih izjava pomenutog dvojca, od kojih je jedan bio ministar, potpredsednik Skupštine, poslanik, član tri partije, a glumi neku nezavisnost? Ja sam za njega supernezavisan. S tim u vezi, šta će Skupština preduzeti povodom davanja političkih izjava i šta će Vlada uraditi da prekontroliše ovu moju tvrdnju da su dobili 80.000 funti ili 100.000 evra od Britanske ambasade, jer od tada datiraju njihove političke izjave? Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Nenad Božić.

NENAD BOŽIĆ: Hvala.

U Kragujevcu postoji firma koja se zove „Zastava inpro“ i koja je doskoro zapošljavala negde preko 300 zaposlenih, a od toga su 145 zaposlenih

bili invalidi rada. Firma je, inače, osnovana 2011. godine i osnovana je sa namerom da se invalidi rada iz bivše „Zastava“ grupe, svih tih firmi, sakupe na jednom mestu i da se u jednoj firmi organizuje rad za njih. Firma se, inače, bavi proizvodnjom auto-prikolica i još neke druge metalne galanterije.

Pre dva meseca je njena imovina, u najvećoj meri, a to su oprema i mašine, pošto ona nema nekretnine, prodana njihovom dosadašnjem partneru, francuskoj kompaniji „Trigano“, koja je od tih 300 radnika preuzela negde oko 160. Pošto firma više nema sredstva za proizvodnju i nema šta da radi, postali su praktično tehnološki višak. Pored toga, tim radnicima koji više nisu mogli da nastave da rade u toj novoj francuskoj firmi su ostale neisplaćene neke zarade. Oni su još pre dva meseca stupili u štrajk glađu, koji su trenutno prekinuli kao štrajk glađu ali su nastavili protest, gde je 28 invalida rada u protestu. To su teži invalidi i lošeg su zdravstvenog stanja. Pored isplate zaostalih zarada i povezivanja radnog staža, traže da im se da adekvatni socijalni program nekim prevremenim penzionisanjem ili na neki drugi način reši status. Pisali su, pored nadležnih ministarstava, i premijeru Srbije.

Pitanje za Vladu Srbije – zašto Vlada ignoriše invalide rada „Zastave inpro“ koji su lošeg zdravstvenog stanja a proglašeni su tehnološkim viškom? Zašto je ostavila stotine hiljade zaposlenih u društvenim preduzećima bez zaostalih zarada i povezanog radnog staža?

Utvrđili smo da mnogim pravnim licima, a to su preduzeća koja su uglavnom izvoznici, nije izvršen povraćaj PDV-a za avgust i septembar. Rok za povraćaj PDV-a za avgust je bio 1. novembar, a za septembar je bio 1. decembar. Preduzeća su dobila informaciju iz Poreske uprave da nema dovoljno novca za povraćaj svim firmama odjednom.

Pitanje za Ministarstvo finansija i Poresku upravu – kako je moguće da u uslovima suficita budžeta, kako je to poslanicima i građanima kazao ministar finansija, nema novca za povraćaj sredstava? Ove firme su već platile PDV u budžet i kako je moguće da moraju da čekaju na povraćaj?

Šta ste uradili sa parama koje su uplatili? Ovaj problem imaju mnoga druga preduzeća u Srbiji, jer povraćaj PDV-a kasni svima. Kojim aktom Ministarstva finansija ili Poreske uprave su utvrđeni kriterijumi za redosled povraćaja PDV-a u slučaju nedostatka novca za isplatu svim pravnim licima koja čekaju povraćaj? Zašto akti sa kriterijumima za povraćaj nisu javno dostupni?

Građani sela Brzan u opštini Batočina su nam javili da su njihove parcele pored reke Morave zauzete prirodnom izmenom toka reke. Iako nisu u mogućnosti da raspolažu svojim parcelama, uredno im stižu rešenja poreza za imovinu.

Zakon o javnoj svojini, član 9, glasi: „Vode, vodotoci i njihovi izvori, mineralni resursi, resursi podzemnih voda, geotermalni i drugi geološki resursi,

rezerve mineralnih sirovina i druga dobra koja su posebnim zakonom određena kao prirodna bogatstva u svojini su Republike Srbije.“ Zakon o vodama, član 12. stav 1, koji inače nije promenjen ovom novom izmenom: Republika Srbija ima pravo preče kupovine vodnog zemljišta.

Prema zakonu, vlasnici parcela koje su postale vodno zemljište jer ih je zauzela reka Morava, koja je u svojini Republike Srbije, moraju prvo ponuditi svoje parcele Republici Srbiji, koja ima pravo preče kupovine.

Goran Milanović iz sela Brzan je uputio ponudu za prodaju svoje parcele Ministarstvu poljoprivrede i zaštiti životne sredine, ali nije još uvek dobio zvaničan odgovor. Znači, građani ne mogu da raspolazu svojom imovinom, jer je koristi država bez ikakve naknade, a pri tome im naplaćuje porez na imovinu.

Pitanje za Ministarstvo poljoprivrede i zaštitu životne sredine – kada će Ministarstvo poljoprivrede odgovoriti na pitanja građana vezana za njihove ponude za otkup zemlje? Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Nemanja Šarović.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, pitanje postavljam predsedniku Vlade Republike Srbije Aleksandru Vučiću – da li će podržati inicijativu koju je jutros podnela SRS? Mi smo podneli predlog za obrazovanje anketnog odbora radi utvrđivanja činjenica u vezi s ubistvom i političkom pozadinom ubistva Zorana Đinđića.

Vi znate, koliko se godina već u javnosti konstantno o tome priča, mnogi politički akteri konstantno govore da postoji određena politička pozadina. I potpuno je jasno da ona postoji, ali isto tako je jasno da dosada nije postojala politička volja da se istraži ta politička pozadina.

Mi iz SRS želimo da se konačno stavi tačka na ovu priču, bez obzira na to što o Zoranu Đinđiću i politici koju je vodio ne mislimo ništa dobro. Smatramo da ova tema ne može biti stavljena ad akta sve do onoga trenutka dok ne budu u potpunosti utvrđene sve činjenice, a jasno je da to do danas nije urađeno.

Zbog toga smo zvanično, po hitnom postupku, podneli predlog za obrazovanje anketnog odbora i naš je predlog da taj anketni odbor čini pet članova. Pet članova je nešto što bi, po našem mišljenju, omogućilo da taj anketni odbor bude funkcionalan i da bude u stanju da izvrši svoj zadatak.

Ukoliko bismo prihvatili, naš predlog je, i to da kažem, da najvećih pet poslaničkih grupa ima svoje predstavnike u tom anketnom odboru, i smatramo da bi, ukoliko bi bilo više, ako bismo npr. predložili da 14 poslaničkih grupa, koliko ih valjda trenutno ima Narodnoj skupštini, ima svoje predstavnike, on bio preglomazan, predimenzioniran, i da bi rad tog odbora bio unapred osuđen na propast. Rok koji smo odredili za to da anketni odbor izvrši zadatak je 90 dana, tri meseca. Opet po našem mišljenju, smatramo da je to optimalan rok, ni

prekratak, ni predugačak, sasvim dovoljan da, ukoliko ozbiljni ljudi budu ozbiljno radili, odbor dođe do rezultata.

Naš predlog je da dužnost predsednika anketnog odbora vrši poslanik koga predloži najveća opoziciona poslanička grupa a da zamenik predsednika anketnog odbora bude narodni poslanik koga predloži najveća poslanička grupa. Koji su to razlozi? Mi smatramo da je vlast, i ova kao i sve prethodne, imala dovoljno i vremena i sredstava na raspolaganju da utvrdi sve što je želela i da politička volja nije postojala. Ne može vlast kontrolisati sama sebe i ne može režim koji ima na raspolaganju i tužilaštvo u sudove i BIA i sve drugo i nije izvršio taj zadatak, ne možemo ponovo tim istim ljudima poveriti da izvrše taj zadatak ukoliko iskreno želimo da on bude nekada završen.

Isključivi zadatak anketnog odbora je da sagleda okolnosti i utvrdi činjenice u vezi sa ubistvom i političkom pozadinom ubistva Zorana Đinđića. I dalje nismo išli. Ovaj se odbor ne bi bavio ni politikom, ni Vladom Zorana Đinđića ni bilo čime drugim. Dakle, ograničen je zadatak u jednoj rečenici, činjenicama i okolnostima u vezi sa ubistvom i političkom pozadinom ubistva Zorana Đinđića.

Pitanje postavljamo Aleksandru Vučiću, jer je on taj koji odlučuje o tome i potpuno je jasno da bez podrške vladajuće koalicije neće moći biti formiran ovaj odbor. Pozivam sve poslaničke grupe da podrže ovaj predlog. Onaj ko je dobronameran, ko želi da se konačno utvrdi istina, on će ga podržati, a smatram da oni koji ne podrže formiranje ovog anketnog odbora nemaju pravo da ikada više uzmu u usta Zorana Đinđića.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Aleksandar Marković.

ALEKSANDAR MARKOVIĆ: Zahvaljujem, gospođu predsedavajuća.

Dame i gospodo narodni poslanici, pre nego što pređem na poslaničko pitanje koje se odnosi na Gradsku opštinu Vračar, napravio bih jedan kratak uvod.

Gradska opština Vračar je poznata po tome što je u okviru opštinskog odbora jedne stranke pokrenuta inicijativa za smenu Saše Radulovića zbog falsifikovanja izborne liste. Nadam se da će oni uspeti u tome, ali to sada nije tema. Tema je raspolaganje i upravljanje imovinom Gradske opštine Vračar.

Pre nekoliko dana je bilo 100 dana nove opštinske vlasti na čelu sa prof. Nedeljkovićem i održana je konferencija za štampu tim povodom. Na konferenciji za štampu su se čuli frapantni podaci i ja sada postavljam poslaničko pitanje MUP-u, koji je već upoznat sa delom onoga što se radilo za vreme DS-a na Vračaru, ali želim da dodatno apelujem da se pripadnici MUP-a posebno pozabave određenim činjenicama i podacima koje smo mogli da čujemo na toj konferenciji za štampu, a te činjenice i podaci proističu iz revizije nekoliko

različitih institucija. U pitanju je DRI, budžetska inspekcija, interna revizija, ali u pitanju je i jedna eksterna revizorska kuća.

Svi se slažu u nečemu, a to je da je imovina ili dobar deo imovine Gradske opštine Vračar nestao. Nestali su kvadrati poslovnog prostora. I to ne mali broj, već 5.354 kvadrata poslovnog prostora je nestalo. Isparilo. Nekada je bilo, više nema. Postavljam pitanje – ko je odgovoran za to? Gde su nestali ti kvadrati?

Ono što je takođe utvrđeno jeste veliki dug. O tome smo pričali na nekoj od prošlih sednica – 780 miliona dinara duga. Znamo da nisu učinili ništa da pokušaju da naplate, da utuže, da se izbore za sredstva koja im pripadaju.

Ono što je simptomatično, i o tome do sada nismo razgovarali, to su stanovi. Revizijom je utvrđeno, odnosno proverom dokumentacije, da postoji 70 nepostojećih stanova, odnosno da ne postoji 70 stanova, da se bolje izrazim. Sedamdeset stanova iz Fonda poslovnog prostora Vračar je nestalo, isparilo.

(Radoslav Milojević: Koga pitaš?)

Ministarstvo unutrašnjih poslova. Nemojte mi dobacivati.

Gospođo predsednice, recite mu da mi ne dobacuje.

PREDSEDNIK: Vi znate da je važno da vas ja čujem, a ja sam čula nekoliko puta da ste rekli ministar unutrašnjih poslova.

ALEKSANDAR MARKOVIĆ: Zahvaljujem.

Dakle, od ukupno 421 stana, Opština Vračar ne može da koristi trenutno 160 stanova iz različitih razloga, ali 70 stanova je nestalo, odnosno ne postoji dokumentacija iz koje može da se zaključi šta se desilo sa tim stanovima.

Ima tu i nekoliko primera nedomaćinskog poslovanja, primera očiglednih zloupotreba, a to je situacija u Smiljanićevoj broj 21, na Vračaru. Dakle, rešenjem nadležnog organa, Opštinskog komiteta za privredu i finansije Opštine Vračar, investitoru „Invest biro“ ustupljene su nepokretnosti, građevinsko zemljište i stan u suterenu na adresi Smiljanićeva 21, ukupno 3,6 ari i stan od 31 kvadrata, radi rušenja i izgradnje višespratne stambene zgrade, uz obavezu investitora da izvrši nadoknadu Opštini u drugoj nepokretnosti.

Da prevedem, Opština je dala plac od tri ara ne bi li se tu izgradila zgrada, ne bi li posle Opština dobila povraćaj, odnosno naknadu u kvadratima. Zgrada je sagrađena, zgrada je nikla, ali investitor nije izvršio svoju obavezu, odnosno Opština nije dobila svoje kvadrate. Kada je došlo do spora, kada je trebalo da se tuži, kada je trebalo sudskim putem da se Opština izbori za ono što joj pripada, a to je vrednost od preko 63 miliona dinara, opština nije preduzela sve odgovarajuće korake, nije imala 100.000 dinara da plati taksu za održavanje dopunskog ročišta. Samim tim postupak nije vođen i opština je izgubila 63 miliona dinara, ili prevedeno u kvadratima koliko je to već.

Dakle, to je očigledan dokaz do koje mere je išao lopovluk na ovoj opštini koju je vodila, ponavljam zbog građana Srbije, Demokratska stranka punih 20 godina. Zahvaljujem.

PREDSIEDNIK: Zahvaljujem.

Kako više niko nije prijavljen za traženje obaveštenja po članu 287, nastavljamo sa radom.

Obaveštavam vas da je jedino poslanik Nenad Konstantinović prijavio da neće biti prisutan na ovoj sednici.

Današnjoj sednici prisustvuje ministar poljoprivrede i zaštite životne sredine Branislav Nedimović, sa svojim saradnicima.

Primili ste amandmane koje su na Predlog zakona podneli narodni poslanici, kao i Odbor za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu.

Primili ste izveštaje Odbora za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu i Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo, kao mišljenje Vlade o podnetim amandmanima.

Prelazimo na 12. tačku dnevnog reda – PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU (pojedivosti).

Pošto je Narodna skupština obavila načelni pretres, saglasno članu 157. stav 3. Poslovnika, otvaram pretres Predloga zakona u pojedinostima.

Na član 3. amandman je podneo poslanik Zoran Živković.

Da li želite reč po ovom amandmanu? (Ne.)

Na član 3. amandman su zajedno podneli Nenad Čanak, Goran Čabradi, Marinika Tepić, Nada Lazić i Olena Papuga.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 3. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Goran Ješić, Gordana Čomić, Goran Ćirić, Aleksandra Jerkov, Balša Božović, Maja Videnović, Nataša Vučković, Tomislav Žigmanov, Vesna Marjanović, Dušan Petrović i Veroljub Stevanović.

Da li neko želi reč po ovom amandmanu? (Ne.)

Na član 4. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 4. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Nenad Čanak, Goran Čabradi, Marinika Tepić, Nada Lazić i Olena Papuga.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 4. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Dejan Šulkić, Milan Lapčević i Gorica Gajić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Dejan Šulkić.

DEJAN ŠULKIĆ: Zahvaljujem.

Predloženim amandmanom želimo da se definišu rokovi za preduzimanje radnji iz nadležnosti ministra po pitanju sprovođenja IPARD programa. Podržavamo sprovođenje ovog programa, ali generalno smatramo da u Predlogu izmena i dopuna ovoga zakona, i više amandmana sam podneo u tom pravcu – daću jedno generalno obrazloženje – nisu definisani rokovi za preduzimanje ovih radnji. U obrazloženju kojim je odbijen amandman navedeno je da je to sad već definisano nekom metodologijom. Međutim, niti u zakonu niti u načelnoj raspravi nije se govorilo o ovim rokovima, a smatramo da je to važno.

Kada govorimo o rokovima za sprovođenje ovog programa, naslućujemo da će rokovi za ispunjavanje uslova od strane korisnika tih sredstava veoma precizno i restriktivno biti definisani, dok s druge strane, čuli smo u načelnoj raspravi od ministra da će u aprilu biti pripremljeni konkursi i da možemo da očekujemo krajem ove godine, odnosno negde na jesen, neki konkurs. Tako da smatram da ovi rokovi treba da budu definisani. Dakle, za sve nadležnosti koje su date ministru u izmenama i dopunama ovog zakona treba da budu definisani rokovi u kojima će ministar postupati, odnosno praktično sprovoditi zakon koji će biti usvojen na ovoj sednici.

O značaju IPARD programa neću govoriti. Generalno smo zainteresovani da se i načelo javnosti rada ispoštuje u potpunosti.

PREDSEDNIK: Hoćete trošiti pet minuta?

DEJAN ŠULKIĆ: Kasnije. Hvala.

PREDSEDNIK: U redu.

Reč ima narodni poslanik Miroslav Aleksić.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem.

Mi smo podneli amandman koji se odnosi na rokove vezano za sprovođenje konkursa za IPARD program. Smatramo da je nedopustivo da ovoliko dugo traju procedure, da je devet meseci predviđen rok od pokretanja postupka za davanje odgovora, a sa druge strane u roku od šest meseci se odgovara na zahtev. Smatramo, pre svega, s obzirom na to da je ovaj drugi rok negde definisan i IPARD programom, da bi ovaj prvi rok od devet meseci trebalo da bude kraći s obzirom na činjenicu da mi već dosta kasnimo sa IPARD programom. O tome smo govorili u načelnoj raspravi, mi moramo da učinimo sve da osposobimo administraciju da u mnogo kraćem roku odgovara na zahteve poljoprivrednika.

Prema tome, to je nešto što se mora ovde promeniti, jer smo mi izgubili vreme, nismo bili efikasni, nismo se fokusirali na IPARD program usled različitih situacija, izbora, promena ministara pa je i logično da ne možemo očekivati efikasnost Vlade, efikasnost Ministarstva.

Sada smo u situaciji da nemamo taj luksuz da možemo reći – devet meseci će nam biti potrebno da obradimo neki zahtev ili ne. Prosto to mora da ide daleko brže i u tom smislu je i podnet naš amandman, sa ciljem da pokušamo da nadomestimo svo ovo vreme koje smo propustili u prethodnom periodu.

Ministre, ja se nadam i očekujem da ćete vi biti daleko efikasniji od vaših prethodnika i da će građani, odnosno poljoprivrednici Srbije moći da očekuju sredstva i podršku iz IPARD programa, barem oni koji mogu da ispune stroge uslove IPARD programa koji su definisani kriterijumima u samom programu. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Reč ima ministar Branislav Nedimović.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani poslanici, samo bih nekoliko reči u kontekstu ovog amandmana.

Prvi deo, prvi govornik o čemu je govorio – postoje metodološka pravila na osnovu kojih se utvrđuju odgovorna lica, utvrđuju se rokovi. To je deo podzakonskih akata i deo već našeg pravnog sistema i nije neophodno u svakom pojedinačnom zakonu propisivati ta pravila.

Meni je potpuno jasan razlog zbog kog ste vi ovo uradili. Vi ste želeli da ukažete na važnost rokova, na važnost donosioca odluka, ali ja ću samo, zbog konzistentnosti svih propisa koji se donose, reći da je mnogo važno što mi imamo u jednom propisu to sve sublimirano i nema potrebe da u svakom aktu posebno definišemo ta pravila.

U odnosu na ovaj drugi deo izlaganja, rok od devet meseci je predviđen za najsloženije predmete i radili smo u skladu sa iskustvima, najboljih praksi u okruženju, koji su imali priliku da se susreću sa ovom vrstom projekata; imamo čak pojedinačne zemlje koje imaju duže vremenske rokove.

Naravno, ovde se radi o maksimalnom roku. Svi jednostavniji predmeti će biti u mnogo kraćem roku, čak u roku od nekoliko dana ili nekoliko nedelja. Ovaj drugi rok koji je vezan za donošenje rešenja, odobravanja isplate, utvrđen je posebni sektorski sporazum i tu nismo imali prostora za bilo kakva drugačija definisanja.

Ono što želim da kažem je to da sve odluke koje će biti kroz ove procedure definisane mi ćemo u sledećoj, 2017. godini, i naša nacionalna sredstva koja trošimo, prilagoditi procedurama i već trenirati do trenutka kada raspišemo prvi poziv, tamo u trećem kvartalu sledeće godine. Izvinjavam se.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

(Miroslav Aleksić: Replika.)

Nemate pravo na repliku, gospodine Aleksiću. Odlično vas je protumačio.

Da li još neko želi reč o amandmanu? (Da.)

(Miroslav Aleksić: Molim vas, replika. Ja sam ovlašćeni.)

Od vremena ovlašćenog. Izvolite.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem.

Uvažavam ovo što ste rekli, gospodine ministre, ali ja imam problem što piše „u roku od“, a ne „u roku do“. Ako bi bilo „u roku do“, onda bih ja prihvatio to da ti složeni predmeti zaista zahtevaju određeno vreme, a da možemo i pre toga. Dakle, ovde ova odredba u ovom članu zakona vas praktično štiti da vi možete na sve zahteve da odgovarate u roku od devet meseci.

Takođe, ja moram, koristiću vreme ovlašćenog, da vam pomenem i ovo što je definisano u članu 4, zapravo gde vi kao ministar bliže propisujete lica. Ono što je bila ideja amandmana koji smo podneli jeste da vi donosite pravilnik kojim se bliže propisuju lica. Smatramo da u članu to nije formulisano baš najsrećnije, jer ispada da ministar sam može da određuje ko je taj ko će imati pravo na sredstva iz IPARD programa ili ne.

Jednostavno smatramo da tu treba samo to drugačije formulisati i usvojiti pravilnik koji ćete vi doneti i koji će propisati koja su to lica koja imaju pravo da koriste sredstvo iz ovog programa. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Ministar Branislav Nedimović, pravo na repliku.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Zahvaljujem se.

Samo zbog javnosti, kratko ću, izvinjavam se na trošenju vremena.

Programom IPARD-a koji je usvojen definisani su kriterijumi, definisani su lica koja mogu i način na koji se donosi odobravanje. Nema tu ministra nigde da ministar bilo kakvo diskreciono pravo ima u tom pogledu. I što se tiče druge stvari, nemojte imati nikakvu dilemu u pogledu hitnosti, brzine i želje da se što pre uspostave i odobravaju projekti po osnovu IPARD-a. Jedan od razloga zašto smo predložili ovaj zakon jeste da što pre uđemo u ovaj sistem.

(Nemanja Šarović: Po Poslovniku.)

PRESEDAVAJUĆI: Gospodine Šaroviću.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, gospodine predsedavajući, prekršili ste član 27. koji kaže da se predsednik, odnosno predsedavajući Narodne skupštine stara o primeni Poslovnika. Vi ste dali reč ministru za repliku. Ministar u skladu sa ovim nakaradnim poslovnikom, ali poslovnikom koji ste dužni da poštujete, nema pravo na repliku.

U skladu sa Poslovnikom ministar može govoriti o amandmanu, jedanput do dva minuta, i on je to svoje pravo iskoristio; pravo na repliku je imao poslanik na čiju se diskusiju on osvrnuo i čiju je diskutovao, čiju je diskusiju i predložena rešenja kritikovao.

Nakon toga ministar nema pravo na repliku. Ne, to što je on rekao „kratko ću“ nije opravdanje; ne može ni sekunda, nije bitno koji je ministar, nije

bitno koja je tema. Nema pravo. Tako je definisao Poslovnik, jedanput dva minuta i više od toga nema.

Prema tome, ja vas pozivam, gospodine Arsiću, ne samo da sad priznate da ste prekršili Poslovnik, nego da prekinete tu praksu da ministar može šta mu padne na pamet. Jer to je ovde praksa, ministri mogu sve. Poslanici imaju znatno manje vremena. Ministar može po svakom amandmanu, poslanici ne mogu. Ministar može ukupno tri sata, poslanici mogu mnogo manje. Nama uskraćujete i to malo prava, a ministrima dajete ona prava koja nemaju.

Očekujem od vas ne vaše proizvoljno tumačenje, nego da mi pročitate član Poslovnika u skladu sa kojim ste dali reč ministru, a ja tvrdim da ne postoji taj član. Zato što ne postoji. Pročitao sam Poslovnik, za razliku od vas. Vi ga vodite po svom demokratskom osećaju, koje očigledno ne posedujete.

PRESEDAVAJUĆI: Gospodine Šaroviću, ne vodim ja sednicu po svom demokratskom osećaju nego po Poslovniku. Član 116. Poslovnika kaže – odredbe ovog poslovnika o radu na sednici Narodne skupštine primenjuju se i na druge učesnike na sednici Narodne skupštine.

I u pravu ste kada kažete da ministri imaju određena prava – pod jednim uslovom, da su predlagači zakona. Da je narodni poslanik predlagač zakona, isto bi imao pravo na dva minuta po svakom amandmanu da se javi kad god poželi, imao bi pravo i na repliku. I nikome nikakva prava nisu ni uvećana ni uskraćena.

Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje?

(Nemanja Šarović: Povreda Poslovnika.)

Ne mogu dve povrede jedna za drugom, gospodine Šaroviću. Ja sam vama odgovorio, nećemo da vodimo polemiku o Poslovniku.

(Nemanja Šarović: Ponovo po Poslovniku.)

Ponovo po Poslovniku? Pa ne mogu da napravim dve povrede. Znači, ponovo po Poslovniku?

NEMANJA ŠAROVIĆ: Ponovo po Poslovniku.

Gospodine Arsiću, povređeno je dostojanstvo Narodne skupštine. Povređeno je time što mi ne dozvoljavate da se izjasnim o tome da li želim da se Narodna skupština o ovome izjasni u danu za glasanje.

Kada Poslovnik kaže da narodni poslanik ima pravo da se izjasni, to ne znači da mi treba da mašemo, da dobacujemo ili da bilo kojom konkludentnom radnjom vama stavljamo do znanja da li imamo želju da se o ovom glasa ili ne. Ja nemam pravo da vodim dalje raspravu, ali imam pravo da se izjasnim. Izjašnjenje podrazumeva da mi date reč i da ja onda kažem, da bi to mogli da čuju i građani u direktnom prenosu, da li želim ili ne želim. Vi ste meni to pravo uskratili.

I druga povreda Poslovnika, to što kažete da ministar, da se primenjuju odredbe Poslovnika na sve učesnike. Ne, nije tačno. Apsolutno niste u pravu. I nije bitno da li je narodni poslanik predlagač ili nije, jer drugi član Poslovnika

reguliše, a vi ne znate koji je to član – evo ja tvrdim sada da ne znate, vi me demantujte – drugi član Poslovnika posebno reguliše učešće ministra u raspravi u pojedinostima i ne može se primenjivati opšta odredba.

Dakle, to jednostavno nije tačno. Primenjuje se. Kada kaže „primenjuje se i na druge učesnike“, to se misli na odredbe o kažnjavanju, na primer, pa da kaznite ministra, da kaznite bilo koga drugog ko dolazi da vređa narodne poslanike. A vi samo ono što je negativno prema narodnim poslanicima. I uvek je negativno tumačenje da imamo manje prava, a kad su ministri u pitanju, uvek je široko tumačenje, da mogu sve.

PRESEDAVAJUĆI: Gospodine Šaroviću, svi su čuli da sam vas pitao da li želite da se Skupština u danu za glasanje izjasni o povredi Poslovnika koju ste reklamirali. To je vaše viđenje Poslovnika. Inače, rad ove sednice regulisan je članom 158. Poslovnika. Vidite da znam, pročitajte član 158.

(Nemanja Šarović: Po Poslovniku.)

Nema više po Poslovniku. Pa nećemo da vodimo diskusiju po Poslovniku.

Na član 4. amandman je podneo narodni poslanik profesor dr. Miladin Ševarlić.

(Nemanja Šarović: Po Poslovniku. Ne možete vi meni da ne date reč. Javio sam se po Poslovniku.)

NEMANJA ŠAROVIĆ: Dakle evo, radi javnosti, gospodine Arsiću, šta član 158... E dobro ste rekli, moja je namera i bila da vas nateram da izgovorite koji je to član Poslovnika koji reguliše učešće ministra u delu rasprave u pojedinostima.

Naredno pitanje je šta kaže taj član Poslovnika. On kaže: „Predlagač zakona, odnosno ovlašćeni predstavnik predlagača zakona ima pravo da o svakom amandmanu govori do dva minuta, s tim da ukupno trajanje pretresa u pojedinostima po ovom osnovu ne može biti duže od tri časa“. Ministar jednom do dva minuta, član 158, i dalje nema.

Dakle, povredili ste Poslovnik time što ste dali reč ministru, a tražim od vas da uvedete red u sali jer poslanik vladajuće koalicije preteći maše i očigledno vama sugeriše da i ubuduće kršite Poslovnik i ne dajete reč poslanicima opozicije koji se javljaju da na to kršenje ukažu.

Predstavnicima vladajuće koalicije preporučujem da, ukoliko imaju nešto, neka kažu...

(Predsedavajući: Po Poslovniku, gospodine Šaroviću.)

Evo završavam. Neka kažu. Imajte političke hrabrosti...

(Isključen mikrofoni.)

PRESEDAVAJUĆI: Gospodine Šaroviću...

(Nemanja Šarović: Nemojte da vam Poslovnik i predsedavajući budu buzdovani...)

Jeste li to rekli da smo buzdovani? Jeste li to rekli? Izričem vam opomenu, gospodine Šaroviću.

(Nemanja Šarović: Po Poslovniku.)

Na član 4. amandman je podneo narodni poslanik Miladin Ševarlić.

(Nemanja Šarović: Po Poslovniku.)

Nastavite, kolega.

U skladu sa članom 112. određujem pauzu od dva minuta.

(Posle pauze – 11.07)

PRESEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Nastavljamo dalje sa radom.

(Nemanja Šarović: Po Poslovniku.)

Reč ima narodni poslanik Miladin Ševarlić.

Izvolite.

(Nemanja Šarović: Po Poslovniku. Javio sam se pre njega.)

MILADIN ŠEVARLIĆ: Ja vas molim da mi isključite vreme, pošto ne mogu da govorim budući da je poslanik Šarović neposredno pored mene i niko me neće čuti.

(Isključen mikrofon.)

(Nemanja Šarović: Po Poslovniku.)

PRESEDNİK: Izvolite, poslaniče.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Gospođo Gojković, dobro je što ste se vratili, jer je gospodin Arsić prekršio više članova Poslovnika.

Ovoga puta, i zbog toga se sada javljam, prekršen je član 109. i prekršen je član 112. Član 112. određuje kada može predsednik, odnosno pozvao se predsedavajući na taj član i odredio pauzu, a taj član kaže da, ako predsednik Narodne skupštine ne može redovnim merama da održi red na sednici, određiće pauzu dok se ne uspostavi red.

Ovde nikakvog nereda nije bilo, apsolutno nikakvog nereda, osim što je bilo kršenja Poslovnika od strane predsedavajućeg, a to kršenje je kršenje člana 109, koji kaže kada se izriče opomena narodnom poslaniku.

Veroljub Arsić je meni izrekao opomenu bez ikakvog razloga, nakon što mi je isključio mikrofon pa nije ni čuo šta sam rekao, a obavešten je, i to lažno, od poslanika vladajuće koalicije šta sam rekao.

Vi da imate imalo obraza, gospodine Arsiću, to biste priznali i ne biste nikada dozvolili da reagujete i izričite opomene za nešto što niste čuli, za nešto što vam drugi kažu.

PRESEDNİK: Ne možete da mu se direktno obraćate, kršite Poslovnik.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Ja se obraćam njemu kao predsedavajućem neposredno.

PREDSEDNIK: Ali ne možete, on ne predsedava.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Dakle, Veroljub Arsić nije ni čuo šta sam rekao. Upitao je šta sam rekao, drugi su mu rekli da sam navodno rekao da su predsedavajući buzdovani, što nije tačno. Rekao sam nešto drugo. Izrekao mi je opomenu.

PREDSEDNIK: Šta ste rekli?

NEMANJA ŠAROVIĆ: Rekao sam da ne treba da Poslovnik i predsedavajući budu buzdovani vladajuće koalicije.

PREDSEDNIK: Eto.

NEMANJA ŠAROVIĆ: To sam rekao.

PREDSEDNIK: Nije šija nego vrat.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Ne, nije šija nego vrat, nego potpuno drugačije značenje.

PREDSEDNIK: Dobro, hvala vam. Hvala, poslaniče, diskutovaćemo o tome u toku sednice.

Član 116. je ključan...

(Nemanja Šarović: Po Poslovniku.)

Ne, ne možete više. Uzeću vam vreme svaki put kad budete zloupotrebljavali Poslovnik.

(Nemanja Šarović: Po Poslovniku.)

Ne, ne možete. Sad ću vam ja izreći opomenu, zbog ovakvog ponašanja. Nemojte da maltretirate Skupštinu. Ne dozvoljavate ni da završim rečenicu. Htela sam da saslušam šta ste rekli, rekli ste i onda kažete „povreda Poslovnika“ u pola reči, sloga koji sam izgovorila.

Sedite. Neću vam dozvoliti. Uzeću vam vreme čitave poslaničke grupe, koliko god budete ustajali. Ovo je sada već zloupotreba Poslovnika. Nema povrede Poslovnika u toku odgovora predsedavajućeg. Znači sedite, smirite se i ostavite me da vam odgovorim.

Koliko vam treba sekundi da sednete i da se ponašate kao svi ostali poslanici koji se ponašaju pristojno?

Znači, član 116, koji je izazvao toliki revolt kod vas, govori o tome da se Poslovnik primenjuje na druge učesnike na sednici Narodne skupštine.

Sedite.

Znači, ne znate Poslovnik. Njegovo je pravo da vam izrekne opomenu za reč za koju ste izgovorili. Ovde niko nije buzdovan.

(Nataša Sp. Jovanović: Uopšte niste bili prisutni. Nije rekao u tom kontekstu.)

Da, da, bila sam prisutna. Ne brinite ništa.

Idemo dalje da radimo. Nemamo vremena ovde, niti ljudi koji žele tu da se igraju...

Poslaniče, da li ste vi imali reč?

(Nemanja Šarović: Po Poslovníku.)

Koji član? Morate reći koji član, jer sve ste već upotrebili...

(Nemanja Šarović: Po Poslovníku.)

Ne čujem vas uopšte.

Poslaniče Ševarliću, da li ste vi imali nameru da govorite o amandmanu?

Molim vas, prijavite se, daću vam reč.

(Nemanja Šarović: Po Poslovníku.)

Ne zloupotrebljavajte Poslovník po oceni predsedavajućeg koji po članu 27. vodi sednicu.

(Nemanja Šarović: Po Poslovníku.)

Izričem vam opomenu zbog ovakvog ponašanja.

Znači, poslaniče, ne date drugom poslaniku koji ima amandman da diskutuje. Vaše ponašanje je skandalozno na današnjoj sednici.

(Nemanja Šarović: Po Poslovníku.)

Izričem vam još jednu opomenu. Sad možete da napustite zasedanje, imate tri opomene. Sa velikim zadovoljstvom, jer ova skupština će biti mesto pristojnih ljudi, ja to garantujem.

(Nemanja Šarović: Po Poslovníku.)

Nemate reč više, žao mi je. Nemate reč. Oduzimam vam pravo na reč.

Na član 4. amandman je podneo narodni poslanik prof. dr Miladin Ševarlić.

(Nemanja Šarović: Po Poslovníku.)

Loša ste imitacija predsednika vaše partije.

Mogu da zamolim poslanika Ševarlića da pritisne dugme da bih mu dala reč. Ako ne želite, bože moj.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Poštovana gospođo predsednice, ja želim da govorim, ali mislim da su ovo uslovi koji ne odgovaraju za govor, pogotovo što se poslanik nalazi tako neposredno uz mene da neću moći ništa da kažem.

PREDSEDNIK: Hvala vam na sugestiji. Ako želite, imamo par stotina amandmana, ne bih se nagađala.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Poslanik se nalazi tako neposredno uz mene da neću moći ništa da kažem.

PREDSEDNIK: Raspravite to sa poslanikom kome je oduzeta reč.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Nisam ja tu da vodim red, poštovana predsednice.

PREDSEDNIK: Hvala vam, poslaniče.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Dozvolite mi da govorim.

PREDSEDNIK: Da, izvolite.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Dakle, podneo sam amandman na član 7. stav 3. člana 33. imajući u vidu da su sredstva za podsticaj u poljoprivredi i ruralnom razvoju, i pored povećanja o kome smo govorili, relativno skromno povećana u odnosu na, recimo, sredstva koja su bila 2013. godine, kada su iznosila 34 milijarde dinara, i zbog toga predlažem da se umesto onih intervalnih grupa koje su navedene u članu 7. stav 3. od 20 do 30 miliona vrši još dodatna klasifikacija na dve intervalne grupe, od 40 do 50 miliona i maksimalno po 50 miliona. Na osnovu toga se praktično omogućava relativno veći broj korisnika da koristi ovako relativno skromna sredstva. Hvala.

PREDSEDNIK: Na član 5. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Nenad Čanak, Goran Čabradi, Marinika Tepić, Nada Lazić i Olena Papuga.

Da li neko želi reč? (Ne.) Zahvaljujem.

Na član 6. amandman, sa ispravkom, podneo je narodni poslanik Milija Miletić.

Da li želite reč, poslaniče? (Da.)

(Marijan Rističević: A mene ste preskočili.)

Ne mogu kada vičete. Zaista ne mogu tako da vodim sednicu. Jednostavno nisu me naučili, za 53 godine života, da svi viču i vode sednicu.

MILIJA MILETIĆ: Zahvaljujem se.

Podneo sam amandman na član 6, vezano za postupak sprovođenja IPARD programa. U okviru tog člana je predviđeno da se rešenja po zahtevu za odobravanje projekta donose u roku od devet meseci, ja sam tu predložio da bude šest meseci, i po zahtevu za odobravanje isplata sredstava donose u roku od šest meseci, ja sam tu predložio da budu četiri meseca.

Razlog za to je da ljudi koji žele da koriste IPARD program mogu ranije da završe taj posao, da dobiju sredstva i, normalno, da mogu da funkcionišu, da rade. Biće dovoljno vremena šest meseci, odnosno četiri meseca za isplatu, i mislimo da će to biti baš onako kako treba za naše poljoprivredne proizvođače.

Još nešto vezano za taj član 6. sam ubacio – da ukoliko se greškom desi da ljudi dobiju sredstva pa to ne mogu da opravdaju na pravi način, tu sam podneo zahtev da se tim ljudima sredstva, po zahtevu, vrate IPARD-u za 21 dan; ovde je bilo predloženo osam dana. Mislim da je veliki broj naših ljudi iz poljoprivrednih gazdinstava koji su neuki i koji jednostavno ne mogu sami taj deo posla da odrade ukoliko se napravi neka greška.

Predložio sam, vezano za kontrolore, da ti ljudi budu sve ovo što sam napisao u ovom amandmanu, ali obavezno da budu veterinari. Mi smo se složili na našem odboru i predložili smo još jedan amandman, da i veterinarska nauka, veterinari budu uključeni u sferu, da budu kontrolori, jer mislim da će

veterinarska služba i ljudi na terenu biti veoma aktivni, i njihova struka i njihova nauka.

Veterinarska nauka je vrlo bitna za poljoprivredu, stočarstvo, mlekarnstvo, što je vrlo bitno u ovom IPARD programu. Nadam se da će u narednom periodu veterinarska struka biti mnogo više cenjena i, još jednom, pozivam sve kolege poslanike da podržimo ovaj moj amandman, jer mislim da je dobar.

U krajnjem slučaju, slažem se i sa Vladom i sa nadležnim ministrom, jer je ispravno postupio za neke stvari, ali ovo je bio moj predlog sa namerom da našim poljoprivrednim proizvođačima damo mogućnost da brže konkurišu i da za njih to bude lakše i ubedljivije.

Što se tiče veterinarima, još jednom pozivam sve ovde u Skupštini, građane Srbije, da se da podrška veterinarskoj struci, veterinarima, jer su to ljudi koji su na terenu, koji rade težak posao i zbog toga moraju biti mnogo više cenjeni, a ne kao što je do sada to rađeno, jer je veterina vrlo bitna nauka u našem društvu.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Na član 6. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Poslaničke grupe LSV.

Želite li reč? (Da.)

Izvolite.

MARINIKA TEPIĆ: Zahvaljujem, predsednice.

Uvaženi gosti iz Vlade Republike Srbije, koleginice i kolege narodni poslanici, prvo moram da izrazim veliko nezadovoljstvo što nijedan amandman LSV-a nije prihvaćen, pa čak ni ovaj koji se suštinski odnosi na gotovo isto što je i prethodnik primetio, a to je na skraćenje roka za administriranje projektima.

Tekući predlog zakona predviđa devet meseci plus šest, što znači da ćete vi gotovo godinu i po dana ostaviti dodatnog prostora za administriranje podnetim zahtevima za korišćenje sredstava iz IPARD programa, odnosno fonda, što je za nas nedozvoljeno dug period, u odnosu i na ovo prvobitno kašnjenje usled blokirajućih faktora za neakreditovanje Uprave za agrarna plaćanja.

Rekli ste da u aprilu očekujete da će se steći uslovi za akreditaciju, da se do kraja godine mogu inicirati prvi zahtevi, što tehnički, ako izvedete prostu računicu, znači decembar plus gotovo godinu i po dana vi ste već debelo zagazili u 2018. godinu kada ističe rok za povlačenje prve tranše od 15 miliona evra.

Koristiću i vreme ovlašćenog.

Dodatno želim sada, iako nisam imala takav utisak u utorak kada smo vodili načelnu raspravu, međutim, nekoliko kolega iz vladajuće većine me je potaklo da poverujem da su ove slutnje realne a sada definitivno i sama uviđam da jesu, a to je da je u ova poslednja dva dana, od načelne rasprave pa do danas, obavljen izuzetno veliki broj razgovora Poslaničke grupe LSV i naših banatskih

paora, naročito južnobanatskih, iz atara mog Pančeva, koji su prateći raspravu i ton kojim su kolege iz vladajuće većine branile ovaj zakon ili napadale ovu suprotnu stranu zaključili za mene tada neverovatnu stvar, a sada kada sagledam sve apsolutno je realno, a to je da su paori sa kojima smo komunicirali izrazili sumnju da se i sama docnja oko akreditacije Uprave za agrarna plaćanja nije dogodila slučajno.

Izrazili su sumnju da je ta docnja sa svesnom namerom dovedena do ovog nivoa, a zapravo iz razloga da bi budući korisnici IPARD programa, odnosno sredstava iz IPARD fonda bili oni poljoprivrednici koji su zapravo pod kontrolom vladajuće većine, odnosno mreža poljoprivrednika koja će biti apsolutno pod kontrolom ljudi koji će i donositi odluke kada je reč o preporukama da se sredstva odobre po njihovim zahtevima. Ili kako su oni nazvali – moram priznati da nisam ranije čula tu šifru – IMT (Imal' mene tu?), kako kažu sada kod nas u Banatu.

Tako da, imajući takav odnos prema amandmanima opozicije, a iz izveštaja Odbora sam videla da su samo amandmani jednog kolege iz vladajuće većine prihvaćeni, apsolutno verujem da su naši paori u pravu. Ubeđivala sam ih da možda greše, ne želeći ministra da branim od samog ministra. Čak sam imala vrlo solidne utiske u odnosu na komunikaciju sa nama, na raspravu, na odgovaranje narodnim poslanicima. Međutim, kada smo dobili izveštaj resornog odbora i zaključke Vlade, oni su mene demantovali i sada sam gotovo sigurna da su oni u pravu. Hvala.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Ministar Nedimović.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani narodni poslanici, moram ovde nekoliko stvari da istaknem, iako sam ih malopre izneo u komentarima na prethodne amandmane, a vezani su za ove rokove.

Ovaj rok od devet meseci je maksimalan rok i naravno da će se predmeti rešavati u kraćim vremenskim periodima. Nama je cilj, uopšte sa predlogom ovog zakona, da što pre uđemo u IPARD procedure i da sva sredstva budu na raspolaganju poljoprivrednim proizvođačima i prerađivačima.

Isto želim da kažem oko selektivnosti u načinu eventualnog dobijanja sredstava – apsolutno transparentan postupak, apsolutno otvoren, IPARD program usvojen, procedure usklađene sa svim pravilima Evropske unije.

Ove stvari koje se tiču komentara ne bih preterano ni komentarisao, iz prostog razloga. Nama je ideja da što pre stavimo u funkciju i što veći broj korisnika da dobije apsolutno na transparentan način. I ako neko uopšte sumnja u bilo kakvu nameru, mera predlaganja ovog zakona i ulaženja u čitavu ovu proceduru je potpuno jasna i mislim da ne stoje te tvrdnje.

Ima još samo jedna stvar oko amandmana. Mi smo se trudili koliko god je bilo moguće da prihvatimo što veći broj amandmana i to ćete videti u zakonima koji slede u toku današnje rasprave koliko smo maksimalno bili korektni prema svima. Gde god je postojala bilo kakva mogućnost, prihvatili smo poslaničke amandmane i mislim da ćemo kod drugih zakona potpuno drugačiju priču čuti od svih koji učestvuju u raspravi. Hvala.

PREDSIEDNIK: Hvala.

Pa amandmanu, izvolite.

MARINIKA TEPIĆ: Zahvaljujem.

Zaista sam očekivala da ćete ipak malo više komentarisati i dublje ući u demantovanje onoga što naši paori slute i misle. Govorim o ljudima koji žive od pluga, koje mi zastupamo, gospodine ministre, ne o ljudima koji žive radeći u ovim klupama ili radeći vaš posao. Dakle, neko ko živi od te zemlje, naročito vojvođanski paori, a jako dobro znam da vi jako dobro znate koliko im je njihova zemlja važna. Dakle, nisam očekivala da ćete tek tako olako preći preko onoga što oni slute i očekivala sam da ćete neke mnogo značajnije argumente dati, naročito kada je reč o transparentnosti na koju ste se pozivali.

Jednim amandmanom smo predložili da se, osim objave u „Službenom glasniku“, sve informacije, dakle konkursne i sve druge, objavljuju na internet stranici Ministarstva, plus da se upute organima lokalne samouprave, pa da ih i oni objave u cilju dodatne transparentnosti kako bi svaki pojedinac zainteresovan na nivou svoje lokalne samouprave mogao da dođe do tih informacija.

Takođe, dobro znate da paori vozeći traktor ili bilo šta od poljoprivrednih mašina ne čitaju „Službeni glasnik“, nego te vredne ruke vrte poljoprivredne mašine da bismo mi imali šta da jedemo. Ne možete očekivati da će oni svakodnevno čitati „Službeni glasnik“.

Potpuno je objektivna bila naša amandmanska ideja da se uputi i opštinama i gradovima gde žive ti naši paori da i oni dodatno informišu potencijalne korisnike ovih sredstava. Otuda još jedan razlog da sumnja bude utemeljenija, odnosno da će se raditi o poljoprivrednicima koji su apsolutno pod kontrolom vladajuće većine da bi se maksimalna kontrola nad odobrenim sredstvima do kraja mogla ispratiti.

PREDSIEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Ivana Stojiljković.

IVANA STOJILJKOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Prosto osećam potrebu da dam nekoliko argumenata. Prvi put čuje SNS za tu teoriju IMT (verovatno je to nešto što je važno u vaše vreme) i „ima li mene tu“. To se i vidi. Jer ni 2009. godine niste pružali pomoć tim paorima za koje se danas zalažete već ste pružali pomoć monopolistima, pa ste tako usvajali Uredbu

o regresiranju mineralnih đubriva a cilj je bio da se poljoprivrednicima navodno olakša i pomogne uspešno okončanje ovogodišnje, odnosno te setve.

Ono što je tadašnja vlada uradila jeste upravo da je tadašnje paore, za koje se danas tako svesrdno zalaže, primorala da od određenih partnera uzimaju mineralna đubriva i sve ostalo što ih je obavezivala ova uredba.

Ono što mi je takođe žao jeste da se mnogo toga obećavalo, paorima se nije pomagalo. Danas kada zaista postoje konkretni razlozi i konkretni načini da se poljoprivreda stavi u službu i naše države, a pre svega da se pokrene i da se pomogne našim poljoprivrednicima da mogu da žive od svoje delatnost, žao mi je što su ovako loši komentari. Sigurna sam da i poljoprivrednici vide, možda ne svi, ali verujem da će nam strpljenjem ukazati poverenje i da će videti da su naše namere bile zaista dobre. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, kao neko ko živi u Vojvodini 58 godina, kao neko koga permanentno ometaju...

Samo da izađu ovi sportisti.

Nisam razumeo da o IMT-u govori stranka koja je vodila poljoprivredu u Vojvodini do pre neki dan. U to vreme, a sećate se mahanja štakom ovde kada smo menjali Zakon o poljoprivrednom zemljištu, koji je navodno trebalo da bude u korist paora, ministar to svakako zna, preko sto hiljada hektara je bilo uzurpirano.

Dakle, gubitak na godišnjem nivou koji su vojvođanski paori pretrpeli zloupotrebom Zakona o poljoprivrednom zemljištu, koji je na teritoriji Vojvodine trebalo da primenjuje Pokrajinski sekretarijat za poljoprivredu, koji je vodila tamo neka stranka koja je zaboravila da u program unese preko sto hiljada hektara poljoprivrednog zemljišta.

Time su Vojvodina i država Srbija gubile preko 20 miliona evra godišnje i zato je moje pitanje kolegama poslanicima – koliki je taj IMT bio kada je neko izbrisao iz sistema preko sto hiljada hektara poljoprivrednog zemljišta? Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Radoslav Milojević.

RADOSLAV MILOJEVIĆ: Odgovaram, naravno, uvaženoj kolegici, a mogu i od vremena grupe koje imamo. Moram odgovoriti na ove neistine. A tu je i ministar, nadam se da će i on reći istinu.

U vreme DS-a, koja je optužena malopre, malopredašnja govornica nas je optužila, subvencije za poljoprivrednike su bile 14.000 dinara. Nisu bile dovoljne, ali su bile 14.000 dinara. A SNS je te subvencije smanjila na 4.000 dinara. Pritom su poljoprivrednici dobijali 2.000 dinara odmah, a za 2.000 dinara

samo što nisu morali da daju krv iz vene. Tako da porediti to vreme i vreme sada, kada je SNS unizila poljoprivrednike, zaista nije na mestu.

Možemo da razgovaramo i o 1.200 stručnih lica koje ste vi iz SNS otpustili, a DS je 1.200 mladih školovanih ljudi zaposlila u Ministarstvu poljoprivrede kako bi pomagali poljoprivrednicima širom Srbije. Po dva osnova ste im oduzeli mogućnost da napreduju. Oduzeli ste im sredstva i mogućnost da se edukuju, što je bio posao ovih 1.200 mladih stručnjaka, da im pomognu.

PREDSEDNIK: Ivana Stojilković, replika.

IVANA STOJILJKOVIĆ: Ono što sam iznela nije neistina, jer zaista postoje obećanja koja su bila lažna. Pročitaću građanima, da znaju.

U „Dnevniku“ 11. jula 2009. godine izašlo je obaveštenje o Uredbi o regresiranju mineralnih đubriva. Naravno, subvencije jesu postojale, ali su paori bili prinuđeni da kupuju poljoprivredne proizvode po vrlo čudnim tenderima i doprinelo se stvaranju monopola.

Zatim, 2012. godine imamo jedno obećanje koje je nazvano izmuljavanje ali ne i navodnjavanje, kada je Dušan Petrović rekao da je u planu da pod sistemima bude oko 200.000 hektara poljoprivrednog zemljišta, od 1,1 milion hektara, koliko ukupno planiramo da navodnjavamo. Naravno, država od toga nije videla ništa.

Postojala je i strategija zavlačenja Saše Dragina, tadašnjeg ministra, koji je rekao da bi od oktobra 2008. godine trebalo da se donese nova strategija razvoja poljoprivrede, na koju je više puta pozivala Demokratska stranka itd.

Opet da pomenem onih 5,5 miliona evra koji su dati u softver, odnosno pokvareni softver, koji nije radio i koji je otišao u Ministarstvo poljoprivrede.

Mislim da je ovo dovoljno da se kaže gde je novac odlazio i da li je dobronamerno odlazio u ruke paora. Mislim da građani, naročito poljoprivrednici mogu da procene ko ima dobre namere a ko je to samo lažno prikrivao. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Marinika Tepić.

MARINIKA TEPIĆ: Zahvaljujem.

Želim da kažem samo dve stvari. Kamo sreće da svi narodni poslanici vladajuće većine razumeju koliko je dobro radio Pokrajinski sekretarijat za poljoprivredu, kako u vreme upravljanja ovde prisutnog kolege Gorana Ješića tako i u vreme Branislava Bogaroškog, za šta znam da izuzetno ceni aktuelni ministar. I kamo sreće da njegove kolege iz vladajuće većine jednako dobro to razumeju, zato što se ne bi ovako „osvrtali“ na netačne i manipulativne podatke.

Što se tiče obećanja, ja sam takođe u načelnoj raspravi postavila jedno pitanje oko podsticaja za biljnu proizvodnju, takođe su neke moje kolege o tome raspravljale, prvo i poslednje obećanje ratarima, predizborno obećanje SNS-a je

bilo da će se podsticaji u biljnoj proizvodnji sa nesrećne 4.000 dinara vrlo brzo povećati na bar ono pređašnje stanje od gotovo 100 evra, odnosno 12.000 dinara, i to na taj način što je stranačka hobotnica pokušala da smiri i usisa poljoprivredna udruženja u svoje redove uoči predizborne kampanje, da amortizuje nezadovoljstvo paora ovim obećanjem. Do danas se ništa nije desilo, odnosno ta uredba Vlade kojom su smanjena sredstva i podsticaji za biljnu proizvodnju je i dalje na snazi.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, koliko je to uspešan sekretarijat bio vidi se da je uspešno izgubio gotovo 40% površina poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini na teritoriji Vojvodine. To su neoborivi dokazi i to će ministar svakako u nastavku diskusije izneti.

Koliki je IMT bio na više od 100.000 ha možete da izračunate zato što je vrednost godišnjeg zakupa bio preko 25 miliona evra na pronađenom zemljištu, koje su oni zagubili, pa izračunajte od 2007. godine, kada je stupio na snagu Zakon o poljoprivrednom zemljištu da se državno zemljište može izdavati u zakup, koliki je taj IMT bio u Vojvodini, pa pogledajte gde im žive funkcioneri, pa pogledajte koliko su kupili stanova, pa im tražite stanove u Beču i onda ćete vrlo dobro znati koliki je bio IMT i koliko su uspešni bili pokrajinski sekretari. To je jedno.

Pod dva, jeste biljna proizvodnja bila 14.000 dinara, ali su ostali dugovi od 15,2 milijarde, koje je ova vlada isplatila. Dakle, emitujete prava, ne isplatite, onda dođe do promena i onda mi moramo da plaćamo i tekuće podsticaje i da platimo dug od 15,2 milijarde, jedan deo rebalansom budžeta, a 10,2 priznavanjem javnog duga. To kolege koje se razumeju u poljoprivredu svakako znaju.

Takođe moram da kažem da je u istom roku dok su oni vladali došlo do sledećeg. Podržavanjem isključivo biljne proizvodnje podržavani su njihovi veliki paori, koji su pristalice njihovog režima, podržavani su i ti mladi aktivisti, 1.200-1.300, koji su služili da se stranački aktivisti malo uposle pred izbore itd., ali činjenica je da smo počeli da uvozimo svinjsko meso i 600.000 komada živih svinja godišnje, da smo gotovo prestali da izvozimo goveđe meso, a ovamo smo finansirali subvencijama žitarice koje smo izvozili da bismo od drugih kupovali to isto meso.

Vlada je napravila zaokret, nije smanjila obim sredstava, već je to prebacila malo na investicije i na stočarstvo. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima Snežana Bogosavljević Bošković.

SNEŽANA BOGOSAVLJEVIĆ BOŠKOVIĆ: Koristiću vreme poslaničke grupe.

Rečeno je da su subvencije smanjene u prethodnim godinama, ali bih podsetila narodne poslanike kako je došlo do izmene u isplati subvencija, odnosno podsticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju.

Godine 2014. na isplate 100 evra po ha mi smo potrošili 20 milijardi dinara, a 2015. godine približno 20 milijardi. Da bi građanima i poslanicima bilo jasnije, to je 60% ukupnog agrarnog budžeta. Jednom ozbiljnom analizom efekata mera koje se primenjuju za sprovođenje agrarne politike zaključili smo da se veliki deo agrarnog budžeta odliva, odnosno da ide u potrošnju.

Shvatili smo da je potrebno da se više sredstava preusmeri i ide u investicije. Zašto? Zbog toga što, recimo, oni koji imaju 100 ha dobiju po 100 evra, to je 10.000 evra. Time zanemarujemo činjenicu da je u Srbiji najveći broj, 77%, poljoprivrednih gazdinstava sa posedom dva ili tri ha, najveći broj je malih poljoprivrednih gazdinstava. Oni po osnovu ove mere dobiju za dva ha 200 evra. Šta mogu da urade sa tom subvencijom? Naravno, ništa. Da bismo preraspodeli sredstava, da bismo dali podsticaj da se sredstva koriste za investicije, za nabavku opreme, za nabavku traktora, mehanizacije itd., zaključili smo da je mnogo bolje da u ovu svrhu sredstva preusmerimo.

Kao što je rekao jedan prethodni poslanik, tačno je, mi smo isplatili sve zahteve poljoprivrednika i po osnovu ovih 100 evra po hektaru, a kasnije 100 evra za 20 ha. Dakle, Vlada Republike Srbije je našla dodatna sredstva, ali ostaje činjenica da smo u proteklim godinama jako puno sredstava izgubili, a mogli smo da imamo mnogo više zasađenih voćnjaka, mnogo više opreme, mnogo više investicija u preradi.

Kada jedan naš poljoprivrednik zasadi, recimo, jedan hektar voćnjaka, on dobije po osnovu te investicije povraćaj sredstava za 40%, u marginalnim područjima 55-60%. Da li je bolje da imamo hektare ili da im damo da potroše 200 ili 300 evra na putu, figurativno, od banke do kuće? Dakle, cilj Vlade RS je bio, a po predlogu ovog zakona vidim da nastavlja da bude isti, da se uloži u navodnjavanje, da se uloži u opremu, da se uloži u voćnjake, u stočarsku proizvodnju.

Dakle, ovo su izmene koje su donošene ne zato što je neko tako želeo ili hteo, već su to izmene kojima su prethodile ozbiljne analize efekata iskorišćenih sredstava u prethodnom periodu i ozbiljni ciljevi za naredni period, za godine koje su pred nama. Svi ćemo se složiti da nam trebaju novi hektari zasađenog voća, investicije, da sačuvamo male poljoprivrednike, jer oni su, kao što sam rekla u prethodnom danu, kada je bila rasprava u načelu, bili i ostali simbol tradicije srpske poljoprivrede. Dakle, na tom malom porodičnom poljoprivrednom gazdinstvu mi ćemo i ubuduće graditi strategiju, odnosno sprovesti već usvojenu Strategiju poljoprivrede i ruralnog razvoja. Hvala.

PREDSEDNİK: Reč ima narodni poslanik Vladimir Đukanović.

VLADIMIR ĐUKANOVIĆ: Nisam želeo da se javim, ali prosto sam morao, pošto se ovde spominju paori iz Pančeva a pričamo o subvencijama. Igrom slučaja tazbina mi je odande, tast mi je paor iz Pančeva.

(Zoran Krasić: Kakve to ima veze sa amandmanom?)

Ima veze sa amandmanom jer pričamo o subvencijama, zar ne?

Uzgred, u vaše vreme paori iz Pančeva nisu mogli da dođu do grumena zemlje, a ne do neke parcele. Subvencije kakve ste davali su koristili tajkuni i to je suština cele priče šta ste vi radili. Davali ste subvencije od kojih država nikakve koristi nije imala, a ni taj seljak.

(Marinika Tepić: Ne pričamo o subvencijama.)

Subvencije koje ste davali su uglavnom uzimali tajkuni. Kako? Tako što su mogli da zakupe koliko hoćete zemlje i prijave navodno kako će da zasade i vi im date subvencije. A onda ne zasade, nego to zemljište daju u podzakup i zarade duplo, a seljak ne dobije ništa. Tako ste to radili.

Pošto ovde kažete da postoje neki partijski paori, zaista bih vas zamolio da nam objasnite koji su to vaši paori a koji su to tuđi paori, pošto ste očigledno imali vaša paorska udruženja, pošto smo mogli da vidimo kako je Pokrajinska vlada tačno određenim udruženjima davala novac da bi oni mogli da preraspodele sebi.

Suština subvencija, pošto ovde vidim da imamo političare koji bi voleli da imamo Sovjetski Savez sa punim izvozima, a to je nešto što je nemoguće, nije u tome da neko živi od subvencije, nego da od te subvencije oplodi, odnosno nešto zaradi a da ima i država koristi.

Vašim davanjem subvencija mi smo potpuno upropastili paore na takav način. Suština je upravo u tome da mi danas imamo i veće prinose i veći izvoz i mnogo bolju poljoprivredu. Prema tome, politika ove vlade je takva da hoćemo da damo subvenciju, ali da može i da seljak zaradi a da država ima koristi, za razliku od vaših subvencija, gde su isključivo tajkuni imali koristi. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Miroslav Aleksić.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem.

Ja zaista, uz potpuno uvažavanje poljoprivrednika iz Vojvodine, ne razumem ovoliku potrebu da govorimo samo o tome šta je radio Pokrajinski sekretarijat, pritom govoreći o tome da li je bilo dovoljno, malo ili više. U svakom slučaju, mnogo je više od onoga što su dobijali poljoprivrednici iz centralne Srbije tokom svih ovih godina.

Agrarni budžet se, dragi prijatelji, ne puni samo sa teritorije Vojvodine, nego cele Srbije. Godinama unazad vi zaboravljate na te male poljoprivrednike iz centralne Srbije, koji imaju nešto preko dva hektara obradivog zemljišta po poljoprivrednom domaćinstvu. Mere se, nažalost, nisu na njih usmeravale.

Sada ovde slušam i bivšu ministarku, koja kaže da ćemo politiku zasnovati na malim poljoprivrednim domaćinstvima. Ja kažem – da, tako i treba, ali zašto to niste uradili? Zato što nema strategije, zato što nema vizije i zato što dosada to nije bila praksa. Očekujem od gospodina Nedimovića da će to prepoznati, jer to će biti prava strategija razvoja poljoprivrede, kada budemo obuhvatili sve one koji se bave poljoprivredom.

U centralnoj Srbiji, dragi prijatelji, poljoprivrednici imaju traktore koji su stari preko 30 godina. Retko ko ima mogućnosti da kupi polovan, koji je star pet-šest ili deset godina. Nemaju sredstava da pokrenu proizvodnju, nemaju sredstava da prežive, zato što ne mogu da dođu do tih mera ili su te mere neprimenljive za njih. Neprimenljive su zato što mera direktnih davanja po hektaru ne može da zadovolji njihove potrebe. Njima treba sredstava za investicije da bi mogli da investiraju u novu proizvodnju, nove tehnologije, novu opremu i da na taj način prežive i na taj način pomognu ukupnom ekonomskom razvoju Republike Srbije.

Prema tome, molim vas da u tom smeru razgovaramo, a ne da sad tu tražimo krivce. Pa svi su krivci. Evo, nemojte da gledamo zadnjih pet godina, hajde da gledamo zadnjih 15 godina, od 2000. godine. Ništa nije bilo bolje, ali nije ni sad u ovih pet godina. Vi sada govorite – neko drugi je bio kriv pre 2012. godine. Neka je, bio je kriv, ali hajde da vidimo šta ste vi uradili. Pa vi ste valjda dobili poverenje građana zato što ste bolji i vi treba da promenite to što su drugi loše radili. A šta ste uradili? Smanjili budžet.

Ne možemo razvijati poljoprivredu sa budžetom koji je 2,5% ili 3% budžeta Republike Srbije. Mora budžet biti minimum 5%. Tek smo ove godine došli negde do granice 4%. Minimum 5%, 6%, 7% i, kad se to bude dešavalo, onda možemo govoriti i o podsticajima i o razvoju poljoprivrede i programima i o merama i da napravimo obuhvat svih i da konačno iskoristimo te potencijale koje imamo kao poljoprivredna zemlja. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Boško Obradović.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovana predsedavajuća, poštovane kolege narodni poslanici, poštovani gledaoci koji pratite ovu raspravu, mislim da smo iz dosadašnjeg dela rasprave po ovom amandmanu mogli da zaključimo jednu stvar, da je podjednako katastrofalan odnos prema poljoprivredi i selu bio i u vreme vladavine DOS-a kada ga je predvodila DS, kao i u vreme DOS-a kada predvodi SNS. Dakle, isti su principi.

Ključni princip bavljenja poljoprivredom je ostao isti. Znači, ukidanje carina na uvoz strane robe koja preplavljuje naše tržište i ubija konkurenciju domaćeg proizvođača, smanjivanje subvencija, nedovoljna briga za selo i poljoprivredu i, što je posebno karakteristično, uništavanje svega što je domaće,

poput poljoprivredno-industrijskih kombinata, industrije poljoprivredne mehanizacije, zadrugarstva, proizvodnje zdrave organske hrane, borbe protiv genetski modifikovane hrane, semena i svega onoga što bi trebalo valjda da budu ključne tačke neke ozbiljne poljoprivredne politike.

Dakle, ovde se postavlja pitanje zaista samo to ko je bio gori, da li poljoprivredna politika u vreme DS-a ili poljoprivredna politika u vreme SNS-a. Ali vi naprednjaci ste zaista tu morali da ćutite, jer ste smanjili subvencije poljoprivrednicima sa 12 na četiri hiljade dinara. Budžet za poljoprivredu vam je konstantno ispod 5%, što su obavezni podsticaji za poljoprivredu. Šta još treba da uradite na štetu srpske poljoprivrede da biste se zaustavili i shvatili da ne radite dobro?

Ovde ste dobili jedan veoma konkretan amandman, da smanjite makar administrativne rokove kada nešto isplaćujete ili dajete poljoprivrednicima. Čak i tu ne možete da budete ažurni i brži, sa manje birokratije, manje papirologije, da i to malo sredstava što dobijaju poljoprivrednici dobiju lakše i brže. Ne vidim šta je sporno u ovom amandmanu kolega iz opozicije koji sugerišu i žele da se ubrza makar ta birokratska procedura, da se dođe do to malo sredstava što se uopšte izdvaja u budžetu za poljoprivredu.

Dakle, ovde ne postoji koncept domaćeg ekonomskog interesa u poljoprivredi, jer da postoji, u prvi plan bi bile stavljene naše zadruge, naši poljoprivredno industrijski kombinati, naša industrija poljoprivredne mehanizacije...

PREDSEDNIK: Molim sve poslanike da govore o amandmanu. Moramo stvarno da se vratimo svi na amandman na član 6. poslaničke grupe Lige socijaldemokrata Vojvodine, koja je stvarno decidirano tražila neke stvari. Vidim da ni poslanik Aleksić nije razumeo da se tu radi o pokrajinski organima nadležnim za poslove poljoprivrede, a vi ste još manje razumeli. Molim vas, mi smo završili načelnu raspravu i moramo da govorimo o amandmanima.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Trošite moje vreme, predsedavajuća.

PREDSEDNIK: Trošite vi, jer nećete o amandmanu, ne trošim ja.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Ja sam jedini govorio o amandmanu od prethodnih pet govornika.

PREDSEDNIK: Pa ste odlučili i vi da ne govorite? Ne može.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Jedino ste mene, koji sam govorio o amandmanu, opomenuli, a one koji nisu uopšte govorili o amandmanu niste opomenuli.

PREDSEDNIK: Posebno vas želim da edukujem, jer vidim kod vas neku političku budućnost pa da govorite o amandmanu bar jednom.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Pa nemojte preko mog vremena, jer mi teče vreme sve vreme.

PREDSEDNIK: Bez obzira, mogu i da vas prekinem ako ne govorite o amandmanu.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Možete, ali morate pre toga pet prethodnih govornika takođe da opomenete. Gde ste baš mene našli?

PREDSEDNIK: Ne bih se raspravljala, član 27. mi kaže da moram da vodim sednicu.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Ali baš na meni vežbate vođenje sednice.

PREDSEDNIK: Ne, ne vežbam, nego vodim sednicu.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Da li mogu da nastavim?

PREDSEDNIK: O amandmanu da, drugo ne.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Dobro.

Dakle, više je nego jasno da kada opozicija dobije reč nema pravo da govori, a kada vlast dobije reč može da govori o čemu god hoće. Ti dvostruki standardi zaista su krajnje licemerni.

PREDSEDNIK: Molila bih da govorite o amandmanu, a ako ne znate da govorite o amandmanu, imaćemo i drugih sednica pa vi uopšteno o političkoj situaciji u Evropi. Ne može tako.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Veoma sam precizno rekao da podržavam amandman kolega iz opozicije da se skрати birokratska i administrativna procedura, da to malo sredstava što dajete poljoprivrednicima date brže i lakše.

Dakle, SNS ne samo da je smanjila subvencije poljoprivrednicima, nego i to malo para što dajete, dajete tako da ljudi to dobiju posle godinu ili godinu i po dana. To nije tema amandmana? Dobro, odlično. Znači, vi objasnite građanima Srbije zbog čega ste smanjili subvencije sa 12 na četiri hiljade dinara i zašto i to malo subvencija što dajete, dajete po takvoj birokratskoj i administrativnoj proceduri da ne mogu ljudi da ih dobiju za godinu, godinu i po dana. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima Snežana Bogosavljević Bošković.

SNEŽANA BOGOSAVLJEVIĆ BOŠKOVIĆ: Poštovani narodni poslanici, još jednom, zarad vas i zarad javnosti, da pojasnim. Mi smo kao Vlada Republike Srbije od 2014. isplatili sve dugove prema poljoprivrednicima, a koji su nastali pre stupanja na vlast Vlade 2014. godine.

Dakle, 2014. godine rebalansom budžeta pet milijardi je opredeljeno za isplatu podsticaja poljoprivrednicima po osnovu nastalih dugova iz prethodnog perioda. Godine 2015, zahvaljujući razumevanju Vlade i Ministarstva finansija, obezbeđeno je takođe dodatnih sredstava u iznosu od 10,2 milijarde dinara i na taj način mi smo sva dugovanja prema poljoprivrednicima isplatili. Kada bismo želeli da izračunamo koliko je to u odnosu na ukupan budžet, bilo bi više od 5%, i to dobro zna profesor sa kojim sam o tome govorila i kada smo računali koliko je to procenata. Dakle, sve smo isplatili.

Što se tiče koncepta koji se primenjuje od 2015. godine i sumnje da li je on dobar, taj koncept je rezultat analiza efekata i pokazao se kao dobar. Jer da nije bio dobar, mi ne bismo imali ovakav izvoz, suficit ne bismo imali 2015. godine, a rekla sam da je suficit 2015. u izvozu poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda preko 1.260.000.000 evra.

Dakle, povećali smo izvoz poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda na sva tržišta, i na tržište Ruske Federacije i na tržište EU, da ne ponavljam podatke koje sam govorila u načelnoj raspravi. I zbog toga uopšte ne prihvatam određenje da mi radimo bez koncepta, da mi ne znamo. U krajnjoj liniji, pominjala sam i strategiju poljoprivrede ruralnog razvoja, da je nju pripremalo dve stotine eksperata i naučnih radnika, najeminentnijih. Pa mi se nje pridržavamo. Mi koji smo u poljoprivredi znamo, rezultati ne mogu da budu preko noći, potrebno je vreme.

Pozitivan trend je u svim pokazateljima. Naša nesreća jeste bila prošle godine što je cena poljoprivrednih proizvoda na svetskom tržištu, prema podacima FAO, bila za oko 20% niža. Zbog toga smo imali mnogo veću proizvodnju, mnogo veći izvoz nego što je to bilo realno prikazano kroz prihod i to je ono što je jedan poslanik postavio kao dilemu šta je to – imate veću proizvodnju a manji je prihod? Pa zato što su tako poljoprivredni i prehrambeni proizvodi prošle godine bili jeftiniji prosečno za 20%.

Prema tome, situacija je u poljoprivredi je daleko od idealne, ali stvari se menjaju, idu pozitivnim tokom. Svi, opet, koji se razumeju ili se bave poljoprivredom ili su stručnjaci poljoprivredni znaju da će se efekti videti kroz neku godinu.

Ovo što smo govorili oko investicija, sve je to ugrađeno u uredbu, sve je to ugrađeno u pravilnike. Dakle, sredstva će biti investirana, odnosno ići će u nove zasade, ići će u navodnjavanje, ići će u opremu, ići će u prerađivačke kapacitete – da bi i mali poljoprivrednici u centralnoj Srbiji, na jugu, na istoku imali razloga da se raduju, odnosno da imaju korist od podsticaja za poljoprivredu i ruralni razvoj. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Miladin Ševarlić.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Zahvaljujem, poštovana predsednice. Koristim vreme poslaničke grupe.

Dajte da raščistimo nekoliko stvari. Prvo, u prethodnoj diskusiji, da ne imenujem zbog replike, spomenuta je u pejorativnom značenju skraćenica IMT, da li tu ima tebe ili mene itd. Molim vas, zbog svih onih, ne samo iz ove sale Skupštine, koji su radili u IMT-u, nego zbog desetine hiljada radnika koji su radili u IMT-u, ne koriste tu skraćenicu, jer to je, zahvaljujući prošloj vlasti i ovoj

vlasti, uništen jedan od osnovnih segmenata predfarmerskog sektora agroprivrede.

I mi sad hoćemo da dajemo subvencije. Kad smo uništili „Zmaj“ – a Hrvati su, čim smo uništili „Zmaj“, napravili na ledini pored Županje novu fabriku kombajna i sad izvoze kombajne nama i drugima – uništili smo Rakovicu, uništili smo IMT i sad mi treba da dajemo subvencije fabrikama mehanizacije u Zapadnoj Evropi da bismo od njih kupovali mehanizaciju. Mislim da je drugačiji redosled stvari trebalo da bude.

Dalje, situacija je više nego tragična za najveći broj poljoprivrednih gazdinstava. Dakle, nije tačno, koleginice Bošković, da su dobijali pare da idu, da potroše na putu od banke do kuće, jer sad nemaju pare ni za dizel-gorivo da obrade svoje njive. Nemaju ni regres za dizel-gorivo, a kamoli da idu do banke da troše.

Ako vi smatrate da četiri hiljade dinara po hektaru za sitno porodično poljoprivredno gazdinstvo od dva, tri, pa čak i ono od pet hektara, kolika je prosečna veličina u Srbiji, zadovoljavajuća, onda se grdno varate, jer država daje poljoprivrednicima manje nego što oni daju državi na ime akciza i PDV-a za dizel-gorivo po hektaru i 200 kilograma mineralnog đubriva po hektaru. Hvala.

PRESEDNİK: Hvala.

Šta kažete, Snežana, još po amandmanu? Nije vam replicirao, rekao je bivša vlast ovamo-onamo...

SNEŽANA BOGOSAVLJEVIĆ BOŠKOVIĆ: Imenom me je spomenuo profesor.

PRESEDNİK: Dobro, imenom. Izvolite, dobili ste reč.

SNEŽANA BOGOSAVLJEVIĆ BOŠKOVIĆ: Tačno je da sam ja rekla da je to dve stotine evra za naše male poljoprivrednike malo jer oni to potroše na putu od banke do kuće. To sam rekla, da oni razumeju šta znači. Nisam rekla da je to njima zaista malo. Ali u odnosu na ono što su dobijali u prethodnom periodu to je beznačajno, jer oni zaista nikakvog efekta od sprovođenja prethodne strategije nisu imali. Zašto? Jer mala gazdinstva u prethodnim strategijama nisu ni tretirana kao poljoprivredna gazdinstva. Ona su bila socijalna kategorija, i to se pokazalo na terenu kao rezultat.

Dakle, oni dobiju 200 evra, ali zato ovi veliki uzmu najveći deo agrarnog budžeta. Ponavljam, dvadeset milijardi smo davali za ta direktna plaćanja. Oni dobiju dvesta, a ovi sa sto hektara dobiju deset hiljada evra. Pa ovim malima treba dati mnogo više, da podignu novi zasad, da nabave protivgradnu opremu, protivgradne mreže. Zna li koliko je njih koji svakog proleća ostanu bez prinosa, ostanu bez prihoda, zato što je bio grad? Znači, bolje im je dati za navodnjavanje, za protivgradnu zaštitu, za iskopavanje bunara, za zasade i za sve drugo.

To što vi pričate o velikim fabrikama, industrijama, mehanizaciji, to nema veze sa podsticajima koje smo mi davali kao Ministarstvo poljoprivrede. To je oprema upravo namenjena malim i srednjim poljoprivrednicima.

(Miladin Ševarlić: Molim vas, replika.)

PREDSEDNIK: Nisam ni njoj dala repliku. Po amandmanu. Zato što stvarno nema osnova. Vi jedni drugima odgovarate, diskutujete o čemu god hoćete. Znači, možete po amandmanu kao i prethodna govornica.

(Miladin Ševarlić: Rekla mi je da nemam pojma.)

I vi ste njoj rekli da nema pojma. Pa da, kad ste vi u pitanju, onda je lepo rečeno. Nema nagađanja sa mnom, možda s drugim predsedavajućim.

Replike nema. Hoćete o amandmanu ili ne? Da li želite po amandmanu?

(Miladin Ševarlić: Povreda Poslovnika.)

Ne, ne, uzeću vam dve minute, ako uopšte imate još dve minute.

Da li želite po amandmanu da diskutujete? Molim vas, jednu po jednu stvar. Moram stvarno polako da vodim sednicu.

(Miladin Ševarlić: Povređeno je dostojanstvo skupštine.)

Vi povređujete dostojanstvo time što mi ne date....

Izričem vam opomenu, poslaniče Ševarliću, zato što nećete da se pridržavate pravila iz Poslovnika. Ne dozvoljavate mi da vodim sednicu.

(Miladin Ševarlić: Ja vas molim da mi date reč.)

Sačekajte da završim jednu radnju da bih započela drugu.

Ne znam zašto samo poslanička grupa Dveri ima potrebu da nasiljem nešto izdejstvuje. Znači, ovde ne može nasiljem ništa. Sedite, pustite me da vodim sednicu, daću vam reč. Ovako ne može.

(Boško Obradović: Što ne dâte reč?)

Što ne dâmo reč? Ne damo reč. Eto zato što smo predsedavajući i hoću da vodim sednicu.

Moje pitanje poslaniku Ševarliću je bilo, i ponavljam ga, da li želi da diskutuje po amandmanu.

Želite da diskutujete po amandmanu?

(Boško Obradović: Želi po povredi Poslovnika.)

Nemojte, molim vas.

Molim poslanika Boška Obradovića da ne dobacuje.

Pitala sam vas da li želite da diskutujete po amandmanu. Da li želite?

(Miladin Ševarlić: Da.)

Dobro, daću vam reč. Da li želite pre toga povredu Poslovnika?

(Miladin Ševarlić: Da.)

Izvolite.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Zahvaljujem, poštovana predsednice i hvala što ste mi izrekli opomenu, mada mislim da je potpuno neosnovana.; to prepuštam

vama na savest. Nikoga nisam uvredio nikada niti ću ikada uvrediti u Skupštini bilo koga. Pogotovo nisam ništa ružno rekao bilo kome. Hvala vam.

Što se tiče povrede Poslovnika, član 107, povređeno je dostojanstvo Skupštine i rečeno je da ja pojma nemam. Dakle, molim vas, rekao sam lepo da sada poljoprivrednici dobijaju za biljnu proizvodnju četiri hiljade dinara po hektaru.

PREDSEDNIK: Sada ste sami sebi dali repliku, ja vam nisam dala.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Ja objašnjavam u čemu je povreda.

PREDSEDNIK: Ne, vi replicirate i govorite – rekla je ovo, a ja sam rekao ovo. To nije povreda Poslovnika. Hvala lepo. Znači, član 107. nije moguće da je povređen.

Što se tiče izricanja opomene, evo učiniću, povući ću opomenu. Delimično ste u pravu, prebrzo sam to izrekla. Hvala vam.

(Miladin Ševarlić: Da li mogu da nastavim?)

Ne, reč ima Marinika Tepić.

Izvolite.

MARINIKA TEPIĆ: Zahvaljujem, predsednice.

Imam potrebu vas da pitam da mi se definiše po kom osnovu su neki prethodnici dobijali reč. Neke ste opominjali da ne govore o amandmanu, neki su govorili o potpuno drugom zakonu, koji uopšte i nije u ovom trenutku u raspravi, vrlo malo je njih govorilo o amandmanu LSV-a, odnosno našem amandmanu o kojem se sada raspravlja.

I naročito me zanima, ja sam ispod imena kolegice Snežane Bošković Bogosavljević videla da piše SPS i shvatila da ona treba da govori u svojstvu narodne poslanice Poslaničke grupe SPS. Niti je govorila o mom amandmanu, a pritom je sve vreme govorila u prvom licu množine – šta smo mi uradili, pa šta smo uradili. Ja apsolutno znam da njena poslanička grupa nije uradila to što je ona pričala da je uradila i molim da se vodi računa u odnosu na potpis i u odnosu na svojstvo u kojem se ovde govori; kako su ljudi potpisani da se tako i ponašaju. I molim da se govori o ovom amandmanu.

Inače, potruđiću se samo u jednoj rečenici da odgovorim na niz inputa koji su i nama ovde upućivani, da možete bezbrojnim rečenicama i ciframa i podacima da pokušavate da mađijate naše vojvođanske i sve druge paore. Oni su potpuno sigurni u svom uverenju da i ovaj zakon služi samo tome da se dodatno proširi i potvrdi i dokraja iskontroliše ona mreža kako poljoprivrednih udruženja tako i pojedinačnih poljoprivrednih proizvođača, odnosno sutra registrovanih kao pravna lica, ko to bude u stanju da uradi, da bi vladajuća većina imala apsolutnu kontrolu i nad sredstvima koja će se povlačiti iz IPARD fonda. Hvala.

PREDSEDNIK: Dobro. Što se tiče vašeg pitanja, Snežana Bogosavljević Bošković je isključivo govorila u svojstvu ovlašćenog u svojoj grupi i oduzimana joj je vreme.

Znači, svima koji su govorili, jedna je možda bila replika, oduzimala sam vreme. Drugačije ne mogu da se izborim da poslanici govore isključivo o amandmanima. To se u ovom sazivu delimično izgubilo.

Snežana Bogosavljević Bošković, neću vam dati reč, ne možete da replicirate. Pitanje je bilo upućeno meni.

Da li vi, poslaniče Ševarliću, želite da nastavite diskusiju? (Da.) Izvolite.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Zahvaljujem, predsednice.

Obaveštavam Skupštinu da ću zbog toga što ste mi povukli opomenu koju ste mi neosnovano, po meni, izrekli, pripadajući deo sredstava pokloniti porodici Kovačević iz Kraljeva koja ima desetoro dece. Hvala.

(Predsednik: Hvala vama. Da, vama je povučena opomena.)

Povučena je opomena, ali bez obzira na to, ja ću taj pripadajući deo sredstava... Da ne mislite da sam ovde tražio povlačenje opomene iz finansijskih razloga.

Dakle, amandman na član 6. stav 5. Ministar poljoprivrede je obrazložio Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju. Potpuno razumem zašto se one vrše, radi ugradnje elemenata za korišćenje sredstava IPARD-a i stvaranje osnova za akreditaciju, mada je to moglo da bude urađeno i 2014. godine, kako sam čuo iz izlaganja prethodne ministarke na prekjučerašnjem zasedanju, jer je već tada stvoren osnov da se usvoje ove izmene.

Želim nešto drugo da kažem. Ministar poljoprivrede je rekao da će u aprilu tražiti da dođe komisija koja će izvršiti evaluaciju i akreditaciju Uprave za agrarna plaćanja, da očekuje da će ta komisija dati svoju saglasnost na jesen. Ako se primene odredbe ovog člana kako je predložilo Ministarstvo, mi u 2017. godini nećemo biti u stanju da povučemo nijedan cent tih sredstava, jer ako treba devet meseci, od devet meseci pa nadalje, tako piše u članu – od devet meseci će se rešiti, a ne do devet meseci – mi nijedan zahtev nećemo rešiti.

Dalje me interesuje, pošto je ministar poljoprivrede rekao na prošloj sednici da ima već 21 projekat spreman za korišćenje tih sredstava, kako je moguće da postoje spremni projekti, a da nije raspisan konkurs i ne znaju se uslovi za to. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na član 6. amandman u istovetnom tekstu podneli su Zoran Živković i Radoslav Milojičić i zajedno narodni poslanici Goran Ješić, Gordana Čomić, Goran Ćirić, Aleksandra Jerkov, Balša Božović, Maja Videnović, Nataša

Vučković, Tomislav Žigmanov, Vesna Marjanović, Dušan Petrović i Veroljub Stevanović.

Reč ima narodni poslanik Gordana Čomić.

GORDANA ČOMIĆ: Zahvaljujem.

Naš amandman odnosi se na rokove podnosioca zahteva za sredstva i rokove koje oni kojima se zahtev podnosi imaju kao obavezu da se na zahtev odgovori.

Ministar je nekoliko puta već napomenuo da je naša namera da ti rokovi budu kraći u suštini uvršćena u zakon zbog toga što su u zakonima maksimalni rokovi, a niko ne sprečava nikoga da preda zahtev u dva dana i da se, karikiram malo, odgovori u roku od sedam dana.

To je tačno obrazloženje, samo što to neće da se desi. Dakle, naši amandmani idu iz iskustva, iz naučenih grešaka, i mislim da bi bilo dobro da, ukoliko nema volje da se prihvati amandman o skraćenim rokovima, ja to razumem, ali da se propišu potpuno jasne procedure u podzakonskim aktima koje je Ministarstvo obavezno da uradi. I da ih, kao što vi kažete nama da mogu oni to da urade i za dva meseca kao i za devet meseci, onda obavežete podzakonskim aktom da tako i bude.

Zašto obrazloženje ne stoji? Kaže – daje se vremena podnosiocu zahteva da pripremi zakon, da ima vremena i sve ostalo. Ako ja podnosim zahtev jer mi treba novac koji je pod povoljnim uslovima kroz liniju IPARD-a, zašto bih gubila vreme?

Zašto taj primer spominjem? Ličiće na digresiju, a u suštini je ilustracija ovog amandmana. Naša skupština je donela zakon o tome da lokalne samouprave prijave šta je njihova svojina, kada smo donosili Zakon o javnoj svojini. Znači, ima li jednostavnije stvari, nema veze da li ste u Mitrovici, u Novom Sadu, u Kuršumliji i ostalo nego da samo prijaviš – ovo je moje? I nije se desilo ništa – godinu dana, pa godinu i po, pa dve, pa smo produžavali rokove. Dakle, čak i kad imate direktan interes da prijavite svoju svojinu po zakonu koji je Skupština donela, ne dešava se.

Ja bih volela, i ne sumnjam, ne u namere, ja ne verujem u etiku namera, ali ne sumnjam da imate plan da se i podnosioci zahteva i oni koje će do aprila Ministarstvo stručno da organizuje da odgovore na zahteve za novac, motivišu da je vreme neobnovljiv resurs; jedino vreme i živi ljudi, sve ostalo se može nadoknaditi. Zbog toga smo podneli amandman.

PREDSEDNİK: Reč ima narodni poslanik Zoran Živković, kao predlagač, pa onda ministar.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Hvala lepo. I pet minuta ću da koristim.

Amandman je potpuno smislen i mislim da nema nikakve sumnje u dobre namere, kao što ja nemam sumnje u dobre namere predlagača za ova tri zakona.

Ministre, upravo vas hvalim, tako da bi bilo dobro da čujete. Znači, hvalim vas, pa bi bilo dobro da čujete.

Imam zaključak da su dobre namere u sva tri predloga zakona koji su danas na dnevnom redu – nije to nikakav set, to je grupa zakona; set je nešto drugo – i mislim da je u istoj atmosferi i amandman koji su podnele kolege iz DS-a i ja, a to je da pritegnemo proceduru, da budu skraćeni rokovi. Mislim da je svima jasno da tri meseca nikako ne mogu da budu mali rok. Za tri meseca možete da napravite svašta, ponekad i nešto dobro, i bilo bi dobro da se tako veliki periodi vremena koriste za dobre stvari.

Ako date i podnosiocu zahteva i administraciji rok od tri meseca i u tom vremenu ne mogu, bilo sam predlagač, bilo taj podnosilac zahteva, bilo administracija, da dođu do rešenja, onda mi imamo veliki problem. Ovo je 21. vek, ovde nema potrebe da neko kopa po znanju, po arhivama, po bibliotekama nekoliko nedelja kao što je možda bilo pre 50 godina, ovde postoje informacije koje su dostupne na klik i, ako se dobro uradi procedura, ako se dobro postave obrasci, ako se dobro napravi procedura odlučivanja po zahtevu, mislim da rok može da bude i 15 dana.

Zato je dobro, ne samo u ovoj oblasti, u svim oblastima gde administracija treba da učini nešto građaninu, da ti rokovi budu što kraći. Sekundarni efekat toga je da i građani koji nešto traže od državnih organa budu skoncentrisaniji, fokusiraniji na ono što je njihov zahtev. Loša je praksa da se preda neki zahtev pa se onda čeka mesecima, pa dopuna, pa izmena, pa već se promeni zakon, promeni se vlast, imamo izbore na godinu dana, tako da je pitanje da li će biti Vlada u sledećem sastavu ne samo po prisustvu ministara nego i po organizaciji Vlade ista.

Prema tome, vreme je da se okrenemo kraćim rokovima i zato je naš predlog ovaj koji jeste. I bilo bi jako dobro da ministar učini taj iskorak i da sa dobrom namerom sa kojom nam je dao ova tri predloga zakona učini i to da prihvati odgovornost i na sebe i, naravno, na administraciju u svom Ministarstvu, uz najveću pomoć svih koji misle dobro ovoj državi da se to i sprovede.

Naravno, biće prvih šest meseci možda malo problema, nešto će biti malo duže od tri meseca, ali videćete, verujte, po iskustvu koje imam iz nekih drugih državnih poslova, posle devet meseci, godinu dana, vi već dobijate novu atmosferu, gde se ljudi u administraciji plaše da zakasne, opravdano, a da oni koji su predlagači, koji zahtevaju, koji se obraćaju mnogo ozbiljniji kad i oni imaju kraće rokove.

Generalno, niti izmena ovog člana po amandmanu koji smo mi preneli neće popraviti opšte stanje. Naravno, amandman je dobar, ali opšte stanje u poljoprivredi je loše. O tome svedoči i današnja rasprava.

Ponovo smo upali u sve moguće zamke demagogije, pa je to ponovo bila priča o ekonomskom patriotizmu, pa je ponovo bila priča o tome da su naši traktori...

PREDSEDNIK: Slažem se skroz, hajdemo na amandman.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: ... Najbolji na svetu.

PREDSEDNIK: Nema veze, loš, dobar, potpuno zao.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Što se plašite?

PREDSEDNIK: Ne, ne plašim se ja, meni je svejedno. Samo da probamo o amandmanu.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Govorim upravo o amandmanu. Malopre sam vas pitao koji je amandman na dnevnom redu, pošto iz onoga što je govoreno nisam znao o čemu se radi.

PREDSEDNIK: Slažem se.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Ovde se radi o amandmanu na član 8. Prema tome...

PREDSEDNIK: Na član 6.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Šest, pardon. Prema tome, usvajanjem tog amandmana... Govorim vam o atmosferi. Ako imate skraćene rokove, onda, predsednice, neće biti ni u Parlamentu diskusija koje će se baviti raznim demagogijama – čiji su traktori bolji, šta je nekada bilo, da li je bilo bolje pod Titom, najbolje je bilo u 90-ima, pa je najbolje bilo u 2003, pa je najbolje bilo u 2007... Takva licitiranja ne donose nam ništa.

Subvencije iz evropskih izvora sa subvencijama iz domaćih izvora moraju efikasnije biti obrađivane. Ja sam i u Predlogu zakona o budžetu pet milijardi iz nekog drugog izvora, iz bacanja para za propale firme, svojim predlogom amandmana dao predlog da to ide za subvencije za poljoprivredu. Žao mi je što to nije prihvaćeno.

Konačno, na kraju imamo jednu veliku dilemu i isto mislim da ovaj amandman koji skraćuje rok za odgovore može da utiče i na rešenje te dileme, a to je pitanje da li poljoprivreda treba da bude zasnovana na malim posedima ili na velikim posedima.

To nije ni retorsko pitanje, to je besmisleno pitanje. Nigde ni u čemu ne pobeđuje malo. U ekonomiji, a poljoprivreda je deo ekonomije i ne samo ekonomije jedne države, ona ima svoje kompleksno mesto, vezano i za demografiju i za socijalnu politiku, ali nikada u biznisu ne može da pobeđi neko ko je mali.

Prema tome, pored svega ovoga, način da država stimuliše, pa čak i natera male proizvođače da ulaze u, nekad se zvalo zadruge, nek se sada zove kooperative ili zadruge ponove, svejedno, gde će imati svoje stručne saradnike koji će u njihovo ime i za njihov račun da pišu ove predloge i da jure administraciju da odgovori budu što pre. To je na korist i administracije, jer što pre počne neka proizvodnja, onda će pre da dođe i do toga da se plati porez na taj proizvod, kada dođe do konačnog potrošača, a time se, naravno, novac vraća u budžet Srbije.

Prema tome, ministre, dobra je prilika da pokažete da na dobre predloge amandmana imate dobar odgovor.

PREDSEDNIK: Hvala.

Ministar Nedimović.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Poštovana predsedavajuća, poštovani narodni poslanici, apsolutno razumem vašu želju da ubrzate procedure koje se tiču IPARD sredstava i meni je to potpuno jasno.

Ono što u ovom trenutku mogu da vam kažem jeste da je i naša intencija da te procedure maksimalno ubrzamo i kroz IPARD program, kroz pozive koji će biti, jasno će biti definisani termini. Dakle, na nižem nivou akata biće definisane posebne procedure. Ovde ima mnogo različitih procedura, za mnogo različitih vrsta subvencija. Nije isto što će moći da se ostvari za subvencije kroz traktor, gde vrlo lako možemo, u roku od tri, četiri, pet dana odobriti bilo kakva sredstva ili neku drugu vrstu skladišnih kapaciteta, gde su neophodne sve dozvole – potrebne su ne samo građevinske, nego kasnije i upotrebna dozvola – da bi se uopšte mogle kontrole na licu mesta izvršiti. To je intencija, da se maksimalno iskontroliraju čitava procedura.

Ono što želim isto tako da kažem, objedinjena procedura je proizvod, rezultat ove vlade. Objedinjena procedura u oblasti izdavanja građevinskih dozvola i objedinjena procedura kroz izmene Zakona o vodama koji se nalazi, nama je intencija da što brže i da teret prikupljanja dokumentacije bude na javnim institucijama, na bilo kom organu, da lokalne samouprave, pokrajinske administracije ili države Srbije, da što pre može da se izade u susret onome ko želi nešto da gradi.

Još jednu stvar želim da kažem, ovaj deo amandmana koji se odnosi na uvrštavanje lica koja mogu da vrše kontrolu na licu mesta a poljoprivredne struke, to je bilo sadržano u amandmanu, ona su već obuhvaćena tehničko-tehnološkim naukama u skladu sa podzakonskim aktima koji se regulišu u naučnoj oblasti. Znači, poljoprivredna struka je inkorporirana i biće lica koja su poljoprivredne struke, a isto tako ćemo lica veterinarske struke uključiti u čitavu ovu proceduru.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Na član 6. Amandman je podneo Odbor za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu.

Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom.

Pitam ministra – da li prihvatate amandman?

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Prihvatamo.

PREDSEDNIK: Hvala. Amandman je prihvaćen.

Marijan Rističević, izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Kao predsednik Odbora u ime Odbora želim da zahvalim Vladi što je prihvatila ovaj amandman.

Radi se o kontroli IPARD-a, da u tome mogu da učestvuju i oni koji su stekli visoko obrazovanje iz oblasti veterinarske struke i to je bio zahtev koji se pojavio ovde na skupštini.

S obzirom na to da ova vladajuća većina ima razumevanje za sve što se pojavi u toku, postojao je način na koji to možemo da izvršimo i mi smo to jutros uradili na Odboru.

Zahvaljujem Vladi što je ovaj amandman prihvatila.

PREDSEDNIK: Hvala.

Poštovani narodni poslanici, saglasno članu 27. i člana 87. stavovi 2. i 3. Poslovnika, obaveštavam vas da će Narodna skupština danas raditi i posle 18 časova, zbog potrebe da raspravimo predložene zakone i usvojimo ih.

Na član 6. amandman je podneo poslanik Miladin Ševarlić.

Izvolite.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Zahvaljujem.

Pridružujem se svim poslanicima koji su podneli amandman na član 6. u vezi s ovim rokovima, jer smatram da je rok od šest meseci, čak nema ni do šest meseci, za povraćaj sredstava na već podnetu kompletnu dokumentaciju o utrošenim sredstvima iz IPARD programa isuviše dugačak i mislim da on treba da bude skraćen na 60 dana, koliko su uobičajeno rokovi za povraćaj tih sredstava.

Zašto bi poljoprivrednici, budući da će vrlo mali broj njih učestvovati, plaćali kamate bankama na kredite šest meseci kada nemaju potrebe da to rade? Ministarstvo, odnosno Uprava za agrarna plaćanja dobija kompletnu dokumentaciju, sa računima koji su plaćeni preko tekućeg računa, odnosno legitimnih finansijskih tokova.

Takođe želim da kažem da se mi ne pridržavamo Strategije, jer da se pridržavamo Strategije, mi bismo imali i nacionalni program za poljoprivredu i nacionalni program za ruralni razvoj, a još ih uvek nemamo, iako je Strategija usvojena 2014. godine.

Želim da kažem još sledeću činjenicu, da nisu tačni podaci da je spoljnotrgovinska razmena poljoprivredno-prehrambenih proizvoda posledica promene mera agrarne politike, a najviše zbog toga što mi praktično imamo 400.000 u proseku, ili više, mrtvih nego živih, ili iseljenih iz Srbije. To vam je 400.000 potrošača po tri obroka – 1.200.000 obroka dnevno puta 30 dana puta 12 meseci to izade više nego što je milijardu i 200 miliona dolara suficit iz spoljnotrgovinske razmene. Dakle, da imamo stanovnika koliko smo imali pre deset godina, onda bi oni pojeli taj suficit i ne bismo imali suficit. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Goran Ješić.

GORAN JEŠIĆ: Ovi amandmani imaju za cilj, pričali smo na Odboru, da pokušaju da skrate rokove, odnosno da napravimo jasan, transparentan rok za vreme trajanja konkursa, koji ne sme da bude kao što je bio kod prethodnih ministara, pre svega kod ministra Glamočića trajao je dva ili tri radna dana.

Moraju da budu duži rokovi da vi možete da se pripremite kao neko ko želi da aplicira ka tim sredstvima, i to automatski smanjuje korupciju, koja je bila očigledna, i možemo da pričamo o tome i nadam se da ćemo danas pričati o tome, u Ministarstvu poljoprivrede.

Znam da sami rokovi ne zavise isključivo od nas, ni od vas ovde ni od nas u Parlamentu, zavisi od ugovora koji ćemo sklopiti sa EU. Naime, oni definišu te rokove, ali moramo da napravimo što duži rok za konkurse a što kraći za realizaciju. Od trenutka kada izađemo u monitoring i utvrdimo da su ispunjeni uslovi da taj rok ne bude duži od 60 dana za povraćaj novca.

Što se tiče Strategije, uvaženi profesore, mislim, i možda ovo može da bude predlog – Strategija je usvojena; imamo svi različite stavove, ovi koji se bave poljoprivredom, o toj strategiji, i mislim da bi bilo dobro, i zbog ostalih poslanika i važnosti teme, da ta strategija prođe verifikaciju ovde u Skupštini.

Čuli smo izjave gomile poslanika da nema strategije, da se ne držimo strategije itd. Strategija je vrlo sveža i mislim da bi bilo dobro da se u nekom trenutku pojavi ovde u raspravi, da se informišu poslanici o toj strategiji. Ona čak ima i vrlo precizan akcioni plan, što je vrlo nespecifično za strategiju, a to je prema propozicijama EU, gde su predviđena i budžetska davanja i pozicije, te vas molim da u nekom trenutku, kada prođu ovi setovi zakona, izađemo ovde i razgovaramo i o toj strategiji, da se upoznaju svi poslanici sa time. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Boško Obradović.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Problem kašnjenja u isplatama refundacija poljoprivrednicima i uopšte subvencija je ozbiljan i veliki problem. Inače je kašnjenje slika i prilika naše poljoprivredne politike. Jer, primera radi, kad vi od 15. aprila treba da imate pripremljene rakete i protivgradne strelce a nemate ih ni do 15. maja i onda vas ubije grad, ko je za to odgovoran?

Gospodine ministre, rokovi. Za 15 godina vladavine DOS-a, od 5. oktobra 2000. do danas, promenjeno je 15 ministara poljoprivrede. Evo vi ćete možda biti promenjeni sa novim izborima u aprilu 2017. godine posle osam ili devet meseci vašeg mandata, a rok je još duži od toga da vi išta uradite po ovim pitanjima evropskih fondova.

Zbog toga se postavlja pitanje kakva je to poljoprivredna politika ako smenjujete ministre poljoprivrede na godinu dana; kakav tu kontinuitet politike postoji. Pričali smo već, ako već pet godina kasnite s EU fondovima, ako ste obećavali pet godina 175 miliona evra pa ih nema i sada će kao konačno doći, a onda opet rešenja o isplati, rešenja o odobravanju projekata treba da traju devet meseci, znači proći će vaš mandat, doći će novi izbori, doći će novi ministar poljoprivrede, a vi nećete doneti ni jedno jedino rešenje. To je problem.

Zato ovi amandmani pokušavaju da vas ubrzaju. Da to što obećavate, lažno, pet godina tih 175 miliona evra konačno neko vidi u Srbiji, jer niko ih nije video pet godina.

Taj vaš mit o EU, ta bajka, ta laž jednostavno je razotkrivena. Nema EU. Nema IPARD fondova. Nema EU fondova. To je prazna priča na kojoj se dobijaju izbori već godinama unazad a niko nije video ni jedan jedini evro.

Sada vi obećavate da će to možda biti iduće godine, ali će možda biti za devet meseci, dok vi donesete rešenje o odobrenju projekta ili o isplati. To govori o tome da poljoprivrednici u Srbiji nemaju nikakvu sigurnost, da poljoprivrednici u Srbiji ne mogu da očekuju nikakav plan, red i program na koji mogu da se oslone da bi nešto i sami investirali, jer nigde im ne dajete ništa bespovratno, svuda im tražite da moraju nešto da ulože pa ćete im eventualno refundirati jednoga dana, dok istekne taj vaš rok da se sve procedure završe.

Ovde se postavlja pitanje da li vi sve vreme lažete građane Srbije sa praznim pričama o evropskim fondovima. Ako ih i ne lažete i ako su oni konačno na vidiku, kao što je na vidiku da ćemo konačno ući u EU za 10, 15, 20 godina, onda možete li da ubrzate makar rešenje o isplati ili rešenje o odobrenju projekta? Ne možete da ubrzate. Zašto? Zato što ćete biti smenjeni sa mesta ministra već za osam meseci, pošto je to ritam smene ministara poljoprivrede u poslednjih 15 godina.

Dakle, šta vi uopšte imate kao ideju? Šta imate kao ideju vi iz SNS koji se do sada promenili koliko ministara poljoprivrede? Jer ste i vi samo još jedan u nizu koji će tu biti nekoliko meseci i otići.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Milorad Mirčić.

MILORAD MIRČIĆ: Ovde se radi o rokovima koji su ne samo predmet ugovora između evropskih fondova i Srbije nego pitanje samostalnosti u odlučivanju Vlade Srbije. Ovde je logično očekivati od predstavnika Vlade da

nam daju jasan odgovor da li Vlada uopšte može da skraćuje ove rokove koji se odnose na isplatu, odnosno na podnošenje programa. Na podnošenje programa je devet meseci, a na isplatu je šest meseci. To je suština.

Ako Vlada može, onda bi za isplatu logično bilo prihvatiti što kraći rok, rok koji omogućava onome ko je uložio ne mala sredstva, jer nemojte zaboraviti, po ovome programu se podrazumeva da se ulažu sopstvena sredstva po programu koji kontroliše EU, odnosno komisije EU, a to nisu mala sredstva.

Kupuje se njihova tehnologija, plaćaju se njihove instrukcije. Nisu to mala sredstva. I još ako se čeka šest meseci, a mi znamo kako to ide kada je u pitanju šest meseci, jedan ili dva meseca još se dodaje, tako da mi iz SRS samo očekujemo da predstavnici Vlade, odnosno ministar jasno kaže da li je Vlada samostalna da može da utiče na skraćivanje ovog roka. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, slušajući najmlađeg Titovog odbornika, koji je sad član crkvenopravoslavne organizacije, ne ulazeći u to, nisam mogao da zaključim... On je protiv evropskih integracija, takav je amandman i podneo, profesor, ali je za evropske pare. Pa ili jesi, ili nisi. Nikako mi nije jasna ta poslanička grupa. Ako sam protiv evropskih integracija, ja sam onda i protiv evropskih para koje se dobijaju zbog evropskih integracija. Trebalo bi sam u sebi profesor da odluči.

Što se tiče skraćivanja rokova, mi strankama moramo ostaviti dosta vremena da ispune sve što IPARD kao finansijski instrument i program zahteva. To zahteva i vreme. I to je urađeno zbog stranaka, da mogu da ispune sve, pa i kada ne ispune, ostavićemo im osam dana da dopune tu dokumentaciju.

Postoje i oni u „zemlji seljaka na brdovitom Balkanu“ koji su svoja prava ostvarivali onako na brzinu, odmah, pa u novembru 2007. zakupi zemljište a vinograd zasadi u proleće 2007. godine. Pa i od novembra napravi proleće, bilo je i toga. Pa mora u martu da ima registrovano poljoprivredno gazdinstvo a on ga registruje u julu, registruje ga u Indiji, na parcelama KO Krajkovac, Merošina. Bilo je i takvih. Bilo je brzih rešenja iz projekta STAR, i te kako brzih rešenja, da strategiju o zadrugarstvu napišete, nekoliko stranica, dobijete pare; ona nikad ne bude usvojena, ali vi dobijete 58.000 evra, valjda zato što ste bili najmlađi Titov odbornik.

Što se tiče IMT-a, baš ti, Dragin i Petrović, mene su izbacili iz IMT-a kad sam doveo ITO (YTO) i kad sam hteo da Kinezi sa IMT-om prave zajedno IMT-ove modele i modele ITO traktora. Međutim, odande sam izbačen kao kofer, a vidim da su oni rado, vrlo rado, profesoru, najmlađem Titovom odborniku davali i upumpavali pare. Bilo je 58 plus četiri i po, ukupno 62.500 evra. Hvala.

PREDSEDNIK: Miladin Ševarlić.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Replika. Ne znam da li sam najmlađi Titov odbornik, ali sam bio najmlađi odbornik Skupštine grada Beograda u Prosvetno-kulturnom veću, zajedno sa...

PREDSEDNIK: Nije se vama obraćao. Nije vama rekao da ste vi najmlađi.

(Miladin Ševarlić: Jeste, pomenuo je i mene i profesora koji je...)

Samo momenat. Molim vas.

Poslaniče Rističeviću, molim da se izjasnite da li ste mislili da je najmlađi odbornik podnosilac amandmana.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Gospodo, ovde ima dosta starijih profesora. Mislio sam na Atlagića, ali se prepoznao sasvim drugi.

PREDSEDNIK: Ipak da vam dam repliku, jer shvatila sam aluziju.

Niste baš rekli da je profesor Atlagić vas izbacivao kao kofer.

Izvolite.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Zahvaljujem, predsednice.

Dakle, ne znam da li sam najmlađi Titov odbornik, čisto sumnjam, ali sam bio najmlađi odbornik Prosvetno-kulturnog veća Skupštine grada Beograda u periodu od 1968. do 1972. godine i sedeo sam zajedno u klupi sa pokojnim glumcem Ljubom Tadićem.

Drugo, ne znam kome smeta strategija, ali ja strategiju ne usvajam. Mi smo strategiju uradili zahvaljujući učešću inostranih konsultanata i naših ljudi iz Srbije. Na konkursu smo učestvovali legitimno, legalno i taj konkurs je pozitivno ocenjen od onih koji su evaluirali iz inostranstva, kao inostrani eksperti.

Treće, uopšte mi nije jasna polemika koja iznosi neistine, više puta do sada, da je Društvo agrarnih ekonomista Srbije, to nije sada spomenuto ali na prethodnim sednicama jeste, sufinansiralo Dveri. Nikada Društvo agrarnih ekonomista nikoga nije sufinansiralo, osim 10.000 dinara koje smo dali Udruženju za borbu za pronalaženje nevinih žrtava na Kosovu i Metohiji, čiji panoi ovde stoje, posle njihovog rušenja, da mogu da nabave nove panoe. Ako je to greh, prihvatam tih 10.000 dinara da nadoknadim iz svog džepa. Ali to nije bilo u tom periodu.

Takođe, Društvo agrarnih ekonomista je održalo pet međunarodnih skupova zajedno sa Institutom za ekonomiku poljoprivrede, sa poljoprivrednim fakultetima tri agroekonomska centra. Od toga su tri skupa bila u Skupštini Srbije, dva skupa u Skupštini Vojvodine i jedan skup u Skupštini grada Subotice. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima Marijan Rističević.

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Replika.

Dame i gospodo narodni poslanici, nešto je to mnogo para za tri skupa. Drugo, što se strategije tiče, o tome ministar zna, time se bavi komisija, ne možeš ih uhvatiti ni za glavu ni za rep. Uglavnom, strategija nije usvojena a isplaćena je, što dovodi do sumnje da li je bila dovoljno kvalitetna.

Ja nisam pominjao ovde naziv nijedne organizacije. Rekao sam da postoji crkvenopravoslavna organizacija i da postoji najmlađi Titov odbornik – ko se prepoznao, prepoznao – ali nijedno ime, nijednu imenicu nisam upotrebio tog tipa.

Ne mogu da razumem ni ovo da neko bude protiv uvoza genetički modificovanih organizama, da neko bude protiv SSP-a, da neko bude protiv evropskih integracija, ali hoće pare iz evropskih integracija, hoće pare iz STAR projekta, to mu onda nije sporno. Što se tiče genetički modificovanih organizama, imamo transparent, bilo bi u redu da se skloni s obzirom na to da je 220.000 tona sojine sačme, od genetički modificovane soje, uvezla vlada Vojislava Koštunice i gospođa Ivana Dulić Marković; to je stranka Vojislava Koštunice, pomoću koje je neko i ušao u ovaj parlament. SSP je započeo 2005. godine, za vreme vlade Vojislava Koštunice, parafiran 2007, za vreme iste te vlade, i to je obaveza države koju mi moramo poštovati.

Sad ja više ne znam ko je za čega, ko je protiv čega, jednom su za jedno, drugi put su za drugo, ne valja im stranka bivšeg režima, ali očigledno su gospodin Dragin i gospodin Petrović i te kako finansijski potpomagali profesora koji se prepoznao u najmlađem Titovom odborniku. Hvala.

PREDSEDNIK: Da zatvorimo krug replika. Ni ja više ne razumem ništa.

Na član 6. amandman su zajedno podneli poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković.

Izvolite, Miroslav Aleksić ima reč.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem.

Ja sam već govorio o potrebi skraćivanja administrativnih rokova i procedura, ali ponoviću da je, s obzirom na to da se nismo pokazali dovoljno sposobnim da u adekvatnim rokovima krenemo u realizaciju IPARD programa, neophodno da sada ispravljamo te greške.

Mi smo opomenuti od Evropske unije samim iznosom sredstava koji smo dobili za ovaj program – 175 miliona evra je jedan od najmanjih iznosa koji su dobile zemlje koje su bile kandidati za članstvo u EU, a mi smo dobili 174, čak manje od Hrvatske, a trebalo je u odnosu na nju barem dva puta više da dobijemo, negde oko 400 miliona evra. Zašto? Zato što je i Evropa sumnjala u to da smo sposobni, sa našim institucijama i našim kadrovima, i na osnovu

dosadašnjeg iskustva koje imaju sa nama, da povučemo ta sredstva. I to se, zapravo, tako i dešava.

Da ne govorimo o tome da je IPARD samo vežba za ozbiljna sredstva kada uđete u EU. Na primer, Mađarska je dobijala kao kandidat 53 miliona evra godišnje. Kada je postali članica, taj iznos je bio deset puta veći – 553 miliona evra. Dakle, neophodno je vrlo ozbiljno se posvetiti ovome i ispraviti greške koje smo imali.

Zašto treba da bude kraći rok od devet meseci? I zbog pretfinansiranja. Vi ovde u ovim izmenama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju nigde ne tretirate kategoriju pretfinansiranja. Ja napominjem i obraćam se poljoprivrednicima Srbije – da bi neko mogao da koristi sredstva IPARD programa, on mora da isfinansira svoj projekat. Da li želi da napravi savremenu farmu, podigne plastenik ili podigne voćnjak, on mora da investira to iz svoga džepa, a zatim da konkuriše da mu neko odobri sredstva.

Takođe je to skopčano i vezano za rokove, naročito što poljoprivrednici, velika većina njih, nije u stanju da sada to finansira. Moraće tražiti nove načine i izvore za finansiranje, ili ćete vi to na neki drugi način, kao što su neke druge zemlje uradile, ali nisam video u zakonu da igde tretirate kategoriju pretfinansiranja, što može biti jako veliki problem.

Dakle, suština jeste da se ne dozvoli da izgubimo ni jedan jedini dinar iz IPARD-a. Ukoliko, kao što ste najavili u aprilu, očekujete da ćemo dobiti akreditaciju, nemojte da ispustimo 2017. godinu, gde ćemo izgubiti barem 15 miliona evra, koliko nam sleduje za tu godinu, jer, koliko znam, sredstva se povlače po pravilu N+3, dakle od nulte godine pa u trećoj godini dospevaju sredstva. Ukoliko rokovi budu bili ovoliko dugi, postoji ozbiljna opasnost da ćemo deo tih sredstava izgubiti.

Zato vas molim, naš amandman je u tom smislu, da se rok sa devet skрати na četiri meseca, a naravno, uvek postoje izuzeci kada nešto može da se uradi ranije ili kasnije. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima ministar Nedimović.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Poštovana predsedavajuća, poštovani poslanici, još jednom ću ponoviti zbog svih u sali, zbog javnosti, da je ovaj rok generički i da obuhvata sve vrste mera koje će biti sprovedene po IPARD proceduri.

Dakle, imamo one jednostavnije, imamo složenije. Naravno da ćemo aktima definisati kraće rokove za onu vrstu mera kroz IPARD koje će ići. Prva stvar koju nameravamo jeste nabavka mehanizacije. Tu će rokovi biti jako kratki i jako brzo će se odobravati povrat. To je ono što mora da se zna.

Druga stvar, o kojoj se često priča, jeste da je krajnji rok za trošenje prve tranše kraj 2017. godine. Nije, kraj 2018. godine je prvi rok. Pre jedno mesec dana bili smo svi zajedno u Briselu, bili smo u posebnim direktoratima koji se bave ovom problematikom i data su nam uveravanja da se N+3 odnosi na period do kraja 2018. godine. Mi ćemo dati sve od sebe, ne tražeći bilo kakve alibije. Već u 2017. godini ćemo prve mere staviti na raspolaganje i prvi novac iz IPARD-a potrošiti, prvi raspis imati.

Ono što mi je želja da kažem jeste da ovim izmenama zakona, ovim amandmanima koje usvajamo i o kojima diskutujemo, nama je ideja da što pre u ovo uđemo, da primenimo najkraće moguće rokove za svaku od mera. Jako je važna ova priča o kontroli na licu mesta, jer od nje zavisi kojom brzinom ćemo moći da donesemo rešenja o isplati. Rešenja o isplati nisu isto što i rešenja o odobrenju. Nekom se odobri, pa kad se utvrdi na licu mesta da je sve realizovano, onda ide isplata. To je suština cele priče i treba insistirati na kontroli na licu mesta.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na član 6. amandman je podnela Vesna Nikolić Vukajlović.

Izvinjavam se.

Gordana Čomić, jeste li hteli reč? (Da.)

Reč ima narodna poslanica Gordana Čomić.

Izvolite.

GORDANA ČOMIĆ: Zahvaljujem.

Molim vas, ministre, na osnovu čega smo dobili odlaganje roka? Da li je to plan da ide zajedno sa aprilom u ponovnoj reviziji za upravu ili je samo usmeno, pošto mi to ne vidimo nigde?

PREDSEDNIK: Daću vam repliku, izvolite.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Zahvaljujem se.

Kada smo bili u generalnim direktoratima koji regulišu ovu materiju, nama je rečeno na sastancima i potvrđeno kroz pisanu dokumentaciju da imamo pravo do kraja 2018. godine da nam ne bude izbijano iz te cifre od 175 miliona. To u kontekstu svega onoga što je bilo govori da smo već neki novac izgubili. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na član 6. amandman je podnela Vesna Nikolić Vukajlović.

Izvolite.

VESNA NIKOLIĆ VUKAJLOVIĆ: Hvala.

Ovo je osnovni zakon o poljoprivredi i ruralnom razvoju, i u čemu je problem? Što kaže vaš kolega, nećete u EU a hoćete IPARD fondove. Ja pripadam SRS-u i naša politika jeste da nećemo u EU, ne zato što mi nećemo,

već zato što to nije dobro, a nije dobro zato što su svi građani videli da je taj put predugačak i da smo se suviše izmorili na tom putu ka EU i da u međuvremenu ništa dobili nismo.

Mi se samo plašimo da će i poljoprivreda biti upropašćena isto tako kao što nam je i upropašćena sva privreda, industrija i sve ostalo što je bilo od 2000. godine do dana današnjeg. Znači, bila je privatizacija i svi dobro znate, i poslanici iz vladajuće koalicije znaju dokle smo došli. Ja znam da vi imate zadatak da, naravno, branite to što branite, a mi nemamo zadatak da vam oponiramo zato što želimo da budemo pametni, već zato što želimo da vam kažemo da je ovo stvarno pogrešan put i pogrešan način.

Ali videćete vi jednog dana, to je pitanje, onda ćemo svi biti u istoj situaciji, u istom problemu, pa ćemo se pitati ko će nama nadoknaditi sve ovo vreme i sve ove izgubljene godine. Jer imajte u vidu da od devedesetih godina u zemlji Srbiji traje neka vrsta tranzicije, propasti, nekih turbulencija itd. Dvadeset šest godina mi živimo u neizvesnosti. Pa, nemamo više vremena. Zamislite, 26 godina, dete ste rodili, pa do 26 godina završi fakultet, krene da radi, a u stvari ne krene da radi. Šta mi možemo više da očekujemo? Znači, dosta nam je svega.

Kako da vam kažem, nemojte pogrešno da razumete, ne mislimo mi da vi kao ministar imate lošu nameru, vi imate dobru nameru i vaša namera je, vidi se, dobra, ali verujte mi, vi ste na pogrešnom putu. Ali ako je već tako kako jeste, dajte onda uvažite sve ovo što je dobro od poslanika, ne samo SRS-a već ima ovde dosta ljudi iz drugih poslaničkih grupa koji govore pametne stvari.

Ako ne možete da utičete na sam tok EU, onda makar utičite na ono što jeste do nas, a to je kada su ti rokovi u pitanju. Ne može ta Evropska komisija isključivo da govori o rokovima, da li je nešto pet godina. Zašto niste ispregovarali da bude duži rok? Na primer, ako se kaže da taj koji koristi sredstva mora isključivo pet godina da se bavi tom aktivnošću, da li je to malo neozbiljno i prekratko za poljoprivredu? Jeste, jer ako zasadimo jedan zasad, mi tek treće, odnosno četvrte godine od njega možemo nešto da tražimo, odnosno ubiremo neke plodove. Zar nije pet godina mnogo malo? Šta to znači?

Tu se postavlja jedan rizik, da će naš čovek uzeti određena...

Molim vas, ministre, ovo su, verujte mi, za vas dobre instrukcije jer dolaze sa terena i dolaze iz iskustva. Zato vam kažem, ako smo mi dobronamerni, budite i vi prema građanima dobronamerni.

Kažem, može biti zloupotrebe. Vi ste ga ograničili na pet godina, a trebalo bi da taj rok produžite na deset. Jer postoji mogućnost zloupotrebe, da jedan naš čovek... Ali taj naš neće dobiti, verujte mi. Vi dobro znate, vi ste tamo stavili da uvek jedan inokosni organ odlučuje, direktor Uprave za agrarna plaćanja i ministar uglavnom odlučuju. Ne mogu ni oni da odlučuju, mora da odlučuje komisija. Shvatate li?

Ako je nešto pet godina, to je mnogo kratko. Znači, neko može da koristi jer ima veze u Ministarstvu, uzeće dva miliona evra i nakon pet godina će to prodati. Kome? Strancu. Tu će, mi se bojimo, doći do zloupotrebe. Hvala.

PREDSEDNİK: Reč ima narodni poslanik Nataša Jovanović.

NATAŠA SP. JOVANOVIĆ: Gospodine ministre, gospođu predsednice, koleginica Nikolić Vukajlović je podnela ovaj amandman u ime SRS iz veoma konkretnih razloga, koje je u kratkim crtama objasnila, a ja ću da se nadovežem na to i da postavim vama neka konkretna pitanja.

S obzirom na to da ovakvi projekti – gospodine ministre, vi ste odskora na toj funkciji – imaju rokove praćenja subvencija, odnosno ovih kreditnih linija u periodu od pet godina, da li vi kao novi ministar smatrate da je Srbiji, na osnovu svih ovih izlaganja, pa i ovog najkonkretnijeg amandmana, potrebna dugoročna strategija za agrarnu politiku, koja će da trasira put u budućnost?

Kada to govorim, želim da kažem i napomenem kolegama koji prate, a pre svega zbog javnosti Srbije, da je ruralni razvoj jedna, složićete se verovatno sa mnom, šira komponenta. To je mnogo kompleksnije od obrade zemlje, zasada, stočarstva, voćarstva itd. Kada kažemo ruralni razvoj, mi treba – srpski radikali će, kada budu u prilici da sprovode tu politiku, svakako to uraditi – da donesemo strateški plan za ruralni razvoj, jer nije dovoljno da imamo samo sredstva i tako srljamo i kažemo „e sada ćemo ovo“ i ad hok te stvari da se dešavaju.

Ruralni razvoj podrazumeva i razvoj seoskog turizma, i razvoj krajeva, je l' tako? Jer nije čitava Srbija ruralno izjednačena. Ono što je na području i na padinama Stare planine ili tamo na zapadu Srbije situacija, gde je izvršena deagrarizacija, nažalost, to su počeli još Brozovi komunisti posle rata, depopulacija, gde nema više..., a pogledajte samo pirotka sela. Evo, ja ću da pomenem jedno selo, Vrmdža, o kojem ste čuli, jer se mnogo pričalo o tome – nema kuća, nema ljudi, nema stanovništva.

Onda, ruralni razvoj mora da se strateški planira kako bi se u periodu od deset godina, početkom nekog posla i vraćanjem tih mladih ljudi, a ima zaista pozitivnih primera, mladi bračni par arhitekata iz Beograda, to je ono što smo mogli da gledamo, inženjeri koji su rodnom iz tog kraja ili njihovi dedovi, vraćaju se da započnu nešto novo.

Osim toga, gospodine ministre, u tim ruralnim područjima, ovo je 2016. godina, prate se inovacije i trendovi u poljoprivredi i u svetu, postoje i nove kulture koje mogu za deset godina da donesu veći i značajan prihod i da taj neko odluči da tu ostane, da kupi imanje i da krene da razvija posao koji će pun svoj prinos i doprinos imati za čitavu porodičnu zajednicu tek posle deset godina.

Zbog toga je ovaj amandman koleginice u nameri da strateški planiramo sve ono što može da donese prihod, pogotovo mladim ljudima i onima koji žele da se vrate ili da ostanu na selu. Hvala vam.

PREDSIEDNIK: Hvala.

Reč ima ministar.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Poštovana predsedavajuća, vrlo ću kratko.

Jedan od razloga zašto ovaj amandman ne možemo prihvatiti jeste što imamo skup mera u IPARD programu, ne samo jednu vrstu investicije. Imamo investicije u nabavku opreme, imamo u objekte, imamo u zasade. Generički je određen taj rok. Jako je teško pojedinačne rokove određivati u okviru zakona, tako da je taj generički rok određen u skladu sa IPARD programom. Mi ne možemo prenebregnuti situaciju da su ova sredstva pola sredstva Evropske unije. To su takva pravila i oni insistiraju na tome.

Ali to nije jedan od osnovnih razloga. Osnovni razlog jeste zato što postoji oprema koja ima mnogo kraći rok amortizacije nego što je slučaj sa nekim drugim vrstama objekata.

S druge strane, želim da odgovorim na pitanje koje mi je postavljeno. Samo ću iskoristi par sekundi. Nacionalni program za ruralni razvoj je pri kraju, naći će se pred Vladom Republike Srbije u naredna dva do tri meseca. Isto tako, i nacionalni program za poljoprivredu je u skladu sa strategijom razvoja poljoprivrede.

PREDSIEDNIK: Hvala.

Na član 6. amandman je podneo poslanik Nenad Božić.

Izvolite.

NENAD BOŽIĆ: Hvala.

Moj amandman se odnosi na član 6. Zakona o izmenama i dopunama, tj. na član 8e koji je dodat Zakonu. Rekao bih kratko o tom članu.

Ja pozdravljam odluku da se vrši kontrola sprovođenja programa, to je u redu. Propisali ste tamo uslove i za kontrolora i šta su dužna lica koja se kontrolišu, tj. firme da preduzmu, i to je sve u redu. Moj amandman se odnosi kao jedna dopuna na sve to, da se izveštaji kontrolora objavljuju na internet stranici nadležnog ministarstva mesečno, desetog u mesecu za prethodni mesec; naravno, ako je bilo kontrole.

Ovaj amandman je odbijen, i to uz obrazloženje da se ne prihvata iz razloga što izveštaj kontrolora predstavlja deo spisa upravnog predmeta koji sadrži službene i podatke o ličnosti, čija zaštita je uređena posebnim propisima kojima se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Moram sada ovde da naglasim da u ovom istom članu 8e, u poslednjem stavu, piše da „ministar bliže propisuje način i postupak obavljanja kontrole na licu mesta, kao i obrazac i sadržaj službene legitimacije kontrolora“. Znači, vi ste sad odbili amandman pozivajući se na spis upravnog dokumenta za koji još uopšte niste ni propisali kako on treba da izgleda. Znači, i način obavljanja kontrole kao što nije propisano, ni službena legitimacija kontrolora.

Ja bih sad da vam dam jedan predlog. Prvo, smatram da nema razloga da postoje ikakvi lični podaci u tom izveštaju, a evo sada ću da vam obrazložim i zbog čega. Znači, mi u tom procesu imamo dva subjekta, to su kontrolor i kontrolisano lice. To kontrolisano lice je potpisalo ugovor da dobije sredstva po programu IPARD. Taj ugovor je verovatno zaveden u nekom registru ugovora, vodi se pod nekim brojem itd. Znači, kad kontrolor krene u kontrolu, on ide pod tim brojem ugovora i pod njim podnosi izveštaj. Znači, ne upisuje sigurno matični broj lica, ako se radi o fizičkom licu, ako je to nosilac poljoprivrednog gazdinstva.

Kao što znate, korisnici ne moraju biti samo fizička lica, tj. individualna, nego mogu biti i pravna, mogu biti firme, preduzetnici itd., a oni sigurno ne podležu Zakonu o zaštiti podataka o ličnosti, zato što su njihovi podaci matični brojevi, PIB itd. sve javni.

E sad, da biste, recimo, vi sproveli kontrolu, hajde da pretpostavimo da se radi o individualnom poljoprivrednom gazdinstvu gde odlazi kontrolor u kontrolu, prvo kontrolor, hajde da kažemo, i on treba da bude zaštićen. On ima službenu legitimaciju na kojoj verovatno isto ima neki broj; znači njegovi podaci ne moraju da budu otkriveni u tom izveštaju. Znači, on je kontrolor sa imenom i prezimenom i nekim svojim službenim brojem koji ćete mu dodeliti.

Isto tako, u tom izveštaju on može da napiše broj tog ugovora, ili kako god vi to vodite, ili, pošto je to registrovano poljoprivredno gazdinstvo, verovatno isto ima neki broj pod kojim se vodi, to isto može da bude deo tog izveštaja. Tako da nema razloga da postoje bilo kakvi podaci koji podležu zaštiti ličnosti. Smatram da, ako tako uredite taj akt koji će opisivati kontrolu, vi možete sve te izveštaje staviti na sajt.

Drugo, zašto je dobro da ti izveštaji budu na sajtu? Valjda treba da imamo uvid u to kako se sprovodi program. Izveštaji o kontroli su jako važni. Ja sam stvarno pozdravio ovo kada sam video. Rekao sam – ovo je super stvar i dobro je što se vodi računa o tome. Ali ako to ostane samo u Ministarstvu, ako to nemaju mogućnost da vide sve zainteresovane strane, na kraju krajeva i svi građani Srbije, onda to nema mnogo smisla. Tako da vam dajem predlog da vi to tako uredite i da onda lepo objavljujete te izveštaje i da mi možemo, građani Srbije, pa i mi poslanici, da to lepo pratimo na sajtu Ministarstva. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima ministar Nedimović.

Izvolite.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Zahvaljujem, gospođo predsedavajuća.

Poštovani poslanici, naravno da će sve odluke o odobravanju sredstava iz IPARD-a biti na transparentan način predstavljene javnosti i biće čak i javno objavljene na internet prezentaciji Uprave za agrarna plaćanja. Isto tako će

odobrena rešenja za plaćanje stajati na raspolaganju. Kontrola je jedan složen postupak koji zahteva, sami ste rekli, dve stranke. Imate jedan alat koji vam stoji na raspolaganju. Na osnovu zahteva o dostupnosti informacija, po prethodnom odobrenju projekta, možete ući u čitavu proceduru.

Još jedna stvar koju želim da kažem je da ćete imati priliku da sva plaćanja koja idu po ovom osnovu, pošto postoji jedinstven portal vezan za sva plaćanja iz budžeta, koji se nalazi na sajtu Parlamenta, sva plaćanja koja će ići iz Uprave za agrarna plaćanja se vide, tako da smatram da će u ove tri vrste izveštavanja javnosti apsolutno imati svi uvid.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Nenad Božić.

NENAD BOŽIĆ: Hvala za repliku.

Hvala vam što ste nam to objasnili, međutim, to o čemu vi govorite, to su plaćanja, to je jedna stvar. To je u redu i pozdravljam da to bude objavljeno i to je super. Ja govorim o izveštaju o kontroli, zato što ti izveštaji o kontroli govore o tome kako se sprovodi program, da li to lice, pravno ili fizičko, koje je dobilo sredstva, da li ono radi...

Mi imamo, inače, sijaset primera do sada iz prakse, ne znam, ako gledate privatizaciju ili bilo šta drugo, gde se često ugovori koje potpišu fizička ili pravna lica sa državom ne sprovode a mi ne znamo koji su problemi nastali u sprovođenju tih ugovora. Kada bi javnost to znala, možda bi imala drugačiji odnos prema tome. Ovako stalno mislimo da se nešto krije i da se time neko ko ne sprovodi program kako treba, možda zloupotrebljava neki novac, praktično štiti.

Ovo što govorim odnosi se isključivo na taj izveštaj, tako da vas molim da razmislite o tome da prihvatite amandman i da te izveštaje stavljate, da mi vidimo za svakog korisnika programa da li ispunjava uslove programa onako kako su propisani. Mislim da je to u redu i da građani Srbije, a i naši partneri u Evropi koji daju novac za to, treba to da znaju.

PREDSEDNIK: Hvala.

Saša Radulović, izvolite.

SAŠA RADULOVIĆ: Hvala. Po amandmanu.

Transparentnost je ključna za sve što tražimo, u svim zakonima tražimo istu stvar. Ovo kod kontrole je takođe jako važno za transparentnost. Ima veze za sve privredne oblasti, pa ima veze i za poljoprivredu. Na primer, velike su zloupotrebe, recimo, u kontrolama u bilo kojoj oblasti, gde se jedan mali set privrednih subjekata, u ovom slučaju to bi bila gazdinstva, kontroliše non-stop, a ima veliki broj njih koji se ne kontrolišu nikada.

Razlog za to što tražimo punu transparentnost je da bi moglo jasno da se vidi ko se kontroliše, kako se kontroliše i koji su rezultati te kontrole. Pa kada stignu neke prijave, kontrole idu i u redovnom postupku i po prijavama, da

javnost može da zna, pogotovo zainteresovana gazdinstva, koja su ta koja se kontrolišu. Recimo, znamo mnogo situacija gde se zemlja koristi bez ikakvog osnova, državna zemlja; ne znamo da li se kontrole sprovode ili ne sprovode, pošto transparentnosti nema.

Zbog toga tražimo ove stvari, zbog toga tražimo transparentnost u svakoj oblasti, ne samo po pitanju o kome ste govorili, sa kojim se, naravno, slažemo. Potpuna transparentnost – ko je sve dobio novac, koliko novca je dobio, kada je taj novac isplaćen, to su jako dobre stvari. I svaki korak Vlade u pravcu uvođenja transparentnosti mi podržavamo, ali gledamo da time pokrijemo i sve druge oblasti; naravno, i oblast kontrole.

I ponoviću još jednom, mislim da je jako važno, ovo građani Srbije znaju, kontrole se sprovode selektivno. I, pošto se kontrole sprovode selektivno, mi mislimo da je najbolji način da se nateraju nadležni koji sprovode kontrole da to rade neselektivno da sve bude transparentno; odnosno, kada bude neka kontrola, da se rezultati objave.

Naravno, slažemo se i sa tim, to nije ni bila naša namera, da kada postoje neki podaci koji su zaštićeni zakonom koji štiti privatnost ljudi, da ti podaci treba da budu izostavljeni. Međutim, sve ostalo mora da bude objavljeno, jer na kraju, radi se o javnom novcu, ne samo o evropskom novcu nego i o našem novcu, i svako trošenje našeg novca i svaka kontrola trošenja našeg novca mora da bude javna. Hvala.

PREDSEDNIK: Na član 6. amandman su zajedno podneli poslanici Dejan Šulkić, Milan Lapčević i Gorica Gajić.

Reč ima Dejan Šulkić.

DEJAN ŠULKIĆ: Zahvaljujem, predsednice. Koristiću i pet minuta, nakon ovog amandmana.

Gospodine ministre, dosta toga je rečeno o ovim rokovima i vi ste dali obrazloženje usmeno, a dali ste i obrazloženje kojim ste odbili amandman, pa sam hteo samo to da pojasnim.

Ovde se govori o rokovima za donošenje rešenja za odobravanje isplate i oni su definisani, kao što kažete, sektorskim sporazumom između Republike Srbije i Evropske komisije. Međutim, ovde govorimo i o rokovima za donošenje rešenja i navodi se kao jedan od razloga da bi skraćivanje tih rokova možda moglo da ugrozi, odnosno ograniči pravo stranaka, s obzirom na to da duži rokovi omogućavaju stranci da blagovremeno dostavi sudu potrebnu dokumentaciju.

Dakle, rok za dostavu dokumentacije će biti definisan, koliko razumem, konkursom koji će biti objavljen, i to nije predmet ovog zakona. Govorimo o roku za donošenje rešenja.

Ako je rok za donošenje rešenja za odobravanje isplate definisan sektorskim sporazumom, ne očekujem da sad zakonom možemo da ga promenimo. Da li je tako? Dakle, na to se ne može uticati. Ali, ako je reč o roku za donošenje rešenja, odnosno odobravanje projekta, to nije definisano sporazumom i možda bi tu nešto moglo da se uradi.

Vi tamo u nekom članu propisujete predlogom izmena i dopuna ovog zakona da je ministar u roku od 15 dana od podnošenja žalbe dužan da odluči o žalbi, pa se formira komisija koja će razmatrati žalbu. Znači, komisija koja će razmatrati žalbu za ove složenije projekte, kako kažete, imaće samo 15 dana da odluči o svemu tome. Dakle onaj koji priprema projekat, analizira donošenje rešenja, odobravanje projekta ima devet meseci. Dakle, devet i šest = 15 meseci. To su gotovo dva vegetativna perioda u biljnoj proizvodnji.

Takođe sam tražio da direktor objavi zahteve lica za odobravanje projekata rešenja po zahtevu za odobravanje projekta i rešenja po žalbi na internet prezentaciji. Vi ste naveli u obrazloženju kojim se odbija ovaj amandman da je reč o ličnim podacima koji ne bi mogli da se objavljuju.

Dakle, ovaj moj amandman je protumačen jezički, da ne kažem, bukvalno. Dakle lični podatak, ime i prezime, broj zahteva, za koju vrstu investicije se odobrava – za nabavku mehanizacije, dakle to nije sporno da se objavi i u vidu nekog registra, dakle po vrsti. Mislim da nije prepreka da to bude urađeno.

Što se tiče rokova, nema još, gospodine ministre, kaznenih mera za prekoračenje ovih rokova. U Zakonu o izmenama i dopunama ovog zakona nešto se menja i pooštava u kaznenim odredbama, posebno kad je u pitanju nenamensko trošenje sredstava, i to je u redu, ali nemamo kaznene mere za prekoračenje rokova u proceduri.

Imamo administraciju koja treba da opsluži podnosioca zahteva, a preko podnosioca zahteva potencijalnog korisnika tih sredstava država hoće da sredstva preusmeri na investiciju u poljoprivredi, da uloži svoja sredstva da bi se stvorila neka nova vrednost. Administracija takođe treba da bude podložna tim kaznenim merama.

Kada govorite o rokovima, vi govorite po sistemu, kako bih rekao, kompenzacione verbalne metode. Dakle mi ćemo ove jednostavnije zahteve rešavati u roku od nekoliko dana, a ovaj rok od devet meseci je predviđen za tzv. najsloženije rokove. Pa zašto onda nisu predviđeni rokovi, ili to možete da uradite naknadno pa da kažete za ove najjednostavnije, ako je u pitanju nabavka mehanizacije, propišite negde, neka se to zna, to ćemo rešavati u roku od osam dana ili 38 dana, a neka ovaj rok od devet meseci, ako već tako rešavate i opredeljujete, da ostane za kasnije.

Dakle, što se tiče namera i motivacije, kao što je namera vaša da se ova sredstva iskoriste i nas podnosilaca amandmana jeste takva namera i cilj da se sredstva u potpunosti iskoriste.

Što se tiče zainteresovanih, ima puno zainteresovanih. Ovo o čemu vam danas govorimo, prenosimo vam i neka interesovanja potencijalnih korisnika ovih sredstava. U restriktivnim uslovima, kada se iz godine u godinu, iz razloga koji su navođeni ovde, da sada ne otvaramo raspravu na tu temu, dakle restriktivna politika subvencija državnih budžetskih izdvajanja je sve restriktivnija, da kažem da je gotovo ravna nuli u odnosu na samo pre nekoliko godina u uslovima kada su rizici poljoprivredne proizvodnje visoki, mislim i na rast troškova proizvodnje, dakle inputa, na rizike od protivgradne odbrane. Rizici od protivgradne odbrane nisu visoki zato što se bog drage na Srbe razljutio već zato što se ne ulaže u protivgradnu odbranu godinama. Da ne govorimo o neodržavanju vodotokova i prvog i drugog reda, naravno, koji ugrožavaju poljoprivrednu proizvodnju. I, naravno, rizici koje tržište poljoprivrednih proizvoda donosi za naše proizvođače.

Mi ne možemo da se pohvalimo, istine radi, visokim stepenom konkurentnosti, ali se naša poljoprivredna proizvodnja i ne štiti možda na način i u meri kojoj bi to trebalo da se čini sigurno. Kada se oslanjamo na neko uporedno zakonodavstvo, kada se oslanjamo na uporednu praksu u politici subvencija, maločas smo čuli od bivše ministarke da ne treba da se razvija i produbljuje politika subvencija nauštrb investicija.

Naravno, ali ne treba ni investicije da budu nauštrb subvencija, zato što su subvencije u ovom trenutku potrebne. Zašto? Zato što najveći broj poljoprivrednih proizvođača, posebno govorim o malim i srednjim proizvođačima, nisu sposobni da konzumiraju ni osnovne neke oblike investiranja na svojim gazdinstvima, a da ne govorimo o pravilima pod kojima se raspoređuju sredstva IPARD programa.

Dakle, uvek se u prvi plan stavljaju materija i procedure a zanemarujemo da se to ne može sprovesti, niti se prirodna bogatstva niti se materijalna sredstva mogu iskoristiti sama po sebi, bez ljudi. Nešto moramo da uradimo po tom pitanju.

I kad govorimo o transparentnosti, ili možda bolje javnosti rada, poljoprivredni proizvođači nemaju mogućnost da možda na način kako to čine neke organizovane strukture, mislim na lekare, urbaniste, arhitekte itd., nisu u prilici da učestvuju u javnoj raspravi pri donošenju ili izmeni zakona koji uređuju oblast poljoprivredne proizvodnje. Jedini način na koji oni mogu da učestvuju, ali kao posmatrači, u javnoj raspravi jeste upravo da odgledaju skupštinski prenos.

PREDSEDNIK: Hvala. Vreme.

Na član 8. amandman su zajedno podneli poslanici Dejan Šulkić, Milan Lapčević i Gorica Gajić.

Reč ima Milan Lapčević.

MILAN LAPČEVIĆ: Poštovani ministre, mi smo ovim amandmanom takođe pokušali da interвениšemo u pogledu rokova u kojim će se sprovesti ovaj zakon.

Bilo je više reči tokom ovog prepodnevno g dela zasedanja o tome da već godinama pričamo o IPARD programu, o tome kako treba iskoristiti sredstva koja su nam na raspolaganju kako bismo podstakli našu poljoprivredu, kako bismo pomogli našim proizvođačima da investiraju u svoju proizvodnju, u svoje zasede, prerađivačke kapacitete ali da nikako nismo mogli da dođemo do tih sredstava i da stalno nešto kasnimo, stalno imamo neke izgovore zašto to nismo mogli da uradimo. Mi smo iz tih razloga hteli da se taj proces ubrza.

Dakle, pohvalno je to što danas imamo ove izmene zakona na dnevnom redu, što će se konačno regulisati na koji način će se koristiti IPARD sredstva, ali želimo da to, baš zbog prethodnih propusta, što je moguće više ubrzamo i da ograničimo rokove, maksimalne rokove, do kojih će se donositi podzakonska akta i preduzimati određene druge mere koje su uslov za iskorišćavanje ovih sredstava.

U obrazloženju zašto se ne prihvata kaže se da se ne prihvata iz razloga što su neki drugi organi nadležni za donošenje podzakonskih akata, da oni imaju svoje rokove i da se na ovaj način ne može uticati na te rokove. Mislim da je Skupština najviši zakonodavni organ i da ono što piše u zakonu mora da se sprovede. Prema tome, potpuno je smisleno da mi ograničimo one koji se bave podzakonskim aktima da neke stvari rade u kraćim rokovima.

PREDSEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Želite li da koristite i preostalih pet minuta?

MILAN LAPČEVIĆ: Da, koristim pet minuta.

Hteo bih nekoliko stvari da istaknem i da pohvalim neka vaša nastojanja i obećanja. Pohvalno je to što u budžetu Republike Srbije za narednu godinu imamo više sredstava nego prethodne godine. Pohvalna je, takođe, vaša najava da će se predvideti posebne mere za nerazvijena područja i za mala poljoprivredna gazdinstva, naročito u južnoj i istočnoj Srbiji, koja su praktično pred izumiranjem i naročito je dobra stvar što se u novom zakonu uvode ove dve organizacione jedinice koje će se baviti istraživanjem proizvodnje i računovodstvenim podacima, FADN i STIPS.

Ono što je problem u poljoprivrednoj proizvodnji u Srbiji je to što naši poljoprivredni proizvođači nemaju predvidivost, ne znaju šta će se desiti sutra i nemaju hrabrosti da ulažu ogroman novac kada ne znaju kakva će biti tržišna kretanja određene kulture za godinu, dve, pet ili više. Poznato je da, da bi se

dobio proizvod u voćarstvu, treba uložiti velika sredstva, čekati pet-šest godina da počne da rađa, a onda nemate predstavu da li će taj proizvod naći svoje tržište, po kojoj ceni i da li će država stati iza toga u smislu otkupa i garantovanih cena.

Dakle, ono čime treba Ministarstvo da se bavi jeste da stane iza poljoprivrednih proizvođača i da se dugoročno planiraju određene vrste proizvodnje. Zašto država, na primer, ne iskoristi mogućnost bescarinskog izvoza poljoprivrednih proizvoda u Rusiju da napravi dugoročne ugovore sa nadležnim ministarstvom Ruske Federacije o izvozu pojedinih poljoprivrednih proizvoda, da li je to šljiva, da li je to kupina, malina, paradajz, šta god, a naročito su voćarski proizvodi cenjeni na ruskom tržištu, npr. da se naprave dugoročni ugovori o izvozu 100.000 tona, milion tona, deset miliona tona šljiva, jabuka ili nekih drugih proizvoda? Umesto toga, država je u više navrata preko predsednika Vlade, preko ministara pravila ili tražila da se naprave dogovori o bescarinskom izvozu „fijata“.

Mislim da bi mnogo svrsishodnije bilo da smo pravili dogovore da možemo da izvezemo milion tona ili deset miliona tona jabuka u narednih 20 godina pa da onda na osnovu toga Ministarstvo planira razvoj proizvodnje te kulture i da pomaže višegodišnje zasade i da subvencionise tu vrstu proizvodnje, jer ćemo na taj način sigurno više doprineti razvoju poljoprivredne proizvodnje i pomoći seljacima.

S druge strane, ono čime takođe Ministarstvo mora da se bavi jeste organizacija otkupa i garancija cena određenih poljoprivrednih proizvoda. U nekim okvirima vi ne možete uvek da predvidite sve, ali možete kroz ove sisteme FADN i STIPS da dajete preporuke poljoprivrednim proizvođačima kojom vrstom proizvodnje da se bave, da pratite i analizirate potrebe za određenom vrstom proizvoda i da na osnovu toga Ministarstvo pomaže razvoj npr. proizvodnje malina ili kupina, jer će to biti deficitaran proizvod u narednih pet ili deset godina ili ne znam, šljive, jabuke, bilo kog drugog poljoprivrednog proizvoda.

Na taj način ćete pomoći ljudima da imaju predvidljivost svoje proizvodnje, a i država će imati koristi jer će izvozom tih poljoprivrednih proizvoda ostvariti veći trgovinski suficit, pošto je poznato da jedina grana koja beleži suficit u razmeni sa svetom jeste poljoprivreda. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Koleginice Bogosavljević Bošković, nemate pravo na repliku. Možete samo da govorite o amandmanu.

SNEŽANA BOGOSAVLJEVIĆ BOŠKOVIĆ: Javila sam se posle kolege Ševarlića. Htela sam da repliciram jer je pogrešno protumačio moju prethodnu izjavu, a i sada. Pominjani su ministri iz prethodnog perioda, a ja sam jedan od tih ministara. Pominjana je Vlada iz prethodnog perioda, pa imam obavezu i

prema Vladi iz prethodnog perioda i kao ministar i obavezu prema građanima da vam kažem da ovo što čuli nije u neku ruku tačno.

(Predsedavajući: Gospodin Dušan Petrović bi po tom osnovu imao pravo na repliku.)

Da, ali ovde se odnosi na ovaj period sada.

(Predsedavajući: Znači, svi mogu? Možete po amandmanu, nije problem.)

Pa evo po amandmanu. Prvo da kažem da sam potpuno pogrešno protumačena kada se govori o malim poljoprivrednim proizvođačima. Pa mi smo upravo zbog njih menjali politiku o subvencijama, da bi oni dobili sredstva iz agrarnog budžeta, jer u prethodnim godinama sredstva iz agrarnog budžeta su dobijali najveći, 100 evra po ha, 100 ha po 100 evra = 10.000 evra, a naši mali ne dobiju ništa. Mi smo zbog njih. Najviše sredstava je odlazilo prema velikima. Zbog njih.

Što se tiče greške, nama se prepisuje neka greška i neka sporost u radu za povlačenje sredstava iz evropskih fondova. Pa molim vas, od 2004. niko nije povukao nijednog dinara do 2014. godine; 2015. je pripremljen ovaj program o kome mi danas ovde razgovaramo. Pa koje je to kašnjenje? Gde su oni što su bili od 2004. godine da odgovaraju što nije stigao nijedan dinar ili, kako se to kaže ovde, nijedan evro u srpsku poljoprivredu.

Drugo, vi kažete – bescarinski izvoz u Rusiju. Pa mi imamo bescarinski izvoz u Rusiju, ali Ministarstvo ne sklapa ugovore o kupoprodaji. Ministarstvo uređuje procedure i ono je to uredilo na najbolji mogući način. I u prethodne dve godine je, statistički podaci govore o tome, znatno povećan izvoz. Naravno, mi nismo zadovoljni što je samo povećan 50% ili 60% kada se radi o jabukama, mi hoćemo više, ali moramo da imamo više proizvoda. Zato hoćemo da damo poljoprivrednicima u centralnoj Srbiji, na zapadu, na jugu da podižu nove voćnjake, i to savremene voćnjake, da imaju veće prinose, da imamo više robe za izvoz. To je ta čuvena politika „tri K – kvantitet, kvalitet i kontinuitet“.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

(Milan Lapčević: Replika.)

Nemate pravo na repliku, kolega Lapčeviću. Ni u jednom delu.

(Milan Lapčević: Pogrešno je protumačila ono što sam govorio.)

Ma odlično je protumačila sve što ste vi rekli.

Reč ima narodni poslanik Milorad Mirčić.

MILORAD MIRČIĆ: Očigledno je najbolje imati status bivši. Kad god si bivši, imaš pravo reči. Ali da se ne bavimo bivšima, nego da...

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Mirčiću, koleginica Snežana Bošković je koristila vreme poslaničke grupe.

MILORAD MIRČIĆ: Gospodine Velizare Arsiću... Izvinjavam se, Velibore Arsiću, razumeo sam ja o čemu se radi. Ali ono što SRS želi da naglasi u svemu ovome, u nizu ovih mera koje se preduzimaju u sprovođenju ovog IPARD programa, mora Vlada da vodi računa kada je u pitanju pre svega kontrola o mogućnosti zloupotrebe, jer imamo ovde jednu stavku gde se oduzima kompletna dokumentacija od strane nadležnog inspektora.

Možda ne bi bilo loše u daljoj razradi postupanja inspekcije, odnosno kontrole da se kaže – uz saglasnost ministra ili ministarstva. Znači, malo je nezgodno, mi smo svesni da živimo na podneblju gde dolazi do nečega što je nepredvidivo i što zakon ne može da definiše, ali neki podzakonski akti kao što su pravilnici mogli bi to da regulišu.

Ono što u svakom slučaju podrazumeva, osim ovih mera jedinstvenog sistema pregleda poljoprivrednog tržišta i parcela, podrazumeva ubrzano donošenje i nekih zakona kao što je zakon o pašnjacima. Vi morate voditi računa da je, ako vodite jednu politiku u poljoprivredi, apsolutno za to odgovorna Vlada. Mi sad imamo gotovo neverovatnu situaciju, neverovatnu u smislu sprovođenja i ovog programa i programa politike poljoprivrede. Vlada stoji iza svih ovih projekata, pa i iza ovog projekta koji je iz pretpristupnih fondova, a sa druge strane sa pašnjacima raspolažu lokalne samouprave. Lokalne samouprave su te koje imaju odlučujuću ulogu kada je u pitanju razvoj stočarstva. Vlada mora što pre da donese zakon o pašnjacima kako bi jedinstveno, celovito mogla da sprovodi politiku iza koje stoji i u ovim izmenama zakona.

Šteta je samo što zakon o poljoprivrednom zemljištu ne može da se menja, da se menja ona klauzula koja se odnosi na upravljanje poljoprivrednim zemljištem na nivou lokalne samouprave, nego mi moramo da razmišljamo ne samo o tome da li će biti sproveden ovaj program, nego svi programi koji su u najavi od strane Vlade. Moramo da imamo u vidu da su i te kako velike ne samo zloupotrebe, nego i sticanje, na kraju krajeva, lične koristi kada je u pitanju raspoređivanje ili dodeljivanje pašnjaka i poljoprivrednog zemljišta. Skoro svaki dan smo informisani, uvek se otkrivaju nove malverzacije kada je u pitanju dodela poljoprivrednog zemljišta. S druge strane Vlada je onemogućena da pravi neku selekciju. Ako je u pitanju poljoprivredno zemljište, da pravi selekciju setve.

Vlada mora, isto tako, da obrati pažnju kada obaveštava seljake i zainteresovane kolika će biti otkupna cena. Ne može više da se toleriše da se objavljuje minimalna otkupna cena kada dođe žetva. Kada dođe žetva, onda je doveden pred svršen čin svako onaj ko se bavi poljoprivredom a odnosi se na biljnu proizvodnju. Mora se kada se priprema setva razgovarati o tome, orijentaciono ili okvirno, kolika je ta garantovana otkupna cena. U međuvremenu ako dođe do promena, ako seljak ima veću cenu i može za više novca da proda

on će to i da uradi, ali država mora da garantuje na neki način koji je to minimum pokrivanja troškova koje imaju seljaci.

Između ostalog, ovo je prilika da još jednom apelujemo da se to na vreme pripremi kako bi mogli da se sprovedu ovi programi da ne biste ministri i vi bili bivši.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Milorade Pajtiću. Mirčiću, izvinite.

Da li još neko želi reč po ovom amandmanu? (Ne.)

Na član 8. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Nenad Čanak, Goran Čabradi, Marinika Tepić, Nada Lazić, Olena Papuga.

Reč ima narodni poslanik Nada Lazić.

NADA LAZIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani gospodine ministre, ovaj član 8, kojim se menja član 33, odnosi se na sistem računovodstvenih podataka na poljoprivrednim gazdinstvima i na osnovu ovog člana je Ministarstvo to koje uspostavlja taj tzv. FADN sistem. Njega, kaže se u članu, čine Nacionalni odbor za praćenje FADN sistema, nacionalno telo za organizaciju i sprovođenje ovog sistema, regionalna koordinaciona tela, kancelarije za prikupljanje računovodstvenih FADN podataka, republička organizacija nadležna za poslove statistike i poljoprivredna gazdinstva, odnosno FADN gazdinstva.

Naš amandman, odnosno amandman poslanika LSV odnosi se upravo na članove ovog sistema. Naime, mi smo podneli amandman da postoji i pokrajinsko koordinaciono telo, jer smatramo da u ovom računovodstvenom sistemu samo tako možemo imati zaokruženu celinu na teritoriji Vojvodine.

Amandman niste prihvatili pod obrazloženjem da na teritoriji Pokrajine postoje savetodavne i stručne službe u nadležnosti pokrajinskih organa i da je to dovoljno i da je obezbeđeno i učešće Pokrajine. Mi smatramo da formalno pokrajinsko koordinaciono telo treba da postoji, jer ne vidimo tome nikakvu smetnju.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Milorad Mirčić.

Izvolite.

MILORAD MIRČIĆ: Mi iz SRS smo protiv bilo kakve parcelizacije, pogotovo kada je u pitanju sprovođenje ove jedinstvene politike u poljoprivredi, i glasaćemo protiv ovih amandmana koji podrazumevaju, pre svega, da se u jednom jedinstvenom programu, koliko mi razumemo ostvarivanje poljoprivredne strategije, razgovara o nečemu što je potpuno sporadično, a možda bi imalo neku drugu težinu. Ne želimo da ulazimo u te vode.

Što se tiče malopredašnje aluzije na moje prezime, ja znam da je vama Bojan Pajtić i te kako draga osoba i draga prezime. On vam je pomogao kada ste

krali mandate SRS-a. On vas je finansirao i podržavao u tome, tako da je dobro to što ga spominjete bar u tom kontekstu.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kume Milorade Mirčiću. Ja nisam ni Velizar, ni Velibor, nego Veroljub.

Hoćete opet po amandmanu?

MILORAD MIRČIĆ: Nemam nameru, predsedavajući, sa vama da se ćeram, kako bi rekao Bečković. Ovde se vodi ozbiljna diskusija. Nemojte da ste tako kratkog fitilja kada vam se nešto vrati što ste vi prvi počeli. Uostalom, ovo ne treba privatizovati. Znamo se dugi niz godina. U jednom trenutku ste, da li namerno ili slučajno, promenili moje ime, pa najmanje što mogu, to je u znak zahvalnosti, jeste duplo da vam vratim, pa sam vam dva puta zamenio ime, ali to ne mora da znači da ćemo mi dalje gubiti vreme, trošiti vreme u nekim svojim ličnim raspravama. Nemojte, vi ste ipak predsedavajući. Morate imati širinu, morate da sagledavate na sasvim drugačiji način. Pa i mi poslanici kada se malo našalimo, nemojte da budete nakraj srca zbog toga.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Mirčiću.

Pošto smo jedan drugom dali imena, sada smo i kumovi.

Reč ima narodni poslanik Nada Lazić, po amandmanu.

NADA LAZIĆ: Želim samo da naglasim da se ovde ne radi ni o kakvoj teritorijalnoj parcelizaciji, nego je prosto činjenica da pokrajinski organ koji vodi kao prenete nadležnosti pitanja poljoprivrede na teritoriji AP Vojvodine postoji i funkcioniše i ne vidimo nikakve, ponavljam, formalne razloge da ne postoji kao pokrajinsko koordinaciono telo. Hvala lepo.

PRESEDAVAJUĆI: Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 9. amandman je podneo narodni poslanik Radoslav Milojević.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 9. amandman, u istovetnom tekstu, podneli su narodni poslanik Zoran Živković i zajedno narodni poslanici Goran Ješić, Gordana Čomić, Goran Ćirić, mr Aleksandra Jerkov, Balša Božović, Maja Videnović, Nataša Vučković, Tomislav Žigmanov, Vesna Marjanović, Dušan Petrović i Veroljub Stevanović.

Reč ima narodni poslanik Goran Ješić.

GORAN JEŠIĆ: Ovde se radi o sakupljanju podataka koji su važni za objedinjavanje u cilju vođenja i praćenja poljoprivredne politike i mi smo ubacili obaveznost da se ti podaci dostavljaju.

Naravno, ti podaci su uglavnom bezvezni, nažalost. To funkcioniše tako što se pošalje upitnik opštini, opština prosledi pravnim poljoprivrednim subjektima (najčešće ne pošalje trenutno najvećim poljoprivrednim gazdinstvima) i to su neki kao operativni podaci. Oni se tiču setvene strukture, tiču se nekih ekonomskih parametara.

Ovo će u vremenu nestati. Ako postavimo dinamiku popisa poljoprivrede koja je neophodna na pet godina i kada uspostavimo ankete koje će biti na godišnjem nivou potrebne za popis i informacije da prate trendove u poljoprivredi, ovakva informacija će biti neophodna.

Pošto je najčešće netačna. Dobijate nekog referenta u poljoprivrednom kombinatu ili zadrugi koji vam odgovara na nešto.

Mi smo ovde intervenisali samo da „mora“, umesto „može“, obavezujuće je, ali mislim da će ovakav član jednog trenutka nestati, kada se uspostavi drugačiji način popisa i sakupljanja informacija. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 9. amandman je podneo narodni poslanik Radoslav Milojević.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 9. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Dejan Šulkić, Milan Lapčević i Gorica Gajić.

Reč ima narodni poslanik Milan Lapčević.

MILAN LAPČEVIĆ: Kao i u prethodnom amandmanu, i ovde smo intervenisali u pogledu rokova da bismo maksimalno skratili te procedure. Isto je odbijen sa nesuvislim obrazloženjem da to Skupština ne može da radi. Mislim da to obrazloženje ne stoji, ali evo da kažem i nešto što se tiče istine u vezi s IPARD programom.

Dakle, IPARD program je na snazi od 2014. godine, ta sredstva su nam na raspolaganju od 2014. godine i nije nikako moglo da se pre toga, 2004, 2005, 2006. ili 2007. godine, ta sredstva koriste. Dakle, potpuno jedno besmisleno poređenje.

S druge strane, pomoć malim proizvođačima. Da, nešto je prethodno ministarstvo učinilo u tom smislu, ali je učinilo na jedan nakaradan način. Umesto 12.000 po hektaru, koliko su do tada dobijali, sada dobijaju svi po 4.000 dinara. Ne znam kakva je to pomoć kada smanjite 12 na četiri. S druge strane, nije ispravilo istorijsku nepravdu, koja je i dan-danas na snazi – to je naša najveća zamerka i u pogledu izmene ovog zakona – a to je da premije za mleko mogu da imaju samo oni koji predaju kvartalno više od tri hiljade litara mleka, što znači da preko 200-300 hiljada domaćinstava u južnoj, istočnoj i zapadnoj Srbiji koja imaju po jednu kravu i od toga žive, koja im je možda jedini izvor prihoda s obzirom na to da se uglavnom radi o staračkim domaćinstvima, ne mogu da imaju premiju za mleko u iznosu od sedam dinara.

(Predsedavajući: Privodite kraju, kolega Lapčeviću.)

Zašto mi diskriminišemo te ljude? Zašto? To je istina. Dakle, svako domaćinstvo u brdsko-planinskom području koje ne preda do 1.500 litara mleka, odnosno u ravničarskom delu 3.000 litara mleka kvartalno, ne može da ima premiju. To znači da je njegovo mleko...

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 10. amandman je podneo narodni poslanik Zoran Živković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 10. amandman je podneo narodni poslanik Vesna Nikolić Vukajlović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite.

VESNA NIKOLIĆ VUKAJLOVIĆ: Ovde se radi o izmenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju i u članu 10. podrazumeva se uvođenje sistema za identifikaciju zemljišnih parcela. To je nešto što moraju da znaju građani, zato što moraju da se pripreme za ovako nešto. Ovo sada nije bitno samo za Ministarstvo poljoprivrede, ovo je bitno i za građane Srbije i sve one koji žele da se bave poljoprivredom.

Moram da napomenem da mi iz SRS-a stalno govorimo da je poljoprivreda najunosniji biznis i najunosniji posao u ovoj zemlji. Može biti, ali nije. E to da poljoprivredu stavimo u prvi plan kao najunosniji posao, biznis... Ja sam neko ko se bavi sada poljoprivredom iako... Možda nije umesno da se kaže, pravnik sam po struci ali se bavim poljoprivredom. I želim da se bavim poljoprivredom. I ja bih i druge ljude edukovala na vašem mestu. Ali ne mogu ih ja edukovati, Ministarstvo mora edukovati ljude da je poljoprivreda najunosniji biznis u ovoj državi. I zato tako treba da ga formulišete i predstavite narodu.

Šta je u pitanju? U pitanju su ove parcele koje sada treba da se identifikuju, da vidimo koliko mi kojih parcela imamo itd. E sada, uvek imamo razliku između Vojvodine i centralne Srbije. Šta ste uradili sa Vojvodinom? Zaorali, preorali, uzeli, dali tajkunima da bi mogli sutra po pravu preče kupovine da kupuju oni itd.

Šta će biti sa Vojvodinom, vi to najbolje znate. Dobro se ne piše, svakako. Ali šta će biti sa centralnom Srbijom, tamo gde smo mi sa malim parcelama, po 20 ari, po 30 ari, gde su parcele neprevedene? Prekjuče smo govorili o ovom zakonu pa ste vi meni rekli da za korišćenje subvencija nije čak ni potrebno da budete vlasnik, već je potrebno da budete u zakup. Ali nisam stigla da vam kažem situaciju sa terena, da mi ne možemo ni u zakup uzeti od nekoga parcelu od 20 i 50 ari, jer se ne vodi ni na koga. Razumete? To su male parcele.

E sada, ono što smo mi hteli jeste da ovaj sistem snimanja bude što brži, da što efikasnije ovo sprovedete. Vi ste stavili kao sistem snimanja, ali niste ograničili rokom. I tu SRS vidi mogućnost zloupotrebe i pripreme da ove parcele sutra, jednog dana budu uvećane, ali onog trenutka kada to bude interes nekim strancima. Ili pak da mi dođemo u situaciju da ćemo ostati bez tih parcela a da

ćemo biti samo sluge tim stranim investitorima koje ćete vi dovesti i dati im 11 milijardi jer bi oni nešto znali da urade.

A ja vam kaŹem, mi to znamo, mi to umemo. Mi znamo i da oreimo, i da kopamo, i da proizvedemo, i da postavimo, ali treba Ministarstvo da nam da inpute za to. Ministarstvo mora da napravi seljaku i mogućnost proizvodnje, ali ono što je najbitnije, i mogućnost plasmana. Zato vas molim da kao Ministarstvo poljoprivrede upravo o tome vodite računa, jer najbitnija je stvar to što će seljak proizvesti gde će da proda. Kada to budete napravili, onda ćemo mi krenuti sa poljoprivredom u pravom smislu te reči kao jednom unosnom granom privrede. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministar Branislav Nedimović.

Izvolite.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani poslanici, ovaj sistem za identifikaciju zemljišnih parcela jedan je od najvažnijih alata koji će posle, nadam se, usvajanja ovog zakona stajati na raspolaganju Ministarstvu poljoprivrede.

Jako je važna priča o identifikaciji zemljišnih parcela, kako zbog komasacije, koja je neophodna, tako i zbog ovih stvari o kojima ste vi pričali. Moram da kaŹem, mi smo već aplicirali za implementaciju ovog LP sistema. Naravno, ukoliko nam budu od strane poslanika usvojene ove izmene zakona, biće onda u punoj funkciji i naša je ideja da što pre uđemo u čitav sistem identifikacije parcela, pre svega zbog poljoprivrednih proizvođača kako bismo i ono zemljište koje u ovom trenutku ne možemo da identifikujemo stavili u funkciju. Zar smatrate da bismo ovo stavili u zakon ukoliko nemamo nameru da što pre uredimo sistem?

Samo ću podsetiti, danas je bilo reči i o tome da smo samo 120.000 hektara državnog zemljišta u 2016. godini stavili u funkciju, više od 25 miliona evra prihodovala je država od toga. To je u stvari naša namera, želja, da što pre uspostavimo sistem. Ono što je problem, i ovde ima mnogo kolega koji rade i radili su na lokalnu, to je strah od komasacije. Strah jer mora da se uđe u svako selo i da se objasni svakome šta je to. Prirodno, tradicija, to je želja za otporom prema novim stvarima, ali kada uđete u Mačvu, u neke atare, katastarske opštine, znate na šta liče te parcele? To su parcele od par ari koje izgledaju poput nekih hijeroglifa, tu je nemoguće uspostaviti kvalitetnu proizvodnju bez komasacije, a ovo je jedan od alata koji nam to omogućava.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 10. amandman je podneo narodni poslanik Radoslav Milojević.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Radoslav Milojević.

RADOSLAV MILOJIČIĆ: Predložena izmena se i predlaže iz razloga što RGZ u najvećem broju slučajeva ne poseduje kvalitetne i ažurirane podatke. Jedan sam od retkih predsednika opština u centralnoj Srbiji koji je dobio sredstva, zato što smo imali kompletnu dokumentaciju, od 250 miliona dinara za komasaciju tri katastarske parcele, tj. tri mesne zajednice. Opština je dobila finansijska sredstva, ali samo za tri mesne zajednice. Aplicirali smo za ostala finansijska sredstva, ali nismo dobili.

Zaista je ozbiljan problem kada razgovarate sa ljudima po mesnim zajednicama. Prvo pitanje je iz straha – zašto meni neko da oduzme moju parcelu? Mislim da ta svest o komasaciji treba da se podigne, jer je to zaista dobra stvar. Ako ne dođe do ukрупnjavanja poljoprivrednog zemljišta, pogotovo u centralnog Srbije, gde je to na dosta nižem nivou nego u Vojvodini, mislim da ćemo imati problem, pogotovo sa tim stvarima. Nadam se da će to biti jedna od stvari koja će biti rešena.

Zaista je loš podatak da je jedina opština u centralnoj Srbiji koja je imala spremnu dokumentaciju bila opština kojom sam ja rukovodio. Generalno, opštine iz Vojvodine su bolje pripremljene, imaju bolje projekte i mislim da ta svest treba da se pokrene i da se promeni. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 10. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Goran Ješić, Gordana Čomić, Goran Ćirić, Aleksandra Jerkov, Balša Božović, Maja Videnović, Nataša Vučković, Tomislav Žigmanov, Vesna Marijanović, Dušan Petrović i Veroljub Stevanović.

Reč ima narodni poslanik Goran Ješić.

GORAN JEŠIĆ: Ovde se radi o članu 10. U novom stavu 34a treba da se doda čitav pasus.

Vi predviđate da ćemo obezbediti satelitske snimke od RGZ-a, i podloge koje su neophodne, što bi trebalo da nam ustupe radi evidencije i svega ostalog, bez naknade, a i vi i ja znamo da je to nemoguća misija.

Ostavili smo taj deo oko RGZ-a – ukoliko budu dostavili, dostaviće – ali znam da ste imali sastanke sa „Biosensom“ te mislim da treba da stoji stav da satelitske snimke treba da koristimo od „Eutelsata“, koji je evropski satelit za upotrebu u poljoprivredi, program se sada zove „Kopernikus“, ovde smo ga naveli, odnosno direktno od njih ili od institucija, kao što pretpostavljam da će „Biosens“ biti institut za koji dan, koje će nam moći obezbediti podloge koje su nam neophodne. Ti podaci su puno kvalitetniji i puno bolji.

Na kraju, oni dolaze dva puta godišnje i odatle ćemo moći, da se vratim na onaj prethodni amandman, da vučemo i setvenu strukturu sa satelitskim snimcima gde ćete vrlo približno, te projekte smo radili na teritoriji AP Vojvodine, moći da vidite, neće vam trebati podaci od onih referenata, koji su

vrlo često netačni. Naročito će se to pokazati, kvalitetni ti podaci, u industrijskom bilju, u suncokretu, šećernoj repi, soji, gde imate egzaktne podatke od kooperanata i prerađivača koji imaju tačne podatke koliko je ugovoreno.

Stoga mislim da treba ovaj amandman da se prihvati, zato što su to neophodni podaci koji su nam dostupni. Nešto se plaća, ali kroz neke određene programe mogu biti dostupni od strane EU. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministar Branislav Nedimović.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Poštovani predsedavajući, mislim da je jako važno naglasiti da je vreme u kom mi živimo definitivno 21. vek. Možda deluje pomalo smešno ova moja konstatacija, ali pričamo o alatima koji nam stoje na raspolaganju u upravljanju poljoprivredom i poljoprivrednim zemljištem.

Republički geodetski zavod je jedini organ koji je vlastan da upravlja ovim informacijama. Činjenica je da postoje na prostoru Evrope ovakvi informacioni sistemi koji nam mnogo mogu pomoći i činjenica je da je jedan od naših instituta, „Biosens“, dobio na prestižnom takmičenju „Horizont 2020“ neverovatna sredstva za srpske prilike, ostvario neverovatan rezultat baš na bazi upravljanja poljoprivrednim zemljištem, gde je poljoprivreda u stvari centar.

Ono što je isto tako jako važno reći jeste da ćemo mi kao ministarstvo pokušati da integrišemo kroz Republički geodetski zavod sve ove informacije. Prosto je neverovatno da na svakih šest dana u stvari možete dobiti inovaciju sa terena. Ti alati danas postoje, ali mislim da čitavu ovu stvar možemo provući kroz Republički geodetski zavod i jako je važno da oni budu nosilac svih aktivnosti, pre svega zbog odgovornosti i permanentne komunikacije između državnih organa.

PREDSEDAVAJUĆI: Po amandmanu možete, gospodine Ješiću.

GORAN JEŠIĆ: Žao mi je što niste prihvatili ovo. Ovo vama omogućava kao ministarstvu da prikupite i ne ograničava samo na RGZ. Ne možete, nije vaš mandat da se bavite poslom institucije koja nije u okviru Ministarstva poljoprivrede.

Kažete da ćete dobiti od njih podatke, a vi i ja znamo, svi znamo da oni te podatke nemaju. Vama su podaci hitno neophodni u svim oblastima. Samo da platite parametre, samo centralnu strukturu da platite, neophodni su vam podaci – i zato smo ovde predvideli da ostane RGZ – ali da vam se omogući da možete sutra postaviti i budžetsku poziciju, ako treba da platite par desetina hiljada evra te snimke. Mislim da je tu ključna članarina koja nije plaćena od strane Republike Srbije, koja mora da se plati, i da dobijete besplatno te podatke. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 10. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Dejan Šulkić, Milan Lapčević i Gorica Gajić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 11. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković.

Reč ima narodni poslanik Miroslav Aleksić.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem.

Amandman koji smo podneli odnosi se na pooštavanje kaznene politike u slučaju nenamenskog korišćenja sredstava iz ovog IPARD programa. Naročito s obzirom na činjenicu da će biti jako mali broj poljoprivrednika koji će moći da koriste ova sredstva i pre svega će ga koristiti velika pravna lica ili velika poljoprivredna gazdinstva.

Napominjem da su uslovi toliko rigorozni da će svega desetak posto poljoprivrednih gazdinstava i pravnih lica moći uopšte da konkuriše za ova sredstva. U Srbiji imate preko 75% malih poljoprivrednih gazdinstava, od 631.000 negde oko 480.000 je onih koji imaju do pet hektara zemlje. Dakle, jako mali broj njih će moći da konkuriše.

Ono što je takođe pretnja je da će velika pravna lica, veliki sistemi, veleposednici u Srbiji, kako ih nazivaju tajkuni, verovatno konkurisati za sve ove programe. Oni će sasvim sigurno ispuniti sve uslove, oni će imati sredstva za prefinansiranje, povući će određene kreditne linije i povući najznačajnija sredstva iz IPARD-a.

To govori o tome da mi moramo voditi računa kakve će biti naše nacionalne mere iz Zakona o podsticajima, o kome ćemo nešto kasnije govoriti, ali zato tražimo da se ovim amandmanom pooštri ta kaznena politika s obzirom na iznose koji će biti povlašćeni iz IPARD-a, odnosno sredstva koja će se potraživati biće jako visoka. Dakle ovde će biti projekti i od po nekoliko stotina hiljada evra, desetine hiljada evra i nedopustivo je da kazne budu ovoliko male koliko ste vi predvideli ovim izmenama i dopunama Zakona.

Dakle, neće poljoprivredu Srbije pokrenuti IPARD program, on će samo malo pomoći u jednom delu. Da bismo pokrenuli poljoprivredu, moramo mnogo više ulagati u nju i sprovesti programe koji će imati daleko veći obuhvat od IPARD-a. Neće našim poljoprivrednicima ni iz Leskovca ni iz Trstenika biti bolje sada kada se pokrene IPARD program, ali prosto hajde da kažemo da se nešto dešava iz te oblasti. Naročito što je, opet napominjem, program usmeren na one koji imaju ili nekoliko hiljada grla krava ili nekoliko stotina hektara obradivog zemljišta, koji imaju jagodičasto voće na površinama od preko dva hektara itd.

Molim vas, dakle, da razmotrite još jednom ovaj amandman i da pooštrite mere kaznene politike za te velike koji razmišljaju o tome da zapravo mogu i zloupotrebiti ova sredstva.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima ministar Branislav Nedimović.

Izvolite.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani poslanici, ja bih prvi uveo još strože kazne, ali moram da se vodim Zakonom o prekršajima, zakonom kojim se regulišu privredni prestupi u pogledu obuhvata kazne, minimuma i maksimuma. Prihvatili bismo u svakom slučaju ne ovaj amandman, nego bismo sami propisali mnogo strože kazne za nepostupanje. Ono što nam stoji na raspolaganju to je kontrola na licu mesta i maksimalan rad na pokušavanju bilo kakvih eventualnih zloupotreba. Nadam se da će u budućnosti doći do izmena i ovih propisa, koji će nam dati više alata na raspolaganje.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Ivana Stojiljković.

IVANA STOJILJKOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Takođe se slažem da kaznena politika treba da bude na najvišem nivou da ne bi došlo do zloupotrebe ovog fonda i ovih sredstava, ali žao mi je što pojedini poslanici iz opozicije pokušavaju da zaplaše naše poljoprivrednike da oni neće moći da apliciraju za ove fondove i da su ovo rezervisana sredstva za neke tajkune, za neke ljude koji će imati ogromne zemljišne posede.

Dakle, ono što jeste cilj ove vlade i na čemu će se raditi, a to bi trebalo da se sprovede uporedo u narednom periodu, to je upravo ta komasacija i oživljavanje zadrugarstva. Zašto je nama cilj da se dovede do ukрупnjavanja zemljišta? Upravo zato da bi udruženi poljoprivrednici mogli da apliciraju sa većim poljoprivrednim zemljištima, sa većim posedima da apliciraju za takva sredstva.

Naravno da nije u ovom trenutku sjajna situacija, ali će se ta komasacija vršiti uporedo i povlačiće se uporedo i ova sredstva, 175 miliona, koja mi ne moramo da povučemo ali nam, naravno, stoje na raspolaganju i potrudimo se da to i učinimo za naše poljoprivrednike. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Po amandmanu, narodni poslanik Miroslav Aleksić.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Naravno da nemam nameru nikog ovde da plašim, naročito ne poljoprivrednike Srbije jer znam u kakvom stanju se oni danas nalaze. Svakoga dana se srećem sa poljoprivrednicima i sa njima razgovaram o Srbiji.

Bio sam dovoljno sposoban da pročitam IPARD program i vidim šta on propisuje, kakvi su uslovi, i to je nešto što je realnost i nešto što je istina. To zna i ministar, to znaju svi oni koji su hteli ozbiljnije da se pozabave ovim programom. Biće, naravno, problema. Zato i treba da govorimo o širem obuhvatu kroz izmene Zakona, o nacionalnim merama, a što se tiče IPARD-a, vrlo jasno se vidi ko će moći njega da koristi. Na kraju, IPARD program je zapravo za osnaživanje već

postojećih poljoprivrednika u Srbiji a ne za neki širi obuhvat i razvoj nove poljoprivrede.

Želim još nešto da pitam ministra vezano za obuhvat IPARD programa. S obzirom na to da tu jasno stoji da poljoprivrednici AP Kosovo i Metohija nisu obuhvaćeni IPARD programom, da li to znači da oni imaju svoj IPARD program ili to znači da oni ne mogu ni računati na sredstva iz IPARD programa? I da li je to možda neka nova geografska oblast Republike Srbije, kao što smo imali priliku nedavno da slušamo vezano za pozivni broj 383? Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Goran Ješić.

GORAN JEŠIĆ: Uvažena kolegice, ne znam gde ste shvatili i ne znam gde smo svi shvatili da Vlada, Ministarstvo privlači sredstva. Vlada stvara uslove, pre svega tehničke uslove, kroz dokumentaciju i kontrolu, a koliko će para biti povučeno isključivo zavisi od poljoprivrednih proizvođača. Jedino gde Vlada može da utiče to je pre svega da što više i svi zajedno edukujemo da mogu da privuku ta sredstva.

Što se tiče komasacije, ona mora da se dogodi pod hitno. Mora pod hitno da se dogodi. To je bolan proces. Niko neće da napusti dedovinu, očevinu, niko neće da napusti to što je njegovo, ali to je proces koji se mora dogoditi, kao što se mora dogoditi da razmislimo o izmenama zakona o nasleđivanju poljoprivrednog zemljišta, da li ćemo stalno imati potrebu za komasacijom, toliko često, ali mi nismo dugo radili komasaciju ukupno u Republici Srbiji.

Što se tiče IPARD-a, ko će dobiti, ko neće, ja sam pokušao da isteramo priču na čistac još prekjuče. Da li mi i šta želimo od poljoprivrede? IPARD će stvarno da napravi razliku. Pokušaćemo mi to da izbalansiramo nacionalnim programima, ali napraviće razliku. Bolji će biti još bolji, mali će imati tešku šansu da prežive.

Moramo da kažemo da li smo za politiku da 25% ljudi živi od poljoprivrede, imamo ovoliki obuhvat uposlenih u poljoprivredi, što nije održivo u jednoj modernoj ekonomiji, ili hoćemo od toga da napravimo ozbiljnu privrednu delatnost. Zato će oni koji su se do sada ozbiljno bavili poljoprivredom da imaju benefit od IPARD-a, oni koji nisu moraju što pre pokušati da se prilagode, a oni koji to ne mogu moraju da očekuju i da znaju da ćemo brinuti o njima, naročito o staračkim gazdinstvima, kroz neke druge mere, koje nisu IPARD, ali te mere će biti ograničenog veka trajanja. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, radi pune istine treba reći da, sem sredstava iz IPARD programa, naši poljoprivrednici ubuduće mogu da koriste i nacionalna sredstva, mogu da koriste i sredstva pokrajine, a mogu da koriste i lokalna sredstva, tako da će svako prema svojim mogućnostima dobiti određene

podsticaje, što od strane lokalne samouprave i pokrajine, što od strane države Srbije, što iz IPARD projekta. Dakle, čisto da naši poljoprivrednici znaju da ovo nije sve, da na ovo idu i ona sredstva koja država izdvaja, pokrajina i lokalne samouprave. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Sada, u skladu sa članom 87. Poslovnika Narodne skupštine, određujem pauzu u trajanju od jednog sata.

Sa radom nastavljamo u 15.00 časova.

(Posle pauze – 15.05)

PREDSEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo dalje sa radom.

Na član 11. amandman je podneo narodni poslanik Vesna Nikolić Vukajlović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 11. amandman je podneo narodni poslanik Tomislav Ljubenović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 12. amandman je podneo narodni poslanik Vesna Nikolić Vukajlović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Narodni poslanik Marijan Rističević podneo je amandman kojim predlaže da se posle člana 12. doda novi član 12a.

Vlada i Odbor za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu prihvatili su amandman. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije. Konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Tomislav Ljubenović.

TOMISLAV LJUBENOVIĆ: Amandmanom koji sam podneo u ime Poslaničke grupe SRS ...

PREDSEDAVAJUĆI: Kolega Ljubenoviću, taj amandman smo prošli.

TOMISLAV LJUBENOVIĆ: Pa ja sam se javio, niste mi dali reč.

PREDSEDAVAJUĆI: Ne, sigurno se niste javili.

TOMISLAV LJUBENOVIĆ: Pa javljao sam se.

PREDSEDAVAJUĆI: Ne, sigurno niste. Nije vas bilo uopšte u elektronskom sistemu. Žao mi je, nije. Ja sam pitao, i sačekao, i zadržku napravio nekoliko sekundi.

Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, čisto radi naših poljoprivrednika i poljoprivrednih gazdinstava, koji svake godine od marta do aprila obnavljaju registraciju poljoprivrednih gazdinstava, ja želim da zahvalim Vladi što je usvojila ovaj amandman i na takav način doprinela, naravno, zajedno sa predlažaćem, tome da poljoprivrednici ne moraju više da vrše svake godine preregistraciju poljoprivrednog gazdinstva. Dovoljno je da samo u roku od 30 dana prijave promene. Time će se smanjiti i redovi u trezorima, time će se rasteretiti Ministarstvo finansija, ali biće i značajne uštede s obzirom na to da za prikupljanje dokumentacije treba izdvojiti određene takse.

Usvajanjem ovog amandmana Vlada je poljoprivrednicima učinila da imaju višestruku korist, da ne gube vreme, da uštede finansijska sredstva i da lakše mogu da ostvaruju svoja prava. S tim u vezi, u njihovo ime, jer su oni tražili da se takav amandman podnese, zahvaljujem što poljoprivrednici više neće morati da u gužvi čekaju redove. Znamo onu poslovicu da su najmanji ljudi ispred šaltera, a iza šaltera se osećaju najvećim. Ovim je Vlada doprinela da se naši poljoprivrednici ispred šaltera osećaju većim nego oni iza. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Tomislav Ljubenić, po amandmanu.

TOMISLAV LJUBENIĆ: Hvala.

Došlo je do tehničkih grešaka.

Amandmanom koji sam podneo u ime poslaničke grupe SRS...

PREDSEDAVAJUĆI: Kolega Ljubeniću, ne možete po tom amandmanu. Pročitan je, niste se javili. Ne mogu da vam pomognem.

(Milorad Mirčić: Javljao se čovek.)

Nije se javio. Sigurno se nije javio.

(Tomislav Ljubenić: Pa evo, i ministar je tu, i ministar je registrovao.)

Niste bili u sistemu, niste se prijavili.

(Tomislav Ljubenić: U sistemu ako je neki propust napravljen.)

Ne, nije sigurno problem u sistemu.

Pošto smo završili pretres po amandmanima, zaključujem pretres Predloga zakona u pojedinostima.

Pošto smo obavili pretres Predloga zakona u načelu i u pojedinostima, Narodna skupština će u danu za glasanje odlučivati o Predlogu zakona u načelu, u pojedinostima i u celini.

Izvolite, kolega Mirčiću, po Poslovniku.

MILORAD MIRČIĆ: Reklamiram član 103.

Gospodine predsedavajući, kolega Ljubenić se prijavio. Svedoci smo mi koji sedimo i gledamo. Prijavio se u elektronski sistem. I to, u krajnjem slučaju, ne može da bude razlog što... Sistem je u jednom trenutku zakazao, ne funkcioniše ili

Hvala vam, kolege, na pomoći, ali mislim da bi bilo potpuno korektno da se kolegi obezbedi mogućnost da obrazlaže amandman. Nećete izgubiti nešto veliko, nećete puno izgubiti. To je maksimalno dva minuta da obrazloži svoj amandman. Koliko puta se desi da i druge kolege ne ubace karticu, pritisnu sistem, misle da su prijavljeni, ne obraćaju pažnju. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Zaista mi je žao, kolega Mirčiću. Da nisam pročitao drugi amandman, ja bih mu već dao reč, verujte mi, ali narodni poslanici su dužni po članu 127. da koriste isključivo svoje identifikacione kartice, kao i da se identifikuju pri ulasku u salu ubacivanjem kartice u poslaničku jedinicu, odnosno da se odjave prilikom napuštanja sale. Kartica nije bila u sistemu. Zaista mi je žao.

Prelazimo na 13. tačku dnevnog reda – PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PODSTICAJIMA U POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU (pojediniosti).

Primili ste amandmane koje su na Predlog zakona podneli narodni poslanici: Milija Miletić, Tomislav Ljubenić, Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstatinović, Zdravko Stanković, Radoslav Milojević, Goran Ješić, Gordana Čomić, Goran Ćirić, Aleksandra Jerkov, Balša Božović, Maja Videnović, Nataša Vučković, Tomislav Žigmanov, Vesna Marjanović, Dušan Petrović, Veroljub Stevanović, Marijan Rističević, Milan Lapčević, Ivan Kostić, Boško Obradović, Marija Janjušević, Dragan Vesović, Srđan Nogo, Zoran Radojičić, Dejan Šulkić, Gorica Gajić, Miladin Ševarlić, Nenad Božić, Nenad Čanak, Goran Čabradi, Marinika Tepić, Nada Lazić i Olena Papuga.

Primili ste izveštaje Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo i Odbora za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu, kao i mišljenje Vlade o podnetim amandmanima.

Pošto je Narodna skupština obavila načelni pretres, saglasno članu 157. stav 3. Poslovnika Narodne skupštine, otvaram pretres Predloga zakona u pojediniostima.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milija Miletić.

Reč ima narodni poslanik Milija Miletić.

MILIJIA MILETIĆ: Zahvaljujem se.

Ja sam podneo ovaj amandman vezano za obaveze naših poljoprivrednih proizvođača koji koriste podsticaje koje daje Ministarstvo poljoprivrede i okviru tih podsticaja imaju obaveze koje moraju ispuniti.

Pošto svi znamo da veliki broj poljoprivrednika koristi podsticaje i na jugoistoku Srbije, ali to su mahom ljudi koji su nedovoljno obavješteni, nemaju dovoljno saznanja, pa baš zbog toga se može desiti da ti ljudi ne ispoštuju određene kriterijume i od njih se traži da vrate novac koji su dobili kao podsticaj.

Ovde u Predlogu zakona piše da u roku od 30 dana posle pravosnažnosti oni moraju vratiti ta sredstva. Ja sam predložio da se taj rok produži na 60 dana, baš zbog toga što veliki broj starijih ljudi, koji nisu dovoljno dobro obavješteni, oni ne mogu vratiti u tom periodu od 30 dana taj novac već možda moraju da prodaju nešto što imaju, kravu, tele, jagnje, bilo šta. Zbog toga sam mislio da se produži taj rok na 60 dana. U krajnjem slučaju, mislim da će imati razumevanja i nadležno ministarstvo, jer u narednoj godini ima puno podsticaja koji se daju našim poljoprivrednim proizvođačima s akcentom na jugoistoku Srbije i na brdsko-planinskim područjima.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Tomislav Ljubenić.

Izvolite.

TOMISLAV LJUBENIĆ: Hvala.

Ovim amandmanom na član 1. stav 1. tačka 5) Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o podsticaju u poljoprivredi i ruralnom razvoju predloženo je skraćivanje roka u kom su korisnici podsticaja dužni da čuvaju dokumentaciju koja se odnosi na ostvarivanje prava na podsticaje.

S obzirom na to da pravo na korišćenje podsticaja imaju pravna lica, preduzetnici i fizička lica nosioci komercijalnih porodičnih poljoprivrednih gazdinstava pod propisanim uslovima, smatramo da je naročito nosiocima poljoprivrednih gazdinstava velika obaveza čuvanje dokumentacije u roku koji je odredio predlagač, pa smo amandmanom predložili nešto kraći rok, za koji smatramo da je takođe u roku u kom se može izvršiti potrebna kontrola.

Znači, SRS je protiv svih eventualnih zloupotreba koje bi se mogle dogoditi od strane korisnika podsticaja, ali smo protiv toga da se tim istim korisnicima stvaraju bilo kakva dodatna opterećenja. Naša država je dozvolila da u procesu privatizacije velika preduzeća koja su se bavila poljoprivredom ali i preradom poljoprivrednih proizvoda jednostavno nestanu. Jedan od primera je sa juga Srbije, „Porečje“ iz Vučja. „Porečje“ iz Vučja poseduje hladnjaču za smeštaj 7.000 tona robe, tri rashladna tunela i toplu preradu i destileriju. Na zalihama je u trenutku donošenja odluke o uvođenju stečaja bilo 360.000 litara destilata, čija je vrednost blizu milion evra. Naknadno su radnici ovog poljoprivrednog

kombinata obrađivali 37 hektara svojih voćnjaka i još 360 hektara zasada na državnom zemljištu, koji su sada zbog nedostatka novca u zapaženom stanju.

To je samo jedan od primera kako je država Srbija dozvolila da se uništava poljoprivredna proizvodnja i da, sa druge strane, imamo nekontrolisan uvoz poljoprivrednih proizvoda. Za SRS je to neprihvatljivo i mi ćemo uvek insistirati na tome da se država mnogo odgovornije odnosi prema poljoprivredi, u kojoj vidimo šansu za oporavak.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Ljubiša Stojmirović.

Izvolite.

LJUBIŠA STOJMIROVIĆ: Poštovane kolegice i kolege, ovo je jedan od amandmana i vidi se dobra volja kolege koji je predložio ovaj amandman da se pomogne razvoju naše poljoprivrede. Mislim da bi svi mi, bez obzira na to kojim strankama pripadali, trebalo da se trudimo da izađemo u susret Ministarstvu i da pomognemo i Ministarstvu i ministru da na najlakši način pokuša da reši probleme koji su zbilja nagomilani u ovoj oblasti. To nije, normalno, greška ni ove vlade ni prethodnih vlada, to je jedan proces koji je trajao dugo i zato moramo svi zajednički svim snagama da pokušamo da to rešimo. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima ministar Branislav Nedimović.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani poslanici, samo par reči vezano za ovaj amandman.

Shvatio sam nameru koja vam je bila da se ne čuva toliko dugo dokumentacija koja je neophodna poljoprivrednicima koji podnose zahtev za podsticaj. Međutim, ukoliko budete u danu za glasanje prihvatili izmene i dopune Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju koje se odnose na IPARD sredstva, ona će biti isto tako integrisana i to će biti isto vrsta podsticaja, a imamo obavezu petogodišnjeg čuvanja dokumentacije od strane onih koji su dobili namenska sredstva po ovim procedurama. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman, sa ispravkom, podneo je narodni poslanik Milija Miletić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Milija Miletić.

MILIJIA MILETIĆ: Evo ja sam u ovom amandmanu hteo da stavimo i reči „domaći simentalac“, s tim što je to kod nas izraz, u mom kraju, inače to je domaće šareno goveče, tip simentalca.

Mislim da je ovde trebalo da ubacimo gde ima krave za uzgoj teladi za tov da tu stavimo i domaće šareno, odnosno tip simentalca, jer svi znamo da u našoj Srbiji, da najveći broj naših gazdinstava, poljoprivredna gazdinstva koja su mala imaju domaće šareno goveče, tip simentalca, koje je veoma kvalitetno, veoma dobro, koje može služiti i za mleko i za meso i uvek je bilo kvalitetno i dobro kada bude sistem krava i tele.

Zbog toga sam ja tu predložio, jer znam da ovde što stoji sve je dobro, ali u krajnjem slučaju siguran sam da ćemo u narednom periodu imati mogućnost da sistem krava–tele možemo i pomoći i domaće šareno, odnosno tip simentalca, da i ono može da koristi ta sredstva, zato što je to veoma potrebno za naše ljude, da ne kupuju baš onu rasu koja je čista.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministar Branislav Nedimović.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani poslanici, želim samo da kažem da je domaći simentalac u okviru dve mere obuhvaćen i već integrisan postojećim sistemom mera, tako da nema potrebe posebno ga izdvajati jer se već nalazi u sistemu mera. Lica koja imaju ovu vrstu životinja nemaju nikakav problem i apsolutno mogu da koriste podsticajna sredstva.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Po amandmanu, narodni poslanik Milija Miletić.

MILIJA MILETIĆ: Slažem se sa ministrom.

Uvažavam to što kažete. U pravu ste.

PREDSEDAVAJUĆI: Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 4. amandman je podneo narodni poslanik Milija Miletić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Milija Miletić.

MILIJA MILETIĆ: Ja sam tu stavio, pošto jugoistočna Srbija, brdsko-planinska područja, devastirane opštine, staračka populacija ljudi, ima ih veliki broj tamo, treba mnogo više izdvajati.

Predložio sam da tamo ne bude pet hiljada dinara nego da bude sedam i po hiljada dinara, baš iz razloga što je tamo mnogo teže da se radi poljoprivreda i treba tamo više da ulažemo, ali sam siguran, i to je dogovoreno i u budžetu, u narednoj godini biće mnogo više izdvajano za brdsko-planinska područja za stočarstvo, za jugoistočni deo Srbije.

Očekujem da ćemo svi mi zajedno, tu je i nadležno ministarstvo na čelu sa našim ministrom gospodinom Nedimovićem, promeniti onaj pravilnik, da dajemo veću, mnogo veću mogućnost da ljudi koji tamo ostaju da žive, koji tamo ostaju da čuvaju stoku i rade ostale poljoprivredne radove, da se tamo izdvaja makar 50%, ako ne i više. To je bio moj cilj, da se stavi pažnja, a već to radi Ministarstvo i naša vlada na čelu sa našim premijerom.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima ministar Branislav Nedimović.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani poslaniče, ovaj vaš amandman nismo u mogućnosti da usvojimo pošto je utvrđen minimalan iznos od pet hiljada dinara, ali kroz pravilnike za marginalno nerazvijena područja biće uvećano i tako kroz podzakonska akta utvrdićemo veći iznos i na taj način pomoći da se u tim krajevima gde su posebni uslovi života i rada dobijaju veća podsticajna sredstva. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 4. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Miroslav Aleksić.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani gospodine ministre, amandman koji smo podneli na ovaj član odnosi se na to da krave za uzgoj teladi za to dobiju isti iznos podsticaja kao i ostale krave, za proizvodnju mleka, teladi itd.

Međutim, ako govorimo već o podsticajima, ja mislim da ovo nije pravi način da podstičemo proizvodnju mleka i stočarstva u Srbiji, naročito kroz uzgoj krupne stoke, zato što je trend s kojim se susrećemo od 2010. godine da je broj grla krupne stoke u opadanju, a ono što je još opasnije je da nam opada količina proizvedenog mleka po grlu krave.

To je ozbiljno upozorenje i mislim da ovaj alat neće dati prave rezultate. Mi se moramo okrenuti tome da stimulišemo veću produktivnost, dakle da imamo po grlu veću količinu mleka, a ne da imamo više grla a manje mleka. Dakle, moramo tu naći negde šta su to evropski standardi, u kom smeru želimo da podstičemo proizvodnju mleka i da održimo ovaj nivo grla krupne stoke koji Srbija u ovom trenutku ima.

Kad govorimo o proizvodnji mleka, mi se tu suočavamo već sa problemima. Premija koju imamo od sedam dinara po litri mleka nisam siguran da li će biti dovoljna od 1. januara ukoliko se ukine prelevman na uvoz mleka. Znamo da je u prethodnom periodu bilo situacija da je zbog ukinutih kvota u Evropi bilo tržišnih viškova mleka i naši proizvođači mleka s pravom mogu da se boje šta će se desiti 1. januara ukoliko budemo bili primorani da taj prelevman koji smo zadržali u prethodnih šest meseci ukinemo, da li ćemo sa premijom od sedam dinara po litri mleka moći da pružimo podršku našim poljoprivrednicima da ovde u Srbiji svoje mleko mogu da prodaju, da ne govorim o nekom izvozu na druga tržišta.

Takođe, mi nismo imali u prethodnom periodu nikakve mere koje bi pojeftinile proizvodnju. Ako već nemamo sredstava da podignemo prelevman, hajmo na neki način, bilo kako, da ljudima omogućimo da lakše mogu da proizvode mleko i da održavaju svoj stočni fond.

Prema tome, mislim da generalno treba razmisliti da li je pravi način davati subvencije po grlu ili ići na to da se stimuliše veća produktivnost, odnosno veća proizvodnja mleka po grlu, kao i to da li će se premija zadržati na tom nivou ili je možda treba povećati. Neke zemlje iz okruženja imaju premiju na mleko čak i oko 24 evrocenta, što, složićete se, stavlja u mnogo bolji položaj proizvođače mleka iz tih zemalja nego naše ovde u Srbiji.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Snežana Bogosavljević Bošković.

Izvolite.

SNEŽANA BOGOSAVLJEVIĆ BOŠKOVIĆ: Zahvaljujem. Koristim vreme poslaničke grupe.

Zakon o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju utvrđuje minimalne iznose i ja se nadam da će, kada se bude izrađivala uredba, Ministarstvo dobro sagledati mogućnost da vaš predlog bude zaista i usvojen. Svima nama je i u prethodnom periodu, a ubeđena sam da je i sadašnjoj garnituri u Ministarstvu stalo da bude što veći iznos podsticaja, pre svega kada se radi o merama u stočarstvu.

Moram da kažem da nije tačno da nisu napravljeni rezultati u stočarstvu. Mi smo uspeli u prethodnom periodu da zaustavimo trend smanjenja domaćih životinja, znači fonda životinja kojima Srbija raspolaže, a što se tiče podataka o proizvodnji, proizvodnja u stočarstvu beleži veći nivo u odnosu na prethodne godine, što možete videti u objavljenim podacima u Zelenoj knjizi, koju objavljuje Ministarstvo poljoprivrede, a oni su urađeni na osnovu i statističkih podataka i Eurostat podataka.

Dakle, pomaci su prisutni, evidentni, nisu veliki, ali u stočarstvu i ti mali pomaci, pozitivni trendovi su jako važni i govore da smo na dobrom putu.

Što se tiče premija za mleko, premije za mleko su isplaćivane, a nisam baš sigurna da li su u pravu oni koji kažu da su premije za mleko u okruženju, s obzirom na to da su sve zemlje članice Evropske unije, veće.

Po onome što znam i informacijama kojima raspolažem, premija za mleko u zemljama Evropske unije nema. Podsticanje mlekarske proizvodnje i proizvodnje mleka vrši se na osnovu davanja po mlečnom grlu, što ne znači da mi nismo želeli da podsticaji budu i 25 i možda i više hiljada, to svako želi, ali s obzirom na ono čime se raspolaže kada se govori o agrarnom budžetu, onda je ovo, po meni, sasvim razumna mera, s tim što ovde kažem da smo i u

prethodnom periodu podsticali marginalna područja većinom iznosima, sa manjim kvotama za ostvarivanje premija po osnovu predatog mleka.

Kvote su bile i do sada 1.500 litara i verujem da će Ministarstvo nastaviti da radi na tom putu, jer nam nema druge. Ne smemo dozvoliti nikada više pad koji smo imali u prethodnim godinama.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima ministar Branislav Nedimović.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Poštovani predsedavajući, želim samo da se osvrnem na jednu stvar. Ovde je bilo reči o podsticajima za krave za uzgoj teladi.

U ovom amandmanu uopšte nije reč o premijama za mleko i podsticajima koji se odnose na kvalitetne priplodne mlečne krave.

Apsolutno želim da kažem da moramo poći od tržišta i šta je trend na tržištima koja se nalaze oko nas. Trend na srednji i duži rok je da je povećana tražnja za goveđim mesom. Nama je neophodno povećanje broja grla koja nemaju performanse takve da mogu da se svrstaju u kvalitetna priplodna grla ali su nam neophodna pre svega zbog razvoja prerađivačkog sektora. Mi moramo imati određeni kvantum, određenu količinu grla da bismo uopšte mogli da razgovaramo o povećanju broja prerađivača.

Postoji tražnja za ovom vrstom mesa iz Srbije. Između ostalog, to je tržište Evropske unije, tržište Kine. Mi imamo usaglašena tri sertifikata sa Kinom vezano za goveđe meso, ali dobri trendovi su i u ovčarstvu, kozarstvu. Kompletno u stočarstvu imamo dobre trendove, ali to sa premijama nema apsolutno nikakve veze. Premije su utvrđene.

Situacija je mnogo bolja nego pre godinu i po dana, kad je Vlada... Da nije bilo administrativnih mera koje je ona uvela, imali bismo potpuno nezaštićeni prostor Srbije i danas ne bismo ni pričali uopšte na ovu temu.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 4. amandman je podneo narodni poslanik Radoslav Milačić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 4. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Goran Ješić, Gordana Čomić, Goran Ćirić, Aleksandra Jerkov, Balša Božović, Maja Videnović, Nataša Vučković, Tomislav Žigmanov, Vesna Marjanović, Dušan Petrović i Veroljub Stevanović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Goran Ješić.

GORAN JEŠIĆ: Koristiću vreme za amandmane i posle vreme poslaničke grupe.

Intencija ovog amandmana, i ostalih koji slede, jeste da se poveća obim sredstava za stočarstvo, koje je u najvećem problemu. Mi ćemo imati tačku

dnevnog reda, koja dolazi posle ovoga, koja se tiče vodoprivrede Srbije, naročito u domenu Vojvodine, gde imamo priču o navodnjavanju.

Stalno pričamo o navodnjavanju. Premijer je pričao o milion hektara navodnjavanja. Nema veće opasnosti za devastaciju zemljišta nego velika količina vode, naročito u Banatu. Ako želite navodnjavanje, treba vam stanje da popravite to zemljište. Ako želite dve kulture, treba vam stočarstvo da biste mogli da popravite to zemljište. Bez toga su vrlo vezane tačke jedna za drugu.

Ono što je moj problem sa ovim zakonom jeste što su amandmani stigili na jedan deo, a na jedan deo nisu. Izvesnost i predvidivost su ključna stvar. Mislim da je strašno važno da mere koje danas uvodite i kroz ovaj zakon budu dugoročnog karaktera, da sebe obavezete zakonom da ih ne smete ukidati sledeće godine. Možete da menjate nivo sredstva, ali linije mera morate ostavljati najmanje u nivou od sedam godina, odnosno od EU budžetske agrarne godine, i to će dovesti do izvesnosti, a predvidljivost je već agrarna politika.

Ja sam tamo ranije imao neke amandmane koji se ne tiču ovih da se zakuca zakonom obaveza da se zabrani da se umanji iznos za tu godinu, a vi za dve godine možete da ga promenite i posle toga... Mere ne smete ukidati ceo investicioni period. To je jedna stvar.

Druga stvar, nama treba kvalitet. Dramatično treba obratiti pažnju u čega ćemo da ulažemo. Mi imamo ozbiljan problem sa genetikom. Da li je to svinjarstvo, govedarstvo, ovčarstvo, ozbiljan je problem sa genetikom. Nije moguće da dajemo subvencije na muzne krave koje daju 13-14 litara mleka dnevno. To nije isplativo ni proizvođaču, nema isplativosti vlasniku, a bacanje je para za državu. Strašno je važno da se vodi računa o genetskom potencijalu i strašno je važno da možemo da znamo šta je izvesnost koju ćemo dobiti kada budemo alocirali ova sredstva.

Sredstava ima, pričali smo u načelu o tome, sredstva mogu da se izalociraju sa drugih pozicija, za koje mislimo da postoje u budžetu kao rasipanje novca. Na kraju se ministar finansija složio – to vam je „Er Srbija“, „Beograd na vodi“, razni projekti. To treba izalocirati. Gde? U kapitalne investicije u poljoprivredi. Para ima, ne možemo da se dogovorimo kako se dele. To je ključ problema ovih subvencija. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministar Branislav Nedimović.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani poslanici, cilj ove mere, koja se prvi put uvodi u sistem, jeste povećanje stočnog fonda i mogućnost da dođe do razvoja prerađivačkog sektora vezano za goveđe meso. Pre svega zbog trendova, koji su dosta dobri, na srednji i duži rok. Upravo nam je ideja dugoročnost i izvesnost. Nama je ideja da ove godine bude ovaj iznos i ideja nam je da, u skladu sa novčanim kapacitetima koji budu bili na

raspolaganju, čak i povećamo, iz jednog prostog razloga, zato što nam je neophodan povećan broj grla u stočarstvu.

Mi smo sve mere agrarne politike analizirali sa međunarodnim finansijskim institucijama, pre svega sa Svetskom bankom, u skladu sa praksama koje postoje u zemljama u okruženju. Ono što nam je intencija jeste da ubuduće, od budućih budžetskih godina plaćamo po kvalitetu. Mi moramo da razvijemo sisteme kako bismo mogli doći do toga, ali ideja nam je...

Samo još jednom da kažem, izmene i dopune Zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju prvi put posle dugog niza godina imaju povećanje cifara, povećanje subvencija i uvođenje novih mera. Nemamo skidanje. Znači imamo pozitivan trend, imamo povećan budžet. To su stvari koje su jako važne – dugoročnost, izvesnost i kvalitet i da razvijemo prerađivačku industriju.

PREDSEDNIK: Na član 5. amandman je podneo narodni poslanik Radoslav Milojević.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 5. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Goran Ješić, Gordana Čomić, Goran Ćirić, Aleksandra Jerkov, Balša Božović, Maja Videnović, Nataša Vučković, Tomislav Žigmanov, Vesna Marjanović, Dušan Petrović i Veroljub Stevanović.

GORAN JEŠIĆ: Vrlo kratko. Malopre smo pričali oko premije za mleko, da nemamo u okruženju premije direktno po litri mleka.

Slažem se, bivša ministarka, sa vama, ali imamo druge instrumente koji podižu cenu na 45 naših dinara, a recimo 35-36 evrocenti. Mi imamo ogromnu razliku unutar Republike Srbije, gde vam je 35 dinara bez PDV-a cena pristojne klase – pristojne, ne ekstra klase – na teritoriji Vojvodine, imate 22, 23, 24 dinara na teritoriji istočne Srbije.

I tu se sa kolegom veterinarom slažem da moramo razmisliti kako da tamo ojačamo proizvodnju. Moramo da alociramo više para. Pare postoje, nemojmo da ih bacamo, hajde da uložimo u ono što nam treba i ono što će doneti benefit poljoprivrednicima. Nije pametno ulagati pare u te investicije, nego uložiti ovde i to će doneti benefit svakom poljoprivrednom proizvođaču. Hvala.

PREDSEDNIK: Ministar.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Poštovana predsedavajuća, poštovani poslanici, kao što sam malopre rekao, nama je ideja da stvorimo izvesnost i sigurnost da će novčana sredstva koja su predviđena biti i isplaćena. Moram da kažem da smo mi kroz Upravu za agrarno plaćanje na današnji dan 92% sredstava iskoristili, što znači da apsolutno postoji sistem funkcionisanja podsticaja.

Što se tiče ugroženih područja, nama je ideja da kroz davanje povlašćenog statusa za nabavku opreme, kako bi se kvalitet proizvodnje povećao, kroz nabavku muzilica, kroz nabavku druge opreme pomognemo tim ljudima da oni kvalitet svog mleka poboljšaju.

Potpuno je bila u pravu poslanica Bogosavljević kada je rekla da nema premija u okruženju. Nema ih. Postoje samo indirektna davanja, jer postoji šarenolikost, od zemlje do zemlje. Čak je samoj EU bilo jako teško pre godinu i po dana, kada se desio ogroman problem prilikom sankcija između EU i Rusije, kako da pojedine zemlje članice uveže u sistem i kako da reši problem viška mleka. Između ostalog, oni su tako rešavali što su davali subvencije za neproizvodnju mleka. Sredstva su davali za neproizvodnju mleka. Milijardu i po evra su oni potrošili da reše problem viška mleka.

Situacija na tržištu mleka je daleko bolja nego što je bila pre godinu i po dana. Još jednom ponavljam, da nije bilo administrativnih mera koje je Vlada Srbije morala da usvoji, mi bismo danas imali potpuni haos na tržištu mleka, ali ga danas nemamo, imamo očuvan mlekarski sektor.

PREDESEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Goran Ješić.

GORAN JEŠIĆ: Replika.

Nije samo problem rusko tržište, generisan problem mleka...

(Predsednik: Nisam ja rekla replika, sami ste sebi dali repliku.)

Javio sam se po replici, ako može.

(Predsednik: Dobro.)

Nije samo to problem, i toga moramo biti svesni. Ukinute su kvote unutar EU, a onda se pojavio problem i sa viškom mlečne masti zbog ruskog tržišta. Nisam siguran, danas smo spremni ovde, znam da ne možete, nije to samo do vas, ali moramo dramatično brže i više da ulažemo u kapitalne investicije, da budemo konkurentniji, jer više ne možemo da koristimo prelevmane.

A kvalitet nam je očajan, užasan nam je kvalitet. Prvo moramo da se bavimo obrazovanjem proizvođača, higijenom, ishranom itd., itd. Nisu dovoljne samo muzilice, trebaju nam i laktofrizi, uslovi držanja, neki priručni objekti koji će imati pločice itd. I strašno je važno da to što pre uradimo i što više alociramo sredstava. Želimo da se ovde alocira više sredstava, u kapitalne investicije, da imamo veći kvalitet. Neće biti trajno razrešen problem, konkurentniji su od nas, imaju bolju genetiku, imaju veće subvencije decenijama unazad i moramo nekako da se izborimo.

Mi bez stočarstva, koje mora činiti 60% čitave poljoprivrede, a od toga 80% govedarstvo, ne možemo da se bavimo intenzivnom ratarskom proizvodnjom, ne možemo da se bavimo voćarstvom. Nećemo imati stajsko đubrivo. Ne možemo da pričamo o dve žetve jer nemamo čime da popravimo

zemljište koje ćemo da iscrpimo u dve žetve, ne možemo da pričamo o navodnjavanju. Zato moramo uvek da imamo na umu da stočarstvo, bez obzira koliko je profitabilno ili ne, mora da dobija veću količinu novca, da generiše neke druge stvari. Da ne pričam o socijalnoj kategoriji, jer najviše se ljudi bavi stočarstvom u ruralnim područjima i najsiromašniji su ljudi. Hvala.

PREDSEDNİK: Na član 6. amandman je podneo narodni poslanik Radoslav Milošević.

Na član 6. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Goran Ješić, Gordana Čomić, Goran Ćirić, Aleksandra Jerkov, Balša Božović, Maja Videnović, Nataša Vučković, Tomislav Žigmanov, Vesna Marjanović, Dušan Petrović i Veroljub Stevanović.

Na član 6. amandman je podneo narodni poslanik Marijan Ristićević. Vlada i Odbor za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu prihvatili su amandman. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom, pa konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Izvolite.

MARIJAN RISTIĆEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, u ime poljoprivrednih proizvođača i stočara želim da zahvalim Vladi što je prihvatila ovaj amandman.

O čemu se radi? Predviđeno je bilo da subvenciju za tov goveda dobije onaj poljoprivredni proizvođač koji grlo drži 185 dana u tovu. Amandmanom koji sam ja predložio u ime stočara taj rok je smanjen na 120 dana, iz prostog razloga što se junad do 300 kila kupuju i u visokointenzivnom tovu nije potrebno 185 dana da bi se takva grla dotovila. Stoga sam ja predložio da se taj rok skрати na 120 dana da ne bi neko morao da drži govedo da ostvari subvenciju a time izgubio na kvalitetu mesa. Dakle da može uspešno da se takmiči na tržištu a da dobije ono što će mu po zakonu pripadati.

Drugi razlog je što je stranka bivšeg režima, dok je vodila agrarnu politiku, podržavala biljnu proizvodnju. Podržavanjem biljne proizvodnje na štetu stočarstva došli smo u situaciju da izvozimo ogromne količine kukuruza, negde tri i po miliona tona, a da uvozimo svinjsko meso. I izvoz govedeg mesa je gotovo pao na nulu, mislim da se merio svega stotinama tona, a kvote koje smo imali u EU nismo iskoristili.

S tim u vezi, zato što u Evropi ima hiperprodukcije mleka, nedostatak govedeg mesa je očigledan i mislimo da u govedarstvu tov goveda ima svoje određene šanse. Ako uzmemo košer i halal klanje, verujem da možemo da povratimo veru stočara u ovu vrstu proizvodnje, jer smo za vreme stranke bivšeg režima sa 1.700.000 goveda pali na 918.000 komada i time sami sebi napravili veliku štetu. Na 800.000 hektara pašnjaka, na preko tri miliona hektara obradivog

zemljišta mi imamo svega 0,4 uslovnih grla po hektaru, što je daleko manje i za nekoliko puta od proseka u EU.

To podržavanje biljne proizvodnje nauštrb stočarstva nas je dovelo do toga da i klanice rade sa 30-40% kapaciteta i stoga su mere nove vlade i vlade pre ove u poljoprivredi išle u korist visokointenzivne proizvodnje, proizvodnje mesa, mleka i prerade, dakle da naši prerađivački kapaciteti rade, da naši farmeri od tova stoke zarađuj, a ne da izvozimo ogromne količine kukuruza, da drugi na tom kukuruzu i soji prave profit.

Iz tog razloga je moj amandman i želim još jednom da zahvalim Vladi na razumevanju. Hvala.

PREDSEDNİK: Na član 7. amandman je podneo narodni poslanik Milan Lapčević.

MILAN LAPČEVIĆ: Članom 7. sam predložio da se korisnicima podsticaja po osnovu direktnih plaćanja limitira maksimalni iznos podsticaja za jednu kalendarsku godinu na iznos od 30 miliona dinara.

Ovo je svojevrstan pokušaj da se izborimo protiv monopolizacije i globalizacije tržišta, jer jedna od mera kojom smo pravdali nedovoljno para u budžetu bila je 2013. godine, kada smo ukinuli premije za mleko za sve poljoprivredne proizvođače, odnosno limitirali da premiju mogu da ostvare po sedam dinara po litru samo oni koji kvartalno imaju proizvodnju mleka veću od hiljadu i po za planinska područja, odnosno tri hiljade litara za ravničarska područja.

Uvek je problem da nema dovoljno para.

Predložio sam da maksimalni iznos podsticaja bude 30 miliona dinara. Zašto? Da bi ostalo mnogo više para za podsticanje malih i srednjih proizvođača, kako bismo dobili zdravu konkurenciju.

Ako mi pumpamo one koji već imaju ogromne površine, velike farme, koji su, inače, monopolisti na tržištu, koje kolokvijalno zovemo tajkunima u poljoprivredi i njima dajemo podsticaje koji su veći od 30 miliona dinara, mi praktično sužavamo tržište. Za one male nemamo sredstva, a za velike izdvajamo ogromna sredstva i pravimo ograničeno tržište gde će oni između sebe deliti kolač, nauštrb onih koji bi mogli da imaju svoja poljoprivredna gazdinstva, da se bave porodično tim biznisom i da ih država u tome pomaže.

Mislim da je to mnogo logičniji i zdraviji rezon nego da pumpamo one koji imaju ogromne površine, ogromne farme. Dovoljno je do 30 miliona dinara. Zašto bismo mi nekom tajkunu Todoriju, Matijeviću ili ne znam kome već pumpali ogromne pare na osnovu podsticaja kada za to nema potrebe? Oni su sami po sebi dovoljno jaki da mogu svoju proizvodnju da iznesu.

PREDSEDNIK: Na član 7. amandman su zajedno podneli Ivan Kostić, Boško Obradović, Marija Janjušević, Dragan Vesović, Srđan Nogo i Zoran Radojičić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Ivan Kostić.

Izvolite.

IVAN KOSTIĆ: Poštovani ministre sa saradnicima, predsedavajuća, narodni poslanici, građani Srbije, apsolutno ne razumem zašto ovaj amandman nije prihvaćen. Ono što su Dveri tražile u članu 7. izmena i dopuna Zakona o podsticajima jeste da se sredstva koja prelaze deset miliona dinara ne umanjuju domaćinstvima koja imaju dva člana domaćinstva mlađa od 18 godina. Znači, pričamo o podsticajima u poljoprivredi, pričamo konstantno već nekoliko godina, od kada je ova vlada, o želji da se seoska domaćinstva ojačaju, a jedan konkretan amandman ne prihvatamo.

Koje je obrazloženje što vi kažete? Obrazloženje je da EU ne prepoznaje direktna plaćanja nezavisno od broja članova gazdinstva. Kakav je to odgovor? Znači, opet stojimo pri stavu što smo rekli u načelnoj raspravi da ste vi ovaj zakon doneli da biste naše zakonodavstvo uskladili sa nalogima EU, što je za nas apsolutno besmisleno.

Jedina dva resursa koja mogu da revitalizuju ovu državu Srbiju su dijaspora i poljoprivreda, a vi ovakav amandman ne prihvatate. Znači, nije mi jasno o čemu se ovde radi. I to je dokaz da je vaša politika samo politika srljanja u EU, koja apsolutno šteti, direktno, ljudima koji se bave zemljoradnjom u Srbiji. Ne znam razlog koji je, voleo bih da mi objasnite, ali nemojte onda više pričati da vam je stalo do opstanka mladih ljudi na selu, da vam je stalo do razvijanja ruralnih područja, ako ovakve amandmane ne podržavate.

PREDSEDNIK: Reč ima Goran Ješić.

Izvolite.

GORAN JEŠIĆ: Ja mislim da, ministre, morate konačno da kažete ovo što tražimo od vas. Jasno je da će neko biti dobitnik a neko gubitnik, morate da izgovorite, kroz IPARD i kroz ovaj način davanja. I zato imamo ovu debatu i moramo biti poštteni prema poljoprivrednim proizvođačima koji nas gledaju, a veliki broj njih danas gleda ovo, jasno im reći da moraju biti bolji, da će oni dobri dobiti i da ne može ovaj broj uposlenih u poljoprivredi ostati. Moramo konačno biti poštteni.

Rekli ste da je premijer to u ekspozeu pomenuo, ali je stao na pola rečenice. Mi hoćemo od ovoga da napravimo ozbiljnu privrednu granu. Sa pet i po milijardi da izvozimo deset milijardi za pet godina, a dvadeset za deset godina. To znači da ćemo imati dramatično veće plate u zdravstvu, dramatično veće plate u obrazovanju, dramatično veće plate u policiji i vojsci. To to znači.

Mi ne možemo da izvozimo neke treće stvari. Mi možemo da izvozimo samo ono što znamo da radimo. A da bismo to radili, moramo biti konkurentni. A da bismo bili konkurentni, moramo imati kapitalne investicije. Za kapitalne investicije neće biti svi spremni i moramo to otvoreno da kažemo u ovom parlamentu. Ja insistiram da to neko izgovori, jer ćemo imati stalno ove debate koje dovode ljude u zabludu. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Reč ima ministar.

Izvolite.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Poštovana gospođo predsedavajuća, poštovani poslanici, moglo se čuti u prethodnim izlaganjima da sistem mera podrške mi usklađujemo isključivo sa EU i da nam je to jedini cilj. Apsolutno ne. Mi ovo radimo sve zbog Srbije i srpskih poljoprivrednih proizvođača i razvijamo sistem mera konkurentnosti kroz podsticajna sredstva.

Mi moramo imati svest o tome da se ne možemo zadržavati samo na određenom nivou, nego moramo razvijati kvalitet, a to jedino može kroz investicije.

Podsetiću još jednom da imamo jednu meru koju smo uveli u sistem, to je za mlade poljoprivrednike, tako da apsolutno ne stoji ova tvrdnja da mi ne vodimo o tome računa.

Druga stvar koju isto tako želim da kažem, upravo sistem mera konkurentnosti kroz investicije, povećan je iznos subvencija za četiri puta, sa 526 miliona na 2,2 milijarde.

Nama je ideja da povećavamo kvalitet, samim tim da pravimo veću dodatnu vrednost u poljoprivrednoj proizvodnji. Nama je cilj da razvijemo proizvodnju u okviru poljoprivrede, a to možemo samo merama konkurentnosti. Mislim da je jasna intencija Vlade Srbije kroz izdvajanje sredstava za investicije šta želi ovim da postigne.

(Ivan Kostić: Replika.)

PREDSEDNIK: Nemate pravo na repliku. Nije izazvana replika.

Imate vreme. Da li želite po amandmanu? (Ne.)

Na član 7. amandman su zajedno podneli poslanici Dejan Šulkić i Gorica Gajić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Dejan Šulkić.

Izvolite.

DEJAN ŠULKIĆ: Zahvaljujem.

Predlogom izmena i dopuna zakona maksimalni limiti se umanjuju. Zapravo, povećava se umanjenje. Duplira se sa 5% na 10% i sa 10% na 20%. U odgovoru koji sam dobio, obrazloženje kojim se odbija amandman je da je to

pravičnije. Dakle, ne samo za ovaj restriktivan pristup, a i Zakon o podsticajima, odnosno njegove izmene i dopune, nalik je budžetu Republike Srbije, predstavlja jednu preraspodelu i na ovaj način uvećavate iznose umanjena sa 5% na 10% i sa 10% na 20%.

Bilo bi dobro da imamo i projekciju, to sam naveo u obrazloženju amandmana, koliko ljudi je limitirano iznosima od 10 do 20 miliona, koliko je preko 20 miliona, pa onda da pretpostavimo i kažemo – ukoliko ih i u narednom periodu bude 100 ili 1.100, onda projektujemo da ćemo na ovaj način duplirati ta umanjena i to je jednako iznosu od pet miliona evra, a taj iznos se preraspodeljuje tako što se usmerava na neke druge troškove.

Nemojte da budete sigurni, ministre, što se tiče mladih, da vam nešto neće promaći. Krajem prošle godine u Velikoj Plani penzionisani sudija, narodni poslanik i čovek koji se nikada nije bavio poljoprivredom dobio je 60.000 evra podsticaja za lešnikar. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na član 7. amandman je podneo narodni poslanik prof. Miladin Ševarlić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Miladin Ševarlić.

Izvolite.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Zahvaljujem, poštovana predsednice.

Da ne bi bilo zabune, sredstva IPARD-a se uopšte neće odnositi na 75% porodičnih poljoprivrednih gazdinstava u Srbiji po popisu iz 2012. godine. Dakle, za sredstva IPARD-a praktično neće moći da konkuriše nijedno gazdinstvo u proseku – pojedinačno će možda moći – koje ima do pet hektara zemljišta, jer njih ima 860.000, a raspoložu sa oko 600.000 hektara. Kada te dve cifre podelite, videćete da je to neuporedivo manje od ona minimalna dva hektara, u proseku govorim, koji su neophodni da bi mogli da konkurišu uopšte za sredstva IPARD-a.

Kada od tih 75% odbijete još i one koje nemaju člana porodičnog domaćinstva koji ima završeno najmanje srednju poljoprivrednu školu ili drugu srednju sa položenim ispitima iz oblasti za koju konkuriše, onda praktično neće niko ta sredstva dobiti.

Pitam vas, a vi proverite kod komandira vojske i policije koji obilaze jug i istok Srbije da spreče ilegalni ulazak migranata. To su potpuno prazna sela. Oni nemaju gde da svrate da piju vode – da li je interes Srbije da ostavimo pusta područja umesto da...?

Ministar je govorio o najboljem projektu koji je sproveden u Srbiji od 2000. godine naovamo, to je danski program, sa zajedničkim subvencioniranjem sredstava Ministarstva poljoprivrede. Jedino su pogrešili što preko zadruge nisu

napravili zadružnu hladnjaču, jer bi na taj način učestvovali i u raspodeli dobiti u ovoj drugoj, postfarmerskoj fazi. Mi praktično nemamo šansi da to uradimo.

Predložio sam ovde promenu ovih intervalnih grupa. Ni u jednoj meri, ministre, vi nemate maksimum. Da li to znači da će ova evropska sredstva biti namenjena samo „Tenisu“ i drugim inostranim ulagačima, koji će koristiti kredite iz svojih banaka po 0,5% kamate ili 1% kamate, umesto naših, koji plaćaju 5%, 6% ili 7% kamate. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima ministar.

Izvolite.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Poštovana gospodo predsedavajuća, poštovani narodni poslanici, mislim da je jako važno reći nekoliko stvari. Mi podzakonskim aktima apsolutno regulišemo sistem maksimalnih isplata koje mogu da postoje. Zakonom su utvrđeni minimalni iznosi, a za maksimalne iznose koji se ostvaruju idemo na podzakonska akta, u skladu sa obuhvatom sredstava koja imamo na raspolaganju na osnovu budžeta.

Druga stvar koju želim da kažem, ako sam igde išao u prethodnih 140 dana, to su bile južna i istočna Srbija, iz jednog prostog razloga, jer tim ljudima treba najviše podrške i najviše pomoći i to je kroz naše mere agrarne politike za 2017. godinu i iskazano. Baš su to ta područja gde možemo da razvijamo na malim prostorima određenu vrstu poljoprivredne proizvodnje i da se stvara dodatna vrednost.

Želeo bih samo radi javnosti nešto da vam kažem. Mislim da je jako važno reći da je najveći potencijal u poljoprivrednom gazdinstvu, prema popisu poljoprivrede, ekonomska snaga gazdinstava koja se bavi povrtarskom proizvodnjom i 10.800 evra je po poljoprivrednom gazdinstvu koje se bavi povrtarskom proizvodnjom prihod.

Ono što je strašno to je da je jako mali broj parcela pod povrtarskom proizvodnjom. Mi upravo kroz ove mere koje smo implementirali za 2017. godinu ciljano idemo na razvoj povrtarstva, na razvoj voćarstva i razvoj drugih onih grana koje prave dodatnu vrednost u poljoprivrednom gazdinstvu. Jako je važno to reći, naročito za ove krajeve o kojima vi pričate. Pogotovo u marginalnim područjima, u onim područjima koja su devastirana, gde uvećavamo te iznose za određeni procenat.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, mi nemamo 860.000 gazdinstava kao što je tvrdio moj kolega poslanik, najmlađi odbornik Titove države. Imamo 630.000, a od toga u Trezoru se registruje negde oko 250.000.

Ja se slažem sa time da se veoma teško živi, da se teritorije prazne i zato je u merama ruralnog razvoja predviđena milijarda više nego prethodne godine.

Upravo mere ruralnog razvoja, mere zaštite životne sredine, mere u lovstvu, tamo gde je sve povećano budžetom koji smo usvojili, upravo to treba da kao rezultat ima da stanovništvo ne napušta krajeve koji su slabo naseljeni, a od gotovo hiljadu naseljenih mesta koja imaju manje od 100 stanovnika veliki broj je uzduž istočne i južne granice i administrativne linije sa Kosovom i Metohijom. Vlada upravo zbog toga radi na tome.

Ali dame i gospodo, ne možete se zalagati za razvoj marginalnih područja sa jedne strane, a projekat STAR, koji je bio namenjen stočarima na Staroj planini, stavite u svoje privatne konsultantske džepove i onda ovde držite predavanje poljoprivrednicima. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Milija Miletić.

MILIJIA MILETIĆ: Hvala. Javljam se po amandmanu.

Pošto govorimo o području jugoistočne Srbije, kako kaže moj kolega profesor koga cenim kao profesora, ali mi smo na našem odboru više puta govorili i donosili određene zaključke da jugoistok Srbije moramo staviti u prvi plan. Gospodin profesor je tada nešto drugačije govorio, da više treba i centralnoj Srbiji, ali ja sam uvek govorio – jugoistočna Srbija, brdsko-planinska područja. I normalno, ovakve stvari koje su bile, kako kaže moj kolega Rističević, ako je to bilo, da sredstva namenjena za investicije na Staroj planini odu na neko drugo mesto, u neke konsultantske kuće, ja mislim da to nije u redu.

Prema tome, uvaženi ministre, znam da ćemo u narednom periodu raditi maksimalno prema jugoistoku Srbije razvoj marginalnih područja i ja vas podržavam u potpunosti, i vas i naše ministarstvo i našu vladu.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Goran Ješić.

GORAN JEŠIĆ: Ovde imate mere koje uvodite prvi put. To je dobra stvar, to je disperzovanje i povećanje vrednosti, pogotovo ruralnih područja. Ali, rekao sam u plenarnom delu, vi imate problem koji morate otkloniti. Proizvođač iz Pirota, iz Svrljiga, kada mu vi date za mini-mlekaru 20.000 evra, što mu je dovoljno, date mu stručnu pomoć fakulteta, instituta, napravi svoj proizvod koji mi svi želimo da jedemo i u Novom Sadu i u Beogradu, javlja vam se problem što može da proda samo u Nišu, ili neko iz okoline Pirota samo do Pirota, 40 km daleko od mesta proizvodnje. To je zakonska obaveza.

Danas u Beogradu u najboljim restoranima domaći proizvodi se švercuju u boksu autobusa. Iz Pirota stiže leti u boksu autobusa švercovan pirotski sir, pirotka peglana kobasica. Ako već prepisujemo zakone, prepisimo od Mađara. To je 40 km, to je najveći administrativni centar i to su glavni grad i nekoliko gradova. Na kraju, ako neko ispunjava higijensko-bezbednosne uslove za

proizvodnju tog proizvoda, ako mu date uslugu znanja da proizvede tradicionalni proizvod, omogućite mu da to proda u restoranu u Beogradu. Tu je dodatna vrednost. Šta će on sa peglanom kobasicom u Pirotu na pijaci? To morate hitno da promenite. Takve stvari imate u iskustvima zemalja u okruženju. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Reč ima narodna poslanica Snežana Bogosavljević Bošković.

SNEŽANA BOGOSAVLJEVIĆ BOŠKOVIĆ: Zahvaljujem.

Evo još par minuta, koliko je preostalo poslaničkoj grupi SPS, iskoristiću upravo da vas sve ovde prisutne informišem. Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine je u prethodne dve godine radilo upravo na pravilniku za male proizvođače i mi smo taj pravilnik u potpunosti pripremili. Nadam se da će ga nova garnitura vrlo brzo staviti na usvajanje.

Šta je bio problem? Problem je bio taj što nije stigao da se brani zakon o bezbednosti hrane. To je set od pet zakona i svi su bili spremljeni, ali je prosto bilo kratko vreme. Da bi se taj pravilnik usvojio, bilo je neophodno da se promeni ovaj zakon o bezbednosti hrane, ali verujte da je taj pravilnik spreman.

Želim da istaknem ovde da smo to radili sa kolegama iz Mađarske. Gospodin Laslo Varga je inače ekspert za mađarski, sve vreme je bio sa nama, radio je, pravilnik je spreman, odličan je i mislim da će kolega koji je nastavio posle mene rad, koji je na čelu ovog ministarstva, sasvim sigurno vrlo brzo taj pravilnik i usvojiti. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Reč ima narodna poslanica Ivana Stojiljković.

IVANA STOJILJKOVIĆ: Zahvaljujem, predsednice.

Prosto se čudim kako se za naše stočarstvo danas najviše brinu oni koji su pre nekoliko godina izmislili aferu o aflatoksinu i na taj način doveli u pitanje i naše stočarstvo i proizvodnju mleka. To je verovatno nešto što poljoprivrednici i stočari nikada neće zaboraviti.

Meni je drago što je ova vlada zaista prepoznala naš potencijal u stočarstvu, jer ne smemo zaboraviti da je naša zemlja pre par decenija izvozila oko 30.000 tona junećeg mesa i od toga se zaista dobro živelo. Kupovali su se i avioni u tadašnjoj Jugoslaviji, obnavljao se vozni park u Beogradu i to je ono što ova vlada smatra velikim potencijalom i želi da vrati.

Ja se nadam da će ovo ministarstvo naći načina, to će biti jako teško, da se povрати stočarstvo i da se ponovo stavi na noge u našoj zemlji, ali ja se nadam da će to uspeti i zaista ne vidim razlog da se sumnja u ovu dobru nameru. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Milija Miletić.

MILIJ MILETIĆ: Isto po amandmanu.

Prethodni kolega prekopta mene je rekao nešto za Svrlijig. Mislim da to ništa nije negativno, ali samo želim da kažem, pošto želimo da prepíšemo neke

stvari koje radi vlada Mađarske, naša vlada, na čelu sa našim premijerom, u Nišu je održala sednicu, gde je bila i vlada Mađarske i mađarski ministri, gde smo imali njihovo iskustvo i oni su već kod nas u Svrljigu uzeli jedan objekat, žele da rade lekovito bilje i da ulažu tamo.

Prema tome, naša vlada i naše ministarstvo radi već maksimalno sa vladama koje imaju iskustvo oko poljoprivrede. Stvarno mislim da ćemo sada imati mogućnosti mnogo više da pomažemo nerazvijena i marginalna područja, kao što su Svrljig i Bela Palanka, kroz program za lekovito bilje i za ostale stvari koje su bitne za jugoistok Srbije.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Goran Ješić.

GORAN JEŠIĆ: Hemija je matematika, prosto brojite. Dana 14. aprila 2013. godine tada premijer ili prvi potpredsednik Vlade je rekao da će odgovorni za aflatoksin da budu sankcionisani. Posle toga je smenjen gospodin Goran Knežević. To je prva stvar.

Draga moja koleginice, nema afere, promenjen je pravilnik.

Da, brinem se, to mi je posao da se brinem.

Druga stvar, nismo se baš najbolje razumeli. Vi iz Svrljiga ne možete svoje primarne proizvode, to je pokušala ministarka Bogosavljević da objasni, ne možete u ovom trenutku da imate prerađivački kapacitet koji odgovara pravilniku. Mali. Ne morate da prodajete mleko „Imleku“, „Meglu“ itd., nego mate malu mlekaru, pravite svrljiški sir. Ne možete ga prodati legalno 40 kilometara daleko od vaših gazdinstava.

I zato Zakon o bezbednosti hrane, a ministar je predvideo i pohvalio se nego niste me baš razumeli, pričaću polako, ovu meru da je predvideo male prerađivačke kapacitete, ali se stvara problem – kada napravimo proizvod, ne možemo da prodamo tržištu koje najbolje plaća, a to su Beograd i Novi Sad. Moramo da izmenimo to da biste vi iz Svrljiga mogli da prodate proizvode ovde legalno, a ne da pravimo problem ugostiteljima i pravimo problem u bezbednosti hrane i pravimo problem proizvođačima. To je moja ideja. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Ministar ima reč.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Poštovana predsedavajuća, poštovani poslanici, mislim da je jako dobro što se otvorila ova tema vezana za male proizvođače i potrebu za njihovim prelaskom u jednu višu fazu, gde počinju da se bave preradom.

Da, istina je da je pravilnik pripremljen. Pravilnik je usklađen sa iskustvima Mađarske i biće rešeni problemi koji su do sada postojali u sistemu transportovanja robe do određenih destinacija.

Zašto je to jako važno? Ja uporno insistiram na tržištima, da svaka stvar mora da pođe od tržišta da bi se videlo da li ona uopšte ima smisla. Sigurno da su tržišta naših udaljenih krajeva ne samo lokalni regionalni centri nego i najveći

grad. Mi ćemo već u januaru izaći sa predlozima ne samo vezano za preradu mleka, nego ćemo i druge male prerađivače pravilnicima obuhvatiti, jer to je jako važno.

Idemo na dva paralelna koloseka. Za male prerađivače i u delu vinarstva i delu mlekarstva i u preradi mesa jako je važno da ovo rešimo. Isto tako, sa druge strane ići ćemo na velike prerađivačke kapacitete, o kojima se često ovde govorilo.

Ali nama trebaju prerađivački kapaciteti koji imaju tržište, ne da pravimo ono što mislimo mi da treba. Davno je prošlo vreme kada smo mi mogli da radimo samo ono što mi mislimo. To može neko vreme, a onda posle dođe do stanja u kojem se nalazimo u zadnjih 15 godina u prerađivačkom sektoru. Važno je da razvijemo one prerađivačke kapacitete koji imaju dobre trendove na tržištu. To su tržište Evropske unije, tržište Rusije, tržište Kine i drugih zemalja. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Hvala vam.

Na član 9. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Dejan Šulkić, Milan Lapčević, Gorica Gajić.

Na član 9. amandman su zajedno podneli poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović.

Miroslav Aleksić ima reč.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem.

S obzirom na to da se ovaj član odnosi na podršku ruralnom razvoju, mi smo želeli da amandmanom podignemo iznos davanja sa 45% na 50%, iz prostog razloga što u tim delovima Srbije, pre svega mislim na južnu i jugoistočnu Srbiju, ljudi nemaju preteranog izbora čime mogu da se bave.

Dakle, ti ljudi ne mogu da se zaposle u preduzećima i firmama koja su pogašena, nema privatnih kompanija gde mogu da rade, oni se moraju obratiti poljoprivredi. Iz tog razloga smatram da jedina šansa da uposlimo te ljude jeste upravo da ih uposlimo kroz poljoprivredu. Ima ovde nekih pozitivnih pomaka, ali moramo da budemo agresivniji sa merama podsticanja i stimulacije tih ljudi da mogu da podižu određenu poljoprivrednu proizvodnju.

Ja sam imao prilike da obilazim te delove Srbije, i Bujanovac i Belu Palanku, da ne govorim sve ostale. Tamo je stopa nezaposlenosti preko 50%. Ti ljudi nemaju od čega drugog da žive ako ne proizvedu malo mleka ili uberu neke šljive da ispeku rakiju itd. Prosto, moramo sa njima posebno raditi i moramo im pružiti šansu da žive u ovoj zemlji.

Srbija nam se prazni i izumire. Ljudi nam odlaze iz tih područja zato što tu ne vide nikakvu perspektivu. Jedina perspektiva jeste da im kroz rad na svojim imanjima omogućimo da tu ostanu i imaju neke stabilne izvore prihoda.

Zato smatram da treba posebnu pažnju njima posvetiti, da treba maksimalne podsticaje dati, posebnu politiku za ta ruralna područja Srbije i verujem da ćemo to u narednom periodu i moći da vidimo u praksi jer svih ranijih godina zapravo to se sve svelo na priče ali nije bilo ničega na terenu, nije bilo nikakvih rezultata zapravo.

PREDSEDNIK: Ministar ima reč.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Poštovana gospođo predsedavajuća, poštovani poslanici, želim samo da kažem da je Vlada Srbije većim izdvajanjem sredstava za poljoprivredu stvorila uslove da možemo kod ovih područja sa otežanim uslovima života i rada da utvrdimo veći iznos nego što je predviđeno zakonom. Mi smo zakonom propisali minimum, mi ćemo i kroz kriterijume davati prednost tim područjima i plus na sve to utvrdićemo podzakonskim aktima još veći iznos sredstava koji će ići za ova tzv. marginalna područja.

Ovo je jedan od amandmana, sledi sad serija amandmana koji se odnose na istu ovu stvar. Mogu sad svima odgovorno da kažem da su, zahvaljujući Zakonu o budžetu, koji je predložila Vlada a usvojio ovaj parlament, omogućena sredstva da se veći iznos sredstava daje za ova devastirana područja i to će biti bar za 10% veće od minimalnog iznosa koji je predviđen Predlogom zakona.

PREDSEDNIK: Na član 9. amandman, sa ispravkom, podneo je poslanik Ševarlić.

Izvolite.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Zahvaljujem, gospođo predsednice.

Podneo sam amandman zbog toga što ni u ovom članu nema podele na više intervalnih grupa, odnosno predviđena je naknada troškova u određenom procentu vrednosti pojedine vrste mera, kada se govori o ruralnom razvoju, od svega 30% ukupne vrednosti, odnosno 45% za područja sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi.

Mislim da su to izuzetno skromni iznosi imajući u vidu onaj prvi deo kada se govori o agraru. Mislim da ovde treba povećati onoliko koliko sam predložio, a to znači najmanje 45% ukupne vrednosti za ova područja sa povoljnijim uslovima, a 60% za područja sa otežanim uslovima rada. Takođe, treba ograničiti limit na 50 miliona dinara kako bi što veći broj korisnika to radio.

Istovremeno želim da kažem da nije tačna konstatacija da su smanjenjem subvencija za biljnu proizvodnju toliko povećane subvencije za stočarstvo i da će to dovesti do razvoja stočarske proizvodnje.

Pa molim vas, ne jede ta stoka vazduh, kosmičke zrake ili ne znam šta, nego jede stočnu hranu, koja se proizvodi u biljnoj proizvodnji. Ta biljna proizvodnja će biti za toliko skuplja za koliko su smanjene subvencije sa 12.000 na 4.000 dinara po hektaru. Kako ćete da balirate stočnu hranu ako nemate ni dinara regresa za gorivo?

Dalje, narod treba da zna da niste propisivali minimalne subvencije nigde po hektaru za biljnu proizvodnju, nego do 6.000, pa ste tako smanjili sa 6.000 subvencije na 2.000 i 6.000 doprinose za regrese na 2.000, a za gorivo ste smanjili na nulu i kažete – to je po zakonu. Hvala. PREDSEDNIK: Na član 9. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Ivan Kostić, Boško Obradović, Marija Janjušević, Dragan Vesović, Srđan Nogo i Zoran Radojičić.

Reč ima Ivan Kostić.

IVAN KOSTIĆ: Poštovani građani Srbije, ovaj zakon bi se mogao nazvati „mrvice za poljoprivredu“ i stvaranje srpske poljoprivrede nekonkurentnom.

Gospodine ministre, nisam zadovoljan vašim odgovorom po pitanju prošlog amandmana, ali nema veze. Jednostavno, seoska domaćinstva sa više dece nisu interesantna. Šta hoću ovde konkretno da kažem? Znači, cilj EU je da broj ljudi koji se bavi srpskom poljoprivredom svede na nivo koji je u Evropi, to je 4%. Na taj način će ovim zakonom koji vi predlažete uspeti da opstanu samo veliki agrokompleksi.

Na koji način će srpska poljoprivreda biti konkurentna? Ako se pozivate na Mađarsku, vidim ovde da mnogi ljudi spominju Mađarsku, treba da znaju da je Viktor Orban samo 600 miliona evra ubacio u mađarske državljane koji žive u Vojvodini i na taj način nam ojačao i mehanizaciju i finansijske njihove fondove, da oni mogu da budu konkurentni ovde u Srbiji. Zašto to naša vlada ne radi?

Evo konkretno, ako se već pozivate na zakone EU, podsticaji za ruralna područja u Rumuniji, Mađarskoj i Bugarskoj su 50–60%, a to je naš predlog bio da se ovi podsticaji povećaju. Da ne govorim o podsticajima po hektaru zemlje, koji su samo u Hrvatskoj 300 evra, da ne govorimo o Sloveniji, da ne govorimo o Nemačkoj, Holandiji, gde su 500-600 evra. Neko je ovde spominjao da neke države daju i 900 evra.

Na koji način vi, ministre, mislite da naši poljoprivrednici budu konkurentni, mali i srednji? Veliki će biti, koji dobijaju EBRD, iz IPARD-a, oni će biti, ali mali ljudi neće moći da uspeju da izdrže konkurenciju, pogotovo otkad smo potpisali SSP i otvorili granice za uvoz strane robe. Znači, jednostavno ovaj zakon ide naruku samo velikim igračima, a malim nikako.

PREDSEDNIK: Ministar.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Poštovana predsedavajuća, poštovani poslanici, sve sam očekivao da ću čuti, ali nisam očekivao da ću ovakve primere čuti vezano za iskustva sa prostora Hrvatske.

Sada ću vam reći, i dobar ste mi šlagvort dali, prostor koji je imao više direktnih plaćanja u poljoprivredi a koji je doživeo smanjenje poljoprivredne proizvodnje, to sam bukvalno čuo od ljudi koji su se kod njih bavili poslom kojim se ja i moje kolege zajedno bavimo, oni su doveli do toga da su

jednostavno umrtvili. Bukvalno insistiramo na razvoju mera koje će povećati konkurentnost.

Ako ste me malopre slušali, hteli da me čujete, upravo sam rekao da je naša intencija da ne budu ti minimalni iznosi za mere ruralnog razvoja, ti procenti koji su predviđeni zakonom, nego da ćemo ih sigurno povećati za 10% u odnosu na ono što je predviđeno podzakonskim aktima, jer imamo dovoljno sredstava u budžetu. Vlada Republike Srbije nam je omogućila to, i u 2016. godini ste već imali takav trend, ali mi ćemo ga sada još povećati. Mislim da smo se oko nekih stvari očigledno složili, samo nisam siguran da smo se čuli.

PREDSIEDNIK: Hvala.

IVAN KOSTIĆ: Znači, ja ću vama odgovoriti zašto je hrvatska poljoprivreda doživela kolaps. Zato što se nalazi u EU. Naša sreća je što mi još nismo ušli u EU. Ja sam ovde rekao – podsticajima koji oni dobijaju u okviru svoje države. Znači, oni su tu ispred nas pet puta.

Još jedna stvar koja je bitna, rekli smo da se ovde u srpskom ministarstvu poljoprivrede u protekle četiri godine promenilo četiri ministra, ja bih voleo da vi dođete ovde 2018. godine, ako vas ne smene, i da vidimo koje su dobrobiti srpske poljoprivrede po pitanju ovog zakona. To bih voleo da vidim za godinu i po dana.

PREDSIEDNIK: Ministar.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Poštovana predsedavajuća, poštovani poslanici, samo radi javnosti želim nekoliko stvari da kažem. Hvala na lepim željama, to znači da će Vlada Republike Srbije imati dobre kapacitete, imati veće budžete i doprineti poljoprivrednim proizvođačima, jer želite u mnogim godinama unapred da se ovim problemom bavim.

S druge strane, i Rumunija i Mađarska su EU pa nisu doživele sudbinu Hrvatske iako su EU. Stvar je u nalaženju mere, šta vi želite, da li želite da budete konkurentni ili želite da se umilite narodu. To je suština cele priče. Ja želim da ova Srbija bude konkurentna u poljoprivredi, da razvija svoju poljoprivrednu proizvodnju i ponovo restartuje svoju prerađivačku industriju, gde će se praviti dodatna vrednost i gde će, u svakom slučaju, svi imati koristi od toga, i proizvođač i prerađivač, a u krajnjoj liniji i država Srbija kroz smanjenje spoljnotrgovinskog deficita.

PREDSIEDNIK: Hvala.

Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, ili će jedno ili će drugo. Ne možete pričati o visini evropskih subvencija a biti protiv evropskih integracija.

Na 104 miliona hektara Evropa, istina za celokupnu poljoprivrednu proizvodnju, izdvaja 55 milijardi. Kada bismo uzeli hektare kao merilo, to je 500 evra po hektaru. Tačno je da Evropa daje 4% društvenog proizvoda iz poljoprivrede, ne zato što su im poljoprivrede slabe, već im je industrija jaka, i zato ona povuče ono prvo, zato može da isplati 500 evra subvencija i zato može da isplati zemljama članicama.

Ovi treba da odluče. Ne mogu da budu protiv evropskih integracija a za evropske subvencije. Do njih je. Neka se jednom odluče šta žele, žele li da mi imamo evropske subvencije, da delimo zajedno sa drugim članicama ili žele da nema evropskih integracija. Moraju da kažu šta žele. Ili si muzičar ili nisi, kako to beše, ideš tetki po lek ili tetka tebi treba da donese lek. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Miroslav Aleksić.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Poštovani gospodine ministre, samo vezano za ovo poređenje sa Hrvatskom. Ja se apsolutno slažem, mi ne treba da se poredimo sa Hrvatskom iz razloga što su oni pokušavali da silom i davanjem prevelikih sredstava izvuku rezultate u poljoprivredi i nisu uspeli. Tako je, dobili su kontraefekat jer su ulenjili svoje proizvođače i, naravno, to se nije pokazalo kao dobar način.

Ali sa druge strane oni nemaju potencijale koje imamo mi. Mi imamo daleko veće potencijale, ali smo davali daleko, daleko manje nego oni svojim poljoprivrednicima. I sada tu treba naći negde balans.

Hrvatima poljoprivreda nije primarna stvar. Oni imaju i manje obradivog poljoprivrednog zemljišta itd., ali mi zato nemamo more. Mi ne možemo da kažemo da ćemo u turizmu moći da se merimo sa njima, ali u poljoprivredi i te kako možemo da budemo bolji i uspešniji od njih. Prema tome, ne treba na taj način to posmatrati nego jednostavno uskladiti mere da dobijemo maksimalne rezultate.

PREDSEDNIK: Reč ima Boško Obradović.

Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Kada su Vladimira Putina pitali šta misli o sankcijama koje su mu zavele zapadne zemlje, on je rekao da je to bila jedna od najblagotvornijih stvari koja se mogla desiti ruskoj privredi i poljoprivredi. Tek tada su ozbiljno počeli da razmišljaju o ulaganju u sopstvenu poljoprivredu.

Imam utisak, gospodine ministre, da bi i nama trebalo nešto blagotvorno da se desi da konačno naša vlada počne da razmišlja o razvoju sopstvene privrede i poljoprivrede. Pet godina ste na vlasti, gospodine ministre, i vi mi sada pričate – razmišljamo o restartovanju naše prehrambeno-prerađivačke industrije. Pa šta ste radili pet godina? Što ne restartovaste?

Dakle, postavlja se tu kao ključno pitanje sledeće – kako će naš mali prerađivač, kako će naš mali poljoprivrednik da se izbori sa konkurencijom? Znae kako on izgleda? On izgleda kao bokser koji ulazi u bokserski ring sa zapadnim konkurentima koji su u punoj snazi i potpuno spremni za taj bokserski meč a on je vezanih ruku i nogu i nema nikakvih šansi da učestvuje u toj borbi – jer ima koliko puta manje subvencije, jer nema carinske i vancarinske elemente zaštite, jer nema nikakvu ozbiljnu podršku svoje države, jer njegova država podržava dolazak nemačkog „Tenisa“ a ne njega.

Nemojte se pozivati previše na Mađarsku. Mađarska je oterala MMF. Mađarska je oporezovala strane banke. Mađarska je zabranila prodaju poljoprivrednog zemljišta strancima. Daleko ste vi od Mađarske. Treba da učite od Mađarske, ali nikako išta da naučite od Mađarske.

Dakle, ovde se postavlja ključno pitanje, koje svim ovim amandmanima želimo da uradimo svi zajedno iz opozicije, a to je kako da zaštitimo malog srpskog poljoprivrednika. Onoga koga ubijaju trgovinski lanci koji mu ne daju da prodaje svoju robu u njihovim rafovima, jer hrvatski trgovinski lanac donosi svoju, hrvatsku robu.

Drugi donosi svoju robu, svi dovlače svoju robu. A gde da proda naš domaći proizvođač? Gde da proda? Na kojoj pijaci? U kom domaćem trgovinskom lancu? U onih pet posto koliko je ostalo da držimo trgovine u Srbiji. Mi Srbi držimo u Srbiji pet posto trgovine. Pet posto banaka. Pet posto medija. Sve su nam uzeli, pokupovali stranci i sad mi kao nema veze, to je tržište. Pa ima veze, to nije tržište, to je pljačka građana Srbije na putu u EU po svaku cenu.

PREDSEDNIK: Dobro poslaniče, sad malo o članu 9.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Dakle, upravo taj amandman je veoma precizan i kaže – veća izdvajanja za malog srpskog poljoprivrednika. Znači, vi ste predvideli toliko i toliko u ruralnom području, toliko i toliko u otežanom ruralnom području, gde je još teže baviti se poljoprivredom. Mi kažemo da je to nedovoljno. Ne možemo da se takmičimo sa stranim kompanijama, sa stranim trgovinskim lancima, sa stranim bankama koje finansiraju njihove privrede, a vaš predsednik Vlade ovde je javno rekao i ja mu čestitam na tome što je javno rekao – neće nijedna strana banka da finansira našu privrednu aktivnost.

PREDSEDNIK: Sad ćete reći da vas prekidam stalno. A Milojičić hoće da reklamira Poslovnik da se ne priča o dnevnom redu.

Što onda? Ja sam bila dobra, sve vreme sam ćutala.

Dobro, hajde.

RADOSLAV MILOJIČIĆ: Gospođo predsednice, reklamiram član 108 – o redu na sednici Narodne skupštine stara se predsednik. Ja se nadam da niste čuli, ali dužni ste da opomenete prethodnog govornika, koji je izjavio sledeću rečenicu: da se nada da će neko Srbiji uvesti sankcije.

Nadam se da je svest svih nas ovde dovoljno visoka i da o toj temi ne treba ni govoriti u ovom visokom domu a kamoli da to izjavi narodni poslanik, bez obzira na ideologiju, bez obzira na političku partiju kojoj pripada.

Imali smo sankcije pre nepunih 16-17 godina, znamo kakve je to katastrofalne posledice imalo po našu zemlju i mislim da stvarno nije primereno, bez obzira na to od koga dolazi, da neko izjavi da smo mi kao i Rusi i da nama treba uvesti sankcije. Hvala.

(Boško Obradović: Replika.)

PREDSEDNIK: Nema replike na povredu Poslovnika.

Rekao je „prethodni govornik“, sad ako je mislio na vas, ali nema replike na povredu Poslovnika.

Pitajte Nenada Konstantinovića, on je ovo zamesio. Znači, nema povrede Poslovnika, nema replike, šta da radim.

Reč ima Ivana Stojiljković.

IVANA STOJILJKOVIĆ: Zahvaljujem, predsednice.

Veoma kratko ću, zato što sam se javila po amandmanu, pre svega da bih zamolila da pričamo u pojedinostima danas o ovom zakonu, i takođe sam primetila da je poslanik pomenuo da bi rešenje naših problema verovatno bilo kada bismo imali sankcije pa da se onda okrenemo sami sebi, da pokušamo tako. Kao što smo već čuli, ne daj bože da se to ikada više ponovi, mi znamo šta to znači i nijedna zemlja ne može da uspe. Rusija je velika, ona može neko vreme da podnese izolaciju, ali, naravno, sve to ostavlja posledice i svakako da svi bolje funkcionišemo kada saradujemo međusobno.

Zato sam i rekla, žao mi je što ne pričamo o pojedinostima, jer ovaj zakon se upravo i odnosi na to da mi ovim zakonom podržavamo male proizvođače kako bismo razbili i srušili monopol velikih. Mi za juneće meso imamo tržište. To je zaista jedan proizvod za koji imamo tržište, imamo sklopljen ugovor sa EU za izvoz 9.000 tona i mi bukvalno statističku grešku pravimo kada izvozimo juneće meso, jer mi nemamo taj proizvod.

Dakle, Vlada Republike Srbije je prepoznala koji je to proizvod koji možemo sami da proizvedemo, koji može da proizvede i najmanji poljoprivredni proizvođač. Mi ćemo mu dati podršku u tome i izvozićemo juneće meso, probaćemo da to bude proizvod kojim ćemo oporaviti našu poljoprivredu. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, ovo sa sankcijama ne može da prođe tako. U obavezi sam da kažem da je naš izvoz poljoprivrednih proizvoda 2,7 milijardi. Ne izvozimo sve u Rusiju, daleko manji deo izvozimo u Rusiju, i bez stranih tržišta mi bismo u poljoprivrednom smislu bili mrtvi. Ono što treba da

radimo je da podignemo prerađivačku industriju i drugu industriju i da snažnom industrijom povučemo poljoprivredu. Moramo da osvajamo tuđa tržišta.

I ne bih toliko naše firme čiji su vlasnici stranci, članovi društva su stranci. Oni će te svoje osnivačke uloge možda prodati, oni će možda svoje akcije prodati, ali će te firme ostati ovde. A preko tih firmi mi smo osvojili nečija tržišta. Preko tih firmi sad imamo suficit sa Hrvatskom, preko tih firmi imamo suficit sa Italijom.

Dakle, krajnje je pogubno zagovarati ovde sankcije, jer bi to bila smrtna omča srpskoj poljoprivredi, a i srpskoj prerađivačkoj industriji.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Milija Miletić.

MILIJIA MILETIĆ: Javljam se isto po amandmanu.

Moj kolega Rističević je već rekao neke stvari vezano za sankcije. Setimo se kada su bile sankcije i posle sankcija šta je bilo. U Srbiji posle sankcija 2000. godine pa naovamo prošao je cunami – i u poljoprivredi, i u privredi, i u zadrugarstvu i svuda.

Prema tome, uvek moramo saradivati sa svima, poštovati jedni druge, ali Srbija uvek mora razmišljati na način kako sada radimo, kako radi i naša vlada i naš ministar poljoprivrede. Planiramo veća sredstva za nerazvijena područja i, normalno, moramo biti na terenu.

Tuđa ruka svrab ne češe – kod nas se kaže, u mom selu. Prema tome, razmišljamo svojom glavom, radimo svojom glavom i, normalno, radimo za našu zemlju i za naša sela.

Poljoprivreda na jugoistoku Srbije je katastrofa, ali to nije od danas. Setimo se šta je bilo pre 2000. godine a šta je bilo posle 2000. godine, koliko je zadrugarstvo uništeno, koliko veterinarskih službi uništeno, koliko su u privatizaciji uništene strukture koje su bile okosnica naše poljoprivrede. Prema tome, gospodo, niko od nas ne želi sankcije, ali niko od nas ne želi da se desi 2000. godina, kada je došao cunami za poljoprivredu, za privredu, za sve ovde u Srbiji. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Boško Obradović.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Replika ili vreme poslaničke grupe?

Dobro.

Dakle, omča oko vrata srpske privrede i poljoprivrede je vaš Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju EU. I dobro ste vi čuli da niko ovde nije pomenuo sankcije nego šta vas može da opameti da se okrenete domaćoj privredi i poljoprivredi. Šta može da vas natera da ne brinete o interesu stranih banaka i stranih firmi poput „Tenisa“ i da ne subvencionišete više strane firme koje dolaze u Srbiju, već da sve snage ovoga naroda, društva i države usmerite u podršku domaćoj privredi i poljoprivredi.

Pet godina ste na vlasti, navedite mi jedan primer prehrambeno-prerađivačke industrije koju ste vi obnovili. Da čujemo, da vam čestitamo.

Kažete izvozimo. A koliko uvozimo? Koliko je strana roba preplavila naše tržište? Možemo li sopstvenu robu da prodamo na sopstvenom tržištu? Može li naš poljoprivrednik da proda u trgovinskim lancima u Srbiji? Može? Može malo sutra. Može 2%, a sve ostalo bude iz uvoza. Pa onda dođe ona uvezena jabuka, pa uvezeni pasulj, pa uvezeni luk i ubije cenu konkurencije naše domaćeg proizvođača.

Kako ga vi štitate? Ukinuli ste carine, nema vancarinskih mera zaštite, nema dovoljno subvencija, nema bankarske podrške, nijedna strana banka neće da podrži ulaganje u domaću privredu i poljoprivredu. To je ono što sam vam rekao da je priznao i Aleksandar Vučić. Neće nijedna strana banka da podrži domaćeg privrednika i poljoprivrednika.

Šta to znači? Morate da imate državnu, domaću razvojnu investicionu banku. Kako bez agrobanke pričati o podršci poljoprivredi? To je priča za malu decu. Dok nemate agrobanku, dok nemate banku koja po povoljnim kreditima podržava isključivo domaćeg privrednika i poljoprivrednika, nema razvoja domaće poljoprivrede. Nema. Prazna priča i subvencije i sve.

Tržište, da. Obezbedite tržište. Evo Rusija vam nudi razne sporazume, vi ne smete da napravite saradnju s Rusijom zato što vam preti neko iz Brisela. Putin vam je lepo rekao, sad kada su uvedene sankcije...

PREDSEDNIK: Možemo li bez Putina barem jednu rečenicu?

BOŠKO OBRADOVIĆ: Ne možemo bez Putina, zato što je najvažniji državnik i političar danas u svetu.

PREDSEDNIK: Odlično. Samo on ne piše vama amandmane, to je mali problem.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Ali u amandmanu piše EU nas uništava.

PREDSEDNIK: Ne, u amandmanu piše da se 30% zamenjuje procentom 50, i 45% zamenjuje se procentom 60. Vi ste ga potpisali, ne Vladimir Putin.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Predsedavajuća, razumem da vi imate cilj da meni oduzmete i ovo malo vremena što imam. I to nije sporno, nego da građani Srbije znaju.

PREDSEDNIK: Toliko su vam dali građani Srbije; ne mogu tu da pomognem baš ništa.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Građani Srbije sada vide kako vi uzimate moje vreme i govorite u mom vremenu. Ne u vašem, u mom. A to nemate pravo. Nemojte uzimati moje vreme.

PREDSEDNIK: Ja sam tu da vam po članu 27. kažem da ne pričate o Putinu. Ili napišite 200 amandmana o Putinu. Znači, morate pričati o zakonu.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Odlično. Znači ne sme da se govori o Putinu u Skupštini Srbije. Da li je to moguće? (Isključen mikrofon.)

(Boško Obradović: O kome da govorim? O Bajdenu, o Hilari ili o kome?)

PREDSEDNIK: Što bežite? Sad ide taj deo, pa da se uplašim? Znači to je to neko vreme kada krene to kod vas da počnete da vičete na mene, ali ja sam tu da vodim sednicu kakogod.

Ministre, izvolite.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Poštovana gospođo predsedavajuća, poštovani poslanici, bilo je malopre reči o prerađivačkom sektoru, o tržištima.

Ponosan sam na ono što sam radio u prethodnom periodu. Jedan od simbola, koji je bio potpuno uništen i devastiran, to je mitrovički „Mitros“. Pronašli smo investitora. To je onaj „Mitros“, ja ću vas podsetiti gde je to, Jarački put bb, Sremska Mitrovica. Bili ste tamo u aprilu i rekli ste da nikada neće raditi. Taj „Mitros“ ne da radi sada, ima 186 zaposlenih, izvozi u EU finalne proizvode od mesa. Taj „Mitros“ je podneo zahtev za izvoz za Rusiju. U narednim danima se očekuje isto to. Taj „Mitros“ isto izvozi u Vijetnam, izvozi u Indoneziju, sad hoće u Južnoafričku Republiku, 786 kooperanata u ovom trenutku ima.

Bio bih srećan čovek i otišao bih ovog sekunda da svako od nas samo jedan prerađivački kapacitet ugradi u Srbiju mi smo uradili savršen posao onda.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospođo narodni poslanici, nadam se da naši poljoprivredni proizvođači prate i vide ko je ovde ozbiljan, ko je realan, ko je virtuelan i ko govori ono što ne stoji.

Ne znam šta bi rekao Josip Broz za nastupanje najmlađeg njegovog odbornika i njegovog šefa, ali što se tiče SSP-a koji je pripisan nama, ja sam u obavezi da kažem da je SSP pokrenut 2005. godine za vreme vlade Vojislava Koštunice. Parafiran je 2007. godine za vreme vlade Vojislava Koštunice. To je ona stranka koja je pomogla da ovi najmlađi Brozovi odbornici nekako vide Skupštinu. To je ista ona stranka, to je isti onaj...

PREDSEDNIK: Poslaniče, ja bih vas molila, o amandmanu.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: O amandmanu i govorim, na isti način na koji je govorio prethodnik.

PREDSEDNIK: A vi o Titu sad. Molim vas...

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dakle, govorimo o podsticajima, govorimo o amandmanu, ali moram da vam kažem, da odgovorim na ono što je prethodni

govornik govorio, jer njegova politika ovde izgleda kao „bacim čvarak i onda s profesorom idem za tri meseca da nabere prasića“.

PREDSEDNIK: Poslaniče Lapčeviću, vi nemate više vremena, nažalost.

Reč ima narodni poslanik Ljubiša Stojmirović.

LJUBIŠA STOJMIROVIĆ: Poštovane kolegice i kolege, mislim da je evidentno da svi imamo neku volju da se naša poljoprivreda podigne, da krenemo nekim boljim putevima. Svi se slažemo: da bi uspešniji posao bio, treba više sredstava obezbediti. Kako to kaže naš narod – koliko para, toliko muzike. Ali evidentno je i da su ta sredstva ograničena.

Šta je ono što se meni ne sviđa? Mi uspemo da definišemo problem, i dosta dobro ga definišemo, ali posle, u realizaciji, pravimo veliku grešku. Koja je to greška? Svako od nas je spreman da kritikuje neke pre njega, oni su krivi za sve što se desilo, njihova je sva krivica. Ne vidimo da krivicu nosimo svi zajedno, jer svi smo zajedno kroz nekih 10-20, možda i više godina...

PREDSEDNIK: Poslaniče, o amandmanu.

Ja ću sad da napravim jednu veliku pauzu, jer niko neće u sali da priča o amandmanu. Jedino ministar.

LJUBIŠA STOJMIROVIĆ: O amandmanu i pričam.

PREDSEDNIK: Retko ko hoće da priča o amandmanu, pa onda da se razidemo.

(Zoran Krasić dobacuje.)

LJUBIŠA STOJMIROVIĆ: Ne mogu, Krasiću, kad mi ne da Maja. Ti mi daješ.

PREDSEDNIK: Eto, hvala vam.

Hoćemo li pauzu?

(Radoslav Milojević: Ne.)

Ne.

Poslaniče Obradoviću, želite da nastavite u ovom duhu?

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala, predsedavajuća.

„Mitrosrem“. Kol'ko beše...? Dobro, „Mitros“. Navedite mi koliko dajete po radnom mestu stranim firmama koje dolaze u Srbiju. I koliko ste im do sada dali para, naših para, iz budžeta države Srbije, para poreskih obveznika? Da li ste ih pitali da li oni žele da njihove pare budu davane stranim kompanijama koje dolaze u Srbiju?

Zašto te pare niste dali u obnovu nekog poljoprivredno-industrijskog kombinata? Zašto te pare niste dali zadrugarima koji bi udružili svoje poslovanje, da ih pomognete? Zašto te pare niste dali u obnovu industrije poljoprivredne mehanizacije? Pa sada kada dajete subvencije da se kupi novi traktor da ne ide to strancu kod koga moramo da kupimo novi traktor, nego da ide našoj domaćoj firmi koja proizvodi traktor.

Vidite, vi ne razumete tu logiku da mi moramo da proizvodimo, prerađujemo i trošimo u našem krugu, na našem tržištu, da zatvorimo taj lanac, da se pare ne izvoze iz ove države. Znači, naša banka da našem proizvođaču, naš proizvođač da našem prerađivaču, naš prerađivač proda u našoj trgovini i pare sve vreme ostaju u ovoj državi, nema iznošenja ekstraprofita stranih multinacionalnih kompanija koje odnose pare iz ove države. I ne samo što odnose pare koje su zaradili, što ne bi bilo toliko sporno, nego što ih još mi subvencionišemo i dajemo im pare da dođu i otvaraju radna mesta.

Pa izvinite, što ne date mladim bračnim parovima da se vrate na selo i da se bave poljoprivredom? Što niste obnovili industriju poljoprivredne mehanizacije? Ili što, kao što kaže ovaj amandman, ne date više malim proizvođačima? Ili, recimo, ja otvoreno kažem, da ih nateramo da se udruže pa im kažemo – ako hoćete da se udružujete, dobićete veće subvencije; ako nećete da se udružujete u zadrugu, dobićete manje subvencije. Znači, forsiramo zadrugarstvo. Ako su zajedno u zadrugama, koriste istu mehanizaciju, jeftinije gorivo, jeftinije seme, mogu da nastupe sa većim količinama na ruskom tržištu. Znači, gomila motivacionih stvari zašto podići.

Vi sad kažete – kooperativa u Italiji. Kakva kooperativa? To je zadrugarstvo. Zadrugarstvo, na srpskom jeziku. Mi smo pre 120 godina imali zakon o zadrugama, zadružne banke, bili ozbiljna država. Kraljevina Srbija je bila ozbiljna država. Zadrugarstvo je bilo ozbiljno. Gde je danas zadrugarstvo u Srbiji?

PREDSEDNIK: Hvala. Potrošili ste vreme grupe.

Reč ima narodni poslanik Milan Lapčević.

MILAN LAPČEVIĆ: Reklamiram povredu Poslovnika, član 107, koji govori o dostojanstvu u Narodnoj skupštini. Dostojanstvo Narodne skupštine se poštuje onda kada se govori istina, a krši se dostojanstvo Narodne skupštine kada se konstantno iznose neistine i laži.

Jedan od prethodnih govornika je ovde naveo neistine koje se tiču vlade Vojislava Koštunice i potpisivanja SSP-a. Godine 2005. je potpisana Studija izvodljivosti, a 2008. godine, kada je Đelić potpisao SSP, tada je pala Vlada. Čisto da se zna i da se ne iznose neistine o radu DSS-a i Vojislava Koštunice.

PREDSEDNIK: Dobro. Ne znam baš sve podatke iz višestranačkog sistema Srbije pa ne mogu da reagujem. Zato su tu poslanici da reaguju, a na meni je da vodim sednicu.

Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Član 103, vezano za član 107, pravo poslanika da reklamira povredu. Ona je učinjena malopre, jer je rečeno da sam narušio dostojanstvo Narodne skupštine. To naprosto nije tačno.

Molim kolege poslanike da dobro slušaju. Rekao sam da je SSP započet 2005, a parafiran 2007. godine. Dakle parafiran 2007. godine, što je bila prethodna radnja, pre potpisivanja. I dalje tvrdim da je parafiran 2007. godine. Ako nije, ja dajem ostavku. Ako jeste, neka kolega da ostavku.

PREDSEDNIK: Hvala.

Da li neko želi po amandmanu?

Reč ima narodni poslanik Vladimir Đurić.

Izvolite.

VLADIMIR ĐURIĆ: Zahvaljujem.

Očigledno je ovaj amandman otvorio malo širu diskusiju o politici podsticaja poljoprivredi i ruralnom razvoju, generalno.

Uvaženi ministre, 17. aprila 2016. godine vest – otvorena fabrika „Mitros“ u Sremskoj Mitrovici. Tačno. Slažem se. Ali sad suština podsticaja. Ovo je naša priča o neuspelim privatizacijama i ponovnom uzdizanju – rekao je Vučić i dodao da je Vlada Srbije pomogla fabriku sa 5,3 miliona evra para poreskih obveznika za tri stotine radnih mesta. To je 17.660 i nešto evra po jednom zaposlenom, 5,3 miliona evra za 300 radnih mesta. U jednoj rečenici je to navedeno. Dakle, to je davanje.

Fabrika je prodana za 800.000 evra. Samo. Naravno, to je slika tržišta i društva u kom se nalazimo i stepena njegove devastiranosti, znate, i slika sistema kog nema, pa ti investitori onda moraju da se dodatno, debelo i masno, subvencionišu ne bi li u jednom ovako neuređenom sistemu investirali. Nije politika podsticaja samo politika direktnih plaćanja, a najviše razgovora ovde je bilo oko toga da li su direktna plaćanja mala, da li su dovoljno raznolika, da li su dovoljno česta.

Politika direktnih plaćanja kao mera podsticaja je kao lečenje kancera aspirinom. To nije ni blizu dovoljan lek i to ne gađa uzrok. Uzrok može da se pogodi osnaživanjem, povećanjem konkurentnosti, to ste i sami rekli, to treba biti cilj, znanje, mere stvaranja i prenosa znanja koje vidimo da jesu u IPARD-u.

Jer vi možete dati dve, šest, pet, osam, 68 hiljada dinara para po hektaru, jutru, nebitno, srpskom paoru, novca koji je u poreski sistem unela spremačica iz neke potpuno druge delatnosti, i ona je svojim poreskim dinarom pomogla poljoprivredu, ali to neće otkloniti uzroke. Uzrok se gađa podizanjem konkurentnosti, stvaranjem i prenošenjem znanja, udruživanjem, zadrugama, da država preostalo poljoprivredno zemljište ponudi paorima na otkup pod najpovoljnijim mogućim kreditnim uslovima na period od 20 godina, da ih udruži da zajedno pojača njihovu pregovaračku poziciju sa kupcima i dobavljačima. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Goran Ješić, po amandmanu.

Izvolite.

GORAN JEŠIĆ: Nemam problem s „Mitrosom“. Daj bože da svih ovih 11 milijardi uložimo isključivo u prerađivačku industriju. To treba da nam bude cilj, a ne da podstičemo neke druge industrije, koje nisu održive.

Problem jeste u konkurentnosti i problem jeste u tome da imamo poluzatvoreno tržište i da imamo situaciju da štitimo velike nauštrb malih proizvođača. To smo pričali pre dva dana. Takve stvari više ne smeju da se dešavaju.

Jeste 17.000 evra previše za radno mesto, ali ako je prerađivačka industrija u pitanju, to će da generiše neka druga radna mesta. Daj bože da imamo više investicija u prerađivačkoj industriji.

I insistiram da se vi – na vaše pitanje koje ste postavili pre dva dana nama ovde da li treba da se bavite prerađivačkom industrijom – isključivo bavite prerađivačkom industrijom, jer to može da napravi dodatnu vrednost. Neće nam intenzivna poljoprivredna proizvodnja, i tad sam vam citirao Kmezića, doneti išta dobro.

Mi smo tu već konkurentni. Naši poljoprivredni proizvođači su bez podrške države uspeali da budu primarni i konkurentni. Ajmo da im ne smetamo u tome, ajmo da više para izalociramo iz „Er Srbije“, iz „Beograda na vodi“ u ove stvari, da povećamo pre svega u stočarstvu podsticaje i da imamo što više direktnih investicija i novih investicija u prerađivačkoj industriji. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima ministar.

Izvolite.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Predsedavajuća, zahvaljujem.

Dobra tema je otvorena – prerađivačka industrija i da li se ona može posmatrati kroz broj radnih mesta. Ne samo kroz to. To je jedan konzervativan pristup, pre svega iz razloga jer prerađivačka industrija nosi sa sobom novu tehnologiju i veću vrednost. Ako nju posmatramo kao automobilsku industriju, ako je posmatramo kao metalski kompleks, nećemo stići nigde. Upravo iz tog razloga inicirana je izmena uredbe koja se odnosi na podsticanje prerađivačkog sektora, jer to je ono što treba da bude naša intencija i naše ideje.

Imate analizu Svetske banke, koja je rekla koje su to industrije u Srbiji koje treba da se razvijaju i koje imaju kapacitet na tržištu i gde imamo resurse na prostoru Srbije. Možda se nekom to neće sviđati, a možda će se većini sviđati. To je prerađivačka industrija u poljoprivredi, prehrambena industrija, to je drvnoprerađivačka industrija, metalski kompleks. To je ono što su istraživanje i analiza doneli.

Želim da u sledećoj, 2017. godini razgovaramo o više „Mitrosa“, da razgovaramo o više „Budimki“, da razgovaramo o više kapaciteta sa prostora Srbije koji su vraćeni.

Samo ću vas podsetiti, niste vi iz tog kraja pa ne znate šta je „Mitros“ bio. Možda znate iz vojske, možda ste jeli konzerve, one kao i mi svi ovde koji smo bili u vojsci, ali ima jedna druga stvar, to je bio jedan od simbola, simbola koji je generisao Srem i Mačvu. Mi treba da razvijamo takve kapacitete.

PREDSEDNIK: Vreme. Hvala.

Sad ću prekinuti ovu raspravu, pošto je potpuno proširena na teme koje nikakvih... Ovoliko imaju dodira sa amandmanom. A mi moramo da razgovaramo o amandmanima. Zato postoje sednice na kojima se raspravljaju konkretni amandmani.

Znači, ako poslanik Vladimir Đurić ima nešto da kaže o procentima... Ako imate neku opštu temu, ja ću morati odmah da vas prekinem.

Na član 10. amandman su zajedno podneli poslanici Goran Ješić, Gordana Čomić, Goran Ćirić, Aleksandra Jerkov, Balša Božović, Maja Videnović, Nataša Vučković, Vesna Marjanović, Veroljub Stevanović i Dušan Petrović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 10. amandman su zajedno podneli poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Miroslav Aleksić.

Izvolite.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Naš amandman se odnosi na jednu izbačenu kategoriju. To su regressi za premiju osiguranja za useve, plodove, višegodišnje zasade, rasadnike i životinje.

U načelnoj raspravi smo čuli obrazloženje ministra zašto toga ovde nema, ali i pored svega toga ja mislim da je ovo jedna destimulišuća mera za poljoprivrednike da osiguraju svoje useve.

Dakle, postoji veliki problem, naročito kada je u pitanju voćarstvo ili kada su u pitanju plavna područja u dolini Zapadne Morave. Ja dolazim iz tog kraja. Dolazim iz kraja od Kruševca do Čačka, gde je najintenzivnija poljoprivredna proizvodnja upravo u dolini Morave. Imali smo iskustvo u prethodnih nekoliko godina da smo pretrpeli ogromne posledice, štete od poplava. Ljudima se dešavalo da dve godine zaredom gube useve i nemaju više odakle da finansiraju proizvodnju, da je ponovo pokrenu. Odošena je i obradiva zemlja u dolini Morave. Zato je neophodno stimulisati ljude da dobijaju neki podsticaj da osiguraju svoje plodove i svoje useve.

Da ne govorim o tome da osiguravajuće kuće danas izbegavaju da osiguraju te useve, da znaju otprilike gde su problemi, gde nema odbrambenih nasipa. Ti ljudi zaista jesu u velikom problemu. Oni ne mogu sada da uzmu

zemlju negde gde je nema. Prosto, tu gde su uvek radili, tu obrađuju i dalje zemlju, seju, sade, ali imaju problem sa tim.

Mislim da barem u nekom delu treba predvideti mogućnost regresa ili refundacije tih sredstava da bismo te naše ljude motivisali da osiguraju svoju proizvodnju i na taj način imaju izvestan prihod, da li od prodaje na tržištu ili, ukoliko dođe do neke vanredne situacije, od osiguravajućih kuća.

PREDSEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Reč ima ministar Branislav Nedimović.

Izvolite.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Zahvaljujem na datoj reči.

Mislim da smo pre dva dana razgovarali na ovu temu i da smo se razumeli, ali još jednom da ponovim. Naravno da će regresi za premije osiguranja ostati u sistemu, samo imamo drugačije jezičko koncipiranje ove mere kroz upravljanje rizicima, koje je sveobuhvatnija od plaćanja premija na osiguranje.

Upravo ti razlozi koje ste vi pomenuli, vezano za štetne posledice od različitih meteoroloških prilika, naveli su nas na to da proširimo ovu meru upravljanja rizicima, koju ćemo gledati da implementiramo još na različite načine, a ne samo kroz plaćanje premije osiguranje. Onako kako je to bilo u prethodnim godinama, to ostaje, ali ćemo razviti ovaj sistem pre svega da bismo što više zaštitili i poljoprivredne proizvođače, a isto tako da bismo zaštitili i same budžete.

Postoje finansijski instrumenti na finansijskim tržištima koji daju mogućnost državam, lokalnim zajednicama, regionalnim zajednicama da se osiguraju ali da ne moraju da plaćaju kasnije kompenzaciju iz budžeta.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Vladimir Đurić.

Izvolite.

VLADIMIR ĐURIĆ: Uvaženi ministre, poštovane kolege poslanici, mi smo na Odboru za poljoprivredu već razgovarali na ovu temu. Tačno je da predložene izmene i dopune Zakona podstiče u domenu osiguranja definišu sada na širi način, pojmom upravljanja rizicima. Osiguranje jeste jedna od metoda kojom se rizicima upravlja. To je metoda kojom se rizik kupovinom polise transferiše na osiguravajuću kuću.

Nažalost, procenat obuhvaćenih površina koje su kod nas osigurane jako je mali. Veliko je nepoverenje kupaca osiguranja u smisao kupovanja polise osiguranja useva jer postoji institucionalno nepoverenje u osiguranje kao branšu, što govori o potrebi da se ozbiljno pozabavi i samim razvojem tržišta osiguranja, koje se, kako bih rekao, kroz sve ove naše tranzicione reforme i promene najmanje menjalo uprkos ulasku puno inostranih osiguravajućih kuća.

Nažalost, ove godine zabeležen je i prvi odlazak, i to, nažalost, najvećeg svetskog brenda u oblasti osiguranja. To je „Aksa osiguranje“. Nažalost, „Aksa“ napušta tržište. To govori o stepenu nerazvijenosti naših tržišta osiguranja i to će pogoršati poverenje kupaca osiguranja i neće doprineti rastu procenta osiguranih površina.

Postoji jedna stvar koje treba biti svestan. Kada je rizik u nastupanju, kada su nedeljama i mesecima vodostaji visoki, kada se zna da će se reke izlupati, kada se zna da će plaviti, osiguranje je nemoguće kupiti u tom trenutku. Onda ne vredi više da premijer i ministri obilaze poplavljena područja i da sugerišu mere kakva je, recimo, sugerisana tokom poslednjih poplava od strane premijera, da će propisati obavezno osiguranje od poplave.

Ne možete propisati obavezno osiguranje od poplave, jer to je trošak koji ljudi ne mogu da podnesu iako on košta dve, tri, četiri hiljade dinara godišnje. I mora se biti svestan da, kada krene da plavi, onda osiguravajuće kuće dobijaju instrukcije da polise prestaju da prodaju; nemoguće je dobiti osiguranje. Toliko za sada. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Goran Ješić.

GORAN JEŠIĆ: Strašno je važno da instrumenti obaveznog osiguranja ostanu obavezni i apsolutno treba razmišljati da se vežu za direktna davanja. Apsolutno. To je prva stvar.

Nisu obavezni, a moraju biti.

Šta mi tu dobijamo? Dobijamo fjučerse u generisanju BDP-a za sledeću godinu. Mi smo jedina privreda u regionu, u Jugoistočnoj Evropi, koja je izložena vremenskim uslovima i onome šta će bog da nam da od poljoprivrede. To utiče na naš BDP. Mi obaveznim osiguranjem zakucavamo naš BDP za sledeću godinu i smanjujemo rizike po sve što se dešava na finansijskom tržištu.

I strašno je važno da nemamo problem s ljudima, kada im se to desi da dođu da štrajkuju ispred Vlade. Tu im Vlada ne može pomoći, nijedna vlada na svetu. Moj predlog jeste da što pre uvežete direktna davanja sa obaveznim osiguranjem. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Vladimir Orlić.

VLADIMIR ĐURIĆ: Slažem se sa mojim prethodnikom. U krajnjoj liniji, banke i lizing kompanije uslovljavaju prezentovanje polise osiguranja pre nego što puste novac.

Nije problem samo osiguranje useva, moramo biti svesni da je u našoj privredi generalno, pa i u poljoprivredi takođe, jako nizak stepen osiguranja građevinskih objekata, opreme, mehanizacije.

Prosto to je nešto što mora da se poveća na neki način, a uslovljavanje podsticaja, i ne samo direktnih davanja nego bilo kakve vrste podsticaja, prezentovanjem polise, jer za budžet je mnogo veliki trošak kada se plaća šteta. Cena polise osiguranja je u promilima, štete su i do 10 i 20 puta veće. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 10. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Dejan Šulkić, Milan Lapčević i Gorica Gajić.

Reč ima narodni poslanik Dejan Šulkić.

DEJAN ŠULKIĆ: Hvala, predsedavajući.

Ovaj član je posledica izmene člana 35, zato se nisam ni javljao po amandmanu na prethodni član.

Ministar je objasnio da upravljanje rizicima, kako je to definisano u članu 36, odnosno članu 10. predloženih izmena i dopuna ovoga zakona, podrazumeva i podsticaje u oblasti osiguranja. To je jako važno.

Mi smo imali neka iskustva u Velikoj Plani da je lokalna samouprava dodatno subvencionisala 30% na ovih 40%, tako da smo u jednom trenutku dostigli obuhvat 4.500 hektara, taman onoliko koliko je zasejano pšenicom i ozimim ječmom. I imali smo neke gradobitne periode i Velika Plana nije bila zastupljena bog zna koliko u zahtevima prema Vladi Republike Srbije, pa ni prema Opštini Velika Plana, i mislim da je to dobro.

Na drugoj strani, razvijati neke nove mogućnosti i postepeno smanjivati subvencije dok poljoprivredni proizvođači to ne budu imali kao obavezu, s jedne strane, a s druge strane dok kultura osiguranja, ako tako mogu da kažem, ne dostigne taj nivo da oni sami to prepoznaju i ukalkulišu kao obavezan trošak.

Što se tiče subvencija, neko je rekao da ne možete biti protiv evropskih integracija a priželjkivati nivo subvencija u EU. Ja bih mogao da odgovorim pitanjem – da li možete propagirati evrointegracije desetinama godina sa srpskim subvencijama? Dakle, to pitanje ne stoji.

Govorili ste o prerađivačkim kapacitetima, pominjali ste „Mitros“. Nije „Mitros“ bio jedini. Velika Plana je takođe imala veliku prerađivačku industriju – Industrija mesa „Plana“, „Zdrava hrana Velika Plana“... Ona je još uvek, gospodine ministre, pod stegama i okovima stečajne upravnice pa bi bilo dobro da se time pozabavi neko, zato što zaista ima još uvek kapacitete u funkcionalnom smislu koji su dobri.

Što se tiče subvencija, može se nešto razviti i bez subvencija. Kada su u pitanju prerađivački kapaciteti, u Velikoj Plani su sagrađene dve klanice. Jedna je klanica živine, koja je u drugoj fazi projektne dokumentacije i dozvola je izdata za prerađivački kapacitet, izvozno je orijentisana. Nije dobila subvenciju, nije dobila zemljište besplatno, dobila je dobru logistiku, nabavila zemljište po

tržišnim uslovima i mislim da će uskoro proraditi. Takođe i nova klanica krupne stoke u Velikoj Plani, ali evo još jednom apel da se neko pozabavi rukodelovanjem stečajne upravnice u nekadašnjoj Industriji mesa „Plana“. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 10. amandman je podneo narodni poslanik prof. dr Miladin Ševarlić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Zahvaljujem, gospodine predsedavajući.

Ovo je dobar član.

Da pitam gospodina ministra – da li je bolje imati jedan „Tenis“ sa 60.000 hektara ili je bolje imati sistem poljoprivrede koji ima Danska, gde je zemljišni posed ograničen na 300 hektara i gde su kooperative, odnosno naše zadruge, praktično najrazvijenije; praktično su svi farmeri članovi zadruga, oni učestvuju u raspodeli i onoga što ostvare na njivi i u staji ali i onoga što ostvare u prerađivačkim kapacitetima, koji su njihovo zadružno vlasništvo?

A šta ste vi uradili? Vi ste u Sremskoj Mitrovici... Hvalite se „Mitrosom“, dobar primer: 300 radnika, 5.300.000 evra. Kažete malopre – hvala vam za tu informaciju, nisam znao tačan podatak mada se može dobiti u PIO fondu na osnovu mesečnih isplata – da radi 186 radnika. Gde je razlika do 300? Da li su oni vratili dva miliona evra? Da li plaćaju kamatu na ta dva miliona evra?

Drugo pitanje – da li ste se u Sremskom okrugu, ili uopšte u Sremu, za vreme vašeg mandata izborili za to da bilo koji seoski domaćin, srpski domaćin u selima dobije 18.000 evra subvencija? Šta bi bilo da ste tih 5.300.000 evra dali poljoprivrednicima i šta bi oni napravili od toga? Da ulože u proizvodne kapacitete i da renoviraju.

Prema tome, ovo je dobar član. Odbili ste.

Zakonom o zadrugama ste predvideli samo fiktivno da zadruge imaju ekonomsku podršku države. Evo vam šanse, gospodine ministre, dajte zadrugama ekonomsku podršku. Konkretno predlažem da zadruge, a to znači najmanje pet registrovanih poljoprivrednih gazdinstava, dobiju barem 20% subvencija više nego jedno fizičko lice.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, mi koji živimo u Sremu znamo da je „Mitros“ samo kapa, a ispod je niz kooperanata i proizvođača...

Molim ove gimnastičare da se uozbilje.

Ispod je niz proizvođača i treba da znate, tri sela, Martinci, Kuzmin i Laćarak – 200.000 svinja godišnje.

Zahvaljujući između ostalog i ovakvim Titovim najmlađim odbornicima koji su dobijali zamašna sredstva i koji su kobajagi zastupali zadruge, zadruge su postale plen tajkuna u periodu od 2000–2012. godine. Dakle, to su fakta, zadruge su nestale i umesto da se kapital reinvestira u selu i oko sela, on je otišao na jahte, čamce, pevaljke itd.

I sad nam oni koji su tome doprineli i koji su dobijali od takvih ministara 60.000 evra drže predavanje o stočarstvu, a doveli su nas dotle da smo uvozili meso 600.000 svinja. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 10. amandman je podneo narodni poslanik Nenad Božić.

Da li neko želi reč?

(Ivan Kostić: Poslovnik.)

Reč ima narodni poslanik Ivan Kostić, povreda Poslovnika.

IVAN KOSTIĆ: Gospodine predsedavajući, narod je video kako izgleda ponašanje ljudi koji non-stop uništavaju dostojanstvo ove Narodne skupštine. Konstantno se prozivaju ljudi koji su članovi Poslaničke grupe Dveri, a nemaju pravo na repliku. Zašto se to radi? Zbog čega se to dopušta od vaše strane, a ne dajete ljudima pravo na repliku? Garantujemo da će se vama obiti o glavu što trpite to, a već doživljavate od drugih narodnih poslanika da izbegavaju da slušaju članove SNS-a.

Znači, uvedite red u ovu skupštinu, dajte ljudima koji imaju autoritet, i moralno i intelektualno, da odgovore na repliku kad se lično prozivaju.

PRESEDAVAJUĆI: Vi ste tražili član 103, je li tako?

(Ivan Kostić: Član 104.)

Član 104? Član 104. nije dostojanstvo, član 104. je pravo na repliku. Evo, po ko zna koji put ću da pročitam član 104. Nas poslanike ne možete da prevarite, ali nemojte više građane Srbije da pokušavate da prevarite.

Dakle, član 104, koji reguliše pravo narodnog poslanika na repliku, glasi ovako: „Ako se narodni poslanik u svom izlaganju na sednici Narodne skupštine uvredljivo izrazi o narodnom poslaniku koji nije član iste poslaničke grupe“, taj uslov ste ispunili, „navodeći njegovo ime i prezime ili funkciju“, niste ispunili, „odnosno pogrešno protumači njegovo izlaganje, narodni poslanik na koga se izlaganje odnosi ima pravo na repliku.“ Nije ni pogrešno protumačeno, potpuno ispravno je protumačeno.

„Ako se uvredljivi izrazi odnose na poslaničku grupu, odnosno političku stranku čiji narodni poslanici pripadaju toj poslaničkoj grupi, u ime poslaničke grupe pravo na repliku ima predsednik poslaničke grupe.“ Nije se izražavao uopšte o poslaničkoj grupi.

„O korišćenju prava iz st. 1. i 2. ovog člana odlučuje predsednik (predsedavajući) Narodne skupštine.“

Znači, nijedan od ovih uslova nije ispunjen, osim da nije u istoj poslaničkoj grupi.

Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević, povreda Poslovnika.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, reklamiram član 103. st. 7. i 8. Kad neko zloupotrebi povredu Poslovnika, u tom slučaju predsedavajući može, a ne mora, toj poslaničkoj grupi da oduzme deo vremena.

Dakle, ovde je reklamiran Poslovník sasvim bespotrebno. Ja nisam pomenuo ničiju grupu, ničije ime, ničije prezime, nisam nikog uvredio, nisam nikog opsovao, nisam nijednoj ženi zavrtao ruke, nisam hteo da skočim s balkona, nisam nikom opsovao ni živog ni mrtvog roditelja. Znači, sasvim pristojno pokušavam razumljivo da govorim da me razumeju građani Republike Srbije.

Nisam zaslužio tu aluziju, ali naprosto svako čuva dostojanstvo svojih birača. Čovek je vaspitan kada u sudaru sa nevaspitanima i dalje ostane vaspitan, tako da ću se ja truditi da se u tom cilju, i kad reklamiraju Poslovník na ovaj način i kad izvode fiskulturne vežbe, na takav način vladam.

Bez obzira na to što oni doprinose da predsedavajući mora da prekrši Poslovník, ja ne tražim da trenutno primeni ovu meru, ali život kaže – ne možete nikog naterati da vas poštuje, ali možete se suprotstaviti svakom ko vas ne poštuje. To je ovog trenutka moj pokušaj, u tom smeru. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Gospodine Rističeviću, trenutno je ta odredba Poslovnika neprimenljiva, sve vreme su potrošili.

Reč ima narodni poslanik Nenad Božić.

NENAD BOŽIĆ: Hvala.

Moj amandman na član 10. se odnosi, kad su u pitanju podsticaji za unapređenje konkurentnosti – a inače sam takve slične amandmane davao i za druge vidove podsticaja – na stav ovog člana koji kaže da pravno lice, preduzetnik i fizičko lice nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva koje je upisano u registar ima pravo na te podsticaje. Moj amandman se odnosi na to da se pravno lice ograniči na pravno lice koje je razvrstano po Zakonu o računovodstvu samo kao mikro pravno lice, s tim što se izuzimaju zadruge iz toga i sve ovo ostalo ostaje.

Zbog čega? Mi time hoćemo direktno da utičemo na poljoprivrednu politiku koju vi zastupate iz tog razloga da ne damo subvencije srednjim i velikim pravnim licima, zato što smatramo da to nije u redu i da treba usmeriti razvoj poljoprivrede upravo na ta individualna poljoprivredna gazdinstva, na preduzetnike i na mikropreduzeća, a posebno na zadruge.

Inače, ovde bih se složio sa kolegom Ševarlićem, koji je malopre govorio upravo o tome, da se u zakonu nigde eksplicitno ne navodi nikakav vid podsticaja zadrugama. Dobro, vi njih smatrate pravnim licima i to je u redu, pretpostavljam da ste to pod tim podveli. Međutim, ja smatram da bi bilo u redu da se baš podstiču zadruge čak i nekim članom zakona i iz tog razloga sam ja i podneo ovaj amandman.

Ono što bih još hteo da obrazložim kada je u pitanju ovaj amandman tiče se toga da taj mali poljoprivrednik koji dobija taj direktni podsticaj, bilo za grla, bilo za useve, šta god da kupuje, materijal itd., on kad izađe na to tržište sa tim svojim primarnim proizvodom, on je na jednoj vetrometini, on nema neke velike šanse da od toga napravi neki održiv biznis. Znači, on bukvalno preživljava i zato je bitno forsirati zadruge, upravo iz tog razloga da se forsira udruživanje poljoprivrednika, da oni mogu kroz te zadruge da eventualno ostvare neki vid prerade i da na takav način postanu konkurentni, da onda mogu isto tako da nabavljaju robu po povoljnim cenama, da mogu da pregovaraju sa svojim dobavljačima, da mogu da pregovaraju sa svojim kupcima. Smatram da je to jedan bitan činilac politike kada je u pitanju poljoprivreda.

Meni je drago da je ministar malopre rekao da želi da restartuje poljoprivredu. Mi se takođe slažemo da Srbiju inače generalno treba restartovati. Inače, restart je naše drugo ime, tako da i u tom pogledu od ministra poljoprivrede zaista imamo velika očekivanja i daćemo mu podršku da ovo o čemu mi pričamo i ostvari.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministar Branislav Nedimović.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Da vam pravo kažem, nisam se nadao podršci, ali svaka podrška u svakom poslu je dobrodošla.

Da vam pravo kažem, ovaj amandman koji ste podneli taman smo hteli, pošto ima smisao, da podržimo, međutim, ima jedan pravnotehnički nedostatak. Nije „pravno“ lice, nego je „pravo“ lice. Pogledajte u amandmanu. To je razlog zašto mi nismo mogli da ga prihvatimo, a prilikom rangiranja zadruge će apsolutno imati prioritet.

S druge strane, želim da kažem da su veća sredstva dozvoljena po sufinansiranju kredita od strane Ministarstva poljoprivrede za zadruge, veći kapacitet imaju u odnosu na druge, tako da s te strane želim da vam kažem da imamo poseban odnos prema ovoj materiji.

(Nenad Božić: Replika.)

PREDSEDAVAJUĆI: Ne možete repliku, samo po amandmanu.

NENAD BOŽIĆ: Ja sam sad shvatio da vi potpuno podržavate ovaj amandman. To znači da vas samo ova slovna greška buni? Ako je samo to u pitanju, ja vas molim da ponovo izjavite da vi podržavate da samo mikro pravna lica, preduzetnici i fizička lica koja su registrovana kao poljoprivredna

gazdinstva imaju pravo na podsticaje. Ako se vi sa mnom u tome slažete, ja vas molim da to potvrdite.

Nadam se da razumete da je u pitanju slovna greška, nije u pitanju suština. Tako da, ako se vi s tim slažete, ja vas molim, potvrdite pred svima da to čuju. Onda ćemo zaista verovati da zaista hoćete da podržite zadruge i male poljoprivrednike. Evo, odmah na licu mesta to možete da uradite, ako je samo to problem. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Nemate prava, gospodine ministre, na reč.

Reč ima narodni poslanik Vladimir Đurić.

VLADIMIR ĐURIĆ: Poštovani ministre, ja se zahvaljujem na podršci amandmanu koji smo predložili i izvinjavam se što smo progutali u tom amandmanu jedno slovo. Ali, ako podržavate program koji smo predložili tim amandmanom, nemojte da jedno progutano slovo učini da milioni odu na pogrešnu stranu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 11. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Nenad Čanak, mr Goran Čabradi, Marinika Tepić, Nada Lazić i Olena Papuga.

Reč ima narodni poslanik Nada Lazić.

NADA LAZIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani gospodine ministre, ovaj član odnosi se na podsticaje za očuvanje i unapređenje životne sredine i prirodnih resursa.

Posebno želim da pozdravim što je ovaj član ovako proširen, odnosno što se o ovoj oblasti ipak vodi računa kada je u pitanju ruralni razvoj i dodat je u zakon. Međutim, nedostaje nešto. Naime, u podsticajima za podršku programima koji se odnose na očuvanje i unapređenje životne sredine i prirodnih resursa obuhvaćeni su samo neki segmenti, pa ću da navedem koji su u pitanju. Naime, za održivo korišćenje poljoprivrednog zemljišta, za održivo korišćenje šumskih resursa, organsku proizvodnju, očuvanje biljnih i životinjskih genetičkih resursa, očuvanje poljoprivrednih i ostalih područja visoke prirodne vrednosti i ono što je najvažnije, na šta smo mi dodali amandman, jeste podrška agroekološkim merama.

Mi smo posle ove tačke 6) dodali kao proširenje da se daju podsticaji i za izgradnju objekata za odlaganje stajskog đubriva i nabavku opreme za rasprostiranje stajnjaka. Upravo danas smo imali prilike da čujemo koliki su problemi zbog osiromašenja zemljišta, a s druge strane, zbog nepravilnog rukovanja stajnjakom imamo probleme sa zagađenjem vode, zagađenjem životne sredine u selima i generalno pogoršanjem života u selima. Zato smo dodali izgradnju sistema za dobijanje bio-gasa iz stajnjaka. To je apsolutni trend u svim razvijenim zemljama da se stajnjak koristi u te namene i dodali smo još i podršku

programima edukacije i primenu dobre poljoprivredne prakse u korišćenju stajnjaka.

Za one koji ne znaju, u Srbiji je negde u periodu 2005–2009. godine bio program DREPR, kako je iznosila tada skraćenica. Cilj je bio da se sliv Dunava zaštiti od zagađenja sa farmi i iz štala, odnosno iz klanica, i tada je nekih stotina farmi dobilo sredstva u iznosu od nekih 70% vrednosti za tankove za sakupljanje stajnjaka, za opremu za rasprostiranje po njivama. Bilo je u okviru tog projekta i edukacija farmera i mislim da je to jedan izvrstan projekat, koji je jedan od retkih doveden do kraja i gde su farmeri dobili sredstva, odnosno tu opremu. Mislim da bi praksa koja se tada pokazala kao izuzetno dobra i pozitivna bila dobar motiv da se ovde primeni i kod nas, odnosno da se nastavi sa njegovom primenom.

Nažalost, posle 2009. godine i iz Fonda za zaštitu životne sredine i Fonda za poljoprivredu nisu se sredstva upućivala za ove namene, projekat se kao projekat završio i zato smo predložili ovaj amandman. Još na Odboru vi ste mi odgovorili da će on biti predviđen, odnosno finansiranje, u investicijama. Upravo u članu 36. se govori da su to investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva. Nadam se i hoću da vam verujem da će stvarno deo sredstava za podsticaje biti i za ove namene, iako u članu ovde nije detaljno dato. Hvala lepo.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima ministar Branislav Nedimović.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Samo ću kratko. Da, biće sadržano u okviru mera investicija u fizičku imovinu poljoprivrednih gazdinstava i biće finansirano u većem procentu, pre svega što se radi o neprofitabilnom poslu a neophodan je zbog svih onih razloga koji su navedeni danas tokom rasprave.

Što se tiče ove tačke 9), ona je isto tako sadržana vezano za podršku razvoja znanja, tako da nema apsolutno nikakvih problema. Svi ovi vaši predlozi su već integrisani u naše mere koje smo predložili kroz izmene i dopune Zakona.

PRESEDAVAJUĆI: Da li još neko želi reč? (Da.)

Reč ima Milorad Mirčić.

MILORAD MIRČIĆ: Srpska radikalna stranka želi sugestivno da učestvuje u poboljšanju rezultata ovih izmena i dopuna Zakona na taj način što ukazujemo predstavnicima Vlade na jedan problem koji je manje-više sve prisutniji, a gde ne može i sa ovim merama samo subvencije da se otkloni taj problem.

Naime, radi se o sledećem. Ona lica koja obrađuju zemlju koju uzimaju u zakup periodično na nekoliko godina ulažu ogromna sredstva da bi mogli da prihoduju dovoljnu količinu neke kulture gde bi mogli da eventualno ostvare svoj profit. Iz tog razloga, zbog kratkoće vremena na koje se iznajmljuje to zemljište, oni su na neki način upućeni da koriste hemijska sredstva, koriste veštačka đubriva, da bi mogli da povećaju prinos. Ne mogu u nekom dugoročnijem

periodu da računaju na stajsko đubrivo jer neće ostvariti željeni efekat i prinuđeni su da koriste ta sredstva. Na stranu to što oni zbog svog profita to rade, ali to zemljište koje ostaje, kvalitet zemljišta se umanjuje a trajno ostaju posledice zbog korišćenja veštačkog đubriva, plodno zemljište pretvara se u kalcijum-karbonat. Kasnije to ne koristi baš toliko i ne može da se koristi, to su neke tajne posledice.

Znači, naša sugestija je da se razmišlja o tome da se na jedan duži period omogući iznajmljivanje i korišćenje tog zemljišta kako bi ljudi mogli da primenjuju u skladu sa ovim merama o subvencijama agrotehničke mere i da mogu da učestvuju u sprovođenju ovih mera.

Pošto imam još vremena kao ovlašćeni predstavnik, sva ova priča oko ovih pretpristupnih fondova iz EU podseća na jednu istinitu priču koja se dešavala na prostorima Bugarske, kada je Bugarska bila u situaciji kao danas Srbija, ako može to uopšte da se poredi.

Znači, kada se kandidovala za članicu EU, Bugarska je, između ostalog, bila poznata po poljoprivrednoj proizvodnji, a najvećim delom po proizvodnji ruža. Kada su stručnjaci iz EU tvrdili da nije dobra ta tehnologija koju Bugari koriste – Bugarska je, inače, u proizvodnji ruža bila među vodećim zemljama sveta, pogotovo kada su u pitanju ekstrakti koji se dobijaju iz cveta i tečnog ulja koje se dobija iz cveta ruže – onda su im evropski stručnjaci savetovali da bi najbolje bilo da oni proizvode sirovinu a da se ta sirovina prerađuje u Evropi, tvrdeći da su sa takvom proizvodnjom ruža veoma siromašni, tehnološki zaostali, a kad im Zapad uzme tehnologiju, kada im ostane samo sirovinska baza, onda će i te kako biti bogati i onda će biti napredni.

Ta priča uvek se ponavlja. Izgleda da nije ništa različita ni sudbina nas u Srbiji kada nam Zapad, odnosno EU savetuje kako i na koji način da koristimo njihovu tehnologiju a da pri tome uzimaju od nas sirovine i jeftinu radnu snagu tvrdeći pri tome da smo mi tehnološki zaostali, da nismo poljoprivredno razvijeni i da je jedina šansa da mi budemo ta sirovinska baza iz koje će sirovine crpeti Zapad.

Mi srpski radikali se protivimo tome. Mi smo za jedan ravnomerniji tretman kada je u pitanju i ulaganje u poljoprivredu. Odnosi moraju da budu jasno definisani. Kada je u pitanju subvencionisanje, mora se voditi računa da ne može baš država kakva je Srbija izdržati unedogled isplaćujući subvencije, a pri tome da efekti te subvencije ne budu onakvi kakve mi želimo. Mora se računati na to da se u kratkom roku očekuje od iste te EU jedna intervencija, da se u poljoprivredi počinju ukidati subvencije, jer njihov generalni stav je, kada su u pitanju i budžetska sredstva i raspolaganje budžetskim sredstvima, da se ukidaju subvencije u svim segmentima, pa tako moramo računati da će to da bude i u poljoprivredi.

Mi smo protiv ovakvih načina raspodele subvencija, iz više razloga. Jedan od razloga je što smatramo da na ovaj način klizimo u tehnološku zavisnost. Ima nešto što je dobro, da se prati taj tehnološki napredak, ali ima nešto što je veoma, veoma loše. Kada dođete u takvu vrstu zavisnosti, onda se teško oslobađate nje, iz prostog razloga što ta kompletna oprema i tehnologija koja se montira uvek mora da se završava, servisira i tu je uglavnom interes onih koji proizvode opremu. Interes onih koji bi da dođu do jeftinije robe, odnosno jeftinije sirovine nikad se nije ni menjao, oni će uvek insistirati na tome da mi moramo da uzimamo sredstva od njih, ta sredstva da koristimo na onaj način kako oni preporučuju.

Mi mislimo ipak da moramo što pre naći jedan program, odnosno da ima Vlada jedan projekat – brzo ozdravljenje srpske privrede. Nemojte da zaboravite i gubite iz vida da polako gubimo i rusko tržište, jer na ruskom tržištu pojavljuju se novi momenti, kada i Rusija sama sebi obezbeđuje manje-više dovoljnu količinu hrane, tako da i to tržište nam sve više i više izmiče. Kada se govori o tovnim junadima i šansama o tome, i tu je pitanje trenutka kada će ta mogućnost biti smanjena. Neće biti nikad definitivno ukinuta, ali biće u svakom slučaju smanjena jer i druge zemlje imaju interesa da se bave tom delatnošću, da se bave izvozom mesa, tako da moramo na to računati. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 11. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Milan Lapčević, Gorica Gajić i Dejan Šulkić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Milan Lapčević.

MILAN LAPČEVIĆ: U članu 11, koji govori o podsticajima za očuvanje i unapređenje životne sredine prirodnih resursa, dodali smo u zadnjem stavu da za ta sredstva mogu da apliciraju i pravna lica registrovana u skladu sa zakonom kojim se uređuju udruženja, kao i jedinice lokalne samouprave i mesne zajednice.

Amandman je odbijen uz obrazloženje da je navedeno predloženim izmenama Zakona da za sredstva mogu da apliciraju pravna lica bez definisanja oblika organizovanja pravnog lica.

Mislim da ništa ne smeta da stavimo ovako šire i da omogućimo i mesnim zajednicama i udruženjima poljoprivrednika, zadrugama da mogu da koriste ova sredstva, naročito kada imamo u vidu stanje u našim selima, misleći na ekologiju. Toliko ima zagađenja, toliko plastičnih flaša, toliko svega i svačega. Zašto ne bismo dozvolili da udruženja poljoprivrednika, zadruge, pa i mesne zajednice apliciraju za ova sredstva? Valjda nam je cilj da što veći krug potencijalnih korisnika može da dođe u situaciju da razmišlja o tome da očisti sela, da dovede ekološko stanje u područjima gde se intenzivno bave

poljoprivredom da bude onako primereno i zdravoj sredini i vremenu u kome živimo.

Rečeno je da, eto, ne može zato što nije precizirano koja je vrsta pravnog lica. I to bi bilo u redu da nije, analogno tome, u članu 13, koji govori o podsticajima za diversifikaciju dohotka, navedeno da za ta sredstva mogu da konkurišu pravna lica, preduzetnici, fizička lica, kao i pravna lica registrovana u skladu sa zakonom kojim se uređuju udruženja.

Ako je u članu 13. to navedeno, zašto ne bismo naveli u članu 11? Analogija je potpuno ista. Ja vas molim, mislim da je red da usvojite jedan potpuno normalan amandman koji dolazi od opozicije, koji može samo da unapredi ovu zakonsku materiju a nikako da pogorša.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 11. amandman je podneo narodni poslanik Nenad Božić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite.

NENAD BOŽIĆ: Evo, ministar se smeška, verovatno planira da mi sad odgovori ponovo da zbog te tehničke greške ne može da prihvati amandman.

Znači, što se tiče podsticaja za očuvanje i unapređenje životne sredine i prirodnih resursa naša ideja je sa ovim amandmanom takođe bila da se, kada su u pitanju pravna lica, podsticaj ograniči isključivo na pravna lica koja su razvrstana kao mikro pravna lica, a da to izuzima zadruga, koje mogu da budu i srednja, pa i velika pravna lica.

Ponovo bih da pitam ministra, nije mi malopre odgovorio pošto mu predsedavajući nije dao mogućnost da odgovori, da mi kaže da li se on slaže sa tim da možemo da napravimo takav amandman da samo mikro pravna lica, izuzev zadruga, dobijaju podsticaj. Znači, da li je razlog samo slovna greška ili je u pitanju poljoprivredna politika? Da li možete da se izjasnite?

PRESEDAVAJUĆI: Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 12. amandman je podneo narodni poslanik Marijan Rističević.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, evo samo trenutak.

Gospodine predsedavajući, vi meni dugujete ozbiljno vreme.

Da sačekamo ove da izađu. Očigledno da su im vežbe potrebne, nekima se obraz vidi s leđa.

Shvatio sam zašto Vlada nije mogla da prihvati ovaj amandman, jer je tehnički bilo neizvodljivo, a hteo sam da kod organske proizvodnje izbegnemo samo višestruko finansiranje. Dakle to je bio motiv, a kako god da sam

formulisao ovaj amandman, nisam uspeo tehnički da ga doteram na način da bude prihvaćen.

Organska proizvodnja je veoma važna ne samo za poljoprivrednike, važna je i za preradu, važna je i za trgovinu. Ona je u Srbiji još uvek na neki način u povoju, ali s obzirom na to da je mnogo kolega isticalo da su poljoprivredni posedi veoma mali...

Evo opet, ja ne znam stvarno šta da radim sa ovim okočenim paradajzima ovde što me ometaju, ali bože moj, valjda će predsedavajući da vodi računa o tome.

Dakle, organska proizvodnja može da bude perspektiva za novo zapošljavanje u Srbiji. Može da bude perspektiva za mala gazdinstva, s obzirom na to da su naši posedi slični Italiji, Grčkoj, Portugaliji itd. Ni u Evropi posedi nisu veliki, ali mi moramo srazmerno posedima da primenjujemo i poljoprivrednu politiku u kojoj će biti šansi za sve, i za male i za velike poljoprivredne proizvođače, i zato je organska proizvodnja bila šansa za te male posede od nekoliko hektara, a mislim kad bismo izvezili ovo što grupa Radulović del Boj kompani izvozi, a ne organsku hranu, onda ne bismo izvezli ništa, onda bi to bilo duplo ništa, duplo prazno, duplo golo i iz toga cenim da Vlada iz tehničkih razloga nije mogla da prihvati ovaj amandman. Verujem da će naši proizvođači organske hrane imati perspektivu u Srbiji. Hvala.

(Saša Radulović: Replika.)

PREDSEDAVAJUĆI: Na osnovu čega replika?

(Saša Radulović: Pa vi se šalite.)

PREDSEDAVAJUĆI: Dame i gospodo narodni poslanici, kolega Radulović ceo dan nije bio u Narodnoj skupštini, ušao je pre deset sekundi i zatražio reč.

(Saša Radulović: Vi mora da se šalite. Vi zaista ne znate zašto? Da li razumete zašto je replika?)

PREDSEDAVAJUĆI: Nastavljam dalje sa radom. Mene, gospodine Raduloviću, ne možete da isprovocirate.

(Saša Radulović: Po amandmanu.)

PREDSEDAVAJUĆI: A, po amandmanu hoćete? Izvolite.

SAŠA RADULOVIĆ: Znači, serija uvreda, nema replike – to je vaš jedan aršin za sve. Očigledno vas je strah da govorimo.

Da se vratimo na amandman, odnosno suštinu onoga što je predloženo. U predlogu podsticaja u poljoprivredi nemamo nikada, i ovo nije samo sada sa vašim ministarstvom nego u svim prethodnim ministarstvima, analizu svake godine gde je novac otišao. Analizu po veličini, recimo, privrednih subjekata, pravnih lica po gazdinstvima, da znamo kolika gazdinstva koliki novac dobijaju po različitim podsticajima. To je potrebno, složićete se, da bismo mogli onda da

procenimo da li politika Vlade dobro radi, pa da onda možemo, kada raspravljamo naredni put o izmenama zakona, da kažemo da li je nešto dobro ili nije dobro.

Pošto te analize nemamo, onda i ne znamo... Recimo, ljudi misle, i mi takođe mislimo da većina novca ide ka velikima, a da samo manji deo novca ide ka malima. Mi mislimo da je potrebno podsticati mala poljoprivredna gazdinstva. I to prvo preko zemlje, odnosno zemlju bi trebalo dati da je obrađuju manja gazdinstva, recimo veličine nekih 20-ak hektara, da bi državnu zemlju trebalo dati manjim i da bi onda oni trebalo da budu udruženi u zadruge i da podsticaji treba da idu kroz zadruge. U tim kapitalnim ulaganjima države i pomoći da se naprave zadruge, pošto sam individualni poljoprivredni proizvođač ne može da opstane, ali kroz zadrugu može. Postoje zemlje koje su nam pokazale kako se pravi takva jedna politika. Pa ako imamo 20, 30, 50 takvih manjih udruženih u zadrugu, onda je ta zadruga u stvari velika.

Mi se zalažemo za takvu poljoprivrednu politiku koja daje zemlju domaćim poljoprivrednim gazdinstvima, ograniči posed. Govorim o državnoj zemlji, kad se državna zemlja daje. Naravno, ono što privatnik sam nabavi, može da nabavi sam, i onda udruživanje u zadrugu i podsticaji koji idu preko toga. A onda naknadno, naravno svake godine da imamo punu analizu kuda je novac otišao, ko je koliko dobio. Pa da nam se ne bi desilo da nam kompanije kao što je „Mitros“, na primer, koji je kupljen za 800.000 evra, dobije 5,5 miliona evra u podsticajima po zaposlenom. Znači to jednostavno tako ne valja. Onda još treba da dobije neke druge podsticaje, nekim drugim kanalima. To je jako loše.

Znači, glavno pitanje i suština ovog amandmana – mada vi možete da se zakačite za jedno slovo, međutim, to nije ozbiljna diskusija – jeste kuda ide novac po podsticajima, kako ste ih planirali, kuda će koliko novca da ode, koliko ide velikim pravnim licima, koliko ide individualnim poljoprivrednim gazdinstvima, koliki je posed koji ide uz njih, koliko grla stoke imaju itd. da bismo mogli da sagledamo da li je tačno da Vlada kroz ove podsticaje podstiče individualna poljoprivredna gazdinstva ili je u stvari ovo još jedan način da se dotira novac raznim „Tenisima“, „Mitrosima“ i ostalim stranim korporacijama koje kod nas posluju. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Malo ste me iznenadili, kolega Raduloviću, pošto ste diskutovali o amandmanu narodnog poslanika Marijana Rističevića.

Povreda Poslovnika, Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, 106, 107 – zabranjeno ometanje, koje permanentno traje. Povređeno je dostojanstvo Narodne skupštine. Govoreći o „Mitrosu“ bivši ministar privrede je jasno osudio svaku subvenciju koja se daje investitorima.

Imam ovde 12.9.2013. godine, neću pominjati ime tog ministra, koji je izabran u rekonstrukciji vlade Ivice Dačića, bio je ministar privrede, koji kaže – ne ukidamo subvencije za investitore. Znači, kad je njegov zadnji deo tela u fotelji, onda ne ukidamo subvencije. On objašnjava da ova mera postoji i u drugim državama i doslovce kaže da je jasno da mora postojati nešto zbog čega će se ulagači opredeliti baš za Srbiju.

Sad kad ja ponovim, opšti beg.

Znači, povređeno je dostojanstvo. Ukoliko je moj zadnji deo tela u fotelji, odnosno njegov, onda mogu subvencije, ukoliko nije, onda ne mogu subvencije, onda je to rasipanje para, onda je to mašina za rasipanje para, onda bi on stavio u stečaj celu Srbiju. E to tako ne može i zato, gospodine predsedavajući, smatram da je povređeno dostojanstvo Narodne skupštine. Ne tražim da se glasa. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Snežana Bogosavljević Bošković.

SNEŽANA BOGOSAVLJEVIĆ BOŠKOVIĆ: Zahvaljujem.

Želim da kažem da nije tačno da ne znamo kuda idu novci iz agrarnog budžeta. Ako ne znamo, želim da kažem onima koji ne znaju. Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine je uredilo vidljivost trošenja ovih sredstava tako što svake godine izdaje „zelenu knjigu“, u kojoj se prikazuju rezultati u poljoprivredi u prethodnoj godini, i u toj „zelenoj knjizi“ su sadržani i novci, odnosno sredstva iz agrarnog budžeta kako su u prethodnoj godini trošeni.

To je izuzetno važno, jer na osnovu tih podataka se za sledeću godinu, nakon usvajanja agrarnog budžeta, u januaru utvrđuju podsticaji, ali samo u skladu sa Zakonom o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju, o čijim izmenama i dopunama danas govorimo.

Dakle molim vas, imamo te „zelene knjige“ objavljene i na sajtu Ministarstva poljoprivrede, možete jasno videti kuda ide svaki dinar iz agrarnog budžeta.

Kad kažete zemlja, dati zemljište poljoprivrednicima u zakup, podsećam vas da, i prema popisima stanja u poljoprivredi Srbije 2012. godine i prema našim analizama kada smo radili izmenu Zakona o poljoprivrednom zemljištu, nažalost, u Srbiji imamo gotovo 400.000 ha neobrađenog poljoprivrednog zemljišta. Dakle nije problem u zemljištu, zemljišta ima, naš problem je da podstaknemo da što više tog zemljišta bude obrađeno. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem vam.

Reč ima narodni poslanik Miroslav Aleksić.

Izvolite.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministre, takođe smatram da je potrebno podržavati organsku proizvodnju, naročito ako znamo da imamo veliki broj usitnjenih parcela, da je u centralnoj Srbiji nešto više od dva hektara po domaćinstvu prosek obradivog zemljišta i jedan od načina kako možemo da iskoristimo tu zemlju jeste svakako da se više ulaže i da se podstiče organska proizvodnja. Stoga je dobra namera i izmene člana zakona, ali dobra namera je i u amandmanima, isti takav amandman imam i ja, da više još iz budžeta i snažnije podržimo organsku proizvodnju.

Takođe, moram da kažem da hoću da pohvalim, iako sam poslanik opozicije, vašu inicijativu i vašu želju da ovim zakonima pokušate da barem mali pomak napravite u poljoprivredi. Zahvaljujem se i na onome što ste prvi put od 2000. godine predvideli u podsticajima i ljude koji se bave rasadničarstvom, odnosno proizvodnjom voćnih sadnica i loznih kalemova, i nadam se da ćete to podzakonskim aktima još razraditi i da ćete te mere upodobiti njima da i oni budu konkurentni sa proizvođačima iz drugih zemalja. Takođe se nadam da će iz ovog zakona – koji nije veliki pomak i neće sada poljoprivrednicima svanuti posle usvajanja ovog zakona, to je jedan dugotrajan proces ali je važno da ga pokrenemo – uslediti niz podzakonskih akata koji će odslikati ono što mi od vas i očekujemo.

Ovde imam i drugi problem. Danas govorimo u sali gde su dva ministra poljoprivrede, vi kao novi ministar, gospođa Bogosavljević kao neko ko je to bio ranije; fale još Knežević i Glamočić. Nikada u novijoj istoriji poljoprivrednicima nisu davana veća lažna obećanja nego u proteklih četiri-pet godina. Molim vas da tu praksu vi prekinete.

Verujem da imate dobru nameru, ali vas molim da objasnite premijeru pre svega da je poljoprivreda grana privrede koja uz najmanja ulaganja daje u najkraćem periodu najveće efekte. Da mu objasnite da u poljoprivredi danas na 630.000 poljoprivrednih gazdinstava radi oko dva miliona ljudi, od njih je 480.000 prijavljeno na poljoprivredno socijalno i zdravstveno osiguranje. Ostali nisu, jer nemaju sredstava da to urade.

Ideja svih nas trebe da bude da ih uposlimo kroz poljoprivredna gazdinstva, da im damo šansu da rade na svojim imanjima, da plaćaju za sebe doprinose, zdravstveno i penziono osiguranje, i na taj način iskoristimo potencijale koje imamo.

Srbija ima izvozne potencijale u proizvodnji voća i povrća koji se mere milijardama evra. Slažem se sa vama da treba da se okrećemo intenzivnoj proizvodnji, treba da se okrećemo povrtarstvu, treba da se okrećemo voćarstvu.

Što se povrtarstva tiče, rekli ste maločas da je prihod 10.000 evra po jednom hektaru. Tu ću se sa vama složiti, ali su, sa druge strane, troškovi daleko, daleko veći. Mi imamo jako velike izdatke i za naftu, i za đubrivo, i za sav ostali repromaterijal, i proizvođači teško mogu da prežive i sa tih 10.000 evra, oni

usitnjeni koji rade na malim parcelama, zbog velikih troškova i, na kraju, zbog velikih troškova života. Prema tome, mogu da podržim vašu dobru nameru, mogu da podržim mere koje ste najavili, ovde ih u zakonu ne možemo videti.

Takođe, očekujem da te uredbe pokažu šta će biti vaš plan za narednu 2017. i 2018. godinu, koliko god budete bili na mestu ministra, ali vas molim da ovo ne bude još jedna u nizu lepih priča, lepih bajki gde ćemo poljoprivrednicima pričati da ih čekaju bolji dani a oni će i dalje jedva sastavljati kraj s krajem, da će i dalje zemlju obrađivati traktorima koji su stari 30 i 40 godina, da će jedva skupljati pare da pokrenu novu proizvodnju. To je nešto o čemu mi zaista treba da razgovaramo.

Zato sam i u načelnoj raspravi rekao da će Poslanička grupa SDS – Narodni pokret Srbije podržati Zakon o poljoprivredi i ruralnom razvoju, jer smatramo da treba konačno otkočiti taj proces IPARD i pomoći našim poljoprivrednicima da dođu do tih sredstava, isto kao i da je u ovom zakonu o podsticajima ovo tek neka mala, mogu reći kozmetička, promena, ali bitna. Bitna i za mlade ljude koji hoće da se bave poljoprivredom. Zašto mi ne bismo mogli da radimo nešto što rade Slovenci, koji sa 45.000 evra pomažu svakog mladog poljoprivrednika koji želi da se zaposli u poljoprivredi, da tu radi?

Mislom da ima mesta za sve. Nemojte samo da govorite – to su radili neki pre, oni nisu bili dobri, ovakvi su ili onakvi. Prosto, ajmo da krenemo jednom napred, da vidimo te rezultate. U protivnom ništa se drugo neće videti osim svih neispunjenih obećanja koja su dali vaši prethodnici i svih 40 ministara koji su se promenili u raznim vladama Aleksandra Vučića. Ajte da vidimo da li će sve ovo biti još jedna bajka ili zaista građani mogu nešto očekivati. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Snežana Bogosavljević Bošković.

SNEŽANA BOGOSAVLJEVIĆ BOŠKOVIĆ: Poštovani narodni poslanici, danas sam se i prekjuče u raspravi u načelu obraćala vama i obraćala se građanima, našim poljoprivrednicima, u svojstvu poslanika SPS, pre svega, ali i u svojstvu profesora Poljoprivrednog fakulteta iza koga je 30 godina radnog staža i iskustva.

Doskoro sam mislila da se u Srbiji svi razumeju u sport, u fudbal i u politiku, a nekako mi se čini da imamo puno i onih koji se odlično razumeju u poljoprivredu. Nisam želela da ljudima kažem da smo mi uradili ne znam koliko i ne znam šta mnogo. Uradili smo ono što se moglo i ono što se za dato vreme moglo videti. Neki rezultati će se videti narednih godina, ali nemojte sumnjati da smo učinili sve što smo mogli da pomognemo poljoprivredu.

Ne ulazim u to šta je bilo ranije, ko je kriv i da li je kriv, ali je sigurno da je Vlada Republike Srbije od 2014. godine, ja znam taj period, maksimalno dala od sebe da pomognem poljoprivredi.

Poljoprivredi ne može da se pomogne na kratak rok. Poljoprivredi treba vreme da se postignu rezultati. Ukazala sam u prethodnom delu sednice na sve pozitivne trendove i ja kao stručnjak u ovoj oblasti smem za sebe da kažem da sam veliki optimista. Nisam optimista kada se radi o vremenu, kada ćemo mi stići da postignemo ciljeve koje smo sebi postavili. Znam da ne može brzo, ali sam sigurna da će poljoprivreda da opstane i da će i u narednim godinama imati pozitivne rezultate.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Saša Radulović, po amandmanu.

Izvolite.

SAŠA RADULOVIĆ: Hvala.

Ponoviću, fokus moraju da budu mala poljoprivredna gazdinstva i da jačamo taj deo individualne proizvodnje. Ne sumnjam da je bivša ministarka, iz SPS, imala dobre namere, ali rezultata nema. Znači, to je jedan katastrofalan „Tenisov“ zakon, koji treba da pokloni do 30% državnog zemljišta u svakoj opštini u Srbiji, da može da se da stranim korporacijama. To je jedan katastrofalan zakon.

Znači, kad govorite o tome koga podržavate, treba da budete iskreni i kažete kome ste namenili podršku. Što se tiče „zelene knjige“, u njoj ništa nema o analizi po korisnicima. Ono što bi trebalo da se uradi je da na jednoj strani imate poljoprivredna gazdinstva, pa da ih podelite na kategorije po veličini zemljišta, pa po delatnosti, pa da onda vidite koliko je kome otišlo podsticaja, pa da onda dobijemo poimence za pravna lica koliko su novca dobili.

Ništa od toga nema. I to nije samo kod vas. Godinama se u Srbiji na isti način radi. Znači, katastrofalno je pogrešno ne znati koji vam je cilj ekonomske politike, odnosno koga gađate, u ovom slučaju podsticajima, koga hoćete da osnažite.

U Srbiji nema zadruga. Ako ništa nije urađeno na formiranju zadruga, ne možete da kažete da se podstiču individualna poljoprivredna gazdinstva, jer to jednostavno nije tačno. Znači, kod nas treba podeliti dve stvari. Jedno je voditi socijalnu politiku, i to treba da vodi Ministarstvo rada i zapošljavanja, a poljoprivredna politika treba da bude okrenuta ka mladim, jakim poljoprivrednim gazdinstvima, koja mogu da postignu rezultat.

Mnogi od njih trebaju zemlju. Država ima zemlju, posebno u Vojvodini, i može da da tu zemlju tim gazdinstvima da ojačaju. Ima dosta ljudi koji bi se vratili na selo kada bi država tako nešto uradila.

Umesto toga sipamo ogromne pare. Ove subvencije koje odlaze, ne znamo koliko ide našim gazdinstvima a koliko ide stranim korporacijama, koje svakako dobijaju subvencije na neki drugi način.

Praktično ono što imamo jeste da mi postajemo zemlja jeftine radne snage u koju dolaze velike korporacije, koje ne ulažu praktično ništa, dobijaju sav novac iz budžeta i onda se hvalimo nekim uspesima. Tu uspeha nema. Građani ovo znaju, pogotovo građani koji se bave poljoprivredom, koji gledaju ove prenose, koji gledaju i slušaju šta govorimo i znaju da to jednostavno nema osnova u realnosti. Podsticaji ne idu tamo gde treba da idu, kad pogledamo i tu „zelenu knjigu“ i šta piše u njoj, jasno je da ne želite, odnosno da se ne želi da ta analiza bude u tim knjigama. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević, povreda Poslovnika.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, kao poslanik koji najčešće reklamira povredu Poslovnika i traži neka svoja prava, član 106. i 107, govornik nije samo govorio o amandmanu. Dakle, amandman govori o organskoj proizvodnji. Ja nisam čuo reč „organsko“ od gospodina koji je trenutno izašao.

Mislim da je prekršen Poslovnik iz prostog razloga, zbog toga što je pričao sve i svašta. Pričao je o tome kako se 30% zemlje ne znam poklanja itd. Mi u ratarstvu pravimo 1.500 evra po hektaru. Ukoliko se bavimo stočarstvom, to je 3.000, a ukoliko to preradimo, to je 6.000 evra po hektaru.

To je trebalo reći, ali nije rekao, nego je povredio dostojanstvo Narodne skupštine i govorio o nečemu što nije bilo u amandmanu koji sam ja predložio. Ako je on protiv, a izgleda da jeste, ne možete dopustiti da me ometa poslanik koji se probudi u pet sati, ode nabere šunke i dođe da ometa drugog narodnog poslanika. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Gospodine Ševarliću, po Poslovniku?

MILADIN ŠEVARLIĆ: Po Poslovniku, da.

(Predsedavajući: Izvolite.)

Hvala.

Član 107, povreda dostojanstva Skupštine.

Malopre smo čuli izjavu kolegice Bošković da je učinjeno sve što je moguće bilo učiniti.

Pa kolegice Bošković, vi ste izdali „zelenu knjigu“. Na trećoj strani te „zelene knjige“ stoji da su subvencije... (Isključen mikrofoni.)

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Aleksandra Tomić.

ALEKSANDRA TOMIĆ: Po amandmanu, gospodine predsedavajući.

Uvaženi ministre, kolege poslanici, sam amandman praktično je zasnovan na finansiranju projekata iz IPARD fondova. Kada se govori o organskoj proizvodnji, za sve one koji će konkurisati kod IPARD fondova refundacija troškova, odnosno podsticaj od strane EU je u iznosu od 100%. Prema tome, ako EU ima interesa da finansira ovakve projekte, potpuno je s razlogom predlagač podneo ovakav amandman.

A kada govorimo o podsticajima uopšte u prerađivačkoj industriji, treba da se podsetimo i, gospodine ministre, stalno o tome treba da govorite, da je do 2012. godine izvršena privatizacija poljoprivrednih instituta i zadruga na onaj način na koji je izvršena. Jednostavno ne postoje više uopšte poljoprivredne zadruge koje rade, ali postoji imovina i postoji potpisan SSP, koji kaže da će od 2017. godine biti slobodna trgovina poljoprivrednim zemljištem. Znači, svaki stranac će moći ovde u Srbiju da dođe i da kupuje zemljište onako kako diktira tržište.

Da bi na određeni način zaštitila domaće poljoprivredne proizvođače, Srbija je donela dva zakona u prošloj godini. Jedan se odnosi na poljoprivredno zemljište, a drugi na Zakon o zadrugama. Prema tome, Zakonom o zadrugama su definisani i unapređeni načini na koje se formiraju poljoprivredne zadruge, ali su definisani i načini na koji će oni koji su doveli do toga da postoje u stečaju određeni poljoprivredni instituti i zadruge vršiti određenu transformaciju i moći u budućnosti da rade na onaj način na koji će država moći da im daje određene podsticaje. To je jedno.

Drugo, 100.000 hektara su do 2012. godine oni koji su vladali dali u ruke četiri najveća poljoprivredna tajkuna i oni sada nama drže lekcije o tome kako treba vršiti određene podsticaje u poljoprivredi. Prema tome, ono što je dato ovim predlogom zakona potpuno se daje mogućnost mladim poljoprivrednim proizvođačima da se bave poljoprivredom i potpuno daje mogućnost da prerađivačku industriju pokrenu upravo ljudi koji su građani Republike Srbije, jer jedino oni mogu da budu nosioci podsticaja u poljoprivredi.

Mislim da treba razmišljati o ovakvim amandmanima kao što je dao gospodin Rističević, ali sa druge strane, treba uvek govoriti da oni koji su bili do 2012. godine i vršili privatizaciju u oblasti poljoprivrede i vršili određene nezakonite radnje, tako što su davali kredite iz Fonda za razvoj tajkunima, koji su jednostavno davali hipoteke na ista ta poljoprivredna državna zemljišta, nemaju prava da nam drže ovde moralne pridike. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Po Poslovniku, narodni poslanik Radoslav Milošević.

Izvolite.

RADOSLAV MILOŠEVIĆ: Hvala.

Gospodine predsedavajući, reklamiram član 108. i molim vas da se ponašate u skladu sa funkcijom na kojoj se sada nalazite, a to je funkcija potpredsednika Narodne skupštine i u ovom trenutku predsedavajućeg, i da ne gledate non-stop kada govori bilo ko iz opozicije u gospodina Martinovića i čekate od njega dozvolu ili da vam on odmahne rukom i kaže da oduzmete prethodnom govorniku reč.

Ako je to cilj, da vama Martinović određuje šta ćete ovde raditi, daleko smo mi onda kao država dogurali, kada ovakve karikature treba da vam određuju šta ćete da radite.

PRESEDAVAJUĆI: Da li ste to rekli za kolegu Martinovića da je karikatura?

(Radoslav Milojević: Ne. Da li mogu da objasnim šta sam rekao?)

Ne možete više da objašnjavate.

(Radoslav Milojević: Nemojte da tumačite to što sam ja rekao.)

Prvo, nećete vi da mi određujete gde ću i u kom smeru da gledam.

Samo da znate, ja sam čovek koji ima integritet i, prema tome, ne može niko da me natera da uradim nešto što duboko u sebi neću.

Što se tiče gospodina Ševarlića, kome sam oduzeo reč, on ne samo da je tražio reklamiranje Poslovnika, dobio je to pravo na reč, spomenuo član i direktno se okrenuo kolegici Bošković i prozvao je imenom i prezimenom. Da li je tako bilo?

Vi niste čuli? Vi čujete selektivno?

Reč ima ministar Branislav Nedimović.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Zahvaljujem se.

Stali smo kod organske proizvodnje i mislim da je jako važno u nekoliko reči prokomentarisati ovu stvar.

U predloženom sistemu mera organska proizvodnja se 40% više finansira u odnosu na konvencionalni način proizvodnje i želim da istaknem nekoliko stvari. Ja ovde ceo dan, što je moj posao, razgovaram sa narodnim poslanicima, i meni je jako žao što neki imaju po svega par minuta vremena da razgovaraju, o poljoprivredi. Ja sam spreman da razgovaram danima i noćima o ovome i nije mi ništa teško, ali želim zbog javnosti da kažem da moramo da govorimo o organskoj poljoprivrednoj proizvodnji, iako neki žele da govore o svemu i svačemu.

Od 2012. do 2015. godine veličina poljoprivrednog zemljišta koja je pod organskom proizvodnjom narasla je dva i po puta. Trenutno je oko 15.300 hektara pod organskom poljoprivrednom proizvodnjom i zato je važno i zato ćemo dodatno da je stimuliramo.

Vrednost izvoza je negde blizu 20 miliona evra od organske proizvodnje, najvećim delom voća. Zbog toga je važno da dodatno podstičemo organsku poljoprivrednu proizvodnju.

Podsetiću vas da je vrednost izvoza organske proizvodnje 2012. godine bila svega 3,7 miliona evra. Šta hoću da kažem? Hoću da kažem koliko je ovo važno. Hoću da kažem da je tržište na koje plasiramo uglavnom EU ili zemlje u Skandinaviji koje nisu deo EU. To su tržišta koja kvalitetno plaćaju. Tržišta, tržišta i tržišta treba da opredeljuju ono što ćemo mi proizvoditi.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 12. amandman je podneo narodni poslanik Radoslav Milojević.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 12. amandman su zajedno podneli narodni Goran Ješić, Gordana Čomić, Goran Ćirić, Aleksandra Jerkov, Balša Božović, Maja Videnović, Nataša Vučković, Tomislav Žigmanov, Vesna Marjanović, Dušan Petrović i Veroljub Stevanović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Goran Ješić.

Izvolite.

GORAN JEŠIĆ: Hvala.

Naravno da je jako važna organska proizvodnja. Mi imamo ne više od 18 tona mleka dnevno, na primer, iz organske proizvodnje, i to dolazi samo sa jedne farme. To ne zadovoljava domaće tržište; ne možemo da pričamo o izvozu, a kamoli o prerađevinama od mleka (mislim na sir i neke dugotrajne proizvode). Tu treba da alociramo sredstva.

Imamo potencijal na Pešteru, imamo ogroman potencijal u tim krajevima Srbije za koje tvrdimo da su nedovoljno naseljeni, pre svega u stočarstvu, i pre svega u voćarstvu, koje ste spomenuli.

Nažalost, nama se voćarska proizvodnja izlocirala iz Grocke, Smedereva itd. i preselila se, zahvaljujući podsticajnim merama, u AP Vojvodinu, koja je industrijska proizvodnja i ne treba tražiti tamo gde treba da postizemo vrhunske prihode i prinose da tamo pravimo organsku proizvodnju.

Postoji ogroman potencijal. Stoga smo mi tražili da se poveća ovaj obim sredstava i stalno se vraćamo povećanju obima sredstava, jer tog obima sredstava ima u budžetu i mi tražimo da se te pare alociraju iz projekata oko kojih se apsolutno ne slažemo – „Beograd na vodi“, „Er Srbija“ itd. – i prebacimo ovde i napravimo taj efekat. Ogromni su potencijali u voću, u sušenom voću. Na „Anugi“, na sajmu, možete uvek da kupite na našem štandu organske proizvode, ali moramo, pre svega, da se bavimo i edukacijom. Problem je da naučimo ljude kako time da se bave.

Ogroman je potencijal na Pešteru za organsku proizvodnju mesa i mleka. Vrlo lako možete da ispunite sve uslove koji su neophodni. Zato pare ne treba... Ako treba da idu „Mitrosu“, ne treba da idu „Tenisu“. Za „Mitros“ se slažem, za „Tenis“ se ne slažem. Te pare treba alocirati tu gde treba da naprave dodatnu vrednost i gde možemo iz rodnih krajeva da napravimo potencijal koji će napraviti prihod u iznosu, a pre svega zadovoljiti potrebe domaćeg tržišta. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 12. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 12. amandman je podneo narodni poslanik prof. dr Miladin Ševarlić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik prof. dr Miladin Ševarlić.

Izvolite.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Hvala.

Gospodine potpredsedniče, prvo jedna informacija. Budući da je ministar poljoprivrede malopre rekao da imamo povećanje organske proizvodnje, to imamo zato, gospodine ministre, što je završena konverzija iz konvencionalne u organsku poljoprivredu na najvećoj organskoj farmi u Srbiji, *Ecoagri* u Beloj Crkvi, koja u jednom kompleksu ima 2.300 hektara. To je jedan rezultat, a drugi je što imamo organsku biljnu i organsku stočarsku, odnosno proizvodnju mleka na *Global Seed*-u. To su dve farme koje vuku preko 60% ukupne vrednosti organske poljoprivrede. Da nije te dve farme, zapitajte se gde biste bili.

Mi bismo mogli za par godina, uključivanjem samo 200.000 hektara od 424.000 hektara koji stoje u Srbiji neobrađeni, da dobijemo godišnje, to je obračun koji sam pravio sa profesorkom Brankom Lazić, prof. emeritus koja je specijalista za organsku poljoprivredu, 270 miliona evra na 100.000 hektara organske poljoprivrede i od organskog pčelarstva, koje sam radio sa predsednikom SPOS-a, za 100.000 hektara 111.000.000 evra, to je 380.000.000 evra sa 200.000 hektara, bez ijedne uvozne sirovine, a bilo bi zaposleno oko 200.000 radnika i pčelara.

Dajte da uložimo 175 miliona, plus ova 53 miliona evra u ove dve delatnosti i da ostvarimo efekte daleko veće nego što bismo ostvarili darujući to stranim investitorima.

(Predsedavajući: Privedite kraju, kolega.)

Znači, najveći strani investitor je budžet Republike Srbije.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević, po amandmanu.

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, gledaoci mogu da vide da jedno pričamo a drugo radimo... (Isključen mikrofon.)

PREDSIEDNIK: Ne možete da dobijete reč. Pogrešio je kolega Arsić. Dao vam je reč po amandmanu a nemate vreme za diskusiju.

Sačekajte koju sekundu.

Izvinjavam se, ipak možete da govorite. Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, trebalo je videti koja je razlika između onog što radimo u praksi i onog što pričamo u Parlamentu. U praksi uzmemo 12,5 miliona evra projekat namenjen za stočarstvo za organsku proizvodnju na Staroj planini, prebacimo to na tovne konsultante, budemo tovni konsultant, uzmemo novac i umesto da imamo 120.000 ovaca na Staroj planini i da svake godine daju 200.000 podmlatka, da imamo novi broj ovaca, svake godine 200.000, mi umesto ovaca imamo konsultante prepunih novaca. Hvala.

PREDSIEDNIK: Na član 12. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Dejan Šulkić, Milan Lapčević i Gorica Gajić.

Reč ima narodni poslanik Milan Lapčević.

MILAN LAPČEVIĆ: Ovim amandmanom smo hteli da se podstakne organska proizvodnja tako što će se kumulativno deliti podsticaji i za regrese za gorivo, i za đubrivo, i za seme, a ne pojedinačno. Pošto je u originalnom predlogu zakona rečeno da podsticaji obuhvataju plaćanja za biljnu proizvodnju i regrese za gorivo ili đubrivo ili seme, odnosno i/ili.

U obrazloženju za odbijanje amandmana je rečeno da je predlog izmene Zakona širi i da praktično predlagač ovog zakona ne sužava obim podsticaja nego daje mogućnost izbora korišćenja podsticaja u oblasti organske proizvodnje. Ako daje mogućnost izbora, dakle da li za gorivo, da li za seme ili za đubrivo, onda naravno da je suženo i da nikako ne može, ni semantički ni jezički ovo obrazloženje nije ispravno.

Ako smo mi dali da to bude kumulativno i za gorivo, i za seme, i za đubrivo, onda je, naravno, to šire i povoljnije po proizvođača nego ako je rečeno da će biti ili jedno ili drugo. Mislim da, ako nemamo sredstava da povećamo podsticaje na 100% za organsku proizvodnju, ili u nominalnom iznosu više sredstava, onda možemo bar da damo kumulativno i za đubrivo, i za seme, i za gorivo, da na taj način podstaknemo tu organsku proizvodnju u koju se kunemo, i koja nam je, kako pričamo, velika izvozna šansa.

PREDSEDNIK: Na član 12. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Ivan Kostić, Boško Obradović, Marija Janjušević, Dragan Vesović, Srđan Nogo i Zoran Radojičić.

IVAN KOSTIĆ: Poštovani ministre, ako je u strategiji poljoprivredne politike organska proizvodnja izuzetno dobro i dovoljno zastupljena kao jedna važna grana naše poljoprivrede a rezultati govore da rast organske proizvodnje u Srbiji nije dao zadovoljavajuće rezultate u proteklih par godina, smatramo da su neophodni drugi načini stimulisanja organske proizvodnje u našoj državi. Zato smo smatrali da su ovi podsticaji od 40% nedovoljni, da treba da budu veći.

Naravno da ima razloga da vi to opovrgnete i da kažete da to nije u skladu sa budžetom. Međutim, i u EU su cene organskih proizvoda tri puta veće u odnosu na proizvodnju koja se vrši komercijalnim putem. Tako da, hteo bih samo da kažem još jednu stvar, ova mera neće dati dovoljne rezultate i država treba da se zainteresuje za to kako poreskim olakšicama da omogući poljoprivrednim proizvođačima koji se bave organskom proizvodnjom da se na osnovu tih mera, na osnovu medijske podrške rad poljoprivrednih gazdinstava poboljša.

Sam način stimulisanja organske proizvodnje kroz subvencionisanje nije dovoljan. Zato smatramo da Ministarstvo poljoprivrede treba da se zainteresuje po pitanju poreskih olakšica, po pitanju medijske podrške, o čemu ćemo govoriti u narednim amandmanima.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na član 12. amandman, sa ispravkom, podneo je narodni poslanik Nenad Božić.

Izvolite.

NENAD BOŽIĆ: Hvala.

Mi pozdravljamo odluku Vlade da se stimuliše organska proizvodnja, kako biljna tako i stočarska. To je u redu. Ono što tražimo, kao i za sve prethodne vidove podsticaja, našim amandmanom, jeste da se izuzmu pravna lica koja su razvrstana kao velika i kao srednja, s tim što to mogu da budu zadruga. Znači, da ostanu zadruga bilo kako da su razvrstane kao pravno lice, da ostanu mikropravna lica, da ostanu preduzetnici i nosioci komercijalnih poljoprivrednih gazdinstava kao fizička lica.

Ideja našeg amandmana je da raspodela tih subvencija ode upravo malim proizvođačima. To je jedini način da oni opstanu, jedini način da ih preko zadruga udružimo – tako mogu da naprave jedan održiv biznis od poljoprivrede, jer poljoprivredom se ne vodi socijalna politika – i da time onemogućimo da veliki proizvođači dobijaju subvencije, koji će time postati još veći i dominirati na tržištu.

Očekujem da mi odgovorite da li se slažete da je ova politika u redu i da ste amandman odbili samo ih tehničkih razloga, za koje smatram da mogu da se reše, zato što se zakon inače kada se rešavaju pravopisne ili neke druge greške prečišćava i nakon toga postaje validan. Hvala.

PREDSIEDNIK: Hvala.

Na član 13. amandman su zajedno podneli poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 13. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Nenad Čanak, Goran Čabradi, Marinika Tepić, Nada Lazić i Olena Papuga.

Reč ima narodna poslanica Nada Lazić.

NADA LAZIĆ: Poštovana predsedavajuća, poštovani ministre, ovaj naš amandman se odnosi na član 39. U stvari, to je dopuna člana 39. Govori se o podsticaju za diversifikaciju dohotka i unapređenje kvaliteta života u ruralnim područjima.

Mi smo u ovom članu intervenisali u smislu podsticaja, davanja sredstava u turističke namene, odnosno u smislu razvoja seoskog turizma, pa smo tako u tački 1), gde se govori o investicijama, odnosno podršci za investicije za unapređenje i razvoj ruralne infrastrukture, dodali i turističke infrastrukture.

Zatim smo u tački 2), gde se govori o unapređenju ekonomskih aktivnosti na selu kroz podršku nepoljoprivrednim aktivnostima, dodali i podsticaja za razvoj turizma.

I dodali smo da pravo na korišćenje podsticaja iz ovih tačaka imaju, da ne čitam ceo stav, oni koji su upisani u Registar, kao i pravna lica registrovana u skladu sa zakonom kojim se uređuju udruženja, tu smo dodali i seoska turistička domaćinstva koja su kategorisana u skladu sa Zakonom o turizmu.

Smatramo da se razvoj seoskog turizma mora bolje organizovati. Kako je turizam aktivnost koja poslednjih godina konstantno beleži rast, kako u broju turista tako i u finansijskim rezultatima, bitno je da se nađe posebno mesto i za seoski turizam, ili kako ga zovu – ruralni turizam.

Naime, usaglašavanje odredbi sa Zakonom o turizmu smatramo da je potrebno uraditi jer je od veoma velikog značaja, jer bi time seoska turistička domaćinstva dobila validan ekonomski okvir i kontrolu poslovanja, pošto se u poslednje vreme beleži pad broja registrovanih seoskih turističkih domaćinstava, a sa druge strane, taj registar bi morao da prati ta domaćinstva i njihovo poslovanje kao dopunsku delatnost fizičkih lica koja zahteva angažovanje posrednika.

Naime, oni sada imaju problem sa razvojem, odnosno sa pravom predstavom na tržištu i zato smatramo da je u ovu oblast potrebno sistemski više

uložiti, posebno... Recimo, može da posluži primer Mađarske, gde su oni koji razvijaju seoski turizam u posebnom udruženju organizovani, imaju svoja pravila ponašanja, imaju svoj propagandni materijal itd., znači na jedan sasvim kontrolisani i transparentan način su organizovani i onda tu ne bi bilo sive zone. Zato mislimo da je ova naša intervencija veoma korisna u ovom amandmanu.

Vi ste naveli u obrazloženju za odbijanje našeg amandmana da se amandman ne prihvata iz razloga što je razvoj turizma odnosno turističke infrastrukture obuhvaćen tačkom 2) istog člana – unapređenje ekonomskih aktivnosti itd. Jedan uopšteni stav, kroz podršku nepoljoprivrednim aktivnostima. Specifične aktivnosti koje se odnose na seoska turistička domaćinstva propisana su podzakonskim aktom koji se donosi na osnovu ovog zakona.

Nadamo se da će to biti u podzakonskom aktu na mnogo bolji način, onako kako to razvijene zemlje rade, ili ne moraju da budu razvijene nego prosto da budu zemlje kao što su zemlje u našem okruženju. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima ministar Nedimović.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Poštovana predsedavajuća, nama je ideja da podržavamo turizam poljoprivrednih gazdinstava i kroz ovo obrazloženje na amandman mogli ste videti da su ove aktivnosti o kojima ste vi govorili već sadržane u jednoj od mera.

Apsolutno je nama ideja da ovakve aktivnosti podstičemo. To će biti inkorporirano kroz podzakonska akta i biće na raspolaganju poljoprivrednim gazdinstvima.

PREDSEDNIK: Na član 13. amandman je podneo Miladin Ševarlić.

Izvolite.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Zahvaljujem, poštovana predsednice.

Svi govore o tome da treba dati prednost mladima, a niko ne govori o tome da treba dati mladim i obrazovanim, jer ovo je 21. vek, vek ekonomije i znanja. Siromaštvo je prvi pokazatelj nepoznavanja agrarne ekonomije. Dakle, mi imamo 5.513 visokoobrazovanih poljoprivrednih stručnjaka i veterinaru koji su nezaposleni, a među njima 26 doktora nauka, 416 magistara, mastera i specijalista.

Gospodine ministre, njihovo školovanje koštalo je preko 1,2 milijarde evra. To je umrtvljeni kapital ako se ne koristi. Na drugoj strani imamo 270 savetodavaca na 628.000 porodičnih poljoprivrednih gazdinstava. Po tome smo zadnji u ovom delu Evrope i u Evropi uopšte.

Svakom mladom agronomu i veterinaru kome pomognemo sa 28.500, koliko je ispalo da je za ovih 186 zaposlenih u „Mitrosu“, on će praktično biti besplatan savetodavac za ceo svoj komšiluk i imaće svoje gazdinstvo koje će

praktično biti ogledno dobro za sve suse. Zašto tako ne radimo? Hoćete da idu u inostranstvo? Mi da ih školujemo a oni da idu u inostranstvo? Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima ministar.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Poštovana predsedavajuća, poštovani poslanici, u raspravi u načelu razgovarali smo o potrebi reforme savetodavne službe i potrebi ciljanih savetodavaca u zavisnosti od teritorije područja na kojima se obavlja određena poljoprivredna aktivnost.

Mislim da pogotovo vi ne bi trebalo na ovakav način da govorite, upoređujući zapošljavanje u kompanijama koje se bave prerađivačkom industrijom i ovo. Naravno da zajedno sa Ministarstvom prosvete radimo na načinima kako da pokušamo što veći broj ovih lica da integrišemo u sistem, kako kroz podršku srednjim poljoprivrednim školama a isto tako i kroz savetodavnu službu.

Mislim da sve ove banalizacije ne vode ničemu. Nama treba prerada, nama trebaju stručnjaci. Treba nam i jedno i drugo. Nemojte upućivati jedne na druge, ukrštati. Mislim da... Prosto ne znam šta bih vam rekao na ovo. Nisu samo oni koji su u preradi, isključivo ta lica. Malopre sam govorio o tome. Mislim da bi bilo dobro da se čujemo. A gde su oni proizvođači koji su povezani sa prerađivačima? Tih 780 u ovom trenutku, a ko zna koliko sa povećanjem proizvodnje. Evo, već od sledeće nedelje imamo novu smenu koja se uvodi u tom proizvodnom pogonu, gde će novih 60 ljudi dobiti posao.

Nemojte tako, molim vas, bar vi nemojte tako.

(Miladin Ševarlić: Replika.)

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Goran Ješić.

GORAN JEŠIĆ: Hajde da se vratimo na temu, molim vas. Zašto mi uopšte dajemo podsticaje?

(Miladin Ševarlić: Zar tema nije zapošljavanje?)

Jeste, profesore, ja hoću da vas podržim, samo da...

Zašto se daju subvencije koje postoje samo u EU i u Srbiji? Ne postoje u Americi; postoji „farmer bild“, koji je jedna vrsta subvencija, ali nije ovakav tip subvencije. Mi imamo tri linije subvencija od strane Evropske unije. Čuli smo ovde nekoliko puta, gotovo 50% budžeta EU se vraća u podsticaje u poljoprivredu u tri linije: održiva poljoprivreda, ruralni razvoj i ekologija. Nama treba prva komponenta i druga komponenta. Englezi vuku treću komponentu. Najveći korisnik evropskih fondova za poljoprivredu u Engleskoj je Kraljevsko udruženje za posmatranje ptica, zato što štite okruženje, i farme, i drveće itd., prešli su ovu fazu održivosti poljoprivrede.

Svaki komad hrane, svaki kilogram, svakih 100 grama koje mi proizvedemo u Evropi je drastično jeftinije nego što je s bilo koje tačke

zemaljske kugle na našem stolu. Zato su četiri godine u Dohi trajali pregovori između VTO i zato smo zaštitili tržište bezbednosnim sistemima, da nam se ne bi pojavljivale stvari koje mi ne želimo ovde. Zato su izmislili Džejmija Olivera, da promoviše lokalnu hranu i da koristimo i jedemo lokalnu hranu.

Zato je važan sistem subvencija i u Srbiji i zato je važan ruralni razvoj. Hoćemo da kupujemo domaću hranu, koju svi tražimo, slušamo da volimo domaću hranu itd. Pa moramo da imamo neki nivo infrastrukture da bi neki gosti, pre svega iz Srbije, došli u neka druga područja i konzumirali to. To mora biti bezbedno. To je važno da stoji u ovim subvencijama i to je odlična stvar. To je ideja subvencija. Ideja je da imamo bezbedan proizvod i da taj proizvod neko može da kupi.

Strašno je važno da imamo transfer znanja sa univerziteta ka primarnim proizvođačima. Taj transfer znanja smo izgubili. Savetodavne službe već dugo ne rade svoj posao. Najveći broj njih su trgovački putnici, trgovci semenom, veterinarskom zaštitom itd. Probali smo da im to branimo fizički. Moramo da vratimo znanje koje postoji na univerzitetima i koje je i sada vrlo pro

Zato je važno da reformišemo poljoprivredne savetodavne službe, koje ovakve kakve jesu ne funkcionišu. Nije dovoljno primiti agronome koji ne znaju šta treba da rade a treba da rade taj posao. To je populistička mera. Evo sad ću da vam priznam, to je populistička mera.

Mi treba da znamo šta hoćemo. Ako znamo šta hoćemo, onda te mere moraju da prate to što hoćemo. Mi hoćemo, prvo, da zadovoljimo domaće tržište, da smanjimo zavisnost od uvoza. Stvar hrane nije samo stvar ukusa i konzumiranja, nego je i stvar bezbednosti. Zato ne postoje u Evropskoj uniji robne rezerve, nego se NATO bavi količinama hrane. Morate biti bezbedni sa određenim količinama hrane, jer ne možete danas napraviti dovoljnu količinu hrane u slučaju nekih ekoloških katastrofa, rata ili bilo čega drugog.

Moramo prvo da se baziramo na tome da zadovoljimo naše potrebe, a kada zadovoljimo naše potrebe, pre svega kvalitetnom hranom, onda možemo razmišljati o Cefti.

Slušali smo ovih dana kako su SSP i CEFTA najveći zločin za poljoprivredu. Nije tačno. Pa mi imamo suficit s tim zemljama isključivo zbog poljoprivrede. Sa tim Kosovom imamo ogroman suficit. To što ne razumemo da treba da regulišemo odnose, što moramo da regulišemo odnose... Šta god mi pričali, mi pravimo spoljnotrgovinski suficit na Kosovu – ne uvozimo ništa, a prodajemo desetina miliona evra primarnih poljoprivrednih proizvoda.

PREDSEDNIK: Poslaniče, to nije spoljnotrgovinski deficit, moram da vas ispravim.

GORAN JEŠIĆ: Pričam o podsticajima. Zato su važni podsticaji, da zadovoljimo domaće tržište i da napadamo tržišta koja su nam tradicionalno

naklonjena, a to je pre svega CEFTA, pa zapadna Evropska unija i, naravno, Rusija i svako treće tržište koje imamo. Hvala vam.

PREDSIEDNIK: Na član 13. amandman, sa ispravkom, podneo je narodni poslanik Nenad Božić.

Izvolite.

NENAD BOŽIĆ: Hvala.

Član 13. se odnosi na član 39. Zakona, koji se odnosi na podsticaje za diversifikaciju dohotka i unapređenje kvaliteta života u ruralnim područjima. Naš amandman se ovde isto odnosi na pravna lica koja su obuhvaćena amandmanom kao korisnici sredstava po tom osnovu, jer želimo da izuzmemo pravna lica koja su razvrstana kao velika ili srednja, da ostanu samo pravna lica koja su razvrstana kao mikro, s tim što to mogu da budu i zadruge, a pored toga, naravno, preduzetnici i fizička lica nosioci porodičnih poljoprivrednih gazdinstava.

Ono što je ovde jako zanimljivo, recimo, mene zanima kako će sad u nekom ruralnom području neko veliko pravno lice da učestvuje sa tim sredstvima. Ja ovo vidim kao mogućnost da neko u tom ruralnom području otvori neki pogon za prerađu ili nešto slično i eventualno tamo zaposli ljude koji tu žive, da oni rade verovatno za neke minimalne plate, kako to obično biva kad ti veliki investitori ulažu a država im daje novac.

Mi smatramo da je mnogo bolje da taj novac odlazi tim ljudima, pogotovo iz tih područja, i mladima, koji se ovde takođe pominju kao jedan od aktivnosti za podsticaj, tako što će oni sami razvijati ta svoja poljoprivredna gazdinstva ili pak raditi kao preduzetnici u poljoprivredi ili čak možda imati i neka mikropreduzeća. Poenta našeg amandmana je upravo to.

Molim da mi se odgovori da li je amandman i ovaj prethodni odbijen samo zbog tehničke greške ili ministar ima i nešto da prokomentariše što se tiče poljoprivredne politike. Ja bih jako to voleo. Toliko.

PREDSIEDNIK: Hvala.

Na član 14. amandman, sa ispravkom, podneo je narodni poslanik Nenad Božić.

NENAD BOŽIĆ: Član 14. se odnosi na član 40a, koji se tiče podsticaja za unapređenje kreiranja i prenosa znanja. Ovde je takođe omogućeno velikim pravnim licima i srednjim pravnim licima da dobijaju sredstva za podršku u pružanju saveta, informacija poljoprivrednim proizvođačima i udruženjima, zadrugama i drugim pravnim licima u poljoprivredi.

Mi smatramo da ovim treba da budu obuhvaćene samo zadruge, bilo da su pravna lica razvrstana kao mikro i preduzetnici i nosioci poljoprivrednih gazdinstava.

Zbog čega? Zato što veliki, oni su veliki upravo zbog toga i tu su došli zato što već imaju neko znanje. Oni raspolažu tehnologijama. Njima su

tehnologije dostupne, njima su dostupna znanja. Oni mogu da ostvare neku vrstu podsticaja za to kroz neke druge programe, tako što će možda sarađivati na nekim evropskim razvojnim programima koji uključuju univerzitete, kako ovde tako i u inostranstvu, firme iz inostranstva. To je prilika za njih.

Ne treba država njima da daje novac da se oni edukuju. Oni to mogu da urade na drugi način ako to žele i ako zaista žele da ulažu u razvoj i u znanje. Znanje je potrebno ovim malima, koji nemaju prilike da to steknu na neki drugi način. Njih treba pomoći. Hvala.

PREDSEDNIK: Na član 15. amandman je podneo narodni poslanik Ivan Kostić.

Izvolite.

IVAN KOSTIĆ: Poštovani ministre, ovo je još jedan amandman za koji stvarno ne znamo zašto nije prihvaćen. Znači, u članu 15. Predloga zakona tačka 5) glasi: „podsticaje za promotivne aktivnosti u poljoprivredi i ruralnom razvoju.

Za građane Srbije, Poslanička grupa Dveri je dala predlog da amandman glasi ovako: „Podsticaji za specijalne savetodavne i obrazovne televizijske programe, promotivne aktivnosti u poljoprivredi i ruralnom razvoju su plaćanja koja se odobravaju za izradu i emitovanje savetodavnih i obrazovnih televizijskih programa u trajanju do maksimalno tri sata dnevno putem regionalnih emitera i JMU Radio-televizije Srbije, a po konkursnim uslovima Ministarstva i poljoprivrede savetodavne službe...“

Znači, ovo je amandman koji traže ljudi sa sela. Ljudi nisu edukovani, ljudi nemaju mogućnost ni sredstva da obilaze seminare i ovakav vid promocije poljoprivredne proizvodnje bi bio izuzetno koristan za sve ljude, pogotovo mlade ljude, koji žive na selu.

Ja bih vam rekao, ministre, da je ovo praksa u mnogim evropskim državama, da ne pominjem Rusiju, mada ovde više nema ljudi koji se ježe kad se pomene Rusija. Za vas je spasonosno da imate državnu poljoprivrednu televiziju koja će emitovati edukativni program 24 sata dnevno.

Mislím da ovaj odgovor koji ste vi ovde izneli je nedovoljan, znači ne poklapa se s ovim što smo mi predložili i smatramo da je ovakva jedna stvar neophodna za razvoj srpske poljoprivrede. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Na član 15. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Dejan Šulkić, Milan Lapčević i Gorica Gajić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 15. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 16. amandman, sa ispravkom, podneo je narodni poslanik Nenad Božić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 18. amandman je podneo poslanik Radosav Milojičić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 18. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Goran Ješić, Gordana Čomić, Goran Ćirić, Aleksandra Jerkov, Balša Božović, Maja Videnović, Nataša Vučković, Tomislav Žigmanov, Vesna Marjanović, Dušan Petrović i Veroljub Stevanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 21. amandman je podneo poslanik Marijan Rističević.

Vlada i Odbor za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu prihvatili su amandman, a Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije, pa konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, radi se opet o olakšicama prilikom registracije poljoprivrednih gazdinstava, odnosno obnove registracije i, ukoliko se radi o nekomercijalnim gazdinstvima, da oni o tome mogu u Trezoru da se izjasne.

S jedne strane će smanjiti gužve, sa druge strane će biti manji troškovi, i treće, što je najvažnije, ljudi će to vreme posvetiti proizvodnji, neće morati da čekaju u dugim redovima i unajmljuju neke agencije koje će obavljati te poslove umesto njih.

To će sve doprineti da podsticaji lakše dolaze do poljoprivrednika, da se to radi brže itd., jer podsticajima vi ne pomažete samo poljoprivredne proizvođače nego i potrošače, da oni imaju jeftiniju hranu, da budu sigurni u snabdevenost tržišta. Država je na takav način sigurna, ukoliko dođe, ne daj bože, do novih vojnih i ekonomskih pritisaka na našu zemlju, da će imati dovoljno hrane. Svedoci smo da je to bilo 90-ih godina, da nam je to bila jedina zelena grana.

Sa treće strane, najvažnije, prerađivačka industrija će biti sigurna da će imati sirovinu na isti način na koji to imaju neke druge zemlje, odnosno da će kroz podsticaje doći do jeftinije sirovine i tako napraviti konkurentan proizvod koji može da ide na CEFTA tržište.

Što se tiče SSP-a, moram reći da je on veoma loš u onom delu koji se odnosi na poljoprivredu s obzirom na to da je dozvolio preranu i preteranu liberalizaciju, da naša poljoprivreda nije bila pripremljena, nego je novac, umesto

u podsticaje i razvoj poljoprivrede, trošen već sam rekao za koje namene, da su novci uglavnom završili za stanove u Beču, Novom Sadu, penthaus itd. Hvala.

PREDSEDNIK: Pošto smo završili pretres o svim amandmanima, zaključujem pretres Predloga zakona u pojedinostima.

Pošto smo obavili pretres Predloga zakona u načelu i u pojedinostima, Narodna skupština će u danu za glasanje odlučivati o Predlogu zakona u načelu, pojedinostima i u celini.

Prelazimo na 14. tačku dnevnog reda – **PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O VODAMA.**

Primili ste amandmane koje su na Predlog zakona podneli narodni poslanici.

Primili ste izveštaje Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo i Odbora za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu, kao i mišljenje Vlade o podnetim amandmanima.

Pošto je Narodna skupština obavila načelni pretres, saglasno članu 157. stav 3. Poslovnika Narodne skupštine, otvaram pretres Predloga zakona u pojedinostima.

Na član 2. amandman je podnela narodna poslanica Branka Stamenković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Goran Čabradi.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 3. amandman, sa ispravkom, zajedno su podnele narodne poslanice Miroslava Stanković Đuričić i Nataša Jovanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo, na osnovu člana 163. stav 2. Poslovnika, odbacio je ovaj amandman, a odbačeni amandmani, prema stavu 4. istog člana, ne mogu biti predmet rasprave i o njima se ne glasa.

Na član 4. amandman je podnela narodna poslanica Branka Stamenković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 5. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Vjerica Radeta i Petar Jojić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodna poslanica Vjerica Radeta.

VJERICA RADETA: Član 5. se odnosi na postojeći član 9. i govori o priobalnom zemljištu. U članu 9. je predviđena širina pojasa priobalnog zemljišta u području nezaštićenom od poplava do deset metara. Mi smo predložili da to bude do 15 metara, poučeni iskustvom, svim onim što se dešavalo u onim strašnim poplavama koje su zadesile Srbiju i svim ovim što se dešava i u

međuvremenu, malo veća kiša, svaki čas se negde dešavaju poplave i trebalo bi svakako da ovo zaštićeno područje bude prošireno na 15 metara.

Vi, ministre, kažete da ne možete da prihvatite amandman zato što je područje koje nije zaštićeno poplavama sa priobalnim pojasom širine 10 metara, kako ste rekli, mnogo veći prostor u odnosu na područje zaštićeno poplavama, jer obuhvata prirodno korito za veliku stogodišnju vodu. Dakle, prilično nejasno ovo vaše obrazloženje zašto nije 15 metara, zašto je ostalo 10 metara.

Podsećam vas i na ono što sam govorila u načelnoj raspravi za problem priobalnog zemljišta duž reke Morave, gde je velika količina zemljišta zapravo postala reka. Morava je bukvalno otela ljudima tu zemlju, vi i dalje niste rešili problem ni plaćanja poreza za koje te bivše vlasnike obavezujete; oni i dalje dobijaju rešenja da plaćaju taksu za odvodnjavanje.

Obećali ste, zajedno sa gospođom Brnabić, da ćete to da rešite i zaista bi trebalo da rešite, a trebalo bi, ministre, još jedanput da razmislite, ovo je veoma koristan i praktičan amandman. I sami znate, i sami ste govorili o problemima koji su postojali, koji nažalost malo-malo pa se pojavi kada su poplave u pitanju. Ovo bi zaista bilo nešto što bi bilo od opšte koristi. Hvala.

PREDSEDNİK: Na član 6. amandman su zajedno podneli poslanici Nenad Čanak, Nada Lazić i Olena Papuga.

Reč ima narodni poslanik Nada Lazić.

Izvolite.

NADA LAZIĆ: Poštovana predsedavajuća i poštovani gospodine ministre, ovo je član koji se odnosi na namenu vodnog zemljišta. Ovde se kaže da je vodno zemljište namenjeno za održavanje i unapređenje vodnog režima u skladu sa ovim zakonom i aktima donetim na osnovu ovog zakona, a posebno za izgradnju, rekonstrukciju i sanaciju vodnih objekata, za održavanje korita vodotoka i vodnih objekata i sprovođenje mera koje se odnose na uređenje vodotoka i zaštitu od štetnog dejstva voda, uređenje i korišćenje voda i zaštitu voda.

Mi smo u ovom članu intervenisali s obzirom na to da ste vi, sem ovih glavnih aktivnosti za koje je namenjeno vodno zemljište, dali čitav niz izuzetaka, pa se kaže, osim za namene izgradnje i održavanja linijskih infrastrukturnih objekata itd. Posebno je zaparalo formiranje privremenih deponija šljunka i peska i drugog materijala. Na toj tački smo intervenisali zato što pod tim „drugi materijal“ ne znam na šta se sve odnosi, to mogu da budu i recimo deponovane količine soli za zimske namene ili neki drugi materijal, znači svi oni drugi materijali koji mogu štetno uticati na kvalitet voda.

Zbog toga smo intervenisali u ovom članu tako što smo te dve reči „drugi materijal“ jednostavno izbacili, smatrajući da je u ovom području vodnog

zemljišta neophodno vrlo kontrolisane aktivnosti imati i precizan biti kada su u pitanju materijali koji se tu deponuju. Međutim, vi ste to odbacili smatrajući da taj naš zahtev prosto nije opravdan.

PREDSEDNIK: Reč ima ministar Branislav Nedimović.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Zahvaljujem, gospođo predsedavajuća.

Gledajte, ovaj prvi deo amandmana, gde je obuhvaćeno zagađenje, to bismo i mogli da prihvatimo da nemamo ovaj drugi deo amandmana. Ovi „drugi materijali“... Pazite, u prevozu robe rekama, sem peska i šljunka, vrlo često se i drugi materijali odlažu tu privremeno radi daljeg transporta. To je jedini razlog. Ne postoji drugi razlog zašto smo taj amandman odbili. Kažem, da je bio razdvojen u dva amandmana, apsolutno bismo prihvatili ovaj prvi deo.

PREDSEDNIK: Na član 6. amandman je podneo poslanici Ostoja Mijailović.

Vlada i Odbor za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu prihvatili su amandman.

Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije.

Konstatujem da je amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 6. amandman su zajedno podneli poslanici Zoran Krasić i Miroslava Stanković Đuričić.

Reč ima narodni poslanik Zoran Krasić.

ZORAN KRASIĆ: Na početku moram da kažem da je ovaj naš amandman malo neuredan i nejasan, ali se zna otprilike na šta se odnosi. Praktično se dopunjuje novi tekst člana 10 poslednjim stavom i to može da se protumači. Isto se radi o nameni vodnog zemljišta. Mi tražimo samo da se ubaci još, ako mogu tako da kažem, jedna tačka – da se na vodnom zemljištu mogu graditi i objekti namenjeni za zaštitu voda od zagađivanja.

Vi kažete da je to obuhvaćeno pojmom „vodni objekat“. Mi smatramo da treba da se posebno potencira ovaj ekološki aspekt zaštite voda, jer ovaj zakon reguliše kako reke, bujice, cevovode, vodovode, gotovo da reguliše i vodu u flaši. Ekološka zaštita vodotoka je vrlo važna, ali mi se plašimo poučeni iskustvom. Koga zmija peči, on se i guštera plaši, znate i sami. Plašimo se da, ovako ako promenite član 10, kojim slučajem ne ostanu one vikendice pored Save; one tri bez građevinske dozvole. Postoji velika opasnost, a mi smo sada u ekološkoj fazi pa želimo kompletno smeće da se ukloni kako ne bi došlo do poplava, da se to raščisti da tu može voda da nosi sve ono što treba da nosi. I mi mislimo da nešto možda vi tu radite, jer u sledećim članovima a, b, v, ovo što ide, prepoznamo nešto da ide ka ozakonjenju, ali to ne može da se ozakoni, nikako. Ali poučno bi bilo da se sruši, kao upozorenje svima drugima da tu ne grade.

PREDSIEDNIK: Hvala.

Ministar.

Izvolite.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Poštovana gospodo predsedavajuća, poštovani poslanici, mislim da je ovaj amandman na tragu onoga što smo mi predvideli postojećim rešenjima u okviru izmena i dopuna Zakona o vodama, pre svega mislim na stav 1. tačka 1. istog člana.

Vi u uvodnim odredbama, odnosno na početku Zakona o vodama imate šta je to vodni objekat. Apsolutno je obuhvaćen i ovaj pojam o kom ste vi govorili. Nemate nikakvih bojazni da na bilo koji način... Znam da verovatno imate veliku bojazan, ali ne brinite, vodili smo o tome računa i nemojte imati nikakvu dilemu.

PREDSIEDNIK: Hvala.

Na član 7. amandman je podneo poslanik Boško Obradović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Nema vremena više vaša grupa, samo podnosilac ili neko od grupa ko ima vreme.

Na član 7. amandman je podneo poslanik Goran Čabradi.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 7. amandman su zajedno podneli poslanici Nenad Čanak, Nada Lazić, Olena Papuga.

Vlada i Odbor za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu, prihvatili su amandman.

Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije.

Konstatujem da je amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 7. amandman je podneo poslanik Aleksandara Jerkov.

Vlada i Odbor za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu, prihvatili su amandman.

Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije.

Konstatujem da je amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 7. amandman su zajedno podneli poslanici Poslaničke grupe Demokratska stranka.

Vlada i Odbor za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu, prihvatili su amandman.

Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije.

Konstatujem da je amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 7. amandman je podnela poslanica Marinika Tepić.

Vlada i Odbor za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu, prihvatili su amandman.

Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije.

Konstatujem da je amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 7. amandman je podneo poslanik Ostoja Mijailović.

Vlada i Odbor za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu, prihvatili su amandman.

Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije.

Konstatujem da je amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 8. amandman su zajedno podneli Boško Obradović, Srđan Nogo, Ivan Kostić, Zoran Radojčić, Marija Janjušević, Miladin Ševarlić i Dragan Vesović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, Marija Janjušević.

MARIJA JANJUŠEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Ovde se zapravo radi o nadležnostima. Smatramo da su Vojvodini data ovlašćenja na nivou nadležnog ministarstva, za šta nije bilo potrebe. Smatramo da to treba ukinuti, da samo nadležno ministarstvo treba da određuje granice vodnog zemljišta.

Reč je o nepotrebnom prenošenju nadležnosti sa republičkog na nivo autonomne pokrajine, uslozňjavanju administracije, izlaganju budžeta nepotrebnim dodatnim troškovima u vođenju paralelnih poslova. Tako da, u skladu sa opštom štednjom a i svim što sam navela, smatram da amandman treba prihvatiti. Hvala.

PREDSIEDNIK: Na član 8. amandman su zajedno podneli Tomislav Ljubenović i Vjerica Radeta.

VJERICA RADETA: Član 8. odnosi se na član 11. zakona koji ste ovde menjali.

Vi ste, ministre, dosta govorili o ovoj temi, a odnosi se na određivanje granica vodnog zemljišta. Dobro ste konstatovali da je iskustvo pokazalo da je ovde trebalo izvršiti neke izmene. U dobrom pravcu je ovo urađeno i iskreno se nadamo da će ovo zaista i formalno da se završi, od donošenja planova generalne regulacije, urbanističkih planova, detaljnih planova, detaljne regulacije itd.

Dobro je što će se na osnovu ovog člana, opet, ne daj bože da se desi nešto što se dešavalo pre dve godine kada su u pitanju poplave, nekako lakše odrediti ko je organ zadužen za ovu vrstu problema, ali mi smo mislili da bi bilo dobro da se, i takav amandman smo i predložili, propiše da se Vlada obaveže, da Vlada svojim propisom bliže uredi način određivanja i granica vodnog zemljišta.

Vi ste za to predvideli ministra. Naš stav, nas srpskih radikala, principijelan je da uvek mislimo da državni organ treba da bude taj, a ko je trenutno ministar, ko je bio, ko će biti itd., nekako ne ide da se zakon vezuje za jednu ličnost. Dakle, naš predlog je da prihvatite ovaj amandman i da Vlada bude ta koja će uređivati način određivanja i granica vodnog zemljišta u skladu sa ovim članom 11. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Petar Jojić.

PETAR JOJIĆ: Dame i gospodo, koleginica Vjerica Radeta je obrazložila zašto smatramo da bi trebalo usvojiti ovaj amandman.

Što se tiče Zakona o vodama, samo bih nekoliko napomena želeo da istaknem, pošto je tu gospodin ministar. Da se ipak neke stvari ubuduće moraju menjati i više pažnje posvetiti vodama.

Evo, navešću primer. Ko je kriv što građani srednjeg i severnog Banata, a posebno Zrenjanina, Kikinde više od deset godina nemaju ispravnu vodu? Smederevska Palanka. Šta je sa Užicem, zašto Užice nema zdravu pijaću vodu često?

(Zoran Krasić: Ritopek, a 20 kilometara od Beograda.)

Ritopek, što kaže kolega Krasić.

Dakle, ovo su problemi kojima Vlada i nadležno ministarstvo u narednom periodu treba da poklone veću pažnju nego što je to bilo u prošlosti. Imate užički deo i sliv Drine koji sa jezerima, limskim hidroelektranama apsolutno može da obezbedi dovoljnu količinu zdrave i čiste pijaće vode. Dakle, bitno je da kvalitet vode za Banat, i srednji i severni, može da bude obezbeđen iz Deliblatske pešcare u potezu Dubovac. To su ogromne količine zdrave vode koja može da snabdeva pola Vojvodine.

Što se tiče uređivanja vodotokova, u prošlosti smo, unazad nekoliko godina, imali više desetina miliona evra štete samo krivicom neke vlasti koja nije uređivala vodotokove, niti je preduzimala blagovremeno mere da spreči ogromne štete i žrtve naših građana. Uzmite u obzir Obrenovac, Lučane, južnu Srbiju. Videćete koliki su tu izdaci bili i kolike su štete. Prema tome, nije jasno zašto se i pored tih velikih razaranja i velikih šteta, ogromnih, ništa ne preduzima u dovoljnoj meri. Nešto se preduzima, ali ne u dovoljnoj meri. Zato je SRS u više navrata isticala da se ovom pitanju mora posvetiti odgovarajuća pažnja.

Što se tiče ovih amandmana koji su podneti i predlagača, samo mogu da primetim, gospodine ministre, predlagači i ljudi koji su radili u ovoj oblasti i na

predlogu zakona, mislim da je veliki broj amandmana koje ste usvojili dokaz da su narodni poslanici ti koji mogu da daju veliki doprinos izrađivanju dobrih zakona.

PREDSIEDNIK: Na član 9 amandman su zajedno podneli poslanici Poslaničke grupe Dveri.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 9 amandman su zajedno podneli Marko Milenković i Nataša Jovanović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Marko Milenković.

MARKO MILENKOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, s koleginicom Natašom Jovanović podneo sam dva amandmana na ovaj predlog o izmena i dopunama Zakona o vodama. Vlada je naš amandman na član 35 Zakona prihvatila, dok ovaj koji reguliše pravo preče kupovine vodnog zemljišta nije.

Cilj amandmana je poboljšanje teksta Zakona i vrlo precizno definisanje stava 2 člana 9, tako da ne vidimo razlog za njegovo neprihvatanje. Amandmanom predlažemo da je vlasnik koji namerava da proda vodno zemljište dužan da prethodno podnese pisanu ponudu nadležnom organu Republike Srbije.

Dakle, suština našeg amandmana je upravo pisana ponuda, koja ne postoji u aktuelnom zakonu niti u ovim vašim izmenama i dopunama koje predlažete i usvajanjem pisane ponude, odnosno prihvatanjem našeg amandmana tačno bi se izbegla potencijalna problematika, kasnije dogovori u četiri oka oko prodaje vodnog zemljišta ili sudski procesi i dokazivanje da li je bilo ponude ili nije.

Iskoristiću i priliku, gospodine ministre, da vam ukažem na jedan od bisera prirodnih bogatstava Srbije koji trenutno nepovratno propada, a koji bi uz pomoć države postao vrlo značajan privredni subjekat za celu južnu Srbiju. Radi se o mineralnoj vodi Milan Toplica u Prokuplju, tačnije u Tularu, selu između Prokuplja i Kuršumlje.

Ta voda je po svom kvalitetu još 1931. godine osvajala gran-pri u Parizu, 1933. godine u Londonu. Ova fabrika je prestala sa radom 2002. godine, 2004. je privatizovana, kupili su je „Atlas grupa“ i „Ce market“, zatim je „Milan Toplica“ otišao u stečaj, da bi 2011. godine fabriku kupio „Invest import internacional“. Novi vlasnik, priča se za njega da je u inostranstvu, uložio je značajna sredstva, sagradio veliku halu, uvezao najsavremenije mašine i sada tamo postoje četiri bušotine, praktično četiri izvora, gde samo iz jednog izvora ta izuzetno kvalitetna voda otiče u Toplicu 18 litara u jednoj sekundi.

Da bi se zaposlili građani ovog područja, opštine Prokuplje i celog Topličkog okruga, izuzetno je važno da se kao Vlada i resorni ministar reaguje i

da vidimo da li fabrika može da se pokrene, da se pokrene njen rad a naši ljudi da se zaposle. Naravno, interes je i države Srbije kao i opštine Prokuplje, s obzirom na velike kapacitete i za direktno punjenje budžeta. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Da li još neko želi reč?

(Ne.)

Na član 10. amandman je podneo narodni poslanik Goran Čabradi.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 11. amandman je podneo narodni poslanik mr Goran Čabradi.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 12. amandman je podneo narodni poslanik mr Goran Čabradi.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 13. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Boško Obradović, Srđan Nogo, mr Ivan Kostić, Zoran Radojčić, Marija Janjušević, prof. dr Miladin Ševarlić i dr Dragan Vesović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Marija Janjušević.

Izvolite.

MARIJA JANJUŠEVIĆ: Mi smo zapravo u svim amandmanima na ovaj zakon išli na to da ne treba autonomnoj pokrajini davati nadležnosti Republike, da je to u smislu uštede troškova i svakom drugom smislu dobro. Ono što bih ja lično volela je da je stajala ili množina, autonomne pokrajine, ili da smo naveli naziv Vojvodina i Kosovo i Metohija, jer ne treba se stideti, i ovi zakoni su takođe jedan od načina da se čuva teritorijalni integritet.

Verujte mi, svi će nas više poštovati ako i sami sebe poštujemo i naglašavamo da su u zakonima obuhvaćeni i Kosovo i Metohija, jer da smo tako od početka radili, svi bi nas više poštovali i ne bismo morali da bežimo iz Brisela. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Goran Ješić.

GORAN JEŠIĆ: Da pojasnimo oko ovog amandmana i oko svih ovih amandmana koji su za nama. Ne radi se o teritorijalnom integritetu, nego se radi o funkcionalnom integritetu.

Dobro je što se ovim zakonom ukida nešto što nije funkcionalno, to su „Beogradvode“, ili će biti intencijom ukinute, i mislim da je to generator tehničkog problema koji se desio, i zbog slivova i zbog svega. „Vode Vojvodine“ imaju veze sa problematikom bujičnih voda „Srbijavoda“ koliko je fluid koji teče kroz to voda, i to je sva veza između jednog i drugog problema. Malo ili nije malo, ali je potpuno bespredmetno razgovarati na tu temu. To je prva stvar.

Druga stvar, znanje, upravljanje i način su potpuno različiti, iskustva su potpuno različita. „Vode Vojvodine“ u raznim oblicima institucionalno postoje od 1793. godine i bavile su se nekom drugom problematikom. Nijedan inženjer

iz „Voda Vojvodine“ ne može da razreši problem koji znaju ljudi iz „Srbijavoda“ sa iskustvom bujičnih voda itd.

Druga stvar, nivo investicija koje treba da se investiraju u Srbiju da bismo sprečili da nam Lučani deset ili dvanaest puta u tri godine budu poplavljeni, a centar su namenske industrije, podrazumeva da treba da se fokusiramo na projekte, pre svega, u Srbiji da bismo sprečili bujične vode. To, nažalost, nema nikakve veze s pijaćim vodama. Nemaju ni „Vode Vojvodine“, ni „Srbijavode“ ni Direkcija za vode preterano veze s pijaćim vodama, i to treba svi da znamo kad pričamo večeras o tome.

Što se tiče investicija, tu imamo problem. Imamo problem što nam Abu Dabi fond stoji godinu dana do isteka i što imamo 27 miliona projekata. Treba da se zapitamo zašto nismo potrošili ta sredstva i zašto tek u ovoj godini trošimo ta sredstva.

Po meni, postoje dva problema tu. Jedan problem je nedostatak projekata, a drugi nedostatak menadžmenta koji to vodi. Uz dužno poštovanje, 160 miliona evra koje smo dobili za sanaciju od poplava iz 2014. godine realizovano je samo tamo, uglavnom u Direkciji za puteve i Železnici, gde su postojali projekti. Ništa nije urađeno da se spreči i da se saniraju posledice poplava; opet su nedostatak projekti. Milan Blagojević, gospodin koji vodi taj, mislim da nije ni kvalifikovan, i ne može biti kvalifikovaniji od bilo kog inženjera iz Direkcije za vode, iz „Srbijavoda“ i „Voda Vojvodine“.

Vraćamo se na investicije. Dvadeset sedam miliona evra, dva projekta, čini mi se, sad idu po hitnom postupku iz Srbije – Šabac, koji nam je otvoren već četiri ili pet godina, četiri pune godine, za odbranu od spoljnih voda još od kredita Svetske banke i ide još jedan projekat u centralnoj Srbiji.

Šta ćemo da radimo da popravimo situaciju u Srbiji? Da li mi svi verujemo da „Jaroslav Černi“ može da radi projekte? I vi i ja, ministre, znamo da „Jaroslav Černi“ nema kapacitet to da radi. Kako ćemo da osnažimo znanje koje može što pre da donese nove projekte?

Pričali ste o tri, ili dve velike licence – jedna u Beogradu, jedna u Novom Sadu. To nije dovoljno da možemo da privučemo pare i rešimo probleme. Nije bujična voda jedini problem koji postoji u centralnoj Srbiji, niti nivo investicija od šest milijardi u Vojvodini može da razreši probleme. Prosečna starost 375 agregata u Vojvodini je otprilike 40–60 godina, čini mi se. Ti agregati troše suviše energije, nisu efikasni, ne može se daljinski upravljati njima. Hoćemo da navodnjavamo a oni su jednosistemci, služe da odvodnjavaju, ne služe da nam vrate vodu. Kako ćemo da navodnjavamo kad nemamo u avgustu vode u njima? Jedna pumpa košta milion i po ili dva miliona evra.

Moramo da vidimo šta su prioriteti u jednom delu, i da to ne remeti teritorijalni integritet, tj. efikasnost jedne države. Ta efikasnost se pokazala

nekoliko puta kao ispravna. Da bi nam funkcionisale „Vode Vojvodine“, da možemo 350.000 hektara da imamo u sistemima za navodnjavanje, neophodno je da nastavimo ovaj nivo investicija i da pustimo ljude da rade svoj posao.

Neophodno je da osnažimo „Srbijavode“ i neophodno je da povećamo budžet „Srbijavoda“. Ako se ne varam, manji je od dve milijarde ove godine, dve milijarde dinara. Sa dve milijarde dinara, 18 miliona evra, ne možete apsolutno ništa pod milim bogom da uradite, a žalimo se, s druge strane, na naknadu za odvodnjavanje.

Tu ću reći par rečenica. Sama ta naknada ne treba da se zove naknada za odvodnjavanje, zato što dovodi do zabune. Ja sam apsolutno za to da se naknadom obuhvate svi vlasnici nekretnina u Srbiji. To je sistem koji je u Hrvatskoj uspostavljen i dao je vrhunske rezultate. Smanjiće poljoprivrednim proizvođačima cenu po hektaru a u obimu sredstava omogućiti da funkcionišu „Srbijavode“, „Vode Vojvodine“ i Direkcija za vode. Zašto biste vi uzimali poljoprivrednom proizvođaču po hektaru zemljišta za odvodnjavanje u Srbiji ili u Vojvodini pa onda uzeli te pare i gradili nasipe u Novom Sadu ili nekom drugom gradu? Zašto? To nije pošteno. Pošteno je da ja koji sam vlasnik stana i bilo ko drugi mora da plati tu odbranu od poplava. To su stvari koje moramo znati.

Sad imamo problem nedostatka efikasnih projekata. Oni su takvog karaktera da dugo traju. Imate prvo idejni projekat, pa imate plan detaljne regulacije koja obuhvata obično nekoliko opština, pa imate tender i procesnu dokumentaciju, i to je nekoliko godina. Dokle smo stigli u ovom trenutku s projektima u centralnoj Srbiji i dokle smo stigli u Vojvodini? Imamo pare koje nam ističu 2017. godine. Plaćamo 0,5% interkalarnu kamatu na njih. Zašto ne bismo iskoristili te pare, što smo pričali s ministrom Vujovićem, efektivno i unapredili vodoprivredu Republike Srbije?

Zato je potpuno sumanuto pričati o nacionalnom dezintegritetu, o stvarima koje stvarno nemaju veze s funkcionalnošću jednog i drugog posla.

„Vode Vojvodine“ su napravljene 1793. godine ugovorom između Kiša i Austrougarske. Cilj, prvo, da se isuši močvara, pa da se skрати put, jer su volovima uzvodno vukli brodove. Potrebe tamo su potpuno drugačije. Ako ne čistite kanale, imate 300.000 hektara svake godine prevlaženog zemljišta. Na 150.000 hektara sejemo kukuruz. Kukuruz nije pirinač, on traži suvo zemljište, traži da razviješ korenov sistem do pet metara zbog azota iz zemljišta i vode, a ne da ga u blato zasejete, pa imate korenov sistem od metar, pa u avgustu, kada bude suša, biće stalno u avgustu suša, izvali vam se ta biljka. Imate štetu minimum 500 miliona evra ako ne očistite kanale, svake godine.

Hajde da se dogovorimo da zajednički reformišemo sistem naknada. Nije pošteno da seljak jedini plaća naknadu a da svi gradimo nasip u Beogradu, Novom Sadu ili bilo gde drugde. To svako mora da plaća, jer to je i mera

bezbednosti. Ta sredstva moraju biti namenska i moraju ići u budžet za vode i ta sredstva ne smeju da se diraju. I da vidimo šta ćemo s projektantskim kućama. Moje iskustvo sa „Černijem“ kao sekretara, kao predsednika opštine je užasno. Dobijate stalno idejne projekte, idejna rešenja. Izvođački projekat vi i ja nismo dobili za Srem posle četiri godine, iako smo ga isplatili.

Hvala vam što ste prihvatili amandmane. Glupo je da ovu priču izvozimo u političku priču. Mislim da je zakon puno bolji nego što je bio jer pre svega definiše namensko sakupljanje sredstava. Jako je važno da ne opterećujemo poresku upravu i da oni koji koriste ta sredstva sakupljaju ta sredstva. Jako je važno da što pre redefinišemo tu naknadu koja se nesrećno zove naknada za odvodnjavanje, da je nazovemo naknadom za vode. Da vidimo šta ćemo sa zagađivačima, koje smo ovde problematično definisali, mislim da je to najslabiji deo ovog zakona, i da pokušamo svi zajedno da rešimo problem.

Ne možemo da imamo takvu vodoprivredu kakva nam ne dolikuje i ne možemo da imamo takve gubitke – privredne, na kraju i ljudske gubitke – u 21. veku. Zato svi zajedno treba da pričamo o tome kako da to izgleda bolje, a ne da pričamo političke priče ovde. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 13. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Goran Ješić, Gordana Čomić, Goran Ćirić, Aleksandra Jerkov, Balša Božović, Maja Videnović, Nataša Vučković, Tomislav Žigmanov, Vesna Marjanović, Dušan Petrović, Veroljub Stevanović i Radoslav Milojičić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Ivana Stojiljković.

Izvolite.

IVANA STOJILJKOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Ja sam očekivala da će predlagač da govori nešto o amandmanu koji je predložio. Pre svega bih pohvalno govorila o svim razlozima zašto je u principu odbijen ovaj amandman, ali ne mogu da kažem da je njihova namera bila loša. Ovaj amandman koji je predložen od strane opozicionih poslanika pre svega se ne prihvata zato što je uvođenje voda prve i druge kategorije i definisanje nadležnosti nad vodama prve i druge kategorije usaglašeno sa Zakonom o vanrednim situacijama.

Ono što je jako bitno i za svaku pohvalu a što će doneti ovaj zakon, to je prepoznavanje da postoji oko jedanaest i po hiljada bujičnih vodotokova koji predstavljaju veliku opasnost za našu zemlju. Bujične poplave više ne predstavljaju stogodišnji problem već smo, nažalost, videli da to sada može da se desi mnogo češće.

Mi smo i na Odboru za zaštitu životne sredine insistirali na tome da se izvrši mapiranje, odnosno kartiranje erozionih područja. To će biti obuhvaćeno upravo ovim izmenama ovog zakona.

Jako mi je drago što je sada na neki način nadležnost centralizovana. Dolazim iz Užica, gde smo imali, malopre je kolega pomenuo, problem sa vodom i znamo kako je izgledalo u trenutku kada se desila havarija, kada prosto nismo znali kome da se obratimo jer nismo znali ko je nadležan. Dakle, sada, u trenutku havarija, naravno da će na vodama drugog reda postojati prioritet da se uključi lokalna samouprava, u slučaju potrebe uključice se i okrug, ali će republički nivo biti taj koji će donositi konačne odluke. Tome svaka pohvala, ovo će napraviti veliki pomak kada su ovi problemi u pitanju.

Što se tiče uređenja bujičnih vodotokova, samo bih još to želela da kažem – danas smo pričali o vodnim zemljištima i uređenju vodnih zemljišta – možemo vodotokove da uredimo, ali ako nismo slivna područja uredili, opet možemo da očekujemo poplave. Zato mi je drago što je ovaj zakon doneo i tu vrstu izmena, da se sada upravlja po slivnim područjima. I da uredite korito reke, ako oko slivnog područja (koje obuhvata nekoliko kilometara širine) imate goleti, posečenu šumu, nema šta da apsorbuje tu vodu, opet možete da očekujete poplave.

Pošto se ovaj amandman odnosio na neke izmene, ja sam iskoristila priliku da pohvalim sve promene koje će doneti ovaj zakon. Mislim da postavljamo jako dobre temelje da se ono što se desilo 2014. godine više nikada ne ponovi. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 14. amandman je podneo narodni poslanik Goran Čabradi.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 14. amandman je podneo narodni poslanik Boško Obradović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 14. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Sreto Perić i Zoran Krasić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Sreto Perić.

SRETO PERIĆ: Kolega Krasić i ja podneli smo amandman na član 14, a u vezi s članom 27. Zakona o vodama. Član 27. reguliše vodna područja na teritoriji Republike Srbije. Po predlogu ovog zakona o izmenama i dopunama Zakona ima ih pet, i to: vodno područje Sava, vodno područje Dunav, vodno područje Morava, vodno područje Ibar i Lepenac i vodno područje Beli Drim. Mi smo našim amandmanom predložili da se doda tačka 6) vodno područje Kosovo i Metohija.

Gospodine ministre, ne razumem kako niste prihvatili ovaj amandman. Ovo je neophodno, ovo je obavezno. Na ovo nas obavezuje i Ustav Republike Srbije. Dužni smo, i potomcima i precima našim, da unesemo ovo, tim pre što u Zakonu o vodama Kosovo i Metohija postoji kao slivno područje, pogotovo kada se zna i ima u vidu da teritorija Republike Srbije predstavlja jedinstven vodni prostor za upravljanje vodama. I međunarodna zajednica, kada govori o Kosovu i Metohiji, stavi zvezdicu. Vi uopšte to niste uradili.

Da na vašem mestu sedi neko iz prethodnog režima, ja bih razumeo, ali vi ste nekad pripadali stranci koja se zalagala za očuvanje Kosova i Metohije u okviru Srbije.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 15. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Goran Ješić, Gordana Čomić, Goran Ćirić, Balša Božović, Maja Videnović, Nataša Vučković, Tomislav Žigmanov, Vesna Marjanović, Dušan Petrović, Veroljub Stevanović i Radoslav Milojević.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 15. amandman je podnela narodni poslanik Marinika Tepić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 30. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Sreto Perić i Zoran Krasić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Zoran Krasić.

Izvolite.

ZORAN KRASIĆ: Mi smo podneli amandman koji se odnosi na ovaj član koji se tiče određivanja erozionog područja. Moram na početku da vam kažem, vodni objekat, kako ste vi malopre pričali, pa, to ne postoji u ovom zakonu. Drugo, da li ste vi čitali Zakon o planiranju i izgradnji? Da li ste videli Pravilnik o objektima i zgradama? Da li ste videli kakvi se objekti prave na vodama, pored vode itd.? Ono što ste napisali, to ne postoji u onome što vas obavezuje. To je povodom prethodnog amandmana.

Što se tiče ovog amandmana, valjda je nadležni državni organ ministarstvo, a ne ministar. Ministar je inokosno lice u državnom organu. Gledajte šta ste vi napisali: „Ministar, ministar nadležan za poslove poljoprivrede, ministar nadležan za poslove šuma, ministar nadležan za poslove zaštite životne sredine i za prirodne resurse...“. Nisu oni nadležni, nadležna su njihova ministarstva. Mi smo vam predložili da to objedinite u jednom ministarstvu. To je ministarstvo na čijem se čelu vi nalazite.

Znam da ovo neće da prođe zato što su demokrate još pre sedam godina napravile nešto što je normalno i što je po Ustavu. Kada se definiše državni

organ, onda se kaže – ministarstvo nadležno za poslove, pa se nabrajaju poslovi; izbegava se naziv ministarstva jer naziv može da se menja od vlade do vlade. A oni su ubacili ministra i krenula je ta bujica po zakonima, sada su umesto državnog organa nadležni ministri.

Gledajte šta ste sada izmislili ovde: ministar, pa ministar za šume, pa ministar za vodu, pa ministar za poljoprivredu, pa ministar za ovo. Pa koji vam je onaj prvi ministar ispred zapete?

Molim vas, mi smo pokušali da to malo sredimo u tom prvom delu ovog našeg amandmana, međutim, vi ovde očigledno nastavljate ono što su demokrate pogrešno započele. Računate 126, teraj, ko će nama da kaže ne može.

Naravno, ovde postoji jedna greška, znam da postoji jedna greška, jer je trebalo da se upiše i drugo ministarstvo. Ali i da smo to ispravili, vi ne biste to usvojili zato što je u suprotnosti sa praksom koja ovde postoji – umesto ministarstva, tu je ministar, božanstvo, boginja Ra.

Nemojte da skrnavite propise.

Povodom prethodnog amandmana, molim vas, Ustav zna za Kosovo i Metohiju; taj član nije trebalo da menjate, oko vodnih područja. Niste smeli da ga menjate. Vi ste na ovaj način uništili čak i toponim Kosovo i Metohija. I toponim ste uništili! Zašto izbacujete Kosovo i Metohiju iz svih naših propisa? S kojim pravom? To ne smete da radite, po Ustavu. To što vi kažete – slivovi, pa, slivovi su postojali i pre Kosova i Metohije, tad nisu bile nikakve smetnje da se to definiše kao kosovsko-metohijski ili Kosovo i Metohija. Ne, dobili ste nalog da izbacite i ovo kao toponim iz kolektivnog pamćenja i sećanja srpskog naroda. E, to vam nećemo oprostiti.

PRESEDAVAJUĆI: Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 31. amandman je podneo narodni poslanik mr Goran Čabradi.

Vlada i Odbor za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu prihvatili su amandman. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije.

Konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 33. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Nataša Jovanović i Dubravko Bojić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Nataša Jovanović.

NATAŠA SP. JOVANOVIĆ: Korišćenje erozionog područja, gospodine ministre, uopšte erozija zemljišta je veliki problem u Srbiji. Sam podatak da mi izgubimo, možda je sada to i više, 25.000 hektara zemljišta godišnje frapantan je. Vi morate da učinite sve ako želite da rešite taj problem, da sistemski krenete u

rešavanje toga. Nije dovoljan samo ovaj zakon, moraju da se donesu određene strateške mere i planovi kako to da se uradi.

S druge strane, ovo nije dovoljno, da stavimo samo eroziono područje, jer kategorizacija toga mora da postoji, gde je potpuna erozija odnela ljudima njive i gde je sada reka promenila tok, kao u mom selu Katrga u dolini Zapadne Morave gde više ne postoji njiva mog dede, pa ni komšijina, pa ni daljih rođaka itd. Ne možemo, zato smo predložili ovaj amandman, da uslovljavamo ljude koji koriste to zemljište da oni izvode sve radove. Zato je ova reč „određene“ bila prihvatljiva. Zbog čega? Zato što upravo država treba to da uradi, da zaštiti od daljih bujica i nanosa to zemljište. Oni ne mogu da izgrade brane, je l' tako? Mogu da urade nešto da se to spreči. Ne mogu da izvrše zaslade.

Evo, ja ću vam reći primer i moje najnovije iskustvo, i kolega parlamentaraca. Posetili smo Narodnu Republiku Kinu; vi znate da su tamo česte poplave zbog mnogobrojnih bujica i padavina. U celom području od Pekinga do Sudžoua – to je 1.500 kilometara, ali, eto, mi smo voljom naših domaćina putovali onim brzim maglev vozom pa su nam te slike prošle – zasađena je paulovnija. Dobro znate da to drvo može da dostigne visinu od nekoliko metara za samo tri godine.

Ja mislim da o šumskim zasadima, pogotovo tamo gde je zbog krađe, nebrige i takvih stvari došlo do erozije i gubljenja silnih hektara, država treba da vodi računa. Zato je amandman veoma smislen. Određene radove mogu, a sve drugo mora država i Vlada Republike Srbije.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 35. amandman je podnela narodni poslanik Branka Stamenković.

Reč ima narodni poslanik Branka Stamenković.

BRANKA STAMENKOVIĆ: Ovim amandmanom predložila sam brisanje člana 35. koji se odnosi na izmene člana 75. originalnog Zakona o vodama, pre svega zbog toga što se ovim članom menjaju prethodni uslovi za ispitivanje kvaliteta vode za kupanje i vode za piće.

U dosadašnjem zakonu i voda za piće i voda za kupanje morale su da ispunjavaju određene uslove u pogledu zdravstvene ispravnosti. Sada se to menja, u ovoj novoj verziji se pravi razlika između vode za piće i vode za kupanje, te voda za piće treba da ispunjava uslove u pogledu zdravstvene ispravnosti a voda za kupanje u pogledu kvaliteta. Ne razumem zašto smo morali da napravimo tu razliku. Smatram da i voda za kupanje može da proizvede određene zdravstvene probleme ukoliko nije zdravstveno ispravna, a u prethodnoj verziji zakona je to tako stajalo. Mislila sam da je bolje da se držimo toga.

Koliko sam ja upoznata, zdravstvenu ispravnost vode proveravaju zavodi za javno zdravlje. Pitanje za ministra je – da li se sad ovim razdvajanjem praktično otvara mogućnost da proveru kvaliteta vode za kupanje obavlja i neko drugi a ne zavodi za javno zdravlje? Da li će se ovim izmenama sniziti kriterijumi i standardi za kvalitet vode, tj. zdravstvenu ispravnost pre svega? To je ono što najviše brine one koji konzumiraju vodu i koriste je za kupanje. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministar.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Zahvaljujem se. Apsolutno ne, neće biti nikakvih problema u ovom delu. Ovde se radi o implementaciji dve različite direktive koje dve kategorije ovih voda regulišu. Akreditovane organizacije će imati pravo da ispituju kvalitet; predviđeno je ko propisuje bliže uslove za to. Apsolutno neće biti nikakvih problema u daljoj primeni i kontroli vode za kupanje i za piće.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem se.

Da li još neko želi reč? Po amandmanu?

BRANKA STAMENKOVIĆ: Po amandmanu.

Znači, kvalitet, zdravstvena ispravnost vode za kupanje će i dalje ostati, isti kriterijumi? Zašto smo morali, zbog EU smo morali menjati naziv, samo da se drugačije zove, a kriterijumi ostaju isti kao i ovi koji su bili dosad?

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministar.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Ne ostaju isti kriterijumi. Kriterijume propisuje ministar zdravlja. Menjaju se ti kriterijumi. U svakom slučaju, procedure i organi koji su dosad to radili moći će da rade ukoliko ispunjavaju te kriterijume. Ništa se ne gubi na kvalitetu.

PREDSEDAVAJUĆI: Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 35. amandman su zajedno podneli narodni poslanici mr Marko Milenković i Nataša Jovanović.

Vlada i Odbor za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu prihvatili su amandman. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije.

Konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Reč ima narodni poslanik Nataša Jovanović.

NATAŠA SP. JOVANOVIĆ: Dobro je, gospodine ministre, da ste prihvatili ovaj amandman. Međutim, mi smo još od početka reagovali kada je u pitanju voda za piće, u članu 3. gde se definišu pojmovi, a ne znam iz kog razloga je odbijen taj amandman, uopšte se nije našao ovde u raspravi, u proceduri, da se definiše da je to „voda namenjena za ljudsku upotrebu koja po svojim karakteristikama zadovoljava propisane kriterijume iz oblasti zaštite zdravlja“.

To je onaj osnovni pojmovni deo. U praksi i u stvarnom životu voda za piće se kontroliše od strane nadležnih zavoda u opštinama i gradovima, jedinicama lokalne samouprave, samo iz izvorišta koja su pod ingerencijom grada, odnosno opštine. Kada su u pitanju privatni bunari – imamo takav slučaj, je l' tako, gospođu Radeta, u selu Brzan kod Batočine, gde je najveći problem i gde je osnovano udruženje građana koji traže da se Vlada uključi, i vi lično, ministre, u rešavanje tog problema – niko ne kontroliše ispravnost te vode. Na kraju, pogledajte i po seoskim bunarima. Evo, da ne bude da opet reklamiram svoje čuveno selo, ali i u njemu i u drugim krajevima Srbije, koliko je ljudi koji koriste (verovatno i u vašoj sredini, gospodine ministre) vodu za piće preko hidrofora, odnosno pobijanjem cevi na nivo gde je moguće da ta voda krene svojim tokom, i ko to kontroliše? Ljudi to piju, mala deca.

Naravno, kontrolisanje vode za kupanje je takođe veoma bitno. Mi smo predložili – ispravnosti i kvaliteta, ali, verujte, nikakve kaznene odredbe ne mogu da pomognu i da nateraju neodgovorne ljude u lokalnim samoupravama da se pobrinu za to da zdravlje i životi ljudi ne budu ugroženi.

Završiću time, Kragujevac nema svoju reku za kupanje, imamo čuvenu Lepenicu, ona je mala reka, rečica, ali zato imamo „kragujevačko more“, Šumaričko jezero, veštačko akumulaciono jezero koje godinama služi za kupanje. Ta voda je neispravna, a na hiljade i hiljade, desetine hiljada ljudi svake letnje sezone se tamo kupaju. Stoji upozorenje iz Zavoda – upozoravamo, voda nije ispravna za kupanje. Gradske vlasti ništa ne čine da prečišćavanjem i onim što mogu da urade (tamo je sada na vlasti SNS, a to nisu radili ni Stevanović ni DS) ona koliko-toliko bude osposobljena da građani, pogotovo mala deca, mogu tu da se kupaju.

Zato je dobro što je ovaj amandman prihvaćen, ali to je samo delimično rešenje, problemi su mnogo duži i nemam više vremena da o tome detaljnije pričam. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč?

Na član 35. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Nenad Čanak, Nada Lazić i Olena Papuga.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 36. amandman je podnela narodni poslanici Branka Stamenković.

Da li neko želi reč? (Da.)

Branka Stamenković.

Izvolite.

BRANKA STAMENKOVIĆ: Hvala. Ovaj moj amandman u neku ruku se nadovezuje na prethodni. Tema je ista, znači, moja zabrinutost da se

predloženim izmenama u stvari široko otvaraju vrata mogućnosti da postojeći kriterijumi za merenje kvaliteta vode u budućnosti budu smanjeni.

Ovaj put je reč o vodi na izvorištima. Dosad je bilo potrebno održavati kvalitet vode tako da ne bude ugrožena zdravstvena ispravnost vode na izvorištu. Sada, ovim izmenama, više nismo zainteresovani za to da se ne ugrožava zdravstvena ispravnost vode na izvorištu, nego da se kvalitet vode održava „na način koji ne izaziva i ne može da izazove zagađenje vode na izvorištu“.

Ovaj moj amandman predlaže da stvari ostanu po starom, da mi i dalje budemo prvenstveno zainteresovani za zdravstvenu ispravnost. Odbijen je sa obrazloženjem da nije svaka voda na svakom izvorištu zdravstveno ispravna, te se predloženim izmenama obezbeđuje zaštita svih sirovih voda, čak i onih gde voda nije zdravstveno ispravna.

Mislim da mi treba da težimo tome da na svakom izvorištu voda bude zdravstveno ispravna. Ja stvarno ne poznajem dovoljno ovu materiju da bih znala u kojoj je meri to izvodljivo sa resursima koje imamo. U tom smislu, ako sam ja zabrinuta zbog ovog, pretpostavljam da je veliki broj građana takođe zainteresovan da čuje neko objašnjenje, ako možete samo opširnije od ovoga što je dato u ovome? Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministar Nedimović. Izvolite.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Poštovani predsedavajući, gospodo poslanici, ne mora po pravilu svaka voda na izvorištu da bude automatski ispravna. Postoje izvorišta... Ona se najčešće štite zonama sanitarne zaštite oko samog izvorišta. Ona nakon toga ide u sistem za preradu i nakon toga postaje potpuno ispravna i bezbedna za sve one koji su konzumenti toga.

Ono što isto želim reći, direktivama koje sam malopre spomenuo još se pojačavaju kriterijumi za kontrolu, ne snižavaju, idemo u kontrapravcu. Ako ovo moje objašnjenje vas zadovoljava, ja ću biti srećan zbog toga, ali nismo u mogućnosti da prihvatimo amandman u ovakvom obliku. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 37. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Nenad Čanak, Nada Lazić i Olena Papuga.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 38. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Nenad Čanak, Nada Lazić i Olena Papuga.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Nada Lazić.

Izvolite.

NADA LAZIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani gospodine ministre, amandman se odnosi na korišćenje voda za navodnjavanje, konkretno na uslove

za korišćenje kada se govori o podzemnim vodama koje se mogu koristiti za navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta. Mi smo ovde zahtevali, pored ovih uslova koje ste vi naveli, da se tim korišćenjem, recimo, ne uskraćuje pravo na korišćenje vode za prioritetne namene iz člana 71. itd., da ne postoji mogućnost zahvata iz površinskih voda i da postoji dobra raspoloživost resursa podzemnih voda... Konkretno u Vojvodini, najčešće se govori upravo o količini vode koja može da se upotrebi za navodnjavanje, a čini mi se da se vrlo malo vodi računa da ta voda ispunjava uslove u pogledu kvaliteta, odnosno u pogledu toga da nije zagađena. Mi smo dopunili ovaj član uslovima da voda za navodnjavanje ispunjava uslove u pogledu kvaliteta.

Vi ste amandman odbili pod obrazloženjem da je „Zakonom o vodama propisano“, ali drugim članom, „da voda koja se koristi za navodnjavanje poljoprivrednih kultura mora da ispunjava uslove u pogledu kvaliteta, uzimajući u obzir tip zemljišta, način navodnjavanja, kao i poljoprivrednu kulturu“.

Ja sam se u predlogu ovog amandmana fokusirala na zagađenje vode koje može da nastane. Treba znati za činjenicu, praksu koja je rasprostranjena širom Vojvodine da se u selima (pošto su sela mahom priključena na nekakve javne vodovode) bivši bunari pretvaraju u septičke jame, čime dolazi do zagađenja prve izdani. Često se dogodi da su vode koje se koriste, govorim isključivo o podzemnim vodama, fekalno zagađene i da se ta voda koristila, recimo, za navodnjavanje salate ili kupusa. Zato mislim da je upotrebljivost vode za navodnjavanje izuzetno važna kada je u pitanju kvalitet.

Podsetiću da je dokument koji je regulisao upravo kvalitet bio donet 1994. godine, zvao se Pravilnik o dozvoljenim količinama opasnih i štetnih materija u zemljištu i vodi za navodnjavanje i metodama za njihovo ispitivanje. Interesuje me da li sada postoji neki podzakonski akt, ili je u planu njegovo donošenje, da ovaj aspekt, znači, zagađenje podzemnih voda, pa tako i površinskih i uopšte voda koje se koriste za navodnjavanje, bude tim dokumentom regulisan. Bojim se da ćemo samo brinuti o količinama vode za navodnjavanje, uveliko se priča o sistemima po Vojvodini itd., a ovaj aspekt se zanemaruje. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima ministar.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Trenutno je još na snazi taj pravilnik. Međutim, baš u kontekstu pojačane potrebe za navodnjavanjem i investicijama koje će ići, biće donet novi pravilnik koji će regulisati maksimalne dozvoljene količine određenih vrsta materija da bi uopšte moglo da se radi i koristi voda za navodnjavanje. To je u krajnjoj liniji članom 82. Zakona predviđeno, da ministar donosi poseban pravilnik, i to će biti regulisano.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 41. amandman je podneo narodni poslanik Zoran Živković.

Vlada i Odbor za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu prihvatili su amandman. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije.

Konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 41. amandman je podneo narodni poslanik mr Goran Čabradi.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 42. amandman, sa ispravkom, zajedno su podneli narodni poslanici Vjerica Radeta i Jovo Ostojić.

Reč ima Vjerica Radeta.

VJERICA RADETA: Što idemo dalje ka kraju ovog Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o vodama, stiče se utisak da to nije baš u suštini toliko dobro kao što ste vi, ministre, pokušali da nam predstavite u načelnoj raspravi.

Kada govorimo o pojedinostima, jedan deo amandmana ste prihvatili, to ništa nije sporno, ali u suštini ne odgovarate u pravom smislu na pitanja narodnih poslanika. Vi jeste pristojan čovek i tako se ponašate sa poslanicima i to je u redu, ali – šta je suština? Što idemo dalje do kraja ovog zakona, zapravo vidimo da ste ovaj zakon menjali samo zato što vam je zadato, samo zato što ste morali, zato što su vam rekli u EU i Evropskoj komisiji. Onda ste menjali terminološki, ne radi se više, u ovom konkretnom članu, o pravu na eksploataciju rečnih nanosa, nego o vađenju rečnih nanosa.

Ne znam zašto niste prihvatili ovaj amandman. Imam utisak kao da niste razumeli šta smo mi amandmanom zapravo hteli da postignemo. Kada smo rekli da treba da se govori o obnovljivim i neobnovljivim nanosima, pretpostavljam da bi trebalo da znate na šta smo mislili. Postoje nanosi koji se obnavljaju i oni koji su neobnovljivi. Postoje opštine, lokalne samouprave koje te nanose daju za eksploataciju bez urednih dozvola, na „dođem ti“, na nekakve trange-frange kombinacije. Onda se dolazi u situaciju da se i onaj obnovljivi deo zapravo pretvara u neobnovljivi zato što ga predsednik opštine da tamo nekom svom drugaru, prijatelju ili uzme pare, a on ga, eksploatišući, potpuno uništi. I opet dolazimo do toka reke Morave kao primera.

Zašto sam rekla da ste vi u suštini radili samo po nalogu EU? Zato što ste u obrazloženju za neprihvatanje jednog amandmana rekli da ne možete da ga prihvatite zato što ste za vodna područja data u Predlogu zakona dobili pozitivnu ocenu Komisije EU o usaglašenosti ovog propisa sa propisima EU. Dakle, zbog tog propisa EU u ovom zakonu, ministre, nema vodnog područja Kosovo i Metohija.

Dakle, još jedan akt, još jedan zakon, još jedna podvala Vlade Republike Srbije gde se Kosovo i Metohija polako ali sigurno briše iz pravnog poretka Republike Srbije. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 42. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Nenad Čanak, Nada Lazić i Olena Papuga.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 50. amandman je podneo narodni poslanik mr Goran Čabradi.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 51. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Nenad Čanak, Nada Lazić i Olena Papuga.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 52. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Nataša Jovanović i Miroslava Stanković Đuričić.

Reč ima narodni poslanik Nataša Jovanović. Izvolite.

NATAŠA SP. JOVANOVIĆ: Gospodine ministre, iako je Vlada dala odgovor, odnosno vi, da je ovo rešeno Zakonom o komunalnim delatnostima, mi srpski radikali smatramo da je ovoj odredbi koju smo predložili članom 52, zapravo novim stavom, i te kako bilo mesta i u ovom zakonu.

Radi se o tome da smo mi hteli... I, tako glasi novi stav: „Radi obezbeđivanja prečišćavanja otpadnih voda do stepena utvrđenih ovim zakonom“, dakle pozivamo se na ovaj zakon, „jedinica lokalne samouprave dužna je da godišnje ulaže sredstva u izgradnju, rekonstrukciju i održavanje objekata za prečišćavanje otpadnih voda sa pratećim uređajima do nivoa predviđenih planom izgradnje objekata za prečišćavanje otpadnih voda za najmanje 2.000 stanovnika“.

Ovo je jedna kompleksna tema, prečišćavanje voda, o kojoj nismo stigli da pričamo i povežemo je sa poljoprivredom i ruralnim razvojem, jer to i te kako ima veze. Imali smo, nažalost, ogromne poplave, ali setite se, pošto ste iz AP Vojvodine, 2012. godine i nezapamćene suše na žitnim poljima Vojvodine. Ako bismo uložili sredstva, odnosno kada bi država, da ne spominjem Kinu i neke druge danas tako razvijene zemlje, u ta nova postrojenja koja se u svetu proizvode, a danas ste više puta rekli, da, mi smo u 21. veku i u 2016. godini ali hajde da učimo od prijatelja Kineza – da se upravo ta voda koja će se prečišćavati u tim postrojenjima u ruralnim područjima koristi za navodnjavanje... To je bio cilj podnošenja ovog amandmana. Žao mi je, jer nema apsolutno nikakve veze, jer od početka do kraja ovog zakona i sa zakonima iz oblasti ekologije, zdravlja, zaštite životne sredine, pa i komunalnim delatnostima, prepliću se pojmovi i pojedini članovi i stavovi, tako da smo smatrali... Kad već niste, ovo je bila

idealna prilika da pokrenemo ovu temu i damo jednu sugestiju, koja je svakako sadržana u našem programu i za poljoprivredni razvoj i za ekološku zaštitu. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima ministar Branislav Nedimović. Izvolite.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Radi pojašnjenja samo, u vašem amandmanu dodaje se novi stav koji glasi: „Radi obezbeđivanja prečišćavanja otpadnih voda do stepena utvrđenih ovim zakonom, jedinica lokalne samouprave dužna je da godišnje ulaže sredstva...“. Da imamo sankciju, onda bi ta dužnost negde imala i neku represivnu meru u slučaju neispunjavanja ove obaveze. Zakonom o komunalnim delatnostima utvrđena je obaveza ali je isto tako data i sankcija. Samo je to razlog zašto nije došlo do prihvatanja ovog amandmana, jer je već na drugom mestu celokupno obrađena ova materija.

Apsolutno se slažem da će pitanje izgradnje objekata za prečišćavanje otpadnih voda biti u našoj perspektivi jedna od centralnih tema. Ako budemo došli do situacije da možemo te prečišćene otpadne vode da koristimo i za sisteme za navodnjavanje, mi smo onda napravili veliku stvar. Takva iskustva postoje na mnogo mesta u svetu, ali, nažalost, ona iziskuju velika finansijska sredstva. Ukoliko bismo na taj način radili, to bi značilo da moramo da gradimo ogromne primarne sisteme za navodnjavanje, bukvalno kod svake njive da stavimo merač. To u ovom trenutku, nažalost, nije moguće. Ja bih voleo da jeste, ali nadam se da će jednog dana to biti naša realnost.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 53. amandman je podneo narodni poslanik Zoran Živković.

Vlada i Odbor za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu prihvatili su amandman. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije.

Konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 57. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Nenad Čanak, Nada Lazić i Olena Papuga.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 59. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Poslaničke grupe Demokratska stranka.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 59. amandman je podnela narodni poslanik Marinika Tepić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 63. amandman je podneo narodni poslanik Ostoja Mijailović.

Vlada i Odbor za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu prihvatili su amandman. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije.

Konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 63. amandman je podnela narodni poslanik Katarina Rakić.

Vlada i Odbor za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu prihvatili su amandman. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije.

Konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 63. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Boško Obradović, Srđan Nogo, mr Ivan Kostić, Zoran Radojičić, Marija Janjušević, prof. dr Miladin Ševarlić i dr Dragan Vesović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

PREDSEDNIK: Na član 65. amandman je podneo narodni poslanik Ostoja Mijailović.

Vlada i Odbor za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu prihvatili su amandman. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije.

Konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 65. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Poslaničke grupe Dveri.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 67. amandman su zajedno podneli narodni poslanici prof. dr Vladimir Marinković, Katarina Rakić, Milosav Milojević, Vojislav Vujić, Zoltan Pek, Žarko Mićin, Ostoja Mijailović, Đorđe Milićević, Goran Ćirić, Miroslav Aleksić, Ognjen Pantović i mr Ivan Kostić.

Vlada i Odbor za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu prihvatili su amandman, a Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije, pa konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 79. amandman je podneo narodni poslanik Petar Petrović.

Vlada i Odbor za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu prihvatili su amandman, a Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije, pa konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 103. amandman je podnela narodna poslanica Katarina Rakić.

Vlada i Odbor za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu prihvatili su amandman, a Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije, pa konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 108. amandman je podneo narodni poslanik Petar Petrović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 114. amandman je podneo narodni poslanik Petar Petrović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 116. amandman je podneo narodni poslanik Petar Petrović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Reč ima ministar Nedimović.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Poštovana predsedavajuća, poštovani narodni poslanici, želeo bih da vam se zahvalim na konstruktivnoj raspravi koju smo ovih dana imali o svim ovim zakonima. Mislim da će ovi predlozi zajedno sa izmenama i amandmanima koji su prihvaćeni, kojima ste konstruktivno pristupili, doprineti kvalitetu ovih zakona.

Još jednom vam se zahvaljujem. Hvala puno na saradnji.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem, ministre.

Pošto smo završili pretres o amandmanima, zaključujem pretres Predloga zakona u pojedinostima.

Pošto smo obavili pretres Predloga zakona u načelu i u pojedinostima, Narodna skupština će u danu za glasanje odlučivati o Predlogu zakona u načelu, pojedinostima i u celini.

Poštovani narodni poslanici, pošto smo završili raspravu o tačkama 1–14. i 20–22. dnevnog reda ove sednice, podsećam vas na odredbu člana 87. stav 5. Poslovnika Narodne skupštine, prema kojoj predsednik Narodne skupštine može da odredi da dan za glasanje o predlogu pojedinog zakona bude odmah po završetku pretresa tog predloga zakona.

U skladu s ovom odredbom, određujem 16. decembar 2016. godine, sa početkom u 11.00 časova, kao dan za glasanje o svim tačkama dnevnog reda ove sednice o kojima je završena rasprava, odnosno o: Predlogu kandidata za sudije Ustavnog suda Republike Srbije, Predlogu za utvrđivanje liste kandidata za sudije Ustavnog suda koje imenuje predsednik Republike, Predlogu odluke o izboru članova Visokog saveta sudstva iz reda sudija apelacionih sudova, Predlogu odluke o izboru sudija koji se prvi put biraju na sudijsku funkciju, Predlogu odluke o prestanku funkcije predsednika Privrednog suda u Beogradu, Predlogu odluke o prestanku funkcije predsednika Osnovnog suda u Kruševcu, Predlogu odluke o prestanku funkcije predsednika Prekršajnog suda u Loznici,

Predlogu odluke o izmenama Odluke o utvrđivanju sastava Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje, Predlogu odluke o izmeni Odluke o utvrđivanju sastava stalnih delegacija Narodne skupštine Republike Srbije u međunarodnim parlamentarnim institucijama, Predlogu odluke o izmenama Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije, koji je podnela Poslanička grupa SPS, Predlogu odluke o izmenama Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije, koji je podnela Poslanička grupa SNS, Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju, Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju, Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o vodama, Predlogu zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Ujedinjenih nacija o Centralnoj kancelariji Projekta Transevropske železnice, Predlogu zakona o potvrđivanju Multilateralnog sporazuma o komercijalnim pravima u vanrednom vazdušnom avio-prevozu u Evropi i Predlogu zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Narodne Republike Kine o međusobnom ukidanju viza za nosioce običnih pasoša.

Hvala lepo. Vidimo se sutra na glasanju u 11.00 časova.

(Sednica je prekinuta u 19.50 časova.)